

Studieplan for Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 (300 studiepoeng) (2017–2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 300

Studiets varighet: 5 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-10 ved Høgskolen i Østfold reguleres av forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 fastsatt av Kunnskapsdepartementet 7. juni 2016. Utdanningen bygger på lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) og gjeldende læreplaner for grunnskolen.

I tillegg reguleres utdanningen av forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Skikkethet

Høgskolen i Østfold vurderer løpende om lærerstudentene er skikket for læreryrket gjennom hele studiet, jf. forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Krav om politiattest

Alle grunnskolelærerstudenter skal levere politiattest i forbindelse med opptak, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 6. Du må få opptak til studiet før du kan søke om politiattest. Politia ttesten skal ikke være eldre enn tre måneder, jf. politiregisterloven § 39 første ledd.

Tuberkulosekontroll/medisinsk testing

Alle studenter som i løpet av de siste tre årene har oppholdt seg i minst tre måneder i land utenfor Vest-Europa, USA, Canada, Australia, New Zealand eller Japan, har plikt til å gjennomgå tuberkulosekontroll før de kan delta i praksis, jf. forskrift om tuberkulosekontroll § 3.

Overflytting

Studentene har i henhold til forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 mulighet til å søke om overflytting til annen institusjon etter fullført 3. studieår av utdanningen. Studentene kontakter programkonsulenten for utdanningen for mer informasjon.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Bestått studium gir rett til tittelen *Master i grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Studiets læringsutbytte

Etter fullført utdanning skal kandidaten ha følgende overordnet læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskapen i et valgt undervisningsfag og fagets didaktikk eller i profesjonsrettet pedagogikk/spesialpedagogikk
- har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgaven)
- har bred profesjonsrettet kunnskap i øvrige fag som inngår i utdanningen
- har inngående kunnskap om relevant forskning og teori, samt vitenskapelig tenkemåter, forskningsmetoder og etikk
- har inngående kunnskap om gjeldende lov- og planverk for grunnopplæringen, og om overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn og fra ungdomstrinn til videregående opplæring
- har inngående kunnskap om videreutvikling av grunnleggende ferdigheter, vurderings- og prøvesystemer, klasseledelse og vurdering av elevs læring og hva som fremmer læring i fagene
- har inngående kunnskap om læringsteori og barn og unges utvikling, danning og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, gjeldende lovverk og barn og unges rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv,
- har bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, og forståelse av skolens utvikling som organisasjon, dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan undervise basert på forskning og erfaringskunnskap, alene og sammen med andre
- kan analysere, tilpasse og bruke gjeldende læreplaner
- kan iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i arbeid med elevs grunnleggende ferdigheter og fag
- kan skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevs læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, bruke varierte undervisningsmetoder og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan vurdere og bruke relevante læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen, og gi elevene opplæring i digitale ferdigheter
- kan analysere og forholde seg kritisk til nasjonal og internasjonal forskning og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning

- kan identifisere tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, bidra til forståelse av samenes status som urfolk og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling
- kan initiere og ivareta et godt skole-hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- behersker norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan på et avansert nivå formidle og kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen, og har profesjonsfaglig digital kompetanse
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger og bidra til utvikling av faglig felleskap på den enkelte skole
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til skolens virksomhet og legge til rette for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen

Opptak

Generell studiekompetanse, **og**

spesielle opptakskrav:

- minst 35 skolepoeng, **og**
- minst gjennomsnittskarakteren 3 i norsk (393 timer hovedmål, sidemål og muntlig), **og**
- minst gjennomsnittskarakteren 4 i matematikk (224 timer)

Søkeresom kan dokumentere et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i matematikk (224 timer), kan tas opp dersom de består et forkurs i matematikk spesielt tilrettelagt for lærerutdanning.

Karakterkravet i matematikk gjelder ikke for søkeresom kan dokumentere bestått programfag i matematikk med et omfang på minst 140 timer eller tilsvarende.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

11. mars 2019

Det er gjort endringer i valgmuligheter i 6. semester samt bytte av semester for emnene PED402 og emnene VIT404, jf. avdelingsstyrevedtak 24. januar 2019. Endelige emnebeskrivelser for emnene i 4. og 5. studieår vil foreligge våren 2020.

Studiets oppbygging

Utdanningen har et omfang på 300 studiepoeng over fem år (heltid) og inkluderer 110 dager veiledet praksis, se pkt. Praksis.

Grunnskolelærerutdanningen for trinn 5–10 er en integrert, forskningsbasert og profesjonsrettet lærerutdanning der fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksis er koplet tett sammen, både innholdsmessig og organisatorisk. IKT for læring er en integrert del av hele utdanningen. Alle studenter skal i tillegg gjennomføre et obligatorisk innføringskurs i IKT/digitale verktøy (30 timer) i løpet av første studieår.

Utdanningen omfatter en obligatorisk del på 105 studiepoeng, en valgbar del på 195 studiepoeng samt praksisopplæring. Samspillet mellom teori og praksis er organisert slik at det gir sammenheng og progresjon i opplæringen.

Alle emner er på 15 studiepoeng, med unntak av masteroppgaven som er på 30 studiepoeng. Se emnebeskrivelser. Praksisopplæring er omtalt i Plan for praksis (trinn 5-10).

Fagtilbudet i studiet

- Obligatoriske fag: pedagogikk og elevkunnskap (60 studiepoeng)
- Masterfag på 150 studiepoeng: norsk, matematikk, engelsk, tysk og profesjonsrettet pedagogikk (fagpulje 1 – se under)
- Fag på 60 studiepoeng: naturfag, kroppsøving, samfunnsfag, fransk og spansk (fagpulje 2 – se under)
- Fag på 30 studiepoeng: kunst og håndverk, KRLE (kristendom, religion, livssyn og etikk), fransk, spansk og profesjonsrettet pedagogikk (fagpulje 3 – se under)

I tillegg til obligatorisk pedagogikk og elevkunnskap (PED) skal studentene velge fag fra ulike fagpuljer med ulikt omfang.

Fagpulje 1 består av fag med et totalt omfang på 60 studiepoeng;

Norsk 1 (30 stp.) + Norsk 2 (30 stp.)

Tysk 1 (30 stp.) + Tysk 2 (30 stp.)

Kroppsøving 1 (30 stp.) + Kroppsøving 2 (30 stp.)

Naturfag 1 (30 stp.) + Naturfag 2 (30 stp.)

Fagpulje 2 består av fag med et totalt omfang på 60 studiepoeng;

Matematikk 1 (30 stp.) + Matematikk 2 (30 stp.)

Engelsk 1 (30 stp.) + Engelsk 2 (30 stp.)

Samfunnsfag 1 (30 stp.) + Samfunnsfag 2 (30 stp.)

Fransk 1 (30 stp.) + Fransk 2 (30 stp.)

Spansk 1 (30 stp.) + Spansk 2 (30 stp.)

Fagpulje 3 består av fag med et omfang på 30 studiepoeng;

KRLE 1 (30 stp.)

Kunst og håndverk 1 (30 stp.)

Fransk 1 (30 stp) - med forbehold

Spansk 1 (30 stp) - med forbehold

Profesjonsrettet pedagogikk (30 stp)

Førstestudieår velger studentene emner fra hhv fagpulje 1 (30 stp)

- NOR101 og NOR102 eller
- TYS101 og TYS102 eller
- KRO101 og KRO102 eller
- NAT101 og NAT102

og fagpulje 2 (30 stp):

- MAT101 og MAT102 eller
- ENG101 og ENG102 eller
- SAM101 og SAM102 eller

- FRA101 og FRA102 eller
- SPA101 og SPA102

Andre studieår har studentene ett obligatorisk emne i pedagogikk (PED101) og i tillegg ett emne fra fagpulje 1:

- NOR103 eller TYS103 eller KRO103 eller NAT103

og to emner fra fagpulje 2:

- MAT 103 og MAT104 eller
- ENG103 og ENG104 eller
- SAM103 og SAM104 eller
- FRA103 og FRA104 eller
- SPA 103 og SPA104

I tredje studieår har studentene ett obligatorisk emne i pedagogikk (PED102) og fortsetter med ett emne fra fagpulje 1:

- NOR104 eller TYS104 eller KRO104 eller NAT104

Studenter som har valgt masterfordypningen profesjonsrettet pedagogikk har emnene PED103 og PED104 i 6. semester. Øvrige studenter kan i 6. semester velge fag fra fagpulje 3 (30 stp):

- KHV101 og KHV102 eller
- KRLE101 og KRLE102 eller
- FRA101 og FRA102 (med forbehold) eller
- SPA101 og SPA102 (med forbehold) eller
- PED103 og PED104

Fjerdestudieår har studentene to obligatoriske emner i pedagogikk (PED401 og VIT404). Samtidig fortsetter studentene med masterfordypningen sin:

- NOR401 og NOR402 eller
- MAT401 og MAT402 eller
- ENG401 og ENG402 eller
- TYS401 og TYS402

I femte og siste studieår har studentene følgende emner:

- NOR403/NOR413 eller MAT403 eller ENG403 eller TYS403 eller PED403
- PED402 Skolen i et pluralistisk samfunn
- Masteroppgaven (obligatorisk)

Studenter som har norsk som masterfordypning kan velge mellom to emner; NOR403 Tekst og tekstkulturar eller NOR413 Språk og samfunn. Se studiemodell nedenfor.

Praksiser integrert i undervisning og fordelt slik i studiet:

1. studieår: to uker i høstsemesteret og tre uker i vårsemesteret
2. studieår: tre uker både i høst- og i vårsemesteret
3. studieår: tre uker i både høst- og i vårsemesteret
4. studieår: fire uker i vårsemesteret
5. studieår: to uker i høstsemesteret

Praksiser nærmere om talt under pkt. Praksis.

Særskilt informasjon om fag

Merk at noen valgbare fag stiller krav om obligatoriske aktiviteter som medfører ekskursjoner og egenbetaling for studentene. Dette gjelder spesielt kroppsøving, naturfag og norsk. Etter dokumentert søknad vil alternativt opplegg utarbeides. Studenter som velger kroppsøving må også være svømmedyktige. Det er derfor viktig at studenten setter seg inn i emnebeskrivelser for å vurdere vilkår for de enkelte fagvalg. Se emnebeskrivelser for mer informasjon.

Studentene må velge en masterfordypning innen ett av fagene norsk, engelsk, matematikk, tysk eller profesjonsrettet pedagogikk.

Masterfordypningsfag

Masterfordypningen har et omfang på 150 studiepoeng fordelt på alle fem studieårene. Studentene har mulighet til å velge matematikk, norsk, engelsk, tysk eller profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning. Studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk, får kompetanse i to undervisningsfag. Studenter som velger matematikk, norsk, engelsk eller tysk masterfordypning, får kompetanse i tre undervisningsfag.

Muligestudieløp:

1. Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning

Studenter som velger masterfordypning i profesjonsrettet pedagogikk får 60 studiepoeng pedagogikk (obl.) inkludert i masterfordypningen. De må i tillegg ha et fag på 90 studiepoeng og kan velge mellom norsk, matematikk, engelsk og tysk. I tillegg må de ha et fag på 60 studiepoeng: kroppsøving, naturfag (fagpulje 1), samfunnsfag, fransk eller spansk (fagpulje 2). Studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk har ikke mulighet til å velge et undervisningsfag fra fagpulje 3.

2. Norsk som masterfordypning

Studenter som velger masterfordypning i norsk skal ha 60 studiepoeng pedagogikk (obl.), velge et fag på 60 studiepoeng: matematikk, engelsk, samfunnsfag, fransk eller spansk (fagpulje 2), og et fag på 30 studiepoeng (fagpulje 3): KRLE, kunst og håndverk, fransk, spansk eller profesjonsrettet pedagogikk

3. Matematikk som masterfordypning

Studenter som velger masterfordypning i matematikk skal ha 60 studiepoeng pedagogikk (obl.), velge et fag på 60 studiepoeng: norsk, tysk, kroppsøving eller naturfag (fagpulje 1), et fag på 30 studiepoeng (fagpulje 3): KRLE, kunst og håndverk, fransk, spansk eller profesjonsrettet pedagogikk

4. Engelsk som masterfordypning

Studenter som velger masterfordypning i engelsk skal ha 60 studiepoeng pedagogikk (obl.), velge et fag på 60 studiepoeng: norsk, tysk, kroppsøving eller naturfag (fagpulje 2), (fagpulje 2) og et fag på 30 studiepoeng (fagpulje 3): KRLE, kunst og håndverk, fransk, spansk eller profesjonsrettet pedagogikk

5. Tysk som masterfordypning

Studenter som velger masterfordypning i tysk skal ha 60 studiepoeng pedagogikk (obl.), velge et fag på 60 studiepoeng: matematikk, engelsk, samfunnsfag, fransk eller spansk (fagpulje 2) og et fag på 30 studiepoeng (fagpulje 3): KRLE, kunst og håndverk, fransk, spansk eller profesjonsrettet pedagogikk

Overordnede progresjonskrav i studiet

- Praksisperioder i ett studieår må være bestått før studenten kan starte på neste studieår.

- Før studenten kan gå videre til 4. studieår, må følgende være bestått i 1.–3. studieår:
  - minimum 150 studiepoeng i utdanningens 1.–3. studieår, hvorav alle obligatoriske emner må være bestått, dvs. pedagogikk og elevkunnskap (30 studiepoeng) og alle emner knyttet til masterfordypningen (60 studiepoeng) i utdanningens 1.–3. studieår
  - FoU-oppgaven fra 3. studieår/5. semester
- Før studenten kan starte på emne 405 masteroppgaven og få tildelt veileder i 10. semester, må emnet VIT404 Vitenskapsteori og metode (8. semester) være bestått.
- Før studenten kan levere masteroppgaven til sluttvurdering, må samtlige emner og praksisperioder i studiet være bestått.

Eventuelle andre progresjonskrav/forkunnskapskrav fremgår av den enkelte emnebeskrivelse.

Se også om tale av progresjon vedrørende IKT/digital kompetanse, praksisopplæring og FoU lenger bak.

Studiets innhold

Læreryrket er et krevende og komplekst yrke i et samfunn som preges av mangfold og endring. For at lærere skal være kvalifisert til å utøve omfattende og sammensatte oppgaver selvstendig og i samarbeid med andre, ivaretar grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10 flere sentrale perspektiver i utdanningen. Perspektivene ivaretas i de ulike fagenes emnebeskrivelser. Studentene kommer til å jobbe med perspektivene på forskjellige måter i de enkelte fagene og på tvers av fag:

- Tilpasset opplæring
- Vurdering av elevers læringsprosess og læringsutbytte
- Grunnleggende ferdigheter og kompetanser
- Bruk av IKT i arbeid med fag

Tilpasset opplæring

Retten til tilpasset opplæring er forankret i opplæringslova. Tilpasset opplæring kjennetegnes ved variasjon, for eksempel gjennom arbeidsoppgaver, lærestoff, intensitet i opplæringen, organisering av opplæringen, læreridder og arbeidsmåter. Lærere må kunne tilpasse opplæringen til mangfoldet i elevgruppen. Kunnskap om tilpasset opplæring er ivaretatt i alle fag i studiet, ut fra fagenes egenart.

Vurdering

Lærere må kunne utvikle og kommunisere tydelige mål for opplæringen, vurdere elevenes læringsutbytte, gi elevene faglig relevant tilbakemeldinger og legge til rette for elevenes egen vurdering. Utdanningen legger til rette for at studentene får opplæring i å analysere og vurdere elevenes læringsprosesser og resultater, og i å gi læringsstøtten de tilbakemeldinger. Lærere skal kunne vurdere elevenes læringsutbytte både med og uten karakterer, og begrunne vurderingen. Lærere må også forstå og bruke resultater fra ulike prøver, kartleggingsverktøy og kvalitetsvurderingssystemer i oppfølging av elevenes læring.

Grunnleggende ferdigheter og kompetanser

De grunnleggende ferdighetene – å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, å kunne lese og regne og å kunne bruke digitale verktøy – er både en forutsetning for utvikling av fagkunnskap og en del av fagkompetansen i alle fag. Hvert enkelt fag vektlegger at studentene får kunnskap om hvordan de kan jobbe med elevenes utvikling av de grunnleggende ferdighetene i faget. Pedagogikk legger til rette for at studentene tilegner seg en teoretisk overbygning om grunnleggende ferdigheter, som forutsetning for arbeidet med disse i ulike fag.

Bruk av IKT i arbeid med fag

Studentene skal utvikle digital kompetanse i form av IKT-ferdigheter og innsiktsfull bruk av IKT i eget studiearbeid, praksisopplæringen og fritid, i tråd med forventningene til en lærers kompetanse i en IKT-basert skolevirksomhet. Studiet legger blant annet opp til at studentene skal utvikle en offensiv holdning til ny teknologi, og at de skal kunne bruke og vurdere digitale læreridder i fagene. Videre skal de kjenne bruken av sosiale medier og kunne veilede elever på ansvarlig bruk av disse. Sepkt. Organisering og læringsformer samt emnebeskrivelser for mer informasjon om progresjon i IKT/digital kompetanse.

Andre sentrale perspektiver og områder som ivaretas i utdanningens ulike fag er:

- Flerkulturelle perspektiver
- Psykososialt læringsmiljø
- Samiske forhold og samiske elevers rettigheter
- Estetiske læreprosesser
- Kunnskap om vold og seksuelle overgrep
- Profesjonsetikk
- Internasjonale perspektiv
- Overganger

Flerkulturell perspektiver

Internasjonalisering av samfunns- og arbeidsliv forutsetter språk- og kulturkunnskap og internasjonale erfaringer. Studiet legger opp til at studentene får kunnskap om og forståelse for det flerkulturelle samfunn. Det innebærer oppmerksomhet om kulturelle forskjeller, og ferdigheter til å håndtere disse som en positiv ressurs. Kunnskap om menneskerettighetene og om urfolks rettigheter er sentralt i denne sammenheng. Mangfold er et uttalt satsningsområde ved HiØ, og den globale, internasjonale og flerkulturelle orienteringen preger derfor grunnskolelærerutdanningen.

Psykososialt læringsmiljø

Utdanningen skal sikre at studenten får de nødvendige ferdigheter, kunnskap og kompetanse som en lærer må ha for å skape et trygt psykososialt læringsmiljø, forebygge og håndtere krenkelse, trakassering og diskriminering.

Kunnskap om vold og seksuelle overgrep

Seksuelle overgrep er noe av det mest alvorlige barn og unge kan bli utsatt for, og det er viktig at disse får hjelp og støtte. Det er viktig at grunnskolelærerstudenter har kunnskap om og kan identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep og kjenne til hvordan nødvendige tiltak skal iverksettes.

Samiske forhold og samiske elevers rettigheter

Studiet skal kvalifisere studentene for å ivareta opplæring om samiske forhold, samiske barns rettigheter og det samiske folket som anerkjent urfolk. Samisk kultur og samfunnsliv er en viktig del av den felles kulturarven. Studentene skal få kunnskap om det samiske innholdet i de nasjonale læreplanene for grunnopplæringen og om rettighetene for samiske elever.

Estetiske læreprosesser

Studentene skal oppøve kreativitet, evne til å skape, samhandle, reflektere og kommunisere. Derfor vektlegges kunnskap om eget og elevers kroppsspråk og stemmebruk som uttrykksform. Dette er ivarettatt som arbeidsform i ulike fag og gjennom ulike prosjektarbeid. Se eksempler på estetiske arbeids- og læreprosesser under arbeidsformer.

Profesjonsetikk

Læreryrket er preget av tett samvær og samhandling med barn og unge og med skolens personale. Det berører etiske verdier og valg. Studiet legger opp til at studentene skal bli i stand til å ta etisk forsvarlige valg i arbeid med og forskning på barn og unge.

Internasjonale perspektiver

Internasjonalisering angår alle studenter, ikke bare dem som tar praksisperioder eller utvekslingssemester i utlandet. Fagene undervisning dekker internasjonale tema, som for eksempel miljø, menneskerettigheter og utviklingspolitikk. I tillegg har hvert enkelt fag sin tilnærming til internasjonalisering i praksisperioder, og mulighet for internasjonalt semester i tredje studieår. I vår semester fjerde studieår vil det bli arbeidet tverrfaglig med internasjonale, flerkulturelle og flerspråklige temaer.

Overganger

Studiet skal gi studentene kjennskap til og kunnskap om overganger mellom mellomtrinn – ungdomstrinn og mellom ungdomstrinn – videregående skole.

Studieplanen er under utarbeidelse, og innhold i enkelte av emnene er foreløpig ikke på plass (se studiemodell nedenfor).

Organisering og læringsformer

Organisering av studentene

Studentene er organisert i basisgrupper som normalt består av inntil fire studenter. Basisgruppen er den faglige og sosiale grunnenheten i studiet og skal være en arena for samarbeid. I tillegg utgjør basisgruppen som regel en praksisgruppe. Hensikten med denne organiseringen er at basisgruppen skal sikre læring gjennom samarbeid og kommunikasjon og være en trening for framtidig samarbeid i lærerteam i grunnskolen.

Organisering av lærerne

Lærerne er organisert i tverrfaglige team som ledes av to faglærere, som er trinnledere. Lærere i teamet er basisgruppeveileder og gir generell studieveiledning til en eller flere basisgrupper. Det skal være minst fire veiledningsmøter pr. semester, og det er basisgruppeveilederne som innkaller til disse møtene.

Lærerne har ansvar for å kontakte skolene og avtale tid for oppfølging i praksis. Før hver praksisperiode avtaler hver basisgruppe, basisgruppeveileder og praksislærer hvordan samarbeidet for praksisperioden skal foregå. Praksisskolene skal ha oppfølging fra basisgruppeveileder minst én gang pr. semester.

Arbeidsformer

Studentene får erfaring med yrkesrelevante arbeids- og vurderingsformer. Oppgaver og dokumentasjonsformer integrerer fag, fagdidaktikk og praksisopplæring, slik at studenten oppnår helhet og sammenheng i studiet.

Arbeidsformer i utdanningen er forelesning, gruppearbeid og fagseminar, kreative, praktiske og estetiske arbeidsmåter, feltarbeid knyttet til prosjekter, selvstudium, veiledning og praksis.

I arbeidet skal studentene bruke digitale verktøy for å organisere innhold og styrke sin egen læring. De skal også utnytte det digitale mediets styrker gjennom å bruke digitale verktøy og tjenester for samhandling og samarbeid på ulike digitale plattformer.

Undervisningen

- veksler mellom formidlingspreget undervisning og veiledet studentaktivitet, analogt og digitalt
- speiler og bidrar til å utvikle de læringsperspektivene som læreplanverket for grunnskolen formidler
- knyttes opp mot praksisbasert studentaktivitet
- er eksemplarisk og viser perspektiver på læring som også vektlegger at læring er en sosial aktivitet knyttet til det sosiokulturelle samspillet mellom studenter og mellom studenter og lærere

Nett- og samlingsbaserte studier

Fremmedspråk fransk, spansk og tysk tilbys i hovedsak som nettbaserte studier, men med enkelte felles samlinger for studentene på campus.

Høgskolen bruker læreplattformer og gir synkron undervisning ved hjelp av verktøy som for eksempel Adobe Connect. Adobe Connect brukes som (synkront) møtested for studentgrupper, for eksempel basisgrupper, og til (synkron) veiledning og samtaler både i grupper og på individuell basis. Dette tilbudet ivaretar den nødvendige daglige kontakten mellom lærere og studenter og den innbyrdes kontakten i studentgruppene. Asynkront brukes det ulike digitale verktøy for både individuelle øvelser og arbeid i grupper. I tillegg til det faglige innholdet utvikler disse arbeidsformene viktig digital kompetanse for framtidige lærere. Det gis også asynkron veiledning i både skriftlig og muntlig form.

Som ramme for nettstudium i tysk brukes også et lukket nettsamfunn hvor studenter og lærere har uformell kontakt og kommuniserer på tysk om de utfordringene deltakerne møter som nettstudenter. Hvert emne har sin egen gruppe på nettsamfunnet. Denne gruppa gir rom for fagstoff, faglig kommunikasjon og fungerer som daglig forum for diskusjon mellom studenter og lærere.

Siden enkelte emnebeskrivelse for mer informasjon.

Studieinnsats: tidsbruk og egenaktivitet

Forventet studieinnsats er minst 400 timer pr. 15 studiepoeng inkludert undervisning, dvs. gjennomsnittlig 40 timer studiearbeid pr. uke.

Studentene har ansvar for å utvikle profesjonskompetanse. De skal gjennomføre et jevnt studiearbeid gjennom hele studieåret, og de har ansvar for å forberede seg godt til aktivitetene på høyskolen og i praksisopplæringen. Dette innebærer at studentene, i tillegg til aktiv deltakelse i de ulike læringsaktivitetene, også har ansvar for et grundig for- og etterarbeid til disse aktivitetene.

I tillegg til fag, innebærer undervisningen profesjonsdager og prosjekter med tverrfaglige temaer. I begynnelsen av hvert semester ligger det en profesjonsuke. Studentene får oppgaver og arbeidskrav knyttet til fagene det gjelder i semesteret. Temaer for profesjonsdager utarbeides av studentene i samarbeid med trinnledere (studentmedvirkning). Noen eksempler på tverrfaglige temaer for profesjonsdagene kan være: formidling og kommunikasjon, grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring, flerkulturelle og samiske perspektiver, profesjonsetikk, barn i vanskelige livssituasjoner, førstehjelp, trygg trafikk m.m. Praksislærere og andre eksterne gjesteforelesere inviteres som bidragsyttere innenfor relevante tema. Arbeidet kan også omfatte praksisrelaterte studieprosjekter, egenstudier og gruppearbeid knyttet til tverrfaglige tema. Arbeidene vil bli knyttet til oppgaver i fagene. For oversikt over arbeidskrav, se den enkelte emnebeskrivelse.

Studentene har selv ansvar for å skaffe seg den informasjonen som gjøres tilgjengelig om aktivitetene på høyskolen og i praksisopplæringen. De må derfor sjekke læringsplattform, e-post (HiØ-mail) og høyskolens nettsider daglig og bidra aktivt på både felles arbeidsmøter og på nettbaserte konferanser.

Arbeidskrav

Det er knyttet arbeidskrav til studiet. Arbeidskravene må være levert innen angitte frister og være godkjente før studenten kan fremstille seg til eksamen eller fortsette med normal studieprogresjon. Resultatet av arbeidskravene inngår ikke i endelig karakter. Studentene har normalt to forsøk for å få et arbeidskrav godkjent dersom ikke annet er spesifisert i emnebeskrivelsene. Se pkt. Vurdering og den enkelte emnebeskrivelse for mer informasjon.

Obligatorisk deltakelse

Det er obligatorisk deltakelse i basisgruppens aktiviteter når de er knyttet til arbeid med arbeidskrav i emnene eller i praksis, slik dette er beskrevet i emnebeskrivelsene og i «Plan for praksis».

Det er også obligatorisk deltakelse på startsamling i første studieår, på profesjonsuker i hvert semester og på profesjonsdager. Samlinger med framlegg av prosjekter eller studentarbeid i hele studieperioden er obligatorisk, se emnebeskrivelser for mer informasjon. I tillegg skal studentene delta på en masterkonferanse i vårsemesteret 5. studieår, der de gir en kortfattet presentasjon av innholdet i mastergradsprosjektet for faglærere, medstudenter og eventuelt praksisskoler.

Egenbetaling/studieturer

I enkelte fag er det lagt opp til studieturer, ekskursioner og/eller feltarbeid som innebærer kostnader for studentene. I noen tilfeller innebærer undervisningen at studenten må være borte fra hjemmet i en eller flere dager. Studenter som ikke har anledning til å delta på ekskursioner av hensyn til f.eks. økonomi, omsorg for barn e.l. vil etter dokumentert søknad få utarbeidet et alternativt faglig opplegg. Alternativet vil være fullgodt med læringsmålene som er knyttet til den aktuelle aktiviteten og studentens mulighet til å oppnå forventet læringsutbytte. Se emnebeskrivelsene for nærmere informasjon.

Akademisk skriving på begge målformer

Underveis i et studieløp skal studentene levere en rekke skriftlige arbeider som f.eks. arbeidskrav, gruppeoppgaver, besvarelser i forbindelse med hjemmeksamen, FoU-oppgave og masteroppgave. Felles for alle disse arbeidene er at de er faglige eller vitenskapelige tekster som stiller krav til akademisk skriving. Studentene skal gjennomføre akademisk skriving på bokmål og nynorsk. Se egne beskrivelser for mer informasjon.

Bruk av biblioteket

Høgskolen har et eget fagbibliotek med et stort utvalg av litteratur som dekker utdanningens fag- og emneområder. Det legges opp til at studentene bruker biblioteket aktivt. Biblioteket gir viktige bidrag til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene obligatorisk bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske og utenlandske informasjonskilder og kunne vurdere kvaliteten på informasjonen. Den grunnleggende bibliotekundervisningen ved studiestart er en innføring i informasjonssøk og referanseteknikk. Biblioteket skal også gi undervisning i akademisk skriving og spesialisert referanseteknikk gjennom studieløpet.

Biblioteket gir i samarbeid med faglærerne, integrert undervisning om skolebibliotekets rolle i læringsmiljøet, utvikling av informasjonskompetanse, opphavsrett og kildekritikk i den ordinære undervisningen i fagene. Organiseringen av dette vil framgå av de enkelte semesterplanene.

Via bibliotekets nettsider får alle studenter tilgang til en rekke nasjonale og internasjonale forskningsdatabaser. Biblioteket har også utarbeidet flere ressursider, for eksempel en egen side (verktøykasse) «hvordan skrive oppgave?».

Bruk av IKT og informasjonskanaler

Studentene skal utvikle digital kompetanse i form av IKT-ferdigheter og innsiktsfull bruk av IKT i eget studiearbeid og i praksisopplæringen i samsvarende med forventningene til lærerskompetanse i en IKT-basert utdanningsvirksomhet. Organisering og tilrettelegging av infrastruktur, opplæring og brukerstøtte ved HiØ gir grunnlag for at studenter og lærere utvikler digital kompetanse gjennom integrert bruk av IKT i studiet og i praksis.

Høgskolen forutsetter at alle studenter disponerer egen bærbar datamaskin og tilbyr et årlig kurs med innføring i de dataprogrammer som lærerutdanningene anvender. Læringsplattformen benyttes også til innlevering av arbeidskrav og til faglig og praktisk kommunikasjon i studiet. Ved semesterstart legges semesterplaner for de enkelte emner ut på læringsplattformen.

Høgskolens brukerstøtte er tilgjengelig for studenter på dag/ettermiddagstid. I tillegg har høgskolen ressursider for studenter med svar på ofte stilte spørsmål.

Progresjon ved bruk av IKT/digitale verktøy:

Studentene skal gjennom studiet tilegne seg profesjonsfaglig digital kompetanse gjennom å integrere teknologi og pedagogikk på fagenes premisser. Dette gjøres delvis gjennom separate kurs/oppgaver og delvis integrert i de ulike fagene. Se kursplan for 30-timer IKT/digitale verktøy og den enkelte emnebeskrivelse.

Studieår 1: Grunnleggende digitale ferdigheter

Det første studieåret skal gi studentene nødvendige forutsetninger for å opparbeide seg profesjonsfaglig digital kompetanse gjennom tilegnelse av grunnleggende digitale ferdigheter som beskrevet i Kunnskapsløftet, K06. Hovedområdene her er: tilegnelse og behandling, produksjon og bearbeiding, kommunikasjon og dømmekraft.

Felleskurs, Innføring i IKT, i 1. studieår (30 t.), se egen emnebeskrivelse. Kurset inkluderer følgende hovedtema:

- Digital studieteknikk
- Kontorprogramvare/tekstbehandling
- Presentasjonsprogram
- Bildebehandling
- Videoredigering og animasjonsfilm
- Produksjon av undervisningsvideoer
- Digital vurdering
- Bruk av digitale tavler

Studieår 2: Profesjonsfaglig digital kompetanse i praksis

I det andre studieåret skal studentene arbeide med profesjonsfaglig digital kompetanse knyttet til bruk i klasserommet, og integrere digitale ferdigheter i arbeid med fag, på fagets premisser. De må dermed vurdere hvordan man kan jobbe med de fire hovedområdene i Rammeverk for digitale ferdigheter i fagene - f.eks. hvordan man jobber med søk og kildekritikk for å tilegne seg fagkunnskap. Temaer det fokuseres spesielt på i 2. studieår, er:

- Pedagogisk bruk, produksjon og deling av sammensatte tekster
- Fagspesifikk digital kompetanse
- Bruk av digital historiefortelling i eget studiearbeid og i praksisopplæring

Studieår 3: Profesjonsfaglig digital kompetanse i FoU 1

Det tredje året knyttes IKT spesielt opp mot FoU-oppgaven, f.eks. gjennom videre opplæring og arbeid med tekstbehandlingsprogram, nettsøk for kunnskapsinnhenting og kildekritikk. Andre fokusområder i 3. studieår, er:

- IKT i læring - sammenhenger mellom læringsperspektiver og bruk av IKT i undervisning
- Digital dømmekraft - holdninger og ansvarlig bruk
- Bruk av digitale hjelpemidler for elever med lese- og skrivevansker
- Bruke studentresponsystemer til motivering og oppfølging av læringsutbytte

Studieår 4: Profesjonsfaglig digital kompetanse i vurderingsarbeid

IKT i læring innebærer også bruk av digitale verktøy og tjenester i vurderingsarbeidet, med spesielt fokus på undervisningsvurdering - inkludert egenvurdering og kameratvurdering. Studentene skal lære om digitale tester og kartleggingsverktøy for å overvåke elevenes resultater. Vurderingsarbeid innebærer også å innhente og analysere resultater, og bruke disse til å eventuelt endre undervisningen. Klasseledelse i teknologirike omgivelser vil også være et fellestema dette studieåret. Temaer i 4. studieår er:

- Digitale verktøy som støtte for vurdering for læring: digitale tester, egenvurdering og kameratvurdering
- Programmering i skolen

Studieår 5: Profesjonsfaglig digital kompetanse i FoU 2

Det femte studieåret er sterkt knyttet opp mot masteroppgaven i utdanningsløpet. Studentene får innsikt i hvordan de kan bruke forskningsverktøy til innsamling og vitenskapelig analyse av kvantitative og kvalitative data, bl.a. digitale spørreskjema. De må kunne bearbeide store tekstdokumenter med fotnoter og referanser, og utvikle digital kompetanse knyttet til dokumentanalyse, transkribering og systematisering av intervju materiale. I tillegg skal studentene lære om og reflektere over hvordan man innhenter og tolker data fra nasjonale prøver for bruk i skolens utviklingsarbeid. Temaer det fokuseres på i 5. studieår er:

- Lære å bearbeide store tekstdokumenter
- Utvikle digital kompetanse knyttet til dokumentanalyse, transkribering og systematisering av intervju materiale
- Lære å bruke automatiserte spørreskjema i kvantitative undersøkelser

Praksis

Praksisopplæring i grunnskolenstrinn 5-10 utgjør en sentral læringsarena gjennom hele studiet og er integrert i fagenes undervisning. Omfanget på praksisopplæringen er 22 uker (110 dager) fordelt over fem år i tillegg til en ukes observasjonspraksis (5 dager) i første semester. Praksisopplæringen er fordelt på høyere og lavere årstrinn på grunnskolenstrinn 5-10, den er tilpasset studentenes fagvalg og bidrar til at studentene utvikler evnen til å reflektere over og utvikle egen profesjonsutøvelse. I femte studieår gjennomføres en av praksisukene i form av skoleovertakelse. Praksiser utførlig beskrevet i Plan for praksis 5-10.

Progresjon i praksisopplæringen:

Det skal være progresjon i praksisstudiet, fra observasjon og analyse ved starten av studiet til det å kunne innta forskerblick og videre utvikle forsknings- og erfaringsbaserte undervisningspraksiser i den siste delen av studiet.

Studieår 1: Læreren

- lærerens arbeidsoppgaver og rolle, observasjon

Studieår 2: Klasserommet

- læring, didaktikk og relasjonskompetanse

Studieår 3: Eleven

- elevmangfold, tilpasset opplæring

Studieår 4: Skolen

- skolen som organisasjon
- fra mellomtrinn til ungdomstrinn
- fra ungdomstrinn til videregående skole
- entreprenørskap

Studieår 5: Utviklingsarbeid i skolen

- refleksjon over utviklingsprosjekter
- skoleovertakelse

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene skal gjennom studiet få innsikt i vitenskapsteori og forskningsmetode og gradvis utvikle kompetanse til å gjennomføre et selvstendig FoU-arbeid og en masteroppgave. Ansvaret er fordelt mellom faget pedagogikk og elevkunnskap og de ulike undervisningsfagene, slik at studentene arbeider med FoU i ulike fag, med ulike innfallsvinkler.

Teori og metode, både fagspesifikk og allmennvitenskapelig, er en selvsagt del av helestudiet, men mer i noen fag enn andre, mer i noen emner enn andre, og mer i noen deltemaer enn andre. I emnebeskrivelsene kan dette komme eksplisitt frem gjennom omtalte temaer, læringsutbytter og litteraturlister.

Fagspesifikk teori og metode blir også gjerne mer implisitt tematisert i en integrert og profesjonsrettet utdanning som denne, for eksempel der forskningsmetoder og undervisningsmetoder innenfor et tema sammenfaller, mens det kan være sistnevnte som blir mest eksplisitt synliggjort for lærerstudenter.

Progresjon i FoU og utvikling av akademiske kommunikasjonsferdigheter er ivaretatt i studiets grunnleggende oppbygging, slik at det kan oppnå uavhengig av studentens valg av undervisnings- og masterfordypningsfag:

Studieår 1: Observasjon i praksis, artikkelseminar: akademisk lesing og skriving

Lærerens virkelighet er kompleks og uoversiktlig, og observasjon er et av de viktigste redskapene forskeren har for å samle inn data fra forskningsfeltet.

Studieår 2: Analyse og bruk av læremidler og andre læringsressurser, metodeseminar: relevante metoder i arbeidet med å analysere læringsressurser og bruk av disse

Læreren er sentral i utvelgelsen av læremidler, og studentene må utvikle et kritisk og forskningsbasert blikk på potensialet de ulike læringsressursene kan ha.

Studieår 3: FoU-oppgave, seminar: relevant forskningsdesign og metode for FoU-oppgave, gjennomføring og presentasjon av forskningsprosjekt

Gjennom dette arbeidet skal studentene bli trygge profesjonsutøvere som kan ha en analytisk og forskningsbasert praksis.

Studieår 4:

Muntlig formidling av akademisk tekst

På 4. året skal studentene presentere forskningslitteratur muntlig for medstudenter, fagansatte og/eller lærere i praksisfeltet.

Vitenskapsteori og metode

Emnet vitenskapsteori og metode legger et viktig grunnlag for arbeidet med masteroppgaven, som skal være profesjonsrettet og praksisorientert.

Studieår 5: Masterkonferanse og masteroppgave

Gjennom arbeidet med masteroppgaven får studentene spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde, i tillegg til utvikling av avansert forskerkompetanse.

Internasjonalisering

Studier i utlandet

Det er tilrettelagt for utveksling i 6. semester. Studenter kan velge fag på 30 studiepoeng som tilsvarer fagpulje 3 ved HiØ: KRLE eller kunst og håndverk eller profesjonsrettet pedagogikk. Studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk som masterforydning, må ta profesjonsrettet pedagogikk dette semesteret. Studenten kan også velge andre skolefag som f.eks. musikk, eller skolerelevante fag. Dersom obligatorisk, veiledet praksis som er lagt til 6. semester ikke lar seg gjennomføre under utvekslingsoppholdet, kan praksis tas etter hjemkomst. Utvekslingssemesteret skal faglig forhåndsgodkjennes av studieleder. Studenter som ikke har samfunnsfag som valgfag, har også mulighet til å velge det engelske valgfaget Nordic Citizenship Education (NCE), 30 studiepoeng ved HiØ.

Høgskolen i Østfold har en rekke samarbeidsavtaler med høgskoler og universiteter i utlandet som tilbyr skolefag og skolerelevante fag for grunnskolelærerstudenter, bl.a.:

- Cardinal Stritch University, USA
- Göteborgs Universitet, Sverige
- Pacific Lutheran University, USA
- Queensland University of Technology, Australia
- Pädagogische Hochschule Heidelberg, Tyskland
- University College Nordjylland, Danmark

På høgskolens nettsider for internasjonalisering vil man finne mer detaljert informasjon om institusjoner i utlandet som høgskolen har utvekslingsavtaler med. Studenter som er interessert i et utvekslingssemester i utlandet, kontakter internasjonal koordinatør ved Avdeling for lærerutdanning eller Internasjonalt kontor.

Praksisopplæring i utlandet, inntil 5 uker

I tillegg til studentutveksling av et semesters varighet, har en gruppe studenter mulighet til inntil 5 uker veiledet praksisknyttet til ulike skolefag ved grunnskoler i Malawi i 4. semester. Dette er et samarbeidsprosjekt med en av våre praksisskoler, Kjøberg skole i Fredrikstad kommune og District Office of Education i Lilongwe, Malawi. Studenter som ønsker praksisopphold i utlandet, kontakter internasjonal koordinatør ved Avdeling for lærerutdanning.

Innreisende studenter og internasjonalisering hjemme

Avdeling for lærerutdanning tilbyr 60 studiepoeng med undervisning på engelsk. Dette er et tilbud til innvekslingsstudenter fra samarbeidsinstitusjoner i utlandet. Grunnskolelærerstudenter som ikke har mulighet til å utveksle kan velge disse emnene (30 studiepoeng) i 6. semester.

Fagansatte ved lærerutdanningen vil kunne trekke inn ressurspersoner fra samarbeidsinstitusjoner i utlandet som gjesteforelesere i emnene.

Avdeling for lærerutdanning tilbyr 60 studiepoeng med undervisning i engelsk. Dette er et tilbud til innvekslingsstudenter fra samarbeidsinstitusjoner i utlandet. Grunnskolelærerstudenter som ikke har mulighet til å utveksle kan velge disse emnene (30 studiepoeng) i 6. semester.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning med god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet.

- Hvert enkelt fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå, kalt (EVA3). Se emnebeskrivelser for detaljer.
- Det gjennomføres hvert år også en nasjonal studentundersøkelse blant 2. års studenter på alle bachelor- og masterprogram, i regi av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Resultatene fra undersøkelsen publiseres i portalen Studiebarometeret.no
- Alle gradsstudier ved HiØ vil gjennomgå en periodisk program evaluering, minimum hvert 6.- 8. år. Nyere studieprogram evalueres første gang etter to år. NOKUT vil evaluere ny grunnskolelærerutdanning i 2019.

Tilbakemelding underveis

Tilbakemeldinger og vurderingsformer er lagt opp slik at studentene:

- møter vurdering både underveis og til slutt i emnene
- ser sammenheng mellom praksis og teori og mellom fag
- opplever varierte vurderingsformer tilpasset læringsutbyttebeskrivelsene og arbeidsformene i studiet
- blir kjent med aktuelle vurderingsformer i grunnskolen
- får veiledning og støtte i sin egen læring og personlige utvikling

Følgende tiltak bidrar til tilbakemelding og vurdering underveis i studiet:

- Fagene er delt i emner på 15 studiepoeng fordelt på flere semestere. Emnene avsluttes med eksamen.
- Emnene inneholder arbeidskrav som fordeler aktivt studiearbeid over hele semesteret og som vurderes med uttrykket godkjent/ ikke godkjent. Studenten får faglig tilbakemelding på arbeidskravene. Tilbakemelding kan også gis av medstudenter. Tilbakemelding kan være både muntlig og skriftlig.
- Studenten får individuell veiledning på FoU-oppgaven og masteroppgaven.
- Obligatorisk individuell utdanningssamtale som danner grunnlaget for utdanningsplanen gjennomføres årlig, slik at studenten får veiledning underveis og oversikt over egen studieframgang. Det er basisgruppeveileder som inviterer studenten og gjennomfører samtalen.
- Studenter som ønsker mer veiledning får tilbud om studentsamtale med studieleder, studieveileder eller en av høgskolens lærere.
- Basisgruppene får gruppeveiledning av sin basisgruppeveileder i forhold til generell studiesituasjon og arbeidsprosesser knyttet til arbeidskrav (minst fire ganger pr. semester).
- Studentene får muntlig og skriftlig tilbakemelding på sin innsats i praksisopplæringen hvert semester. Det skjer både i form av veiledning under praksisperioden, med vurderingsrapport fra praksisskolen hvert semester; en midtveivurdering for praksisgjennomføringen i høstsemesteret og en sluttvurdering for praksisgjennomføringen i både høst- og vårsemesteret.

Vurdering

For informasjon om bestemmelser tilknyttet eksamen, se forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold.

Arbeidskrav

Emnene i grunnskolelærerutdanningen inneholder obligatoriske arbeidskrav:

- Emnebeskrivelsen inneholder obligatoriske oppgaver/arbeidskrav som studentene skal utføre i gruppe eller enkeltvis.
- I hvert semester i de tre første årene gjøres det tilgjengelig en felles semesterplan, der arbeidskravene og undervisningstemaene synliggjøres.
- Studentene har to forsøk til å få godkjent et arbeidskrav dersom ikke annet er nevnt i emnebeskrivelsene
- Alle arbeidskrav i et emne må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Detaljer om arbeidskrav fremgår av den enkelte emnebeskrivelse. I tillegg til de fullførte og godkjente arbeidskravene som fremgår av emnebeskrivelsene, kreves det følgende for å få vitnemål:

- Godkjent gjennomføring av 30 timers IKT-opplæring (1.-2. semester), se egen kursplan
- Oppstartprosjekt hvert studieår

- Bestått praksisopplæring, jf. «Plan for praksis» og den enkelte emnebeskrivelse

Dersom arbeidskravene ikke er fullført og godkjent i samsvar med retningslinjene, vil studenten normalt miste retten til vitnemål.

Avsluttende vurdering

Det benyttes varierte vurderingsformer i studiet, og vurderingsformene skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsene slik at læringsutbyttet for studiet og det enkelte emne nettoppnås. Studentene skal blant annet ha skriftlig eksamen, muntlig eksamen, mappevaluering og presentasjoner. Eksamen foregår individuelt eller i gruppe.

Skriftlig skoleeksamen under tilsyn vil normalt avholdes ved studiestedet. De fleste skriftlige skoleeksamener gjennomføres digitalt ved HiØ. For studenter i nettbaserte fag vil muntlig eksamen som hovedregel gjennomføres på nettet via læringsplattform, men det er også mulig å avlegge muntlig eksamen på campus. Studenter som følger undervisning på nett, eller andre med dokumenterte behov, kan også søke om å avlegge skriftlig skoleeksamen ved andre norske og utenlandske høyskoler og universitet, samt ved norske ambassader og konsulat. <http://www2.hiof.no/nor/hogskolen-i-ostfold/for-studenter/studenthandbok/eksamen/eksamenssted>

I grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-10 ved HiØ benyttes karakterregelen gradert karakterskala A-F eller Bestått/Ikke bestått ved eksamen i ulike emner. Praksisopplæringen i alle studieår vurderes med Bestått/Ikke bestått.

Ved HiØ benyttes alltid to sensorer ved alle sluttvurderinger. Sensorordningen kan bestå av to interne sensorer eller en intern og en ekstern sensor.

Se emnebeskrivelsene for detaljert informasjon om sluttvurdering.

Plagiatkontroll/fusk

Alle FoU- og masteroppgaver skal til elektronisk plagiatkontroll. Andre eksamener og arbeidskrav kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk.

Litteratur

Litteraturlister fremgår av den enkelte emnebeskrivelse. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart. Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert før hvert semester.

Jobb og videre studier

Studenter som har gjennomført og bestått mastergradsstudiet kvalifiserer for arbeid i grunnskolen mellom trinn 5-7, og for ungdomstrinnet 8-10.

Oppnådd mastergrad vil kvalifisere for å søke opptak til relevante doktorgradsstudier alt avhengig av hvilke masterfag studentene har valgt.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Studiet er akkreditert av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) 23.11.2016. Programplanen er revidert og godkjent av dekan ved Avdeling for lærerutdanning, Unni Hagen, 02.02.2017

Studieplanen er revidert

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2017-2022

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk.

Studieleder Jarl Hagen

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2017

Obl. emner

LMGRLIKT17 · Del 1 av 2

Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer)

Norsk 1 og Norsk 2 (60 stp)

LMUNOR10117

NOR101 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit (5-10)

15 stp

Tysk 1 og Tysk 2 (60 stp)

LMUTYS10117

TYS101 Tysk språk og didaktikk 1 (5-10)

15 stp

Naturfag 1 og Naturfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje 2

LMUNAT10117

NAT101 Naturvitenskapens tenke- og arbeidsmåter (5-10)

15 stp

Kroppsøving 1 og Kroppsøving 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje 2

LMUKRO10117
KRO101 Praktisk undervisning og læring i bevegelse (5-10)

15 stp

Matematikk 1 og Matematikk 2 (60 stp)

LMUMAT10117
MAT101 Tall, algebra og funksjoner 1 (5-10)

15 stp

Engelsk 1 og Engelsk 2 (60 stp)

LMUENG10117
ENG101 Engelsk språk og kommunikasjon (5-10)

15 stp

Samfunnsfag 1 og Samfunnsfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUSAM10117
SAM101 Samfunnskunnskap og historie 1 (5-10)

15 stp

Fransk 1 og Fransk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUFRA10117
FRA101 Fransk muntlig kommunikasjon (5-10)

15 stp

Spansk 1 og Spansk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUSPA10117
SPA101 Spansk språk og kommunikasjon 1 (5-10)

15 stp

Vår 2018

Obl. emner

LMGRIKT17 · Del 2 av 2
Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer)

0 stp

Norsk 1 og Norsk 2 (60 stp)

LMUNOR10217
NOR102 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster (5-10)

15 stp

Tysk 1 og Tysk 2 (60 stp)

LMUTYS10217
TYS102 Tysk språk og didaktikk 2 (5-10)

15 stp

Naturfag 1 og Naturfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje2

LMUNAT10217
NAT102 Grunnleggende ferdigheter og begrepslæring i naturfag (5-10)

15 stp

Kroppsøving 1 og Kroppsøving 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje2

LMUKRO10217
KRO102 Inkluderende kroppsøving i et mangfoldig samfunn (5-10)

15 stp

Matematikk 1 og Matematikk 2 (60 stp)

LMUMAT10217
MAT102 Geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning 1 (5-10)

15 stp

Engelsk 1 og Engelsk 2 (60 stp)

LMUENG10217
ENG102 Kultur, samfunn, litteratur i USA og Canada (5-10)

15 stp

Samfunnsfag 1 og Samfunnsfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje1

LMUSAM10217
SAM102 Geografi og samfunnsfaglige metoder 1 (5-10)

15 stp

Fransk 1 og Fransk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje1

LMUFRA10217
FRA102 Fransk skriftlig språkferdighet (5-10)

15 stp

Spansk 1 og Spansk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUSPA10217

SPA102 Spansk kultur, samfunn og spanskspråklige tekster 1 (5-10)

15 stp

Høst 2018

Obl. emner

LMUPED10117

PED101 Lærerenrollen: elevenes læring og utvikling (5-10)

15 stp

Matematikk 1 og Matematikk 2 (60 stp)

LMUMAT10317

MAT103 Tall, algebra og funksjoner 2 (5-10)

15 stp

Engelsk 1 og Engelsk 2 (60 stp)

LMUENG10317

ENG103 Engelsk språk, grammatikk og fonetikk (5-10)

15 stp

Samfunnsfag 1 og Samfunnsfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUSAM10317

SAM103 Samfunnskunnskap og historie 2 (5-10)

15 stp

Fransk 1 og Fransk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUFRA10317

FRA103 Fransk samfunnskunnskap (5-10)

15 stp

Spansk 1 og Spansk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje 1

LMUSPA10317

SPA103 Spansk språk og kommunikasjon 2 (5-10)

15 stp

Vår 2019

Norsk 1 og Norsk 2 (60 stp)

LMUNOR10317
NOR103 Språkleg mangfald, variasjon og endring (5-10)

15 stp

Tysk 1 og Tysk 2 (60 stp)

LMUTYS10317
TYS103 Tysk litteratur, kultur og samfunn 1 (5-10)

15 stp

Naturfag 1 og Naturfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje2

LMUNAT10317
NAT103 Utforskende arbeidsmåter i naturfag (5-10)

15 stp

Kroppsøving 1 og Kroppsøving 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje2

LMUKRO10317
KRO103 Kroppen i bevegelse (5-10)

15 stp

Matematikk 1 og Matematikk 2 (60 stp)

LMUMAT10417
MAT104 Geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning 2 (5-10)

15 stp

Engelsk 1 og Engelsk 2 (60 stp)

LMUENG10417
ENG104 Kultur, samfunn, litteratur i Storbritannia og Irland (5-10)

15 stp

Samfunnsfag 1 og Samfunnsfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje1

LMUSAM10417
SAM104 Geografi og samfunnsfaglige metoder 2 (5-10)

15 stp

Fransk 1 og Fransk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje1

LMUFRA10417
FRA104 Franske tekster og sjangre (5-10)

15 stp

Spansk 1 og Spansk 2 (60 stp)

Velger du denne, må du ha valgt enten Norsk eller Tysk i fagpulje1

LMUSPA10417
SPA104 Spansk kultur, samfunn og spanskspråklige tekster 2 (5-10)

15 stp

Høst 2019

Obl. emner

LMUPED10217
PED102 Elevmangfold (5-10)

15 stp

Norsk 1 og Norsk 2 (60 stp)

LMUNOR10417
NOR104 Litteraturhistorie og litteraturformidling (5-10)

15 stp

Tysk 1 og Tysk 2 (60 stp)

LMUTYS10417
TYS104 Tysk litteratur, kultur og samfunn 2 (5-10)

15 stp

Naturfag 1 og Naturfag 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje2

LMUNAT10417
NAT104 Bærekraftig utvikling og naturfaglig allmenndannelse (5-10)

15 stp

Kroppsøving 1 og Kroppsøving 2 (60 stp)

Velger du denne, må du velge enten Matematikk eller Engelsk i fagpulje2

LMUKRO10417
KRO104 Utviklingsprosesser i kroppsøvingsfaget (5-10)

15 stp

Vår 2020

KRLE 1

LMUKRLE10117
KRLE101 KRLE-didaktikk, jødedom, kristendom og islam (5-10)

15 stp

LMUKRLE10217
KRLE102 Livssyn, etikk, filosofi, hinduisme og buddhisme (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk 1

LMUKHV10117
KHV101 Kunst og håndverk: kunst og visuell kommunikasjon (5-10)

15 stp

LMUKHV10217
KHV102 Kunst og håndverk: arkitektur og design (5-10)

15 stp

Spansk

LMUSPA11119
SPA101 Spansk språk og kommunikasjon 1 (5-10)

15 stp

LMUSPA11219
SPA102 Spansk kultur, samfunn og spanskspråklige tekster 1 (5-10)

15 stp

Prof. pedagogikk

LMUPED10317
PED103 Spesialpedagogikk (5-10)

15 stp

LMUPED10417
PED104 Flerkulturell pedagogikk (5-10)

15 stp

Prof. pedagogikk samt masterfordypning

LMUPED10317
PED103 Spesialpedagogikk (5-10)

15 stp

LMUPED10417
PED104 Flerkulturell pedagogikk (5-10)

15 stp

Høst 2020

Underv.fag 30 stp i kombinasjon med masterford. Prof.ped (4.-5. st.år)

Prof.ped i kombinasjon med norsk 401+402

Prof.ped i kombinasjon med matematikk 401+402

Prof.ped i kombinasjon med engelsk 401+402

Prof.ped i kombinasjon med tysk 401+402

Obl. emner

LMUPED40117

PED401 Lærerprofesjonalitet (5-10)

15 stp

LMAGENT20

Entreprenørskap i skolen (30 timer)

0 stp

Masterfordypning Norsk (4. og 5. studieår)

LMUNOR40117

NOR401 Lesing, skriving og munnlegheit (5-10)

15 stp

Masterfordypning Matematikk (4. og 5. studieår)

LMUMAT40117

MAT401 Læring og undervisning av matematikk (5-10)

15 stp

Masterfordypning Engelsk (4. og 5. studieår)

LMUENG40117

ENG401 Engelsk språkdidaktikk fordypning (5-10)

15 stp

Masterfordypning Tysk (4. og 5. studieår)

LMUTYS40117

TYS401 Tysk språk og kommunikasjon (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med norsk 401+402

LMUNOR40117

NOR401 Lesing, skriving og munnlegheit (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med matematikk 401+402

LMUMAT40117

MAT401 Læring og undervisning av matematikk (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med engelsk 401+402

LMUENG40117

ENG401 Engelsk språkdidaktikk fordypning (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med tysk 401+402

LMUTYS40117

TYS401 Tysk språk og kommunikasjon (5-10)

15 stp

Vår 2021

Obl. emner

LMUVIT40420

VIT404 Vitenskapsteori og metode (5-10)

15 stp

Masterfordypning Norsk (4. og 5. studieår)

LMUNOR40217

NOR402 Fleirspråklegheit (5-10)

15 stp

Masterfordypning Matematikk (4. og 5. studieår)

LMUMAT40217

MAT402 Ulike perspektiver på tallbegrepet og algebra (5-10)

15 stp

Masterfordypning Engelsk (4. og 5. studieår)

LMUENG40217

ENG402 Interkulturell læring (5-10)

15 stp

Masterfordypning Tysk (4. og 5. studieår)

LMUTYS40217

TYS402 Interkulturell læring (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med norsk 401+402

LMUNOR40217

NOR402 Fleirspråklegheit (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med matematikk 401+402

LMUMAT40217

MAT402 Ulike perspektiver på tallbegrepet og algebra (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med engelsk 401+402

LMUENG40217
ENG402 Interkulturell læring (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med tysk 401+402

LMUTYS40217
TYS402 Interkulturell læring (5-10)

15 stp

Høst 2021

Obl. emner

LMUPED40217
PED402 Skolen i et pluralistisk samfunn (5-10)

15 stp

Prof. pedagogikk samt masterfordypning

LMUPED40317
PED403 Læring, vurdering og tilpasset opplæring (5-10)

15 stp

Masterfordypning Norsk (4. og 5. studieår)

LMUNOR40317
NOR403 Tekst og tekstkulturar (5-10)

15 stp

LMUNOR41320
NOR413 Språk og samfunn (5-10)

15 stp

Masterfordypning Matematikk (4. og 5. studieår)

LMUMAT40317
MAT403 Utforskende arbeidsmåter i matematikk, problemløsning og modellering (5-10)

15 stp

Masterfordypning Engelsk (4. og 5. studieår)

LMUENG40317
ENG403 Narrative tekster i engelskundervisningen (5-10)

15 stp

Masterfordypning Tysk (4. og 5. studieår)

LMUTYS40317
TYS403 Tyske litterære tekster (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med norsk 401+402

LMUPED40317
PED403 Læring, vurdering og tilpasset opplæring (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med matematikk 401+402

LMUPED40317
PED403 Læring, vurdering og tilpasset opplæring (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med engelsk 401+402

LMUPED40317
PED403 Læring, vurdering og tilpasset opplæring (5-10)

15 stp

Prof.ped i kombinasjon med tysk 401+402

LMUPED40317
PED403 Læring, vurdering og tilpasset opplæring (5-10)

15 stp

Vår 2022

Prof. pedagogikk samt masterfordypning

LMUPED40517
PED405 Masteroppgave i profesjonsrettet pedagogikk (5-10)

30 stp

Masterfordypning Norsk (4. og 5. studieår)

LMUNOR40517
NOR405 Masteroppgave i norsk (5-10)

30 stp

Masterfordypning Matematikk (4. og 5. studieår)

LMUMAT40517
MAT405 Masteroppgave i matematikk (5-10)

30 stp

Masterfordypning Engelsk (4. og 5. studieår)

LMUENG40517
ENG405 Masteroppgave i engelsk (5-10)

30 stp

Masterfordypning Tysk (4. og 5. studieår)

LMUTYS40517
TYS405 Masteroppgave i tysk (5-10)

30 stp

Prof.ped i kombinasjon med norsk 401+402

LMUPED40517

PED405 Masteroppgave i profesjonsrettet pedagogikk (5-10)

30 stp

Prof.ped i kombinasjon med matematikk 401+402

LMUPED40517

PED405 Masteroppgave i profesjonsrettet pedagogikk (5-10)

30 stp

Prof.ped i kombinasjon med engelsk 401+402

LMUPED40517

PED405 Masteroppgave i profesjonsrettet pedagogikk (5-10)

30 stp

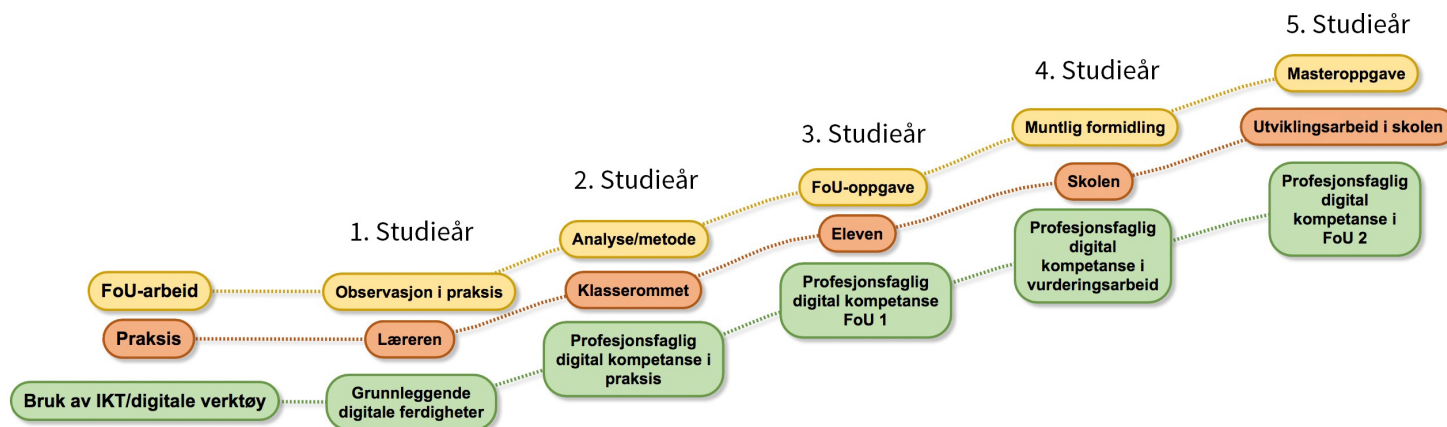
Prof.ped i kombinasjon med tysk 401+402

LMUPED40517

PED405 Masteroppgave i profesjonsrettet pedagogikk (5-10)

30 stp

Progresjonstrapp

LMGRLIKT17 Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer) (Høst 2017–Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Ilka Nagel

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer) er et obligatorisk opplæringstiltak i grunnskolelærerutdanningene ved HiØ. Det er et generelt arbeidskrav i både Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 og Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10. Fullført og godkjent kurser et vilkår for å få utstedt vitnemål.

Undervisningssemester

IKT-opplæringen foregår gjennom de to første semestrene i grunnskolelærerutdanningen.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene i grunnskolelærerutdanningen skal utvikle digital kompetanse i form av IKT-ferdigheter og innsiktsfull bruk av IKT i eget studiearbeid, praksisopplæringen og fritid, i tråd med forventningene til en lærerskompetanse i en IKT-basert utdanningsvirksomhet.

Kunnskap

Studentene

- kjenner elektroniske læremidler (åpne, nettbaserte og lukkede), kan bruke dem integrert i egen undervisning, og som en del av en pedagogisk helhet og kan bruke sin digitale kompetanse til å kritisk kunne vurdere bruk av nye digitale ressurser
- skal som ferdig utdannet lærer egi og motta informasjon om klassen/skolen i et digitalt læringsmiljø (fagstoff, ukeplaner, osv.) og ha digital kompetanse som omfatter samarbeid og digital kommunikasjon om læring, kontakt med elever/foreldre og kunnskap om sanntidlig kommunikasjon, sosiale medier, og digitale læringsmiljø
- har utviklet kompetanse i å bruke Internett som informasjonsskilde i eget læringsarbeid og til å presentere egne læringsresultater

Ferdigheter

Studentene

- kan skrive rapporter, notater, lage ukeplaner osv. gjennom å utnytte tekstbehandling og andre digitale verktøy.
- kan bruke verktøyprogrammer som tekstbehandling, regneark, presentasjonsprogram, digitale fortellinger, webverktøy, nettverksapplikasjoner, bildebehandling, animasjon, film og multimedieprogrammer i egen undervisning, og kan lære elevene hvordan verktøyene brukes i det daglige læringsarbeidet
- kan bruke fri- og gratis programvare og Web 2.0-programvare i egen undervisning.
- kan bruke digitale tavler og programvare som følger med slike tavler pedagogisk
- kan fylle LMS og websider med egen produserte digitale læremidler

Generell kompetanse

Studentene

- kjenner også elevenes fritidsbruk av IKT, og ha kompetanse og innsikt til å utfordre teknologien i et sosialiseringsspektiv
- har utviklet en offensiv holdning til ny teknologi
- har utviklet motivasjon for å ta i bruk og utprøve ny programvare og teknologi

Innhold

Innholdet i opplæringstiltaket er knyttet til den grunnleggende IKT-kompetansen alle grunnskolelærerstudentene bør inneha:

- Beherske digital kommunikasjon på ulike arenaer
- Ha gode ferdigheter i bruk av relevante verktøyprogram: tekstbehandling, presentasjonsprogram, video- og bilderedigering, Web 2.0 (programvare på Internett), digital vurdering og kjennskap til animasjonsfilm, og screencast
- Bruk av digitalt utstyr i læringssituasjoner
- Bli daglige og personlige IKT-brukere

Arbeidet med disse områdene er knyttet til individuelle arbeidskrav.

Undervisnings- og læringsformer

Tilrettelegging av infrastruktur, utstyrspakke, opplæring og brukerstøtte skal ha en kvalitet og organisering som kan være grunnlag for at studenter og lærere utvikler digital kompetanse gjennom integrert bruk av IKT i studiet og i praksis. Dette er også grunnlaget for studentenes arbeid i IKT-opplæringstiltaket:

- Studenter og lærere arbeider med egne, bærbare PC-er
- Internett-tilgang gjennom godt utbygd fastnett og/eller trådløst nett på høgskolen og praksisskoler
- Kommunikasjon: sosiale medier, digitalt læringsplattform (LMS)

- Undervisningen organiseres i form av fellesopplæring for trinnet på campus eller nettbasert, verksteder tilpasset læringsaktiviteter i fagene og individuell veiledning gjennom «Help-Desk»-tjenesten/support. Studentene må ta et aktivt ansvar for å nyttiggjøre seg de tilbudene de får på disse ulike læringsarenaene.

Arbeidet med utvikling av egen IKT-kompetanse er også bygget opp rundt individuelle arbeidskrav, og integrert i studentenes prosjekter i praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene i IKT må normalt gjennomføres i de to første semestrene i grunnskolelærerutdanningen, i tråd med frister i semesterplanen for IKT-arbeidet.

IKT-opplæring gis i de to første semestrene av studiet. Arbeidskravene i IKT skal som hovedregel leveres den dagen tilsvarende tema er oppført på undervisningsplanene, dersom ikke annet er oppgitt. Arbeidskravet rettes så i løpet av de påfølgende 14 dagene etter levering. Retting for dem som ikke har levert eller ikke har fått godkjent, skjer i perioden 1.-14. desember og 1.-14. mai. Det er studentens oppgave å skaffe seg informasjon om tilbakemeldingen i LMS.

I henhold til studieprogrammets progresjonstrapp, utgjør IKT-kurset første trinn i trappa og det forventes at studentene gjør seg ferdig med kurset i løpet av 1. studieår. Dersom man ikke leverer i tråd med normalt løp, har studentene en mulighet til å levere manglende arbeidskrav i løpet av 3. semester.

Følgende arbeidskrav fordeles over to semestre og skal leveres individuelt i LMS. Semesterplan, frister og innleveringsmappene ligger i LMS.

1. **Digitale notater**
2. **Kontorprogramvare og samskriving**
3. **Presentasjonsprogram**
4. **Bildebehandling**
5. **Video og animasjon**
6. **Digital vurderingsarbeid**
7. **Interaktive tavler**
8. **Flipped Classroom**

Oppgavene kan også etter avtale dokumenteres utført som del av arbeid i fag eller i praksis. Studentene får tilbud om IKT-workshop, veiledning underveis i studiet og mulighet til å bruke digitale nettressurser tilpasset arbeidskravene. Det er en IKT-konsulentgruppe som vurderer oppgavene og gir tilbakemelding om godkjent/ikke godkjent.

Eksamen

Kurset *Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer)* må være fullført og godkjent for at studenten skal ha rett til vitnemål som grunnskolelærer. Godkjent kurs framgår av vitnemålet.

Evaluering av emnet

Kurset evalueres av studentene med nettbasert undersøkelse hvert semester.

LMUNOR10117 NOR101 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Camilla Häbler

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som vel norsk som

- masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsretta pedagogikk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Matematikk eller Engelsk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

1. semester (haust)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om relevant teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevs utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosa tekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevant teoriar innan munnleg opplæring
- har kunnskap om relevant litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidarelesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for å auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasserom
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmøte dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

NOR101 er konsentrert om desse fagområda:

- Litteraturteori, tekstteori og sjangerlære
- Lesing og leseopplæring
- Munnleg opplæring

I dette emnet er det tekstkunnskap og lesing som står sentralt. Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle om råda, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil bli integrert i ulike tema. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal byggje på anerkjent forskingsbasert kunnskap. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til læringsutbytte i emnet.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna:

Innføring i bruk av læringsplattform, innføring i bruk av Word (eller tilsvarende tekstbehandlingsprogram) og stavekontroll, læringsressursar for grunnskolen på nett, digital tilbakemelding på arbeidskrav (munnleg og/eller skriftleg).

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timen lagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to veker praksis i 1. semester inkludert ei veke observasjonspraksis. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærarutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10). NOR101 har hovudansvar for praksis.

Det er knytt arbeidskrav til praksisperioden; sjå pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet, og i samband med praksis:

1. Individuell skriftleg oppgåve med litterær analyse
2. Munnleg arbeidskrav i gruppe om retorikk
3. Deltaking på profesjonsdagar
4. Presentasjon (gruppe, munnleg) frå observasjonspraksis (jf. Plan for praksis)
5. Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
6. Praksismå vere bestått (jf. Plan for praksis)

Tilbakemelding på arbeidskrav kan delsvære frå faglærarar, delsvære frå andrestudentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Begge målformer skal vere representert blant dei skriftlege arbeidskrava.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell heimeeksamen

Varighet: tre dagar.

Omfang: 3000 ord (+/- 10%). Innholdsliste og litteraturlistekjem i tillegg.

Målform: Bokmål

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til å delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultata blir handsama av studieleiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 22.06.2017

Teoripensum:

Lesing og leseopplæring:

Penne, Sylvi (2001). Å bli en som leser litteratur - en utviklingshistorie om lesing fra 6 til 16. I *Norsk som identitetsfag - norsklæreren i det moderne*. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 19 sider)

Roe, Astrid (2014). *Lesedidaktikk - etter den første leseopplæringen*. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 224 sider)

Litteratur og litteraturdydidaktikk:

Birkeland, Tone & Ingebjørg Mjør (2012). *Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar*. Oslo: Cappelen Damm. (ca. 200 sider)

Kaldestad, Per O. (2006). *Diktboka - om arbeid med poetiske tekstar i skolen*. Oslo: Cappelen. (Teoridelen, 130 sider)

Munnleg opplæring:

Eide, Ove L. (2016). Norsk munnleg i nærlys og perspektiv - frå Normalplanen av 1939 til Ludvigsenutvalet si tid. *Norsklæreren 2*, 30-37. (8 sider)

Ellingsen, Line (2016). Appell etter fem avsnittmetoden - retorikk i klasserommet. *Norsklæreren 2*, 38-45. (8 sider)

Hertzberg, Frøydis (2016). Muntlighet i norskfaget - hvor er vi nå? *Norsklæreren 2*, 23-29. (8 sider)

Kjeldsen, Jens E. (2016). Gi ordet - til elevene. *Norsklæreren 2*, 16-22. (7 sider)

Bakken, Jonas(2014). *Retorikk i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 120 sider)

Primærtetekster:

Tre biletbøker:

Bache-Wiig, Anna og Lisa Aisato (2010). *Don Fridtjof*. Oslo: Cappelen Damm.

Dahle, Gro og Svein Nyhus(2002). *Snill*. Oslo: Cappelen.

Fosse, Jon og Akin Düzakin (2005). *Kant*. Oslo: Samlaget.

Fire verk frå nyare nordisk barne- og ungdomslitteratur:

Hagerup, Klaus(1990). *Høyere enn himmelen*. (tilgjengelig som e-bok)

Harstad, Johan (2008). *Darlah - 172 timer på månen*. Oslo: Cappelen Damm.

Lindgren, Astrid(1973). *Bröderna Lejonhjärta*. Stockholm: Rabén & Sjögren. (på svensk)

Loe, Erlend(2003). *Kurt koker hodet*. Oslo: Cappelen.

Sakprosa for barn og ungdom

Ersland, Bjørn Arild(2010). *Fengslet - en bok om å sitte inne*. Oslo: Omnipax.

Eitt drama

Ibsen, Henrik(1867). *Peer Gynt*. (tilgjengelig som e-bok)

Fire nordiske romanar frå nyare tid:

Arvola, Ingeborg(2004). *Forsiktig glass*. Oslo: Cappelen.

Niemi, Mikael(2000). *Populärmusik från Vittula*. Stockholm: Norstedts. (på svensk)

Vaage, Lars Amund(2002). *Kunsten å gå*. Oslo: Oktober.

Ørstavik, Hanne(1999). *Like sant som jeg er virkelig*. Oslo: Oktober. (tilgjengelig som e-bok)

Studentene skal lese tre kompendier:

- Kompendium i folkedikting
- Novellekompendium
- Lyrikkompendium

LMUTYS10117 TYS101 Tysk språk og didaktikk 1 (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer er

Emneansvarlig: Camilla Bjørke

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger tysk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Engelsk eller Matematikk som masterfordypning
- undervisningsfag (60 eller 90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Forkunnskaper tilsvarende tysk som fremmedspråk nivå II i videregående skole anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskaper om tysk fonetikk og grunnleggende kjennskap til tysk morfologi
- har kunnskaper om dagligliv og skikker i tysktalendeland
- har kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter særlig i muntlig tysk
- kjenner til aktuell læreplan for fremmedspråk, det felleseuropeiske rammeverket for språk og sentrale læringsressurser som f. eks. aktuelle læreverker (analoge og digitale) i tysk for mellom- og ungdomstrinnet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan redegjøre for sentrale kontrastive fonetiske forskjeller og kommunisere med god uttale og intonasjon
- har grunnleggende aktive ferdigheter i muntlig tysk og kan tilpasse disse til utvalgte kommunikasjonssituasjoner og -behov, bl.a. kan de på tysk gjøre rede for dagligliv og skikker både i tysktalendeland og i norsk kultur
- reflektere over og videreutvikle sin egen språklige og didaktiske kompetanse
- veilede elevene i bruk av ulike digitale læringsressurser, for eksempel digitale ordbøker (tekst, bilde og/eller lyd), bilde- og kunstdatabaser, interaktive nettoppgaver, YouTube
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningsøkter på tysk tilpasset ulike elevgrupper
- legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert og meningsfylt læringsarbeid og ivareta elever som har forkunnskaper fra barnetrinnet og/eller andre læringskontekster

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utvise holdninger som er tjenlige i undervisningssituasjoner ved å være seg bevisst sin rolle som språkmødel, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barn og unges personlig vekst
- reflektere over og videreutvikle sin egen språklige og didaktiske kompetanse
- har innsikt i ulike innfallsporier til fremmedspråksdidaktikk, i ulike undervisningsmetoder for fremmedspråk og kunnskap om hvordan barn og unge lærer fremmedspråk
- har innsikt i vurdering av elevarbeider og elevprestasjoner

Innhold

Emnet gir en grunninnføring i tysk fonetikk og intonasjon og hovedtrekkene i tysk morfologi sett fra et praktisk perspektiv. Dagligliv og skikker i tysktalendeland tematiseres gjennom bruk av forskjellige typer tekster og media. Det legges stor vekt på oppøvelse av muntlig språkferdighet. Emnet tar for seg hvordan en med ulike elevgrupper kan arbeide med ferdighetstrening og kulturforståelse i forhold til disse temaene, samtidig som ulike læringsressurser presenteres.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer, både i form av samlinger og nettbasert synkron og asynkron undervisning:

- forelesninger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviégrupper med synkron og asynkron veiledning.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus. Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. semester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

TYS101 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- En muntlig samtale, individuelt, i par eller gruppe, om både språklige og didaktiske temaer. Faglærer deltar i samtalen. Individuell samtalevarer ca. 25-30 minutter, samtale i par eller i gruppe 35-40 minutter.
- Deltakelse på profesjonsdager
- Presentasjon (gruppe, muntlig) fra observasjonspraksis (jf. Plan for praksis)
- Praksisrapport etter mål (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått

Arbeidskrav må være godkjent for å fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell mappevurdering og individuell muntlig eksamen

Individuell mappe som dokumenterer studentenes aktivitet i emnet. I mappa vil det inngå både muntlige og skriftlige arbeider relatert til emnets temaer og til praksis. Mappen må være vurdert til bestått før studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen er en samtale (ca. 20-25 minutter) om kringmappeoppgavene ved slutten av semesteret, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet.

Muntlig eksamen virker justerende på karakter for m appe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Intern og ekstern sensor.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 26. oktober 2016.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (Red.) (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (utvalgte kapitler)

Bjørke, C. & Grønn, B. (2014). Fremmedspråk på barnetrinnet - quovadis? *Acta Didactica* 8(2). (Tematnummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1134/1013>

Dreyer, H. & Schmitt, R. (2000). *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. Ismaning: Hueber.

Hestnes, H. & al. (Red.) (2007-2012). *Språkfag1/2/3/4/5. Idéhefter for lærere*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Lindemann, B. (2014). Tidlig fremmedspråkundervisning på barneskolen - et nødvendig grunnlag for en god nok språkkompetanse i framtiden. *Acta Didactica* 8(2). (Tematnummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1135/1014>

Lundemo, F. *Deutsche Phonetik*. Halden. (siste utgave)

Reiten, H. (2015). *Tysk grammatikk*. Oslo: Aschehoug. (utvalgte deler)

Slemmen, T. (2010). *Vurdering for læring i klasserommet*. Oslo: Gyldendal.

Ett eller flere tysklæreverk (analoge og digitale) som blir brukt i norsk skole.

Læreplan for grunnskolen - Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra <http://www.udir.no/>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret:

- *Den europeiske språkpermen*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/laringsressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>.

- *Tidlig start med fremmedspråk*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/fremmedsprak-pa-barnetrinnet-1/laringsressurser>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:49:44

LMUNAT10117 NAT101 Naturvitenskapens tenke- og arbeidsmåter (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Camilla Blikstad Halstvedt

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger naturfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om naturvitenskapens og teknologiens metoder og tenkemåter
- har kunnskap om arter og grupper av organismer som er vanlige i norsk natur og hvordan de har utviklet seg gjennom tilpasning til miljøet
- har kunnskap om viktige prosesser og miljøutfordringer i økosystem og om naturtyper som er aktuelle i feltarbeid på mellom- og ungdomstrinnet
- har kunnskap om oppbygging og egenskaper til stoff og kjemiske reaksjoner relatert til fenomenen i hverdagen og i naturen
- har kunnskap om bølger, lyd og lys og hvordan disse påvirker liv og livsprosesser
- har kunnskap om jordas plass i universet, solsystemets bestanddeler og hvordan disse beveger seg i forhold til hverandre

Ferdigheter

Kandidaten

- kan planlegge og gjennomføre undervisning inne og ute og anvende varierte metoder og modeller som fremmer elevenes begrepslæring, kreativitet og utforskning
- kan gjennomføre målinger, gjøre beregninger, anvende relevant utstyr og gjennomføre aktiviteter med nødvendige sikkerhetstiltak

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan bruke gjeldende læreplan for mellom- og ungdomstrinnet som utgangspunkt for naturfagundervisning

Innhold

Innholdet er i tråd med Nasjonale retningslinjer og kompetansemålene i hovedområdene «Forskerspiren», «Mangfold i naturen» og «Fenomener og Stoffer» fra Kunnskapsløftet.

Emnet inngår følgende tema:

- naturfagets begrunnelser
- naturvitenskapelig tenke- og arbeidsmåter
- naturen som læringsarena
- feltarbeid - grunnlag for naturglede, undring, kunnskap og holdninger
- kunnskap om planter og dyr, biologisk systematikk og arts kunnskap
- økologiske begreper
- enkel sopp systematikk, kunneskillemellom spiselig og uspiselig sopp
- fotosyntese
- atomer, molekyler, kjemiske reaksjoner, oktettregelen, det periodiske system
- egenskaper ved stoffer, partikkelmodellen
- faseoverganger
- balansering av kjemiske ligninger, støkiometri
- sure og basiske stoffer, pH, nøytralisasjon, buffer
- hverdagskjem i

- solsystemet, årstider, månedfaser, flo- og fjære

Undervisnings- og læringsformer

Emnet starter med et 3-4 dagers obligatorisk feltkursstil Bøensætra. Studenten må påregne noen kostnader.

Temane vil bli arbeidet med i forelesninger, på ekskursjoner med særlig fokus på utvalgte organismegrupper, selvstudier, i laboratorium, både som demonstrasjoner og ved laboratorieforsøk, ved gruppearbeid og ved laboratorierapporter, både med og uten bruk av digitale verktøy, og kameratvurdering. Ulike didaktiske tilnæringsmåter til fagstoffet blir vektlagt, ofte med naturen som læringsarena.

Digitale arbeidsformer i emnet er blant annet bruk av bildebehandlingsprogram og digitale tankekart, opplæring i bruk av GPS for å stedfeste funn, gjennomgang av hvordan artsfunn presenteres digitalt i artsdatabaser - i tillegg til grunnopplæring i tekstbehandlingsprogram (f.eks. Word og OneNote), presentasjonsprogram (f.eks. PowerPoint) og digitale tavler.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. semester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

NAT101 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltagelse på en 3-4 dagers ekskursjon med fokus på arts kunnskap, tilpasninger og naturtyper.
2. Delta på dagsopplegg med tema «Naturen som læringsarena» med tilhørende gruppe rapport.
3. Gruppevis rapport fra ekskursjon med tema ringmerking av fugl, fugletrekk og bruk av observasjonsdata.
4. Gjennomføre 3-5 laboratorieøvelser i kjemi med tilhørende gruppevis rapport.
5. Sopp ekskursjon med påfølgende gruppevis digitalt produkt.
6. Deltakelse på profesjonsdager
7. Presentasjon (gruppe, muntlig) fra observasjonspraksis (jf. Plan for praksis)
8. Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
9. Praksis må være bestått

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen, 6 timer.

Tillatte hjelpemidler: periodesystemet og godkjent kalkulator.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 25.08.2016

Angell, C. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Fiskum, T. A., & Husby, J. A. (2014). *Uteskoledidaktikk. Ta fagene med ut*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2013). *Kjemi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Kvammen, P. I., Lie, S., Nyhus, G. C., Vedum, T. V., & Ødegaard, T. (2014). *Oppdag Naturen: Biologi for Lærere: Grunnskolelærerutdanning*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Marion, P. v., & Strømme, A. (2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Nordbakke, R., & Aae, R. (2015). *Stjernehimmelen*. Kompendium. Høgskolen i Østfold.

Pople, S. (2014). *Complete physics for Cambridge IGCSE*. Oxford: Oxford University Press.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2014). *Kjemi, fagdidaktikk, kjemi i skolen*. Oslo: Cappelen Damm.

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk* (3. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

LMUKRO10117 KRO101 Praktisk undervisning og læring i bevegelse (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Inger-Lise Olsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger undervisningsfaget Kroppsøving (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Det forutsettes at studenten er svømmedyktig før han/hun starter på emnet. Se utdanningsdirektoratets definisjon: <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/la-replanverket/veiledning-til-lareplaner2/svomme--og-livredningsopplaring/grunnlaget-for-svømming-og-livredning/svømmedyktighet/>

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om kroppsøvingsfagets læreplan, formål og egenart
- har kunnskap om undervisningsplanlegging, -gjennomføring og -evaluering i kroppsøving
- har kunnskap om idretts- og bevegelsesaktivitet, friluftsliv, lek, dans og tidsaktuelle bevegelsesformer i barne- og ungdomskultur
- har kunnskap om barn og unges livssituasjoner, gjeldende lover og barn og unges rettigheter

Ferdigheter

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning i kroppsøving ut fra lover og gjeldende læreplan
- kan legge til rette for læringsarbeid som kan fremme bevegelsesglede i variert idretts- og bevegelsesaktivitet, lek, dans, friluftsliv og svømming
- kan utvikle egne ferdigheter og kunnskaper innen lek, friluftsliv, dans, idrett og andre bevegelsesaktiviteter med tanke på undervisning i kroppsøving
- kan gi svømmeopplæring på trinn 5-10 og utføre livreddende førstehjelp (DHLR) og livberging i vann
- kan identifisere farer, vurdere og ivareta elevenes sikkerhet i ulike aktiviteter og bevegelsesmiljøer
- kan tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, og bruke varierte undervisningsmetoder

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan analysere og vurdere relevante faglige problemstillinger i kroppsøvingsfaget
- kan drøfte på hvilken måte kroppsøving kan bidra til elevens allmenndanning

Innhold

Emnet består av temaene:

1. Kroppsøvingdidaktikk (læreplan, undervisningsplanlegging, -metoder, -prinsipper, evaluering og lærerrollen)
2. Læring i bevegelse (friluftsliv, idretts- og bevegelsesaktiviteter, tidsaktuelle aktiviteter, dans, lek)

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er forskningsbasert og profesjonsorientert. Emnet er organisert i praktiske aktiviteter i ulike bevegelsesmiljøer og teoretiske forelesninger. Studentene får erfaring med bruk av digitale verktøy og varierte organiserings- og arbeidsformer som f.eks. samarbeidslæring og studentrespons. Undervisningen blir gitt som forelesninger, arbeid i grupper, som praktisk aktivitet ledet av lærer, og ved problembasert læring. Noen deler av emnet gjennomføres konsentrert, for eksempel vinter- friluftsliv. Studenten må påregne kostnader knyttet til ekskursjoner. Se arbeidskrav.

Gjennom undervisningen får studentene innsikt i- og erfaring med digital studieteknikk og digitalt verktøy rettet mot kroppsvingsfaget som blant annet undervisningsvideoer, elektronisk stemplingsutstyr i orientering, GPS. Det benyttes elektronisk læringsplattform til informasjon, fagstoff, oppgaver og innleveringer. Det blir benyttet digitalt kommunikasjons-verktøy i undervisnings- og veiledningssituasjon.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt gjennom timeplanlagt undervisning og selvstudium. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring og digital studieteknikk.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium i tillegg til timeplanlagt undervisning. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring og benytte digitalt verktøy for tilegnelse og formidling av kunnskap.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. sem ester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

KRØ101 har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- *Praktiske aktiviteter;*
Gjennomføre og få godkjent praktisk prøve i utvalgte aktiviteter.
Det forutsettes deltakelse på ekstern arena for å oppnå godkjenning på enkelte aktiviteter. Studenter som ikke har anledning til å delta på ekskursjoner kan etter søknad få utarbeidet alternativt opplegg. Opplegget skal dekke læringsmålene.
- *Minst 80 % aktiv deltaking i undervisning i hvert praktisk emne.*
Dersom sykdom/skade eller innvilget søknad om fravær fører til et fravær på over 20 %, må studenten bestå en ekstraordinær praktisk/muntlig prøve i faget for å kunne fremstilles til eksamen. Ved fravær over 50 % må aktiviteten tas på nytt neste studieår og studenten kan ikke fremstilles til eksamen innværende studieår.
- Deltakelse på profesjonsdager
- Presentasjon (gruppe, muntlig) fra observasjonspraksis (jf. Plan for praksis). Studentenes skal gi hverandre tilbakemeldinger.
- Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstilles til eksamen.

Eksamen

Individuell praktisk muntlig eksamen

Forarbeider

48 timer før eksamen trekker kandidaten et kompetansemål fra læreplan i kroppsøving med tilhørende aktivitet. Kandidaten skal med utgangspunkt i kompetansemålet og aktiviteten planlegge et helhetlig emnekurs. Kandidaten skal planlegge et undervisningsopplegg på 70 minutter for barn på mellomtrinnet 5-7 eller på ungdomstrinnet 8-10 ved å bruke et didaktisk planleggingskjema. Undervisningsopplegget skal være forankret i læringsmål i læreplanene for barne- og ungdomsskolen. Kandidaten skal også skrive et refleksjonsnotat i henhold til utlevert mal hvor egne refleksjoner rundt planlegging av undervisning fremkommer. Omfang 1000-1200 ord.

Kandidaten skal levere didaktisk planleggingskjema og refleksjonsnotat.

Gjennomføring

• **Praktisk eksamen, komponent 1: Undervisning.**

Den praktiske eksamen hvor kandidaten skal gjennomføre undervisningsopplegget varer ca. 20 minutter. Sensor velger ut hvilke deler av undervisningsopplegget kandidaten skal gjennomføre. Kandidaten får beskjed om dette ca. 35 minutter før eksamensstart. Under eksamen skal medstudenter være «elever». Det er obligatorisk fram møte under hele eksamen for alle studentene.

Denne komponenten teller 80 %.

• **Praktisk eksamen, komponent 2: Muntlig høring**

Muntlig høring i etterkant av undervisningskomponenten varer ca. 15 minutter og dreier seg om kandidatens planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningsopplegget, samt kandidatens praktiske og teoretiske ferdighet i emnet.

Denne komponenten teller 20 %.

Det settes en samlet, helhetlig karakter i emnet.

Karakterregel A-F.

Intern og ekstern sensor.

Eventuell ny/utsatt eksamen foregår ved neste ordinære gjennomføring av emnet.

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underveisevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterslutt (EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 05.06.2017

Brattenborg, S. & Engebretsen, B. (2013). *Innføring i kroppsøvingdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Enoksen, E., Sletten S. H. & Brunes, A. O. (2012). *Aktivitetslære*. Oslo: Gyldendal.

Husebye, B. & Tangen S. (2014). Bevegelsesglede, idrettsglede og mer fysisk aktivitet for elever på byggfag. *Kroppsøving* (3) (Landslaget Fysisk Fostring).

Lyngstad, I. (2014). Ribbeveggsløping gir liten bevegelsesglede. *Kroppsøving* (3) (Landslaget Fysisk Fostring).

Ommundsen, Y. (2013). Fysisk-motorisk ferdighet gjennom kroppsøving: et viktig bidrag til elevenes allmenndanning og læring i skolen. *Norsk Pedagogisk tidsskrift* (2).

Traavik, H., Hallås, O. & Ørvig, A. (red.). (2009). *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Utdanningsdisrektoratet (u.å.). *Veiledning til læreplan i kroppsøving 5.-7. årstrinn*.

Utdanningsdirektoratet. 2016. *Læreplan i kroppsøving*. Hentet fra: <http://www.udir.no/kl06/KRO1-04/Kompetansemaal?arst=98844765&kmsn=583858936>

Utdanningsdirektoratet. 2016. *Læreplan generell del*. Hentet fra: <http://www.udir.no/Lareplaner/Kunnskapsloftet/Generell-del-av-lareplanen/>

Vinje, E. (red.). (2016). *Kroppsøvingdidaktiske utfordringer*. Oslo: Cappelen Dam m akademisk.

Utdelt materiale under forelesninger / praktiske økter

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:49:42

LMUMAT10117 MAT101 Tall, algebra og funksjoner 1 (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Monica Nordbakke

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har dybdekunnskap innenfor tall, algebra og funksjoner som elevene arbeider med på trinn 5-10
- har kunnskap om matematiske læring- og utviklingsprosesser og hvordan legges til rette for at elever kan ta del i slike prosesser
- har kunnskap om ulikesyn på læring av matematikk og hvordan dette kommer til uttrykk i læremidler
- har kunnskap om ulike representasjoner, spesielt innenfor brøk og funksjoner, og betydningen bruk av og overganger mellom representasjoner kan ha for elevslæring
- har kunnskap om grunnleggende ferdighetsplass i fagplanen i matematikk med vekt på progresjonen innenfor å kunne regne og digitale ferdigheter

Ferdigheter

Kandidaten

- kan observere, planlegge, gjennomføre og vurdere matematikkundervisning i grupper for alle elever, med fokus på variasjon og elevaktivitet
- kan bruke arbeidsmåter som fremmer elevenes undring, kreativitet og evne til å arbeide systematisk med utforskende aktiviteter, begrunnelser, argumenter og bevis
- kan tilpasse opplæringen til elevenes ulike behov gjennom valg og bruk av kartleggingsprøver og ulike observasjons- og vurderingsmåter
- kan forebygge og oppdage matematikkvansker og tilrettelegge for mestring hos elever med ulike typer matematikkvansker

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i matematikkfagets betydning som allmenndannende fag og dets samspill med andre fag, kultur, filosofi og samfunnsutvikling

Innhold

Innholdet bygger på kompetansemålene i hovedtemaene Tall og algebra og Funksjoner fra Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag GLU 5-10, inkludert kjernekområder i faget. Følgende lærestoff gjennomgås i emnet:

- De fire regneartene innen hele tall, desimaltall, brøk og potenser
- Overgangen mellom brøk, desimaltall og prosent og ulike representasjoner for disse.
- Matematikdidaktiske perspektiver på ulike tallsystemers oppbygning og utvikling i historisk og kulturell kontekst
- Overgang fra aritmetikk til algebra; eksperimentering og generalisering av figurertall og andre tallmønstre
- Regnearket; lage egne formler og bruke ferdiglagde formler

- Hoderegning; ulike strategier
- Ferdighetstrening i algebra
- Enkel tallære; partall, oddetall, primtall, faktorisering, delbarhet
- Utvidelse av tallområdet fra naturlige tall til reelle tall
- Ligninger og ulikheter av første grad med og uten brøk. Løsning grafisk og ved regning, på papir og digitalt
- Ligninger med to ukjente; ulike løsningsmetoder, med og uten tekst, på papiret og digitalt
- Funksjonsbegrepet, definisjonsmengde og løsningsmengde
- Lineære, proporsjonale og omvendte proporsjonale funksjoner med praktiske oppgaver som utgangspunkt
- Ulike representasjonsmåter for funksjoner; tekst, situasjon, graf, algebra, tabell
- Bruk av GeoGebra i funksjonslære

Til alle temaer skal det knyttes fagdidaktikk. Det betyr at temaene tilknyttes mellom trinnets og ungdomstrinnets matematikk, at kjernemåtene settes i sammenheng med lærestoffet. Dette kan skje i emnet og ved et nært samarbeid med praksisfeltet.

Didaktiske temaer:

- Gjelden del læreplan med vekt på ulike kompetanser og de grunnleggende ferdighetene
- Læring og undervisning i matematikk på trinn 5-10
- Presentasjon av forskningsresultater knyttet til læring og undervisning i matematikk
- Å kunne regne i matematikk; ulike oppgavetyper, varierte problemløsningsstrategier og hverdagsmatematikk innenfor emnets temaer
- Digitale ferdigheter i matematikk; regneark (som Excel), geometriprogram (som GeoGebra), kalkulator, nettressurser
- Kartlegging og diagnostisk undervisning innenfor tall og tallregning, algebra og funksjoner
- Matematikkvansker; årsaker, forebygging, tiltak og tilrettelegging
- Tilpasset opplæring; blant annet ulike arbeidsmåter, konkretiseringsmidler, organiseringer og progresjon av lærestoff. Gjennom arbeidsformer og arbeidsmåter skal studentene få innblikk i mange eksempler på tilpasset opplæring.

De ulike faglige temaene skal studentene lære om og erfare ulike arbeidsmåter som er relevante for arbeidet på trinn 5-10. Arbeidsmåtene i studiet skal være preget av utforskning, forståelse, deskal fremme kreativitet og undring hos kommende elever.

Fagovergrepene temaer:

Det flerkulturelle samfunnet, psykososialt læringsmiljø og estetiske læringsprosesser er fagovergrepene temaer som presenteres i flerfaglige prosjekter. Disse er nærmere beskrevet i programplanen for studiet.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i basisgrupper, andre grupperinger og individuelt.

Studentene skal møte varierte arbeidsformer i emnet: forelesninger, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, arbeid med konkrete og ta del i utforskende arbeidsmåter. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. IKT skal inngå som en sentral del av matematikkstudiet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon. Omvendt undervisning (Flipped classroom) praktiseres av og til i emnet enten ved at studentene leser tekst hjem som støtte til forelesningen på skolen eller at man jobber med andre ting på skolen.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Studentene har to uker praksis i 1. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje1, emne101 (NORSK/TYSK/KROPPSØVING/NATURFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført ni oppgavesett, minimum syv oppgavesett må være godkjent
- Deltakelse på profesjonsdager

Oppgavesett

Studentene får i løpet av semesteret ni oppgavesett av faglig og didaktisk karakter i tilknytning til temaet de arbeider med. Disse oppgavene rettes og kommenteres av medstudenter i matematiske timer på oppgitte datoer. Studentene må være til stede under rettingene, og alle oppgavene må være gjort. Et av arbeidskravene er knyttet til den obligatoriske biblioteksopplæringen.

Perspektivene fra nasjonale retningslinjer, tilpasset opplæring og grunnleggende ferdigheter, skal inngå i arbeidskravene. Dette spesifiseres på semesterplanen.

Studentene må få godkjent 7 av 9 slike oppgavesett. Det vil bli gitt spørsmål fra disse oppgavene på eksamen.

Desom ved semesterets slutt mangler ett godkjent oppgavesett, får tilbud om å gjøre og rette nye oppgaver på en dato som oppgis av fagansvarlig.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig, sekstimers individuell eksamen.

Kandidaten prøves både i matematikkfaglige og matematikdidaktiske oppgaver.

Tillatt hjelpemiddel: godkjent kalkulator.

Karakterregel: A–F.

Intern og ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres en evaluering som faglærerne i samarbeid med studieleder har ansvar for (EVA3). Resultatene behandles og følges opp på møte med studentene.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Alseth, B. & Røsselund, M. (2008). Hvilken rolle har skriftlige regnemetoder på barnetrinnet? *Tangenten 4/2008*. (Caspar forlag)

Bjørndal, C. R. P. (2011). *Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og veiledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (140 sider)

Bueie, H. (2015). *Regneark for lærere*. Universitetsforlaget.

Gustavsen, T. S., Rinvold, R. A. & Hinna, K. R. C. (2011). *QED 5-10 Matematikk for grunnskolelærerutdanningen. Bind 1*. Cappelen Damm Akademisk.

Læreplan i matematikk - Kunnskapsløftet. Hentet fra www.udir.no

Lunde, O. (2009). *Nå får jeg det til!* Info Vest Forlag.

McIntosh, A. (2007). *Alle teller!* Matematikksenteret.

(Kjøpes på nettsiden: <http://www.matematikksenteret.no/publikasjoner/>)

Olafsen, A. & Maugesten, M. (2015). *Matematikdidaktikk i klasserommet* (2. utg.). Universitetsforlaget.

Røsselund, M. (2012). Hva påvirker ungdomsskoleelevers læring? *Tangenten 4/2012*. (Caspar forlag)

Skovholt, K. (Red.). (2014). *Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Torkildsen, S. & Maugesten, M. (2008). *Sirkel 10 B*. Aschehoug.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:49:42

LMUENG10117 ENG101 Engelsk språk og kommunikasjon (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Lasse Ellefsen

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om gjeldende læreplan og grunnleggende ferdigheter i engelskfaget
- kunnskap om barn og unges språklæring i et andrespråksperspektiv, språklæringsteorier samt strategier og metoder som fremmer språkutvikling
- kunnskap om opplæring i engelsk og overgangen fra barnetrinnet til ungdomstrinnet og fra ungdomstrinnet til videregående skole
- kjennskap til nasjonale prøver, kartleggingsverktøy, vurderingsverktøy og ulike vurderingsformer
- kunnskap om tilpasset språkopplæring og flerspråklighet
- kunnskap om ulike analoge og digitale læremidler og ressurser som kan brukes i opplæringen
- kunnskap om lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur med vekt på forskjeller og likheter mellom engelsk og norsk samt innsikt i kulturelle konvensjoner for språkbruk
- kunnskap om engelsk som verdensspråk
- kunnskap om interkulturell læring og urbefolkninger, inkludert kunnskap om samisk kultur
- kunnskap om observasjon som forskningsmetode i klasserommet

Ferdigheter

Kandidaten kan

- anvende fagkunnskap didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende læreplan med fokus på de grunnleggende ferdigheter
- bruke målspåket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig og være en god språkmodell for elevene
- planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og kritisk vurdere egen undervisning
- utøve en helhetlig, differensiert og læringsorientert undervisnings- og vurderingspraksis
- kritisk vurdere lærebøker og andre analoge og digitale læringmidler til bruk i opplæringen
- ta i bruk digitale verktøy i arbeidet med å fremme språklæring
- anvende observasjon som forskningsmetode i klasserommet

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- utvise holdninger som er tjenlige for å undervise i engelsk ved å være seg bevisst sin rolle som språkmodell, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barn og unges personlige vekst
- formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- reflektere over og videreutvikle sin egen språklige og didaktiske kompetanse
- arbeide selvstendig og sammen med andre for å tilrettelegge for elevers læring og utvikling

Innhold

Studentene vil få en innføring i Kunnskapsløftet med vekt på hovedområdene i Læreplan i engelsk: *Språklæring, Muntlig kommunikasjon og Skriftlig kommunikasjon* samt kompetansemålene for mellom- og ungdomstrinnene. Videre vil det bli lagt vekt på å bevisstgjøre studentene på læringsstrategier og læringsmiljø gjennom ulike arbeidsoppgaver og samarbeidsformer. Kunnskaper om å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i engelsk vil stå sentralt. Gjennom teori og praksis vil lærerens rolle som språkmødl, veileder og tilrettelegger for elever på mellom- og ungdomstrinnene stå i fokus. Arbeid med grunnleggende ferdigheter vil også være sentralt. I praksis vil studentene ta i bruk observasjon som forskningsmetode i klasserommet.

I den muntlige delen av emnet vil studentene få innblikk i forskjellige former for muntlig kommunikasjon på engelsk, blant annet formelle og uformelle samtaler og forskjellige typer presentasjoner. I seminar- og gruppetimer vil studentene få trening i presentasjonsteknikker med bruk av f.eks. PowerPoint, Prezi eller screencast, og en innføring i klasseromsledelse. Studentene vil i tillegg få en innføring i fonetikk, med vekt på praktiske ferdigheter og en introduksjon til elektroniske ordbøker med lyd. Siden det er viktig å sette kommunikasjon i en kulturell sammenheng, vil emnet også inneholde eksempler på engelskspråklige tekster som vil danne grunnlaget for argumentasjon og tolkning. Det vil også bli gitt en innføring i interkulturell kommunikasjon med fokus på begrepet interkulturell læring. I denne delen av emnet vil også engelsk som verdensspråk bli behandlet.

I den skriftlige delen av emnet vil studentene få innblikk i ulike typer tekster og tekstproduksjon, med blant annet vekt på tekstbinding, avsnittsinndeling, sjangere, språklige virkemidler og stilnivå. Studentene vil også få en innføring i språklige strukturer, inkludert en innføring i grammatisk terminologi og syntaktisk analyse. Her vil også fokuset rettes mot språklæring i et andrespråksperspektiv. I tillegg vil emnet inneholde en innføring i hvordan man vurderer, bruker og refererer til kilder, inkludert elektroniske kilder.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer, samt språklaboratorium. Studentene vil øve seg i å bruke peer review. Læringsplattform og andre digitale verktøy er en integrert del av emnet.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. semester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 101 (NORSK/TYSK/KROPPSØVING/NATURFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. 80 % obligatorisk oppmøte
2. To oppgavesett i fonetikk og grammatikk (individuelt, skriftlig)
3. En muntlig presentasjon til fastsatt tid (individuelt) med bruk av IKT-støtte
4. Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskrav må være levert til fastsatt tid og godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen, ca. 30 minutter

Hjelpemidler: egenprodusert PowerPoint el. lignende, handout, eller notater er tillatt under presentasjonsdelen av eksamen.

Eksam en er både en språkferdighetsprøve og en prøve i kunnskap om lærestoffet. Studentene vil bli å kommunisere effektivt på idiomatisk engelsk med god uttale og intonasjon vektlegges på lik linje med studentens kunnskap om lærestoffet.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby emner og studieprogrammer av best mulig kvalitet. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 29. oktober 2016.

Det tas forbehold om eventuelle endringer før semesterstart.

Bell, J. & Waters, S. (2014). Observation. *Doing Your Research Project: A quick guide for first-time researchers*. 6th ed. New York: McGraw Hill Education. (s. 210-224)

Bergsland, E. (2014). Fonetikk I språkfagene. I C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk. (s. 97-110)

Bilash, O. (2009). 'The Value of Observation'. *Best of Bilash: Improving Second Language Education*. http://www.educ.ualberta.ca/staff/olenka.bilash/best_of_bilash/observation.html.

Bjørke, C. & Grønn, B. (2014). Muntlige ferdigheter i språkfagene. C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk. (s. 30-42)

Bjørke, C. & Grønn, B. (2014). Lesing i språkfagene. C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk. (s. 58-71)

Blå, B. Hope (Red.). (2009). Grunnleggende ferdigheter i engelsk og fremmedspråk. *Fokus på språk 15*. Halden: Fremmedspråksenteret.

Burner, T. (2014). Formativ vurdering i språkopplæringen. C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 234-246)

Bøhn, H. (2014). Generelle perspektiver på vurdering i språkfagene. C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 221-233)

Chvala, L. & Graedler, A. L. (2010). Assessment in English. I S. Dobson & R. Engh (Red.), *Vurdering for læring i fag* (75-89). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Dypedahl, M., Hasselgård, H., Løken, B. (2012). *Introducing English Grammar*. (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

Drew, I. & Sørheim, B. (2009). *English Teaching Strategies: Methods for English teachers of 10 to 16-year-olds* (2. utg.). Oslo: Det Norske Samlaget. (kap. 1-3; 5; 8;).

Drigas, A. & Charmani, F. (2014). ICTsin English Learning and Teaching. *IJES* 2(4), 4-10. <http://dx.doi.org/10.3991/ijes.v2i4.4016>.

Flognfeldt, M. E. & Lund, R. E. (2016). *English for Teachers and Learners*. Oslo: Cappelen Damm. (kap. 1-6) (s. 29-89)

Flognfeldt, M. E. (n. d.) Targeting vocabulary to enhance learners' reading development - Targeting reading to enhance learners' vocabulary development. *Fremmedspråksenteret læringsressurser i engelsk*. Tilgjengelig fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/laringsressurser/leseveiledning-i-engelsk/reading-in-english--a-basic-skill/targeting-vocabulary?lang=nor>.

Fremmedspråksenteret (2008). *IKT i språk - en veiledning for lærere*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/ikt-veiledning>

Fremmedspråksenteret. (2015). *Communicare 1 - Tidlig Språklæring*. (Tilgjengelig på nett).

Hall, G. & Cook, G. (2012). Own language use in ELT: Exploring global practices and attitudes. *Language Teaching* 45(3), 271-308.

Harmer, J. (1998). Teaching Grammar. *English Teaching professional* 6, 38-39.

Hasselgård, H. (2001). Grammar in communicative English teaching. *Språk og språkundervisning* 1/01, 7-12.

Kunnskapsdepartementet (2013). Kunnskapsløftet: *Læreplan i engelsk*. (Engelsk versjon, tilgjengelig på nett)

Miekley, J. (2005). ESL Textbook Evaluation Checklist. *The Reading Matrix* 5(2). (10 sider)

Munden, J. (2014). *Engelsk på mellomtrinnet*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (kap. 1-10) (s. 15- 305)

Nilsen, T. S. & Rugesæter, K. (2015). *English Phonetics for Teachers*. Bergen: Fagbokforlaget.

Til oppslag:

Fremmedspråksenterets *Læringsressurser*: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/laringsressurser/om-vare-laringsressurser?lang=nor>.

Pinter, A. (2006). *Teaching Young Language Learners*. Oxford: Oxford UP.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel *Collins Cobuild Dictionary*, *Longman Dictionary of Contemporary English*, *Oxford Advanced Learner's Dictionary* eller en annen ordbok beregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

Materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen er også obligatorisk.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:49:42

LMUSAM10117 SAM101 Samfunnskunnskap og historie 1 (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger samfunnsfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- kan utforme en samfunnsfaglig beskrivelse og drøfting av makt, kjønn, identitet og sosialiseringprosesser
- har profesjonsrettet kunnskap om barns rettigheter, skoledemokrati og deres økonomiske og demokratiske deltakelse i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har kritisk kjennskap til relevant forskning om de historiske hovedtrekkene ved samfunnsutviklingen i Norge og andre deler av verden

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende gjeldende lover og samfunnsfaglige perspektiver på seksualitet og grensesetting, mobbing, og vold
- kan diskutere minoriteters rettigheter i Norge og det mangfoldige samfunnet som ressurs og utfordring, samt samenes status som urfolk
- kan bruke forskning om nasjonal og internasjonal politikk, rettsvesen og økonomi som perspektiv på samfunnet
- kan tenke historisk og økonomisk om produksjon og forbruk i velferdsstaten

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan sette i gang og lede læringsprosesser som sikrer progresjon i arbeid med grunnleggende ferdigheter, og kartlegge arbeidet med sikte på å tilpasse opplæringen til elevers behov og gi læringsfremmende tilbakemeldinger
- kan forberede elever til å leve i og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme bærekraftig utvikling
- kan filtrere og vurdere samfunnsfaglige og statistiske kilder og ressurser for å svare på sammenhengsmålte spørsmål og gi elever opplæring i digitale ferdigheter

Innhold

Samfunnsfag bygger opp under og fordyper menneskers selvforståelse og deltakelse. Skolefagets hovedområder er samfunnskunnskap og historie som hjelper elever til å forstå sine røtter, identitet og samtidig kritisk med tanke på å være med på å utforme fremtiden. I dette emnet studerer vi aktive strukturingsprinsipper og deltakelsesformer i menneskers hverdag og samliv. Kritiske perspektiver på politikk og økonomi i historie og ulike kulturer i og utenfor Norge vektlegges.

- Normer og avvik
- Borgerskap, samfunns- og statsutvikling
- Produksjonsformer og forbrukerkultur
- Imperialisme, migrasjon og menneskerettigheter

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolenes læreplan, temaer fra samfunnskunnskap og historie. Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter.

Normer og avvik tar utgangspunkt i grunnbegreper som forventning, norm og rolle, med særlig fokus på ulike familieformer i ulike kulturer. Ulike former for avvik trekkes inn, både i form av statistiske/sosiale, deskriptive/normative, samt positive/negative avvik, for eksempel knyttet til etniske og seksuelle minoriteter og avvik i skolen.

Borgerskap, samfunns- og statsutvikling setter fokus på bakgrunnen til det demokratiske samfunn i Norge, fra det tidligste tider og fram til unionsoppløsningen med Sverige. Istid, steinalder, urbefolkning, middelalder, unionstid, hvorfor vi feirer 17. mai og hvordan medborgerskap ser ut i dag er viktig stikkord.

Produksjonsformer og forbrukerkultur behandler menneskets produksjonsformer gjennom de tre hovedfasene jeger-, bonde- og industrisamfunn. Sistnevnte gjennomløper slike moderniseringsprosesser som en fabrikkrevolusjon, en tungindustrirevolusjon og en datarevolusjon.

Imperialisme og menneskerettigheter omhandler bakgrunnen for og nåværende status til dagens mangfold, med spesielt fokus på opprettelsen av den hvite mannsverdensherredømme gjennom de siste fem hundre årshistorie. Også her er det snakk om faser, fra pirat-, kjøpmanns-, markeds-, koloni- og eventuelt ny-imperialisme

Fagdidaktiske grunntanker som grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring og minoritetskulturelle perspektiver er integrert i alle temaene.

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- refleksjon over praksis
- gruppearbeid
- metodiske øvelser/analyse
- casearbeid
- samarbeidslæring og studentrespons

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. semester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 101 (NORSK/TYSK/KROPPSØVING/NATURFAG) har hovedansvar for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Muntlig fremlegg med sammensatt tekst om et undervisningsopplegg som behandler en aktuell samfunnsfaglig problemstilling med kollegavurdering
- Fagartikkel, innleveres digitalt.
- Refleksjonsnotat, innleveres digitalt.
- Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskravene belyser blant annet minoritetskulturelle perspektiv.

Studentene skal i minst et av arbeidskravene gi hverandre tilbakemeldinger.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeeksamen

Individuell skriftlig hjemmeeksamen over tre døgn (72 timer).

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Det gis tilbakemeldinger til studentene.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 21. september 2017.

Bjørshol S, og Nolet R, (red), 2017. *Utforskning i alle fag*. Kristiansand: Cappelen Damm Akademisk. (Innlednings-kapittelet og samfunnsfag-kapittelet). (40 s.).

Brochmann, G. 2014. «Integrering», (8 s). <https://snl.no/integrering>

Frønes, I. & Kjølrsrud, L. (2016). *Det norske samfunn* (6. utg.). Oslo: Gyldendal. (kap. 6, 14 og 22) (60 sider)

Grimen, H. 2004. *Samfunnsvitenskapelige tenkemåter*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 12, s. 320-368. (48 s.).

Hermansen, H. P. (2010). *Uten 1814 er du fortapt?* Stjørdal: Læringsforlaget. (211 sider)

Hermansen, H. P. (2010). *Maktens kanaler*. Stjørdal: Læringsforlaget. (kap. 1) (124 sider)

Hermansen, H.P. (2017). *Tretten revolusjoner. En tematisk verdenshistorie* (kompendium, Avdeling for lærerutdanning). Kapittel 2-5 og 15 (for tema Den teknologiskerevolusjon) og kapittel 10-11 (for temaet Den geografiskerevolusjon).

Hylland-Eriksen, T og Sajja, T.A. 2015. *Kulturforskjeller i praksis*, Oslo: Gyldendal Akademisk, kap. 1-3, 5-7, 9, 11 (108 s)

Hylland-Eriksen, T. 2007. «Mangfold versus forskjellighet». I Fuglerud, Ø og Hylland-Eriksen, T (red.). *Grenser for kultur?* Oslo: Pax. (s. 111-132). (21 s.)
<http://folk.uio.no/geirthe/Mangfold.html>

Knutsen, G. W. (2006). *Lange linjer i historien*. Oslo: Cappelen Akademisk. (120 sider)

Korsvold, T. (2015). *Barn som moderne forbrukere*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 1-3, 5, 6, 7, 8)(128 sider)

Malnes, Rog Midgaard, K. 2009. *Politisk tenkning*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 22, 24, 25, 26, 27. (48 s).

Palmer, R. R., Colton, J. & Cramer, L. (2014). *History of Europe in the Modern World* (11. utg.). New York: McGraw-Hill Education. (kap. 3 og kap. 11) (97 sider)

LMUFRA10117 FRA101 Fransk muntlig kommunikasjon (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningspråk: Fransk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger fransk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Forkunnskaper tilsvarende fransk som fremmedspråk nivå II i videregående skole anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om språklæringsteorier og læring av fremmedspråk og språkdidaktikk
- kunnskap om praktisk fransk lydlære
- kunnskap om gjeldende læreplan og europeisk språkperm
- kunnskap om dagligliv, sentrale tradisjoner, skikker og tenkemåter i fransktalende land

Ferdigheter

Kandidaten

- kan kommunisere med god uttale og intonasjon og fritt bruke et bredt basisordforråd i fransk
- presentere og bruke fonetiske tegn analogt og digitalt
- kan delta i forberedte og spontane samtaler om ulike emner
- forstår lengre muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangre og media
- kan bruke ulike digitale verktøy i en tilpasset språklæringssituasjon
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere fransk undervisning tilpasset elever på 5-10 trinn
- veilede elevene i bruk av ulike digitale læringsressurser, for eksempel digitale ordbøker (tekst, bilde og/eller lyd)
- kan bruke vurderingsverktøy i fremmedspråkundervisningen

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- legge til rette varierte og tilpassede læringsaktiviteter som fremmer utvikling av muntlig samhandling, lytting, tale, lesing og skriving
- finne relevante læringsressurser og kunne nyttiggjøre seg disse på en hensiktsmessig måte, både for egen opplæring og i formidlingssituasjoner

Innhold

Gjennom bruk av ulike digitale verktøy får kandidaten muntlig språktrening i autentiske situasjoner. Videre vil innsikt i språkssystemet og i språkdidaktiske problemstillinger utvikle en grunnleggende forståelse for fransk som fremmedspråk. Dette videre utvikles gjennom arbeidet med individuell læring og felles aktiviteter, og gjennom forholdet mellom mål og aktiviteter. En første innsikt i forskning gjøres gjennom arbeid med fremmedspråksdidaktikk.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisningen blir gitt i nettmøter. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt kursmaterieell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. Nettmøtene foregår i plenum eller i mindre grupper for å styrke studentenes muntlige, digitale og didaktiske ferdigheter. Studentene får trening i bruk av digitale opptak- og samarbeidsverktøy i fransk undervisningen. Selvstudium inngår i læringsformene.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. semester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 101 (NORSK/TYSK/KROPPSØVING/NATURFAG) har ansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Innlevering av 9 kortskriftlige oppgaver på blogg i løpet av høstsemesteret. Studenten får tilbakemelding fra medstudenter og faglærer.
- Det forutsettes også aktiv deltakelse i muntlige aktiviteter. 50 % fremmøte i nettmøtene er obligatorisk.
- Deltakelse på profesjonsdager.

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen.

Varighet: ca. 30 minutter.

Kandidaten blir testet i muntlig forståelse og produksjon.
Ingen hjelpemidler tillatt.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Karakterregel: A-F.

Internesensorer.

Evaluering av emnet

Emnet evalueres av studentene to ganger hvert semester, og evalueringen behandles i avdelingens utvalg for studiekvalitet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G. A. (red.). (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo Cappelen Damm. (utvalgte kapitler)

Cadre européen commun de référence pour les langues. Didier. Hentet fra: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_fr.pdf

C'est chouette 1,2,3. <http://www.gyldendal.no/Grunnskole/8-10/Fransk/C-est-Chouette-1>

Girard, Francine & Lyche, Chantal (2005). *Phonétique et phonologie du français*. Universitetsforlaget.

Utdanningsdirektoratet. *Europeisk språkperm 13-18*. Hentet fra: <http://udir.no/Utvikling/Artikler-utvikling/Felles-europeisk-rammeverk/>

Utdanningsdirektoratet. *Læreplan i fremmedspråk*. Hentet fra: <http://www.udir.no/grep/Lareplan/?laereplanid=123914>

Utdanningsdirektoratet. *Forskning om tilpasset opplæring*. Hentet fra: http://www.udir.no/Upload/Forskning/5/Tilpasset_opplaring.pdf

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Muntlige ferdigheter*.

Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/muntlig>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Tidlig start med fremmedspråk*. Hentet fra:

<http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/fremmedsprak-pa-barnetrinnet-1/laringsressurser>

Øvrig litteratur oppgis av faglærer og legges på læringsplattformen.

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 30. des. 2022 02:49:42

LMUSPA10117 SPA101 Spansk språk og kommunikasjon 1 (5-10) (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningspråk: Sepkt. Organisering og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger spansk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Forkunnskaper tilsvarende spansk nivå II fra videregående opplæring anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om uttale, intonasjon og sentrale språklige strukturer i spansk
- kjennskap til spansk morfologi og enkel setningsanalyse på spansk
- innsikt i arbeidet med å utvikle kommunikative språkferdigheter, særlig med henblikk på de muntlige og skriftlige
- kjennskap til ulike typer muntlige og skriftlige sjangere og hvordan legge til rette for praktiske og varierte muntlige og skriftlige aktiviteter i spanskundervisningen
- kunnskap om barn og unges språklæring i et fremmedspråksperspektiv, språklæringsteorier, samt strategier og metoder som fremmer språkutvikling
- kjennskap til gjeldende planverk for skolen og det felles europeiske rammeverket for språk

Ferdigheter

Kandidaten kan

- kommunisere med god uttale og intonasjon
- presentere og bruke fonetiske tegn analogt og digitalt
- bruke mål språket funksjonelt muntlig og skriftlig og være en god språkmodell for elevene
- identifisere og beskrive ordklasser og bøyningsformer på spansk, samt redegjøre for orddannelse, bruk av enkelte verb tider og sentrale språklige konstruksjoner
- forstå muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangere og gjøre rede for hovedinnhold og detaljopplysninger
- planlegge, gjennomføre og evaluere muntlige og skriftlige læringsaktiviteter og sekvenser i spansk tilpasset ulike elevgrupper
- bevisstgjøre elevene språkets oppbygging og veilede dem i bruk av ulike lytte-, tale- og skrivestrategier i språklæringen
- veilede elevene i bruk av ulike digitale læringsressurser, for eksempel digitale ordbøker (tekst, bilde og/eller lyd), bilde- og kunstdatabaser og interaktive nettoppgaver
- legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert og meningsfylt læringsarbeid og ivareta elever som har forkunnskaper fra barnetrinnet og/eller andre læringskontekster

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan formidle relevant fagstoff og kommunisere på spansk på en måte som er tilpasset målgruppen og kommunikasjonssituasjonen
- har kunnskap og ulike former for praktisk og estetisk tilnærming i spanskundervisningen og innsikt i hvordan barn og unge lærer språk
- arbeide selvstendig og/eller sammen med andre for å styrke egen og bidra i andres språkutvikling
- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til språklæringsteorier, etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst

Innhold

Studentene arbeider systematisk med utvikling av egne kommunikative språkferdigheter i spansk (lese, lytte, skrive, muntlig produksjon og spontan samhandling). De styrker sin evne til å forstå og gjøre seg forstått på spansk, både muntlig og skriftlig.

Gjennom undervisning i plenum og i grupper, faglige samtaler og oppgaveløsning øker studentenes kunnskaper om språkets oppbygging (fonetikk, morfologi og enkel syntaks) og språket i bruk, og trener på å forklare grammatiske regler og sentrale trekk ved språket tilpasset mottaker og kommunikasjonssituasjon.

I fagdidaktikken vektlegges særlig hvordan legges til rette for en praktisk tilnærming i spanskundervisningen og stimulere elevenes lyst og evne til å lære et nytt språk og uttrykke seg muntlig og skriftlig i spansk.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er spansk og norsk.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det gis undervisning i plenum og mindre grupper for å styrke studentenes språklige, didaktiske og digitale kompetanse. I tillegg får studentene veiledning individuelt og/eller i par og mindre grupper. Undervisning og veiledning foregår på campus og via digitale arbeidsverktøy på nett, og er hovedsakelig på spansk. I arbeidet med de didaktiske temaene benyttes både spansk og norsk.

Bruk av læringsplattform og andre digitale verktøy som digitale ordbøker og interaktive nettressurser er en integrert del av emnet. I undervisningen vil fagstoff gjennomgås og utdypes, og det legges opp til oppgaveløsning og faglige samtaler. Det forutsettes at studentene deltar aktivt i samtalen om fagstoffet. Studentene får tilbakemeldinger på muntlig og skriftlig egenproduksjon, og de gir tilbakemeldinger til hverandre.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 1. semester inkludert en uke observasjonspraksis. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 101 (NORSK/TYSK/KROPPSØVING/NATURFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én muntlig samtale, individuelt, i par eller gruppe, om både språklige og didaktiske temaer. Faglærer deltar i samtalen. Individuell samtale varer ca. 25–30 minutter, samtale i par eller gruppe 35–45 minutter.
- Deltakelse på profesjonsdager.

Språklige temaer diskuteres på spansk. Didaktiske temaer diskuteres på norsk.

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell mappeeksamen og individuell muntlig eksamen

Individuell mappelinlevering bestående av fire oppgaver:

leseforståelse, skriftlig produksjon, grammatikk og didaktikk. Oppgavene i leseforståelse, skriftlig produksjon og grammatikk besvares på spansk, oppgaven i didaktikk besvares på norsk.

Omfang: leseforståelse (200-300 ord), skriftlig produksjon (300-500 ord), grammatikk (300-400 ord), didaktikk (700-800 ord, eksklusive referanseliste og vedlegg). Skrifttype og størrelse: Times New Roman, punkt 12. Linjeavstand: 1,5.

Mappelinleveringen vektet som følgende: leseforståelse 20 %, skriftlig produksjon 30 %, grammatikk 20 % og didaktikk med 30 %. Alle fire oppgaver må bestås. Mappelinleveringen må være bestått for å kunne fremstille seg til muntlig eksamen.

Individuell muntlig eksamen, ca. 30 minutter.

Muntlig eksamen er en samtale om kringmappeseksamen, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet. Didaktisk tema diskuteres på norsk, øvrige tema diskuteres på spansk.

Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Det gis én samlet karakter i emnet.

Karakterregel: A-F

Intern og ekstern sensor.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G. A. (red.). (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 1-3)

Bjørke, C. & Grønn, B. (2014). **Fremmedspråk på barnetrinnet - quovadis?**. *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk: Utviklingstrender fram mot 2030)

Gómez Torrego, L. (2011). *Gramática didáctica del español*. Madrid: Ediciones SM. (utvalgte deler)

Gómez Torrego, L. (2011). *Análisis sintáctico. Teoría y práctica*. Madrid: Ediciones SM. (utvalgte deler)

Hestnes, H. (red.). (2007). *Språkfag 1. Idéhefter for lærere*. Bergen: Fagbokforlaget.

Lindemann, B. (2014). Tidlig fremmedspråkundervisning på barneskolen - et nødvendig grunnlag for en god nok språkkompetanse i framtiden. *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/issue/view/120>

Pinilla Gómez, R. (2010). Tipos de interacción oral y entornos situacionales: una tipología de las actividades de comunicación oral. *MarcoELE* 10, 97-104. Hentet fra:

http://marcoele.com/descargas/expolingua_2006.pinilla.pdf

Ruiz Rufino, M. & Grønn, B. (2013). *Ñ og andre spanske lyd- og ordmysterier*. Bergen: Fagbokforlaget.

Ruiz Rufino, M. & Grønn, B. (2014). *Gustar og andre spanske verbmysterier*. Bergen: Fagbokforlaget.

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Tidlig start med fremmedspråk*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/fremmedsprak-pa-barnetrinnet-1/laringsressurser>

Anbefalt tillegglitteratur (språk):

Alonso, R. et al. (2011). *Gramática básica del estudiante de español*. Barcelona: Difusión.

Soriano Salkjelsvik, K. & Pitloun, P. (2007). *Gyldendal spanske lommegrammatikk*. Oslo: Gyldendal.

Anbefalt tillegglitteratur (fagdidaktikk):

Blå, B. H. (red.). (2009). Grunnleggende ferdigheter i engelsk og fremmedspråk. *Fokus på språk* 15. Halden: Fremmedspråksenteret.

Heimark, G.-E. (2008). Praktisk tilnærming i fremmedspråkundervisningen. Rapport fra en intervjuundersøkelse. *Fokus på språk* 10. Halden: Fremmedspråksenteret.

LMUNOR10217 NOR102 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Maja Michelsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som vel norsk som

- masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsretta pedagogikk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Matematikk eller Engelsk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har brei innsikt i korleis elevar på 5.-10. trinn kan vidareutvikle skriveferdighetenesine
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har brei kunnskap om relevant teoriar om skrivning og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skrivning kan ha for elevsutvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan analysere språket som system
- kan legge til rette for at elevar får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon og i variasjon i ordbruk og setningsoppbygging
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar
- kan vurdere relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring, skriftforming og grammatikk frå 5. til 10. trinn, både for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan kartlegge og vurdere lese- og skriveferdigheter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klassemiljø
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmøde dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

NOR102 er konsentrert om desse fagområda:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5.-10. trinn
- Språket som system
- Språknormering, bokmål og nynorsk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle tema, i samsvare med måla for læringsutbytte. Sentrale områda som er integrert i emnet, er grunnleggjande ferdigheiter, tilpassa opplæring, vurdering, fleirkulturelle perspektiv.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskingsbasert kunnskap. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til læringsutbytta i emnet.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna:

Innføring i akademisk bruk av Word (el. tilsv.) og referanseteknikk, opplæring i bruk av ordbokressursar og skrivehjelp på nett, grammatikkspel for barn og unge (t.d. GREI), samskrivingsverktøy til studentoppgåver.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er treveker praksis i 2. semester. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærarutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2, emne 102 (ENGELSK/MATEMATIKK/FRANSK/SPANISK/SAMFUNNSFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet, og i samband med praksis:

1. Individuelt skriftleg arbeidskrav (grammatikk/språket som system). Målform: bokmål
2. Individuelt skriftleg arbeidskrav (skriveopplæring/elevtekstanalyse). Målform: nynorsk
3. Deltaking på profesjonsdagar

Tilbakemelding på arbeidskrav kan delvis vere frå faglærarar, delvis frå andrestudentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i emnet består av to deksamener:

Deksamene 1. Individuell skriftleg skoleeksamen, 4 timar

Skriftlig skoleeksamen tel 40 % av total karakter.

Målform: bokmål

Denne deksamenen vektlegg grammatikkdelen av emnet, altså læringsutbytte knytt til språket som system.

Tillatte hjelpemiddel: Ingen.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Deksamene 2: Individuell heimeeksamen, tre dagar

Heimeeksamen tel 60 % av total karakter.

Målform: nynorsk

Denne deksamenen vektlegg tema knytt til skriveidaktikk og analyse av elevtekster.

Omfang: 3000 ord (+/- 10%). Innholdsliste og litteraturlistekjem i tillegg.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Kandidaten må ha greidd bådeksamener for å få karakter i emnet.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til å delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultata blir handsama av studieiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 19. juni 2018.

Bøker:
Bjørndal, C. R. P. (2017). Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i pedagogisk praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk. (168 sider).

Kulbrandstad, Lars A. og Kinn, Torodd (2016). Språkets mønstre. Norsk språklære med øvingsoppgaver. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 17-56, 115-507) (433 sider)

Otnes, Hildegunn & Harald M. Iversen (2016). Å lære å skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring. Oslo: Universitetsforlaget. (248 sider)

Artiklar og kapittel (i kompendium):

Aasen, Arne J. & Trygve Kvithyld (2012). Å skrive, det er å om skrive - funksjonell respons for å utvikle elevenes revisjonskompetanse. I Bedreskole 1. (s. 24-29) (6 sider) Henta frå: http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/BedreSkole/BS_nr_1_11/BS_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Kvithyld_Aasen.pdf

Andreassen, Rune & Benthe K. Jansson (2014). Lese- og skrivevansker. I Jansson, Benthe K. & Traavik, Hilde (red.), Norsk boka 2. Norsk for grunnskolelæreutdanning 1-7. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 183-217) (35 sider)

Berge, Kjell Lars (2014). Å kunne uttrykke seg skriftlig. I Stray, Janicke Heldal & Wittek, Line (red.), Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 488-502) (15 sider)

Dysthe, Olga & Frøydis Hertzberg (2009). Den nyttige tekstresponsen - hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, Ove K. m., fl. (red.): Tekstvurdering som didaktisk utfordring. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 35-43) (8 sider)

Evensen, Lars S. (2010). En gyldig vurdering av elevers skrivekompetanse? I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A. J. (red.), Rammer for skrijving. Om skriveutvikling i skole og yrkesliv. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 13-31) (19 sider) Henta frå: <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/en-gyldig-vurdering-av-elevers-skrivekompetanse/>

Hertzberg, Frøydis (2014). Grammatikk i skolen - klart for en omkamp? I Bedreskole 2. (s. 80-83) (4 sider) Henta frå: http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/BedreSkole/BS_2_2014/UTD-BedreSkole-0214-WEB_Hertzberg.pdf

Hertzberg, Frøydis (2008). Grammatikk? I Nergård, Mette Elisabeth & Tonne, Ingebjørg (red.), Språkdidaktikk for norsklærere. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 17-26) (10 sider)

Hertzberg, Frøydis (2008). Sjangerskriving i ungdomsskolen: Fortelling er ikke nok. I Bjar, Louise (red.), Det er språket som bestemmer! Læring og språkutvikling i grunnskolen. Bergen: Fagbokforlaget/LNU. (s. 223-241) (18 sider)

Hognestad, Jan K. (2013). Fonetikk og fonologi. I Traavik, Hilde & Jansson, Benthe K. (red.), Norsk boka 1. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 97-114) (17 sider)

Jansson, Benthe K. (2013). Språknormering. I Traavik, Hilde & Jansson, Benthe K. (red.), Norsk boka 1. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 247-259) (13 sider)

Løvland, Anne (2007). Kva kjenneteiknar ein samansett tekst? I På mange måtar. Samansette tekstar i skolen. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (s. 20-40) (21 sider)

Matre, Synnøve og Nygård, Mari (2017). Språksyn og språkteoretiske tilnæringsmåter (kap. 2), I: Igland, Mari og Nygård, Mari (red.), Norsk 5-10. Språkboka, s. 23-38. Oslo: Universitetsforlaget (26 sider)

Skovholt, Karianne & Veum, Aslaug (2014). Teoriar om tekst og kommunikasjon. I: Tekstanalyse. Ei innføring. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 20-40) (21 sider)

Solheim, Randi & Matre, Synnøve (2014). Forventninger om skrivekompetanse. Perspektiver på skrijving, skriveopplæring og vurdering i «Normprosjektet». Viden om Læsning, s. 76-89 (13 sider)

Solheim, Randi, Ann S. Larsen & Anne C. Torvatn (2010). Skrivekulturar på mellomtrinnet - tre døme. I Smidt, Jon (red.), Skrijving i alle fag - innsyn og utspill. Trondheim: Tapir akademiske forlag. (s. 39-65) (27 sider)

Traavik, Hilde (2009). Grunnleggende ferdigheter: Hvorfor er de så viktige? I Traavik m. fl. (red.), Grunnleggende ferdigheter i alle fag. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 18-31) (14 sider)

Læreplanen i norsk og andre relevante offentlige dokument:
Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova):
<http://www.lovdatab.no/all/nl-19980717-061.html>

Forskrift til opplæringslova: <http://www.lovdatab.no/for/sf/kd/kd-20060623-0724.html>

Læreplan i norsk: <http://www.udir.no/kl06/NOR1-05/>

Utdanningsdirektoratet (2014): Vurderingsrettleggingar og eksamensoppgåver: <https://pgsf.udir.no/dokumentlager/EksamensOppgaver.aspx?proveType=EG>
(Passord til eksamensoppgåver vil bli gitt av forelesar.)

Elevtekster

Eit utval elevtekster vil bli delt ut på forelesingane

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:37

LMUTYS10217 TYS102 Tysk språk og didaktikk 2 (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Emneansvarlig: Camilla Bjørke

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger tysk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Engelsk eller Matematikk som masterfordypning
- undervisningsfag (60 eller 90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har grunnleggende kunnskaper om tysk syntaks og utvidet kjennskap til tysk morfologi.
- har kunnskaper om sentrale tradisjoner og tenkemåter i tysktalende land og kjennskap til disse landenes kulturelle og språklige innflytelse på norsk kultur.
- har kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter i muntlig og skriftlig tysk.
- kan sette aktuelle læreverker (analoge og digitale) i tysk for mellom- og ungdomstrinnet i forhold til læreplan for fremmedspråk og det felleseuropeiske rammeverket for språk og velge ut læringsressurser på bakgrunn av disse og den kunnskap de får om språklæringsteorier.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan fritt bruke sentralspråkstrukturer og et basisordforråd i tysk, såvel muntlig som skriftlig.
- kan delta i forberedte og spontane samtaler om ulike emner i ulike sosiale situasjoner og med ulike samtalepartnere og bl.a. gjøre rede for sentrale tradisjoner og tenkemåter både i tysktalende land og i norsk kultur på tysk.
- er i stand til å forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske tyske tekster i ulike sjangre og media og kan vurdere bruken av autentiske tyske tekster fra ulike media i undervisning.
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning på tysk tilpasset ulike elevgrupper.
- veilede og bevisstgjøre elevene i valg av analoge og digitale lære- og hjelpemidler for å illustrere likheter og forskjeller mellom norsk og tysk og bruk av språklæringsstrategier i overgangen til videregående opplæring
- kan vurdere relevant forskning og selv bidra med forskningsbasert kunnskap i arbeidet med å videreutvikle tysk faget i skolen

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utvise holdninger som er tjenlige i undervisningssituasjoner ved å være seg bevisst sin rolle som språkmødell, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barn og unges personlig vekst
- reflektere over og videreutvikle sin egen språklige og didaktiske kompetanse
- har innsikt i ulike innfallsporner til fremmedspråksdidaktikk, i ulike undervisningsmetoder for fremmedspråk og kunnskap om hvordan barn og unge lærer fremmedspråk
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere og analysere elevenes læringspotensial og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling.

Innhold

Emnet gir en grunninnføring i tysk syntaks og bestemte emner fra tysk morfologi sett i et praktisk perspektiv. Oppøvelse av både muntlig og skriftlig språkferdighet samt bruk av relevante digitale verktøy står sentralt. Emnet tar for seg hvordan en med ulike elevgrupper kan arbeide med ferdighetstrening gjennom bruk av eksisterende og egen utviklede læringsressurser.

Undervisnings- og læringsformer

Em net er hovedsakelig nettbasert. I em net gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer, både i form av samlinger og nettbasert synkron og asynkron undervisning:

- forelesninger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper med synkron og asynkron veiledning.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Em net er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2, emne 102 (ENGELSK/MATEMATIKK/FRANSK/SPANSK/SAMFUNNSFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- En individuell, skriftlig oppgave hvor studentene, basert på egen praksis, presenterer et tema fra tysk syntaks og/eller morfologi sett i et praktisk perspektiv. Oppgaven har et omfang på ca. 4 sider inkludert referanseliste.
- Deltakelse på profesjonsdager.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell mappevurdering og individuell muntlig eksamen

Individuell mappe som dokumenterer studentenes aktivitet i em net. I mappa vil det inngå både muntlige og skriftlige arbeider relatert til emnets temaer og til praksis. Mappen må være vurdert til bestått før studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen er en samtale (ca. 20-25 minutter) om kringmappeoppgavene ved slutten av semesteret, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet.

Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

To interne sensorer.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemester evaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 26. oktober 2016.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (Red.) (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (utvalgte kapitler)

Dreyer, H. & Schmitt, R. (2000). *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. Ismaning: Hueber.

Drange, E.-M. D. (2014). Hvordan kan teknologi skape nye undervisnings- og læringsmåter i fremmedspråksundervisningen fram mot 2030? *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1125/1004>

Haukås, Å. (2014). Metakognisjon om språk og språklæring i et flerspråklig perspektiv. *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1130/1009>

Heimark, G.E. (2007). Hvordan forstå "praktisk tilnærming" i 2. fremmedspråk? Noen betraktninger fra fagdidaktikk- og praksisfeltet. *Språk og språkundervisning* (4), 2–5.

Helland, H. P. (2014). Fortid eller framtid? (Lingvistisk) kompetansebygging i fremmedspråkfagene. *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1132/1011>

Hestnes, H. et al. (2007-2012). *Språkfag 1/2/3/4/5. Idéhefter for lærere*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Reiten, H. (2015). *Tysk grammatikk*. Oslo: Aschehoug. (utvalgte deler)

Slemmen, T. (2010). *Vurdering for læring i klasserommet*. Oslo: Gyldendal.

Vold, E. T. (2014). Instrumentelt turistspråk eller interkulturell danselse? Om fremmedspråkfagets formål i dag og fram mot 2030. *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1131/1010>

Ett eller flere tysklærerverk (analoge og digitale) som blir brukt i norsk skole.

Læreplan for grunnskolen – Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra <http://www.udir.no/>

Digitale læringsressurser fra Fremmedspråksenteret:

– *Den europeiske språkpermen*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/laringsressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

– *Tidlig start med fremmedspråk*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/fremmedsprak-pa-barnetrinnet-1/laringsressurser>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:38

LMUNAT10217 NAT102 Grunnleggende ferdigheter og begrepslæring i naturfag (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger naturfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har grunnleggende undervisningskunnskap i naturfag på mellom- og ungdomstrinnet
- har kunnskap om fagdidaktisk forskning om undervisning, vurdering og elevenes læring i naturfag med fokus på begrepsdannelse, grunnleggende ferdigheter og utforskende arbeidsmåter
- har grunnleggende kunnskap om struktur og funksjon til celler og noen sentrale organ/organsystem i menneskekroppen og hvordan de blir påvirket av livsstil og helse
- har undervisningskunnskap knyttet til seksualitet, seksuell orientering, kjønnsidentitet, grensesetting og respekt, seksuelt overførbare sykdommer, prevensjon og abort
- har kunnskap om sentrale aspekter ved energiformer som bevaring, overføring og kvalitet i alle områder av naturfaget
- har kunnskap om bevegelse og likevekt: krefter og vekselvirkninger mellom legemer eller partikler
- har kunnskap om ytre og indre geologiske prosesser på jorda og bergarters kretsløp, inkludert kjennskap til norske mineraler og bergarter

Ferdigheter

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og reflektere over egen undervisning på mellom- og ungdomstrinnet forankret i forskning, teori og praksis og med spesielt fokus på grunnleggende ferdigheter og flerkulturelle elevgrupper
- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan gjennomføre teknologiundervisning med fokus på å designe og lage teknologiske produkt og knytte teknologi til relevante tema i naturfag

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan knytte egen rolle som naturfaglærer til etiske, sosiale, økonomiske og politiske problemstillinger som angår naturvitenskap og teknologi i samfunnet

Innhold

Innholdet er i tråd med Nasjonale retningslinjer og kompetansemålene i hovedområdene «Forskerspiren», «Kropp og helse», «Fenomener og Stoffer» og «Teknologi og design» fra Kunnskapsløftet.

Emnet inngår følgende tema:

- menneskekroppens organsystemer, fosterutvikling og fødsel
- psykisk helse
- seksualitet, seksuell orientering, prevensjon, abort og seksuelt overførbare sykdommer
- rusmidler, livsstil, kosthold og helseskader
- mineraler og bergarter behandlet ved praktiske øvelser ute og i laboratoriet
- Østfolds geologi og landformer, tema for en ekskursjon
- jordas oppbygning og geologiske utvikling ved bruk av modeller og eksempler fra nettbaserte undervisningsressurser
- teknologi og grunnleggende teknologiske innretninger

- energi, energikilder, arbeid og effekt
- prepareringsteknikker for virvelløse dyr og planter til studiesamling
- bølger, lyd og lys

Undervisnings- og læringsformer

Temaene vil bli behandlet i forelesninger, på ekskursioner, laboratoriearbeid, selvstudier og gjennom gruppearbeid. Rapporter i etterkant kan være muntlige, skriftlige eller digitale framstillinger. Kameratvurdering vil bli praktisert.

Det skal gjennomføres en individuell prosjektoppgave med fokus på barn og unges forhold til enten *seksualitet og samliv, kosthold og livsstil* eller *rus og rusmidler*. Resultatet av arbeidet skal presenteres i en prosjektrapport (på ca. 10–15 sider) og legges fram som en del av eksamen.

Digitale arbeidsformer i emnet er blant annet produksjon av sammensatte tekster, digital databehandling og utregning, nettsøk med kildekritikk, utprøving av relevante nettressurser.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2, emne 102 (ENGELSK/MATEMATIKK/FRANSK/SPANISK/SAMFUNNSFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltakelse på dagsekskursjon til INSPIRIA-vitensenter med fokus på alternativ læringsarena. For- og etterarbeid, inkludert multimodal rapport.
2. Planlegge undervisningsopplegg knyttet til partikkelmodellen og begrepsinnlæring med enkle praktiske øvelser og teste det ut i praksis. Leveres som refleksjonsnotat.
3. Praktisk arbeid knyttet til teknologi og design med påfølgende presentasjon.
4. Delta på todagers geologiekursjon med tilhørende gruppevis rapport.
5. Individuell objektsamling med rapport, etter nærmere retningslinjer
6. Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Eksamen består av to komponenter:

Individuell skriftlig prosjektoppgave

Prosjektoppgaven skal ha fokus på barn og unges forhold til enten seksualitet og samliv, kosthold og livsstil eller rus og rusmidler. Oppgaven veiledes gjennom semesteret.

Individuell muntlig eksaminasjon. Varighet: ca. 35 minutter

Muntlig eksaminasjon tar utgangspunkt i prosjektoppgaven og emnets læringsutbytte.

Prosjektoppgaven må være bestått før kandidaten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Tillatt hjelpemiddel: Prosjektoppgave

Muntlig eksamen kan justere endelig karakter opp eller ned en karakter. Det gis en samlet karakter i emnet.

Karakterregel: A-F.

To internesensorer.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 25.08.2016.

Angell, C. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Dietrichs, E., Hurlen, P., & Toverud, K. C. (2013). *Den forunderlige kroppen*. Oslo: Gyldendal Undervisning.

Fossen, H. (2008). *Geologi: stein, mineraler, fossiler og olje*. Bergen: Fagbokforlaget.

Grimense, A. A., Jerstad, P. & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Hushovd, O. T. (2006). *Den forunderlige kroppen - Aktivitetsbok*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Kvammen, P. I., Lie, S., Nyhus, G. C., Vedum, T. V. & Ødegaard, T. (2014). *Oppdag naturen: Biologi for Lærere. Grunnskolelærerutdanning*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Marion, P. van, & Strømme, A. (2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Pople, S. (2014). *Complete physics for Cambridge IGCSE*. Oxford: Oxford University Press.

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk* (3. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

LMUKRO10217 KRO102 Inkluderende kroppsøving i et mangfoldig samfunn (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Inger-Lise Olsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger undervisningsfaget Kroppsøving (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om forutsetninger for læring på bakgrunn av vekst og utvikling hos eleven
- har kunnskap om hva som kan fremme positiv selvforståelse, helse og bevegelsesglede
- har kunnskap om kroppen som symbol i dagens samfunn, med vekt på hvordan dette kommer til uttrykk i barne- og ungdomskultur
- har kunnskap om begrepet fair play og respekt for andre i tilknytning til kroppsøving
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter, differensiering og vurdering for læring i faget
- har kunnskap om barn og unges utvikling og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster

Ferdigheter

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning i kroppsøving ut fra profesjonsetiske retningslinjer og forståelse for mangfoldet i dagens samfunn
- kan vurdere elevens kroppslige læring og forutsetninger som grunnlag for tilpasset opplæring og læringsfremmenende tilbakemeldinger
- kan anvende egne ferdigheter og kunnskaper innen varierte bevegelsesaktiviteter med tanke på undervisning i kroppsøving
- kan utforske egne og andres kroppslige uttrykk og lede og gjennomføre skapende prosesser hvor bevegelseserfaring og refleksjon er sentralt
- kan vurdere elevens måloppnåelse, begrunne vurderingene og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan inkludere de grunnleggende ferdighetene i undervisningen på fagets premisser
- kan arbeide tverrfaglig med utgangspunkt i kroppsøving

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan kommunisere med elever, foresatte og kolleger om kroppsøving
- kan arbeide med kroppsøving og bevegelsesaktivitet i tverrfaglig perspektiv
- kan arbeide med mangfold og forskjellighet i kroppsøving og reflektere over fagets innhold og rolle i en flerkulturell skole
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger i kroppsøvingsfaget

Innhold

Emnet består av temaene:

1. Tilpasset opplæring og inkluderende kroppsøving i et mangfoldig samfunn
2. Vurdering for læring
3. Grunnleggende ferdigheter og tverrfaglig arbeid
4. Forutsetning for læring
5. Læring i bevegelse (friluftsliv, idretts- og bevegelsesaktiviteter, tidsaktuelle aktiviteter, dans, lek)

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er forskningsbasert og profesjonsorientert. Emnet er organisert i praktiske aktiviteter i ulike bevegelsesmiljøer og teoretiske forelesninger. Studentene får erfaring med bruk av digitale verktøy og varierte organiserings- og arbeidsformer som f.eks. samarbeidslæring og studentrespons. Undervisningen blir gitt som forelesninger, arbeid i grupper, som praktisk aktivitet ledet av lærer, og ved problembasert læring. Undervisningen i praktiske aktiviteter er både lærer- og studentstyrt.

Noen deler av emnet gjennomføres konsentrert og på eksterne arenaer, for eksempel friluftsliv, aktivitetskurs på snø, langrenn og skøyter. Aktivitetskursset blir avholdt på egnet snørikt sted over fem dager. Studenten må påregne kostnader knyttet til ekskursjoner. Se pkt. Arbeidskrav.

Undervisningen vil gi studentene erfaring med fagspesifikt digitalt verktøy og utvikle studentenes digitale kompetanse innen kroppsvingfaget. Det benyttes elektronisk læringsplattform til informasjon, fagstoff, oppgaver og innleveringer. Det blir benyttet digitalt kommunikasjonsverktøy i undervisning- og veiledningssituasjon.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium i tillegg til timeplanlagt undervisning. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring og benytte digitalt verktøy for tilegnelse og formidling av kunnskap.

Studentene i kroppsving og naturfag arrangerer en felles fagdag om temaet kropp, kjønn og identitet. Målet for studentene er at de lærer hverandre hvordan de kan hjelpe elevene å akseptere seg selv og hverandre uavhengig av kroppsfase, seksuell legning osv.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2, emne 102 (ENGELSK/MATEMATIKK/FRANSK/SPANSK/SAMFUNNSFAG) har ansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- *Praktiske aktiviteter:*

- Gjennomføre og få godkjent praktisk prøve i utvalgte aktiviteter.

- Planlegge og gjennomføre en tverrfaglig utedag med utgangspunkt i kroppsvingfaget for elever på 5.-10. trinn

Det forutsettes deltakelse på eksterne arenaer for å oppnå godkjenning på enkelte aktiviteter. Studenter som ikke har anledning til å delta på ekskursjoner og utedag kan etter skriftlig søknad få utarbeidet alternativt opplegg. Opplegget skal dekke læringsmålene. Studenten må snarest kontakte emneansvarlig.

- *En skriftlig gruppeoppgave:*

Oppgaven skal være knyttet til et eller flere sentrale områder som forutsetning for læring, kroppsvingsdidaktikk, tilpasset opplæring, vurdering, grunnleggende ferdigheter, flerkulturelle perspektiver og samiske forhold. Leveres digitalt til fastsatt frist i semesterplan.

- *Minst 80 % aktiv deltaking i undervisning i hvert praktisk emne:*

Dersom sykdom/skade eller innvilget søknad om fravær fører til et fravær på over 20 %, må studenten bestå en ekstraordinær praktisk/muntlig prøve i faget for å kunne fremstilles til eksamen. Ved fravær over 50 % må aktiviteten tas på nytt neste studieår og studenten kan ikke fremstilles til eksamen inneværende studieår.

- Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen. Varighet: ca. 40 minutter.

Muntlig eksaminasjon tar utgangspunkt i pensumlitteratur, og fra undervisningen i praktiske aktiviteter i emnet.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Eventuelt ny/utsatt eksamen foregår ved neste ordinære gjennomføring av emnet.

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterstutt (EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 05.06.2017

Brattenborg, S. & Engebretsen, B. (2013). *Innføring i kroppsøvingdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Enoksen, E., Sletten S. H. & Brunnes, A. O. (2012). *Aktivitetstæring*. Oslo: Gyldendal.

Holand, AA. (2008). *Bevegelsens årsak. Elementær innføring i mekanikk og bevegelsesanalyse*. Oslo: Cappelen Damm.

Husebye, B., & Karlsen, K. (2016). «Oj, skal vi gjøre dette i dag?» Lærerstuderter og lærerutdanneres meningsdanning i en workshop i dans som praktisk-estetisk fag. *Nordic Journal of Dance - practice, education and research*, 7(1), 28-41.

Jacobsen, A. M. (2012). Motivasjonsteori som utgangspunkt for å skape et best mulig læringsmiljø i kroppsøving. Tilgjengelig fra: www.idrottsforum.org.

Kvikstad, I. (red.). (2016). *Motorikk i et didaktisk perspektiv*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Standal, Ø. F. & Rugseth, G. (red.). (2015). *Inkluderende kroppsøving*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Traavik, H., Hallås O. & Ørvig A. (red.). (2009). *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Tonkonogi, M. & **Bellardini**, H. (2013). *Fysisk trening for barn og ungdom for helse, allsidig utvikling og prestasjon*. Oslo: Akilles.

Vinje, E. (red.). (2016). *Kroppsøvingdidaktiske utfordringer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Utdelt materiale under forelesninger / praktiske økter

LMUMAT10217 MAT102 Geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning 1 (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Monica Nordbakke

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har dybdekunnskap innenfor geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning som elevene arbeider med på trinn 5-10
- har kunnskap om matematiske læring- og utviklingsprosesser og hvordan legge til rette for at elever kan ta del i slike prosesser
- har kunnskap om interaksjonsmønstre, kommunikasjon og språkets rolle for læring av matematikk
- har kunnskap de grunnleggende ferdighetene om ulike ferdigheter, å kunne lese og å kunne skrive og progresjonen innenfor hver av disse
- har kunnskap om overgangene fra barnetrinn til ungdomstrinn og fra ungdomstrinn til videregående skole

Ferdigheter

Kandidaten

- kan observere, planlegge, gjennomføre og vurdere matematikkundervisning for alle elever, med fokus på variasjon og elevaktivitet
- kan bruke arbeidsmåter som fremmer elevenes undring, kreativitet og evne til å arbeide systematisk med utforskende aktiviteter, begrunnelser, argumenter og bevis
- kan reflektere over hvordan man kan kommunisere med elever, lytte til, vurdere, gjøre bruk av elevers innspill og stimulere elevenes matematiske tenkning
- kan analysere og vurdere elevers tenkemåter, argumentasjon og løsningsmetoder ut fra ulike perspektiv på kunnskap og læring
- kan vurdere elevenes måloppnåelse med og uten karakterer, begrunne vurderingene og gi læringsfremmende framovermeldinger

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i matematikkfagets betydning for utvikling av kritisk demokratisk kompetanse

Innhold

Innholdet bygger på kompetansemålene i hovedtemaene Geometri, Måling, Statistikk og sannsynlighet i Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag GLU 5-10, inkludert kjerneområder i faget. Følgende lærestoff gjennomgås i emnet:

- Egenskaper ved to- og tredimensjonale figurer
- Geometriske konstruksjoner og geometriske steder
- Kongruensavbildninger med og uten digitale verktøy, symmetrier og mønstre fra den samiske kulturen og andre kulturer
- Den pytagoreiske læresetning og formlikhet
- Perspektivtegninger med flere forsvinningspunkt, med og uten digitale verktøy

- Det gyldne snitt og A-form atet
- Målinger: lengder, omkrets, vinkler, areal, overflate, volum og tid og målestokk. Omgjøring mellom enheter. Utledning av form ler.
- Ulike typer diagram mer på papiret og digitalt
- Gjennomsnitt, median og typetall i ikke-klassedelt materiale
- Sannsynlighet ved enkle forsøk
- Binomiske og hypergeometriske sannsynlighetsmodeller
- Ulike kombinatoriske problemer
- Grunnleggende mengdelære og Venn diagram

Til alle temaer skal det knyttes fagdidaktikk. Det betyr at temaene tilknyttes mellom trinnets og ungdomstrinnets matematikk, at kjerneområdene settes i sammenheng med lærestoffet. Dette kan skje i emnet og ved et nært samarbeid med praksisfeltet.

Fagdidaktiske temaer:

- Læring og undervisning i matematikk med hovedvekt på trinn 5 - 10.
- Presentasjon av forskningsresultater om hvordan elever lærer og hva god matematikkundervisning er
- Overgangen mellom ulike skoleslag
- Muntlige ferdigheter i matematikk; språk, kommunikasjon, språk av 1. og 2. orden, den matematiske samtalen og tospråklighet
- Å kunne lese i matematikk; symbolspråk, representasjoner, ulike tekster og lesestrategier
- Å kunne skrive i matematikk; tenkeskriving og presentasjonsskriving
- Digitale ferdigheter i matematikk; regneark (som Excel), geometriprogram (som GeoGebra) og nettressurser innenfor emnets temaer
- Vurdering av og for læring; ulike elevbesvarelser og oppgaveformuleringer

Gjennom de ulike faglige temaene skal studentene lære om og erfare ulike arbeidsmåter som er relevante for arbeidet på trinn 5-10. Arbeidsmåtene i emnet skal være preget av utforskning, forståelse, deskal fremme kreativitet og undring hos kom mende elever.

Fagovergrepene temaer:

Det flerkulturelle samfunnet, samiske perspektiver, psykososialt læringsmiljø og estetiske læringsprosesser er fagovergrepene temaer som presenteres i flerfaglige prosjekter. Disse er nærmere beskrevet i programplanen for studiet.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i basisgrupper, andre grupperinger og individuelt.

Studentene skal møte varierte arbeidsformer i emnet: forelesninger, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, arbeid med konkrete og ta del i utforskende arbeidsmåter. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. IKT skal inngå som en sentral del av emnet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Studentene har tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

MAT102 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført ni oppgavesett, godkjent minimum syv oppgavesett. Minimum to oppgavesett skal framføres muntlig
- Deltakelse på profesjonsdager
- Observasjonsoppgave. Skriftlig innlevering (jf. Plan for praksis)
- Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Oppgavesett

Studentene får i løpet av semesteret ni oppgavesett av faglig og didaktisk karakter i tilknytning til temaet det arbeides med. Disse oppgavene rettes og kommenteres av medstudenter i matematikktimene på oppgitte datoer. Studentene må være til stede under rettingene, og alle oppgavene må være gjort. Minimum to av arbeidskravene skal framføres muntlig i smågrupper slik at det er sammenheng mellom eksamensform og arbeidskrav.

Perspektivene fra nasjonale retningslinjer, vurdering og grunnleggende ferdigheter, skal inngå i arbeidskravene. Dette spesifiseres på semesterplanen.

Studentene må få godkjent 7 av 9 slike oppgavesett.

Desom ved semesterets slutt mangler ett godkjent oppgavesett, får tilbud om å gjøre og rette nye oppgaver på en dato som oppgis av fagansvarlig.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen. Varighet: 45 minutter.

Det tas utgangspunkt i ett av oppgavesettene (se arbeidskrav). I tillegg skal kandidaten presentere et selvvalgt matematisk didaktisk tema knyttet til pensum. I resten av eksamen i nasjonen eksamineres det fra hele pensum, både i matematisk faglige og matematisk didaktiske oppgaver. Eksamenstiden disponeres med ca. 15 minutter på hver av de tre delene.

Tillatt hjelpemiddel: På presentasjonen av det selvvalgte temaet kan kandidaten bruke notatark.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres en evaluering som faglærerne i samarbeid med studieleder har ansvar for (EVA3). Resultatene behandles og følges opp på møte med studentene.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 28.06.2016.

Bueie, H. (2015). *Regneark for lærere*. Universitetsforlaget.

Dysthe, O. (2008). *Klasseromsvurdering og læring, Bedre skole 4*.

Gustavsen, T. S., Rinvold, R. A. & Hinna, K. R. C. (2011). *QED 5-10 Matematikk for grunnskolelærerutdanningen. Bind 1*. Høyskoleforlaget.

Olafsen, A. & Maugesten, M. (2015). *Matematikdidaktikk i klasserommet*. (2. utg.). Universitetsforlaget.

Skovholt, K. (Red.). (2014) *Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser*. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk.

Wæge, K. (2015). *Samtaletrekk - redskap i matematiske diskusjoner. Tangenten 2/2015*. (Caspar forlag)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:37

LMUENG10217 ENG102 Kultur, samfunn, litteratur i USA og Canada (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Virginia Jean Lockhart-Pedersen

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på ENG101.

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om læreplanen med vekt på engelsk som både redskaps- og dan nelsesfag
- kunnskap om kulturelt mangfold i USA og andre engelskspråklige land
- kunnskap om historiske, geografiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i USA
- kjennskap til et utvalg skjønnlitteratur og verktøy for litterær analyse
- kunnskap om levesett og kulturuttrykk med vekt på tekster for barn og unge
- innsikt i språkstimulerende bruk av analoge og digitale tekster i undervisningen
- kunnskap om normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk (inkl. digitale kilder) og personvern

Ferdigheter

Kandidaten kan

- anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende læreplan
- bruke morspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig og være en god språkmodell for elevene
- tilpasse undervisnings- og vurderingsformer for å utvikle elevenes tekst- og språkkompetanse
- legge til rette for elevenes utforskning av levesett, kulturuttrykk og mangfold i engelskspråklige land ved bruk av varierte læremidler og multimodale kilder

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- utvise holdninger som er tjenlige for å undervise i engelsk ved å være seg bevisst sin rolle som språkmodell, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barns og unges personlige vekst
- formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- arbeide selvstendig og sammen med andre for å fremme elevers læring og utvikling i engelskfaget

Innhold

Studentene vil arbeide videre med Kunnskapsløftet med vekt på to av hovedområdene i Læreplan i engelsk: *Språklæring og Kultur, samfunn og litteratur*, for å kunne se engelsk som både et redskaps- og et dan nelsesfag. I didaktikk vil litteratur- og kulturpedagogikk stå sentralt.

Emnet gir en innføring i historiske, geografiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i Nord-Amerika. Undervisningen og diskusjoner vil gi studentene anledning til å delta i en kulturanalyse av både den dominante kulturen og mangfoldet i USA som fellesverdier, tenkemåter og symboler. I tillegg vil studentene lese litteratur fra USA og Canada i form av et utvalg romaner, noveller, skuespill, dikt og tekster for barn og unge. Det gis en innføring i litterær analyse og hvordan læreren kan vurdere, velge ut og bruke språkstimulerende tekster tilpasset målgruppen. Gjennom emnet arbeider studentene med metoder og analoge og digitale verktøy som tilrettelegger for elevenes utforskning av leveste, kulturuttrykk og mangfold i engelskspråklige land.

Studentene vil også arbeide videre med å utvikle innsikten i normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i seminar- og gruppetimer. Læringsplattform og andre digitale verktøy er en integrert del av emnet.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

ENG102 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. 80 % obligatorisk oppmøte
2. Et essay knyttet til litteratur (individuelt, skriftlig)
3. Deltakelse på profesjonsdager
4. En observasjon oppgave knyttet til kulturkunnskap og didaktikk (individuelt, digital og multimodal presentasjon, peer review av medstudenters oppgaver) (jf. Plan for praksis)
5. Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
6. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være levert til fastsatt tid og godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 5 timer

Tillatt hjelpemiddel: Godkjent engelsk-engelsk ordbok og Læreplan for engelsk. Bådespråk og innhold teller.

Karakterregel: A-F.

To interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemester evaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 29. oktober 2016.

Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Generelt:

Birketveit, A. & Williams, G. (Red.). (2013). *Literature in the English classroom: theory into practice*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 3, 5, 9).

Datesman, M., Crandall, J. & Kearny, E. (2014). *American Ways: An Introduction to American Culture*. Upper Saddle River NJ: Pearson Education.

Drew, I. & Sørheim, B. (2016). Using technology. In *English Teaching Strategies: Methods for English teachers of 10 to 16-year olds*. 3. utg. Oslo: Det Norske Samlaget. (s. 204-216)

Dypedahl, M. & Eschenbach, J. (2014). Interkulturell kompetanse i språkundervisningen. I C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 157-167)

Ernst-Slavit, G. & Wenger, K. J. (1998). Using Creative Drama in the Elementary ESL Classroom. *TESOL Journal*, Summer, 30-33.

Griffith, K. (2013). *Writing Essays about Literature. A Guide and Stylesheet*. (9th edition). Boston: Heinle.

Guest, M. (2002). A critical 'checkbook' for culture teaching and learning. *ELT Journal* 56/2 April, 154-161.

Munden, J. (2014). Kap. 14 'Culture and Society' og Kap. 15 'Books, Films and Songs' i *Engelsk på mellomtrinnet: A teacher's guide*. Oslo: Gyldendal Akademiske. (s. 306-348)

Til oppslag:

Fremmedspråksenterets Læringsressurser: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/om-vare-laringsressurser?lang=nor>

Et utvalg dikt og noveller, samt film:

Romaner og skuespill:

Dumas, F. (2003). *Funny in Farsi. A Memoir of Growing Up Iranian in America*. New York: Random House.

Miller, A. *Death of a Salesman*. [1949] (1998). New York: Penguin.

Salinger, J. D. *The Catcher in the Rye*. [1945] (2001). Boston, New York & London: Little, Brown & Co.

Walker, A. (1983). *The Color Purple*. London: Phoenix.

I tillegg skal studentene velge to av de følgende bøkene:

Baum, L. F. *The Wonderful Wizard of Oz*. [1900] (2000). Singapore: Harper Collins.

Burnett, F. H. *The Secret Garden*. [1911] (2010). New York: Harper Collins.

Montgomery, L. M. *Anne of Green Gables*. [1908] (2014). New York: Black & White Classics.

Scieszka, J. & L. Smith. (1992). *The Stinky Cheeseman and Other Fairly Stupid Tales*. New York & London: Penguin.

Simon, F. (2009). *Horrid Henry's Stinkbomb*. Naperville, Ill.: Sourcebooks, Inc. (eller en annen bok fra *Horrid Henry*-seriene).

Strong, J. (2007). *My Granny's Great Escape*. London: Puffin Books.

White, E. B. *Charlotte's Web*. [1952] (1980). New York: Harper Collins. eller

Stuart Little. [1945] (1973). New York: Harper Collins.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel *Collins Cobuild Dictionary*, *Longman Dictionary of Contemporary English*, *Oxford Advanced Learner's Dictionary* eller en annen ordbok beregnet på brukeresom ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

Alt materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen regnes også som pensum.

LMUSAM10217 SAM102 Geografi og samfunnsfaglige metoder 1 (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger samfunnsfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om samfunnsfag som skolefag, dens historie og egenart, og nyere samfunnsfagdidaktisk teori og forskning med vekt på kritisk dannelse
- har god kunnskap om bruk av digitale kilder i samfunnskunnskap og kan vurdere disse kritisk
- behersker sentrale samfunnsfaglige teorier, metoder, ferdigheter og begrepsapparat
- har demografisk og profesjonsrettet kunnskap om samspill og konflikt mellom ulike typer ressursbruk i en global sammenheng

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tenke geografisk om fysisk geografi lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- kan beskrive og forklare natur- og kulturlandskap som natur, kultur og historie, inkludert ferdigheter i bruk av kart, digitale og papirbaserte
- kan bearbeide og analysere gitte opplysninger for å resonnerer om regionalgeografiske tema
- kan bruke didaktisk innsikt og forskning til å skape og evaluere varierte undervisningsmetoder og læremidler ut fra hva som fremmer læring og en analytisk forståelse av gjeldende læreplan

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan sette i gang og lede læringsprosesser som sikrer progresjon i arbeid med grunnleggende ferdigheter, og kartlegger arbeidet med sikte på å tilpasse opplæringen til elevers behov og gi læringsfremmen og tilbakemeldinger
- kan forberede elever til å leve i og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme bærekraftig utvikling
- kan filtrere og vurdere samfunnsfaglige og statistiske kilder og ressurser for å svare på sammenhengende spørsmål og gi elever opplæring i å vurdere digitale ressurser

Innhold

Arbeid med samfunnsfag innebærer å bli kjent med vår fysiske og menneskelige sammenheng samt å reflektere over faglige utforskningsmetoder. Som skolefag skal samfunnsfag hjelpe unge mennesker til å orientere seg i verden. Hovedområdene geografi og utforskeren spiller på elevers forskningsvilje og nysgjerrighet om en verden de påvirker i økende grad. I opplæringen om «utforskeren» får studenter en innføring i overordnede problemstillinger i samfunnsfag samt metodespørsmål. Denne delen av emnet inkluderer også en mer systematisk innføring i samfunnsfagdidaktikk. I geografidelen får studenter opplæring i å støtte elevers voksende verdensbilde ved bruk av kart, observasjoner og kritisk bruk av varierte kilder.

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolenes læreplan, temaer fra geografi og utforskeren. Temaene er:

- Geografi:

- Vær- og klimaendringer

- Landskap og kartanalyse

- Demografi i Norge og verden forøvrig

- Utforskeren og samfunnsfagdidaktikk:

- Teori og metode i samfunnsfag

- Samfunnsfagdidaktikk samt kritisk og demokratisk dannelse

Vær og klimaendringer er et velegnet tema til å fremme innsikt i forholdet mellom mennesker og omgivelser. Hvilke geografiske faktorer som mest påvirker og bestemmer variasjonene i vær og klima i Norge, er et eget tema. Det gjelder også temaet globale klimaendringer.

Landskap og kartanalyse gir innføring i geologiske prosesser samt forståelse og bruk av kart til å lese landskaper. Resultatene av forvitring, massebevegelser, det rennende vannets arbeid, isbreers arbeid, vindens arbeid, frostens arbeid og bølgenes arbeid påvises og drøftes.

Demografi i Norge og verden forøvrig tar for seg befolkningsutviklingen i verden med et tidsperspektiv på ett hundre år bakover og noen tiår framover i tid og rom. Ressurser og ressursbruk holdes opp mot befolkningsutviklingen, og kritisk drøfting av ulike ressursbegreper sentralt. En spesifikk geografisk case vil brukes til å studere global demografi.

Teori og metode i samfunnsfag syr sammen noen av de overordnede temaene i samfunnsfag og gir studenten metodologiske og teoretiske redskap til å forme og svare på sammenhengende problemstillinger som kan brukes i klasserommet. Fagets epistemologi og kognitive ferdigheter er i sentrum.

Samfunnsfagdidaktikk samt kritisk og demokratisk dannelse behandler debatter og forskning om kjennetegn til gode arbeidsmåter i samfunnsfagundervisning på 5.-10. trinn, samt hvordan evaluere tilnærminger etter blant annet læringseffekter, klasse miljø, dannelse og kunnskapsteori. God fagspesifikk vurderingspraksis og tilpasset opplæring er også sentralt. Fagtemaene settes inn i sammenheng hvor de brukes til å vise arbeidsmåter som gjør at det faglige innholdet blir til læringsutbytte for lærerstudenter og for grunnskoleelever. Hovedvekten ligger på arbeidsformer i samfunnsfag på mellomtrinnet og på ungdomstrinnet.

Fagdidaktiske grunnntanker som grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring og minoritetskulturelle perspektiver er integrert i alle temaene.

Undervisnings- og læringsformer

Devanligst tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- refleksjon over praksis
- gruppearbeid
- metodiske øvelser/analyse
- to heldagsekskursjoner i lokalmiljøet
- samarbeidslæring og studentrespons

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10). Fagpulje 2 (matematikk, engelsk, samfunnsfag, fransk, spansk) har ansvar for praksis.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på to heldagsekskursjoner
- Kurs i papirbaserte og digitale kart
- Deltakelse på profesjonsdager
- Praksisrapport etter mal, innleveres digitalt (jf. Plan for praksis)
- Observasjonsoppgave med skriftlig innlevering knyttet til praksis, innleveres digitalt. (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Studentene skal i minst et av arbeidskravene gi hverandre tilbakemeldinger

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 6 timer

Tillatte hjelpemidler: Alle, unntatt kommunikasjon og det åpne nettet.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Det gis tilbakemeldinger til studentene.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 26.10.2016

Aarre, T., Christophersen, J. & Børhaug, K. (2014). *Introduksjon til samfunnskunnskap. Fagstoff og didaktikk* (3. utg.). Oslo: Samlaget. (kap. 1-3) (88 sider)

Butenschøn, N. A. (2008). *Midtøsten : imperiefall, statsutvikling, kriger*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 1-8) (244 sider)

Cresswell, T. (2013). *Geographic Thought. A Critical Introduction*. Chichester: Wiley-Blackwell. (s. 58-78) (20 sider)

Klemsdal, T. (2002). Landformene i Østfold. *Natur i Østfold*, 21(2/1), 7-31. (24 sider)

Lund, E. (2016). *Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere* (5. utg.), Oslo: Universitetsforlaget. (del 2) (130 sider)

Mikkelsen, R. & Sætre, P. J. (Red.). (2015). *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 1, 2, 3, 5, og 11) (137 sider)

Nolet, R. Bjørshol, S. (kommer i 2017) *Utforskeren*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (utdrag, 80 sider)

Nystad, J.F. & Solerød, H. (1997). *Samfunnsgeografi*. Oslo: Gyldendal Undervisning. (kap. 1 og 2) (53 sider)

Rawding, C. (2013). *Effective innovation in the secondary geography curriculum. A practical guide*. Abingdon: Routledge. (kap. 2-3) (50 sider)

Sulebak, J. R. (2007). *Landformer og prosesser*. Bergen: Fagbokforlaget. (391 sider)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:37

LMUFRA10217 FRA102 Fransk skriftlig språkferdighet (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningsspråk: Fransk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger fransk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Forkunnskaper tilsvarende fransk som fremmedspråk nivå II fra videregående skole anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- grunnleggende kjennskap til sentrale språkstrukturer og basisordforråd i fransk
- kunnskap om kontrastiv språklæring fransk- norsk
- kunnskaper om dagligliv og skikker i fransktalendeland
- kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter i skriftlig og muntlig fransk

Ferdigheter

Kandidaten kan

- fritt bruke sentrale språkstrukturer og et basisordforråd i fransk
- forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangre og media
- bruke ulike digitale verktøy tilpasset språklæringssituasjonen
- velge ut hensiktsmessige analoge og digitale læringsressurser og tilrettelegge arbeid med autentiske og tilpassede tekster fra fransktalende områder for barn og ungdom på en variert, utfordrende og inspirerende måte

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- formidle relevant fagstoff og kommunisere på fransk på en måte som er tilpasset kommunikasjonssituasjonen og målgruppen
- har innsikt i hvordan barn og ungdom kan utnytte sine allmenne kunnskaper, flerspråklighet og digitale ferdigheter i språklæringen
- reflektere kritisk over egen undervisning og hvilke læringsressurser og arbeidsformer som fremmer læring og formidling

Innhold

Det gis en teoretisk og praktisk innføring i fransk språklære, med vekt på morfologi, syntaks og semantikk, samt språkstrukturer og språkbruk.

Gjennom kontrastiv beskrivelse av fransk og norsk gis grunnlaget for å formidle innsikten videre til elevene.

Videre gjøres studentene i stand til å uttrykke seg på mest mulig idiomatisk fransk gjennom fri skriftlig produksjon, oversettelser og dialoger.

Kommunikativ kompetanse trenes opp gjennom autentiske franske tekster, og kontrastiv forståelse oppøves, slik at studentene blir i stand til å formidle fransk språk videre til elevene. De får også trening i å velge ut og anvende analoge og digitale autentiske tekster i fransk undervisningen.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisningen blir gitt i nettmøter. Bruk av læringsplattform og andre digitale og samarbeidsverktøy er sentrale i studiet. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt kursmaterieell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. I nettmøter vil studentene også gi hverandre faglig tilbakemeldinger. Selvstudium inngår i læringsformene.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10). FRA102 har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- 10 skriftlige oppgaver av ulik art (leseforståelse, dialoger, oversettelser, fri skriftlig produksjon, grammatikk) må leveres innen angitt frist. Deler av oppgavene har en fagdidaktisk vinkling.
- Deltakelse på profesjonsdager.
- Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Observasjonsoppgave. Skriftlig innlevering (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell eksamen (4 timer).

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Eksamen avholdes normalt ved studiestedet. Studenten kan også søke om å avlegge eksamen ved andre norske og utenlandske høyskoler og universitet, samt ved norske ambassader og konsulat. <http://www2.hiof.no/nor/hogskolen-i-ostfold/for-studenter/studenthandbok/eksamen/eksamenssted>

Evaluering av emnet

Emnet evalueres av studentene to ganger hvert semester, og evalueringen behandles i avdelingens utvalg for studiekvalitet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Boularès, M., Frérot, J-L. (2012). *Grammaire progressive du français avec 400 exercices. Niveau avancé*. CLE International/SEJER.

Fløttum K., Halvorsen A. & Lorentzen, L. (2001). *Fransk språklære. Grammatikk og kommunikasjon*, Trondheim, Tapir akademisk forlag.

Miquel, C. (2014). *Communication progressive du français avec 450 exercices. Niveau intermédiaire*. CLE International.

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Leseferdigheter*:

Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/lesing>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Skriveferdigheter*:

Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/skriving-1>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:36

LMUSPA10217 SPA102 Spansk kultur, samfunn og spanskspråklige tekster 1 (5-10) (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Emneansvarlig: Berit Grønn

Undervisningsspråk: Sepkt. Organisering og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger spansk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Forkunnskaper tilsvarende spansk nivå II fra videregående opplæring anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om utvalgte temaer innen spansk og latinamerikansk dagligliv, kultur og historie
- kunnskap om ulike kulturelle uttrykksformer som film, musikk og kunst, i spanskspråklige områder
- kjennskap til geografiske og samfunnsmessige forhold i Spania og Latin-Amerika
- et godt utviklet og differensiert ordforråd innen områder som dagligliv, kultur og samfunn
- kjennskap til strategier for leseforståelse og ordinnlæring
- kjennskap til analoge og digitale læringsressurser samt ulike undervisningsmetoder knyttet til undervisning i spanskspråklig kultur og samfunn

Ferdigheter

Kandidaten kan

- forstå, gjøre rede for og reflektere over innholdet i muntlige, skriftlige og sammensatte tekster tilknyttet de utvalgte temaene
- uttrykke seg muntlig, forberedt og spontant, og skriftlig om ulike dagligdagse, kulturelle og samfunnsmessige temaer på en forståelig og strukturert måte tilpasset målgruppe og kommunikasjonssituasjon
- bruke et variert vokabular og setningsoppbygging
- anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen
- velge ut hensiktsmessige analoge og digitale læringsressurser og tilrettelegge arbeid med autentiske og tilpassede tekster fra spansk talende områder for barn og ungdom på en variert, utfordrende og inspirerende måte
- variere arbeidet med ordinnlæring og bevisstgjøre elevene i bruk av ulike lese- og ordinnlæringsstrategier, samt digitale ordbøker

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- sette seg inn i og utforske aktuelle temaer innen dagligliv, samfunn og kultur i målspråkområdet
- har innsikt i hvordan barn og ungdom kan utnytte sine allmennkunnskaper, flerspråklighet og digitale ferdigheter i språklæringen
- reflektere over egen læring og praksis i forhold til språklæringsteorier, etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- reflektere kritisk over egen undervisning og hvilke læringsressurser og arbeidsformer som passer elevenes forutsetninger best

Innhold

I undervisningen legges det til rette for at studentene skal kunne tilegne seg nye kunnskaper og utvikle egne kommunikative ferdigheter gjennom å forstå, videreformidle og reflektere over innholdet i ulike tekster (muntlige, skriftlige, sammensatte og audiovisuelle). Undervisningen vil dreie seg om aktuelle samfunnsmessige og kulturelle temaer som dagligliv, kulturuttrykk, levemåter og tradisjoner.

Innen fagdidaktikken gis en innføring i ulike måter å tilrettelegge for arbeid med tekst- og kulturrelaterte temaer i spansk undervisning for barn og unge. Studentene diskuterer og reflekterer rundt hvordan intensjonen i gjeldende læreplanverk kan operasjonaliseres, herunder hvordan man kan gjøre elevene kjent med dagligliv og det kulturelle mangfoldet i målspråkområdet. De får trening i å velge ut og anvende analoge og digitale autentiske tekster i spansk undervisningen. Andre sentrale temaer er ordinnlæring, strategier for leseforståelse og flerspråklighet som ressurs i språklæring.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er spansk og norsk.

Em net er hovedsakelig nettbasert. I em net gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisning og veiledning foregår på campus og via digitale arbeidsverktøy på nett. Bruk av læringsplattform og andre digitale opptak- og samarbeidsverktøy er sentral i em net. Det forventes at studentene deltar aktivt i gjennomgang av og i samtaler om fagstoffet og bidrar i utviklingen av egen og andres språklige og fagdidaktiske kompetanse. Studentene vil bli trent i å redegjøre for kulturelle fenomener, geografiske og samfunnsmessige forhold i målspåråkområdet.

Det legges opp til muntlig og skriftlig interaksjon studentene imellom både i og utenom undervisningen. I didaktikken rettes det fokus mot hvordan planlegge, gjennomføre og evaluere ulike læringsaktiviteter og undervisningsopplegg i spansk på mellom- og ungdomstrinnet, særlig gjennom praktisk-estetiske tilnærminger og bruk av digitale verktøy og autentiske tekster i ulike sjangere for å gjøre elevene kjent med kulturen i målspåråkområdet.

Studentene får tilbakemeldinger på muntlig og skriftlig egenproduksjon og de gir tilbakemeldinger til hverandre.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Em net er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 2. semester. Sen nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10). SPA102 har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én individuell eller parvis multimodal innlevering om spansk språklig kultur og samfunn i læremidler. Omfang: 600-800 ord, i tillegg til multimodale uttrykk. Alle kilder må oppgis. Skriftype og størrelse i deskriftlige delene: Times New Roman, punkt 12. Linjeavstand: 1,5.
- Deltakelse på profesjonsdager
- Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Observasjonsoppgave. Skriftlig innlevering (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått

Arbeidskravet multimodal innlevering skrives på spansk. Arbeidskrav knyttet til praksis skrives på norsk.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, muntlig eksamen.

Varighet: ca. 30 minutter.

Den muntlige eksaminasjonen vil inneholde både fagspesifikke og didaktiske temaer. Eksamensspråket er spansk.

Ingen hjelpemidler.

Karakterregel: A–F

Intern og ekstern sensor.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G. A. (red.). (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 4, 5 og 11)

Blå, B. H. & Pettersen, K. D. (red.). (2014). Lesing som grunnleggende ferdighet i engelsk og fremmedspråk. *Fokus på språk* (32). Halden: Fremmedspråksenteret.

Cassany, D. (2004). La palabra y el escrito. *redELE: Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera* (5). Hentet fra:

http://www.mecd.gob.es/dctm/redele/Material-RedEle/Revista/2004_00/2004_redELE_0_05Cassany.pdf?documentId=0901e72b80e0c73c

Gravina, Scott m.fl. (2007). *Épocas y Avances: Lengua en su contexto cultural*. New Haven and London: Yale University Press. (utvalgte deler)

Gravina, Scott m.fl. (2008). *Épocas y avances: Lengua en su contexto cultural*, Cuaderno de trabajo. New Haven and London: Yale University Press. (utvalgte deler)

López Moreno, C. (2014). *España contemporánea*. Madrid: Editorial SGEL. (utvalgte deler)

Sánchez Lobato, J. & Acquaroni, R. (2013). *Vocabulario ELE B2*. Léxico fundamental de español de los niveles A1-B2. Madrid: Editorial SGEL.

Ulike analoge og digitale læreverker og læringsressurser i spansk for årstrinnene 5 til 10.

Læreplan for grunnskolen - Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra: <http://www.udir.no/>

Digital læringsressurs fra Fremmedspråksenteret: *Den europeiske språkpermen*. Hentet

fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Grunnleggende ferdigheter*. Hentet fra:

<http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Ordinnlæring*. Hentet fra:

<http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/fremmedsprak-niva-i-ii-og-iii/ordinnlaring-niva-i>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Digitale ferdigheter*. Hentet fra:

<http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/digitale-ferdigheter>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:38

LMUPED10117 PED101 Lærerrollen: elevenes læring og utvikling (5-10) (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Kari Iren Spernes

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om skolen som virksomhet og hvordan skolens styringsdokumenter legger premissene for opplæringen
- har kunnskap om læring, motivasjon og læringsstrategier tilpasset elevenes kognitive, sosiale og emosjonelle utvikling
- har kunnskap om sentrale didaktiske prinsipper og varierte arbeids- og vurderingsformer
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter og hvordan disse kan fremme elevenes læring
- har kunnskap om klasseledelse og om hvordan praktiske, skapende og estetiske læreprosesser kan påvirke helse, trivsel og læring
- *har kunnskap om etiske perspektiver knyttet til samspill på ulike læringsarenaer*

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende gjeldende læreplaner for å sikre progresjon i elevenes opplæring
- kan samarbeide med medstudenter om planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning og begrunne didaktiske valg
- kan anvende forskningsbasert kunnskap til å utøve god klasseledelse og utvikle et trygt og inkluderende læringsmiljø for elever

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elever med utgangspunkt i eksisterende ramme faktorer og gjeldende læreplanverk
- kan bygge relasjoner til og mellom elevene, involvere dem i utviklingen av læringsmiljøet og legge til rette for et trygt faglig og psykososialt miljø
- *kan kritisk reflektere over egen didaktiske kompetanse, ledelseskompentanse og profesjonsetiske dilemmaer*

Innhold

Studenten vil gjennom dette emnet tilegne seg kunnskap om skolens mandat slik det er formulert i opplæringslovas formålsparagraf. Skolens styringsdokument, Kunnskapsløftet, er et viktig arbeidsredskap for læreren, og studenten vil få kunnskap om kunnskapsløftets oppbygging og innhold.

Læring er et gjennomgående begrep i dette emnet, og studenten skal få kunnskap om ulike læringsteorier og læringsstrategier samt hvordan denne kunnskapen bidrar til å forstå elevenes læring. Tilpasset opplæring for alle elever og skolens vektlegging av de fem grunnleggende ferdighetene er også sentrale begrep. Det gis en innføring i didaktisk kompetanse, og den vektlegger varierte arbeidsmetoder og vurdering for og av læring.

Klasseledelse og hvordan et trygt læringsmiljø og estetiske læreprosesser kan påvirke helse, trivsel og miljøer også sentralt i dette emnet. I tillegg skal studenten gøres kjent med lærerprofesjonens etiske plattform, slik at innholdet i denne kan bli et hjelpemiddel i studentens refleksjoner rundt egen og andre studenter og læreres profesjonsutøvelse.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer som forelesninger, seminarer, rollespill, gruppearbeid og ulike bilde- og tekstproduksjoner. I arbeidsoppgaver i gruppe, se arbeidskrav, skal det brukes presentasjonsprogram og bildefortelling i presentasjonen. Ikke alle temaene kan behandles i forelesninger eller seminar og studenten må derfor beregne selvstudium innenfor enkelte temaområder.

For at studenten skal få trening i arbeidsmåter som brukes i lærerarbeidet samt utvikle sin profesjonsidentitet, vil det legges opp til at studenten får øvelse i å planlegge, gjennomføre og vurdere aktiviteter både individuelt og i grupper. Arbeidsmåtene skal fremme evnen til samarbeid, analyse, drøfting og kritisk refleksjon.

Studenten vil gjennom artikkelseminarer få øvelse i å lese vitenskapelige artikler. Gjennom ulike arbeidskrav og veiledning i utførelsen av disse, skal studenten utvikle akademisk skriving. Studenten skal også medvirke i planlegging og utarbeiding av vurderingskriterier knyttet til arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Iht. rammeplanen skal religion, livssyn og etikk (RLE) med et omfang tilsvarende 15 studiepoeng være integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap. I dette emnet utgjør RLE-komponenten tilsvarende 2 studiepoeng. Læringsutbyttebeskrivelser knyttet til RLE-komponenten i emnet er kursivert.

Praksis

Det er tre uker praksis i 3. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2, emne 103 (MAT/ENG/FRA/SPA/SAM) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minimum 80 % deltakelse på undervisning inkludert profesjonsdager
- Arbeidsoppgaver, individuelt og i gruppe, knyttet til temaene:

skolens styringsdokumenter

grunnleggende ferdigheter

læring og læringsprosesser

vurdering for og av læring

klasseledelse

profesjonsetiske dilemmaer

Arbeidskravene skal leveres til fastsatte frister og må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen, 5 timer

Alleskriftlige hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

En ekstern og en intern sensor.

Evaluering av emnet

Studentene får anledning til å delta i evaluering av de ulike arbeidsformene, valg av pensum litteratur og egen læringsaktivitet (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 6. juni 2018.

Christensen, H. & Thoresen, K.E. (2016). Jeg skal bli lærer! Utvikling av profesjonskompetanse. Oslo: Universitetsforlaget. (129 s.)

Dalland, C.P., & Thaulé-Hatt, H. (2017). Kreativitet i skolen. Bergen: Fagbokforlaget. (120 s.)

Duesund, L. (2014). Uro i skolen. I Stray, J.H. & Wittek, L. (Red.). Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (15 s.)*

Ertesvåg, S.K. (2014). Klasseledelse; teoretisk perspektiv. I Stray, J.H. & Wittek, L. (Red.). Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (17 s.)*

Fiskum, T.A., Gulaker, D. & Andersen, H.P. (red.). (2018). Den engasjerte eleven: Undrende, utforskende og aktiviserende undervisning i skolen. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1, 2 og 3. (54 s.) <https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/35>

Fjeld, H. (under utgivelse). Styring av utdanning. Skolepolitikk og styringsdokumenter. I Fjeld, H., Æsøy, K.O. & Dybvikstrand, T.S. (Red.). Den gode lærer. Oslo: Universitetsforlaget. (5 s.)*

Fosse, B.O., Rødnes, K.A. & Brevik, L.M. (2015). Betydningen av å bruke fagbegreper. Bedreskole, 2/15. (4 s.)

Helle, L. (2017). Å tenke didaktisk. Bergen: Fagbokforlaget. (183 s.)

Klette, K. (2007). Bruk av arbeidsplaner i skolen - et verktøy for å realisere tilpasset opplæring? Norsk pedagogisk tidsskrift, 91(4). (14 s.)

Mosvold, R. & F. O. Ohnstad (2016). Profesjonsetiske perspektiver på læreres omtaler av elever. Norsk pedagogisk tidsskrift, 100(1), 26-36. (10 s.)

Ohnstad, F. O. (2015). Profesjonsetikk i skolen. Læreres etiske ansvar. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (100 s.)

Ohnstad, F. O. (2014). Lærerprofesjonens etiske plattform - og hvordan lærerutdanningen kan bruke den. Bedreskole, 2, 50-57. (7 s.)

Schjetne, E., Afdal, H., Johannessen, N., Anker, T. & Afdal, G. Publisert (2016, 20.05). «Det profesjonsetiske språket som alt finnes i barnehagen, må bli mer synlig». Utdanningsnytt.no. <https://www.utdanningsnytt.no/debatt/2016/mai/profesjonsetisk-refleksjon-i-barnehagen/>

Selvik, T. (2004). Undervisningsetikk er det noe å bry seg med? Norsk pedagogisk tidsskrift. 88(5). (14 s.)

Skaalvik, E.M. & Skaalvik, S. (2018). Skolen som læringsarena. Selvoppfatning, motivasjon og læring. Oslo: Universitetsforlaget. (280 s.)

Skovholt, K. (2016). Grunnleggende ferdigheter. I Stray, J.E & Wittek, L. (Red.). Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (11 s.)*

Slemmen, T. (2015). Vurdering for læring i klasserommet. Oslo: Gyldendal Akademisk. (177 s.)

Svenkerud, S., Klette, K. & Hertzberg, F. (2012). Opplæring i muntlige ferdigheter. Nordic Studies in Education, 32(1), 35-49. (10 s.)

Traavik, H. (2009). Grunnleggende ferdigheter: Hvorfor er de så viktige? I Traavik, H., Hallås, O. & Ørving, A. (Red.). Grunnleggende ferdigheter i alle fag. Oslo: Universitetsforlaget. (13 s.)*

Utdanningsdirektoratet. (2018) Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Oslo: Pedlex Norsk Skoleinformasjon. (ca. 30 s.)

Totalt ca. 1200 sider

Offentlige dokumenter

Forskrift til opplæringslova. (2006). <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-23-724>

Opplæringslova. (1998). Lov om grunnskolen og den vidaregåandeopplæringa. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61?q=opplæringslova>

Kunnskapsdepartementet (2006). Kunnskapsløftet, LK06. <http://www.udir.no/>

Kunnskapsdepartementet. (2016). Fag - Fordyping - Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet (Meld. St. 28 (2015-2016)). <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-28-20152016/id2483955/>

Kunnskapsdepartementet. (2017). Overordnet del ; verdier og prinsipper for grunnopplæringen. <https://www.regjeringen.no/contentassets/37f2f7e1850046a0a3f676fd45851384/overordnet-del---verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen.pdf>

Utdanningsforbundet. (2012). Lærerprofesjonens etiske plattform. http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Profesjonsetikk/Lærerprof_etiske_plattform_297x460_uBleed_3110.pdf

Nyttige sider fra utdanningsdirektoratet:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/grunnleggende-ferdigheter/>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/vurdering/>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/klasseledelse/>

<https://skoleporten.udir.no/>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:19

LMUMAT10317 MAT103 Tall, algebra og funksjoner 2 (5-10) (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Russell Hatami

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som

- masterforydning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterforydning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterforydning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 1. studieår.
- Bygger på emnet MAT101 (5-10).

Undervisningssemester

3. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap knyttet til ulike matematiske bevis- og argumentasjonsformer og om matematiske teoribygninger innenfor tall og algebra
- har kunnskap om sentrale begreper fra matematisk analyse og kan relatere denne kunnskapen til det matematikkfaglige innholdet på trinn 5-10

Ferdigheter

Kandidaten

- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og egen praksis
- kan arbeide teoriforankret og systematisk med kartlegging av matematikkvansker og opplæring tilpasset elever som har matematikkvansker

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan initiere og lede utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning

Innhold

Innholdet bygger på kompetansemålene i hovedtemaene Tall og algebra og Funksjoner fra Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag GLU 5-10, inkludert kjernekområder i faget. Følgende tema gjennomgås i emnet:

Tall og algebra

- Utledding av formelen for løsning av andregradsligninger, forenkling av algebraiske uttrykk
- Kjennskap til diofantiske ligninger og løsning av enkle diofantiske ligninger
- Dyp kunnskap i fullstendig divisjonsalgoritme
- Begrunnelser for regning med negative tall
- Begrunnelser for algoritmisk regning med brøk
- Utledding og begrunnelser for potensregning
- Enkel kongruensregning
- Begrunnelser for delbarhetsregler med noen konkrete bevis
- Eksempler på faktoreringsmetoder og Euklides algoritme

- Argumentere matematisk for overgangen fra aritmetikk til algebra. For eksempel ulike sammenhenger i hundrekartet
- Enkle bevis, for eksempel induksjonsbeviset

Funksjoner

- Grunnlaget for funksjonslære (reelle tall og størrelser)
- Funksjoner av én variabel: polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, potensfunksjoner og eksponentialfunksjoner
- Grensebegrepet relatert til funksjonene ovenfor. Kontinuitet og lineære asymptoter
- Enkel derivasjon med praktisk tolkning
- Enkel funksjonsdrøfting med utgangspunkt i praktiske situasjoner fra fysikk og økonomi
- Enkel integrasjon av polynomfunksjon som arealberegning med praktisk tolkning

Til alle temaer skal det knyttes fagdidaktikk. Det betyr at temaene tilknyttes mellom trinnets og ungdomstrinnets matematikk, at kjerneområdene settes i sammenheng med lærestoffet. Dette kan skje i emnet og ved et nært samarbeid med praksisfeltet.

Didaktiske temaer

- Problemløsning i algebra og/eller funksjoner som metode, med eksempler og problemer knyttet til de faglige emnene.
- Ulike nasjonale og internasjonale konkurranser for elevgruppen 5.-10. trinn
- Matematikkvansker: kartlegging og strategiopplæring av elever med matematikkvansker
- Digitale ferdigheter i matematikk: nettressurser, applikasjoner og programmer
- Ulike læreridlers begrensninger og muligheter; spesielt fokus på tilpasset opplæring, ulike arbeidsmåter og oppgavetyper

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i basisgrupper, andre grupperinger og individuelt.

Deskal møtevarierte arbeidsformer i emnet: forelesninger, fagdidaktisk refleksjon, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, arbeid med konkrete og utforskende arbeidsmåter. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. IKT skal inngå som en sentral del av emnet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

MAT103 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført sju oppgavesett, godkjent minimum fem oppgavesett
- Deltakelse på profesjonsdager
- Oppgave med skriftlig innlevering (jf. Plan for praksis)
- Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Oppgavesett

Studentene får i løpet av semesteret sju oppgavesett av faglig og didaktisk karakter i tilknytning til emnet de arbeider med. Disse oppgavene rettes og kommenteres av medstudentene i matematiske timer på oppgitte datoer. Studentene må være til stede under rettingene, og alle oppgavene må være gjort.

Studentene må få godkjent 5 av 7 slike oppgavesett. Det vil bli gitt spørsmål fra disse oppgavene på eksamen.

De som ved semesterets slutt mangler ett godkjent oppgavesett, får tilbud om å gjøre og rette nye oppgaver på en dato som oppgis av fagansvarlig.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen. Varighet: 45 minutter.

Eksamen tar utgangspunkt i en av studentrettingene, **oppgaven fra praksis** og deretter eksaminerer studentene i resten av pensum. Det gis både matematiske faglige og matematiske didaktiske oppgaver.

Tillatt hjelpemiddel: I oppgaven fra praksis kan kandidaten bruke notatark.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Ekstern og intern sensur.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 28.06.2016.

Black, P. & Wiliam, D. (2010). Inside the black box: raising standards through classroom assessment. *Phi Delta Kappan* 92(1), 81-90.

Boaler, J. (1998). Open and closed mathematics: Student experiences and understanding. I *Journal for research in Mathematics Education*, 29(1), 41-63.

Gustavsen, T.S., Hinna, K. C., Borge, I. C., Andersen, P. S. (2014). *QED 5-10. Matematikk for grunnskolelærerutdanningen. Bind 2*. Cappelen Damm Akademisk.

Karlsen, L. (2014). *Tenk det! Utforskning, forståelse og samarbeid - elever som tenker sjæl i matematikk*. Cappelen Damm Akademisk.

Matematik i kubik (UR Samtiden). <http://www.ur.se/Produkter/168908-UR-Samtiden-Matematik-i-kubik-Att-bedoma-problemlosning-i-matematik>.

Olafsen, A. & Maugesten, M. (2015). *Matematikkdidaktikk i klasserommet*. (2. utg.). Universitetsforlaget.

Sist hentet fra Felles Studentssystem (FS) 30. des. 2022 02:50:19

LMUENG10317 ENG103 Engelsk språk, grammatikk og fonetikk (5-10) (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlige: Nazareth Amlesom Kifle, Nazareth Amlesom Kifle

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

- Bestått praksisperioder i 1. studieår.
- Bygger på emnene ENG101 (5-10) og ENG102 (5-10).

Undervisningssemester

3. semester (høst)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- god kunnskap om gjeldende læreplan for engelskfaget i skolen
- god kunnskap om læringsfremmende kartleggings- og vurderingsformer knyttet til utviklingen av de grunnleggende ferdighetene
- kunnskap om ulike faktorer som kan påvirke barns motivasjon for å lære engelsk og kunnskap om læringsstrategier og tilpasset opplæring
- god kunnskap om ulike tilnærminger og metoder i engelskopplæringen i et samtidige og historisk perspektiv
- god kunnskap om lydsystemet og intonasjon i engelsk, språkets grammatikk, ordtilfanget samt kulturelle konvensjoner for språkbruk
- kunnskap om ulike typer tekster, normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern

Ferdigheter

Kandidaten kan

- kritisk vurdere egen faglig praksis i henhold til gjeldende læreplan i engelsk
- bruke mål språket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig
- veilede elever i deres språkutvikling ved å gjøre dem bevisst ulike trekk ved det engelske språket som skiller det fra førstespråket
- legge til rette for elevenes selvstendige språklæring og utvikling av ulike læringsstrategier
- legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter og vurderingspraksiser som fremmer elevenes reseptive og produktive språkferdigheter

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- utvise og reflektere over holdninger som er tjenlige for å undervise i engelsk ved å være seg bevisst sin rolle som språkmødell, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barns og unges personlige vekst
- arbeide selvstendig og sammen med andre for å kartlegge elevers læring og tilrettelegge for tilpasset språkopplæring
- utvikle og vedlikeholde egen språklig kompetanse

Innhold

Studentene vil arbeide videre med Kunnskapsløftet med vekt på hovedområdene i Læreplan i engelsk: *Språklæring*, *Muntlig kommunikasjon* og *Skriftlig kommunikasjon*, samt kompetansemålene på mellom- og ungdomstrinnene. I didaktikken legges hovedvekten på å stimulere og utvikle studentenes språkbevissthet og didaktiske ferdigheter gjennom arbeid med elevtekster, innsikt i språkforskjeller og hensiktsmessige tilnærminger og metoder i engelskopplæringen. Ulike vurderingsformer vil være i fokus. Kunnskaper om og ferdigheter i å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i engelsk knyttet til lærerens rolle som språkmødell, veileder og tilrettelegger videreutvikles. Dette henger nært sammen med kunnskap om læringsstrategier, læringsmiljø og undervisningsmaterieil.

Emnet tar for seg det grammatiske og fonetiske formverket. Eksempler på sentrale temaer i grammatikk er fraseoppbygging, setningstyper, setningsanalyse, verbformer og ordstilling. Hensikten er blant annet å vise sammenhengen mellom grammatisk form og betydning. Det gjøres sammenligninger med norsk for å gi økt bevissthet om forskjeller og likheter mellom de to språkene. I fonetikk lærer studentene blant annet å bruke begrepsapparatet for å beskrive og analysere engelsk uttale. Praktiske øvelser inngår. Det blir fokusert hovedsakelig på to varianter av engelsk, britisk og amerikansk. Det arbeides videre med både skriftlig og muntlig språkferdighet.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer, samt i språklaboratorium. Læringsplattform og andre digitale verktøy er en integrert del av emnet.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 3. sem ester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

ENG103 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksis; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. 80 % obligatorisk oppmøte
2. Ett oppgavesett i grammatikk og fonetikk (individuell, skriftlig/muntlig)
3. Deltakelse på profesjonsdager
4. En oppgavetilknyttet praksis (individuell, skriftlig) (jf. Plan for praksis)
5. Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
6. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være levert til fastsatt tid og godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 6 timer.

Ingen hjelpemidler til eksamen.

Karakterregel: A-F.

To internesensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby emner og studieprogrammer av høy kvalitet. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 15. mai 2018.

Dörnyei, Z. (1994). Motivation and motivating in the foreign language classroom. *Modern Language Journal* 78, 273-284.

Dörnyei, Z. & Csizér, K. (1998). Ten commandments for motivating language learners: Results of an empirical study. *Language Teaching Research* 2, 203-229.

Drew & B. Sørheim. *The Young Language Learner: Research-Based Insights into Teaching and Learning*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 119-130)

Dypedahl, M., Hasselgård, H. & Løken, B. (2018). *Introducing English Grammar* (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

Flognfeldt, M. E. & Lund, R. E. (2016). *English for Teachers and Learners*. Oslo: Cappelen. Damm. (kap. 4 "Varieties of English") (s. 267-308)

Jones, D. (2011). *English Pronouncing Dictionary*. (18. utg.). Cambridge: Cambridge UP.

Knudsen, S. V., Aamotsbakken, B. & Skjelbred, D. (2007). *Tekst i vekst: teoretiske, historiske og analytiske perspektiver på pedagogiske tekster*. Oslo: Novus.

Littlewood, W. & Yu, B. (2011). First language and target language in the foreign language classroom. *Language Teaching* 44/1, 64-77. (doi: 10.1017/S0261444809990310)

Myhill, D. A., Jones, S. M., Lines, H. & Watson, A. (2012). Re-thinking grammar: the impact of embedded grammar teaching on students' writing and students' metalinguistic understanding. *Research Papers in Education* 27(2), 139-166.

Munden, J. (2014). *Engelsk på mellomtrinnet*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Nilsen, T. S. & Rugesæter, K. (2015). *English Phonetics for Teachers*. (3. utg.). Bergen: Universitetsforlaget.

Rugesæter, K. (2012). Phonological competence in English among Norwegian pupils and the implications for teaching of pronunciation in the English classroom. I A. Hasselgreen, I. Drew & B. Sørheim (Red.). *The Young Language Learner: Research-Based Insights into Teaching and Learning* (s. 119-130). Bergen: Fagbokforlaget.

Kunnskapsløftet (2013): *Læreplaner for gjennomgående fag i grunnskolen og videregående opplæring*, Utdannings- og forskningsdepartementet. (Udir)

Til oppslag:

Fremmedspråksenterets *Læringsressurser*: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/om-vare-laringsressurser?lang=nor>.

Pinter, A. (2006). *Teaching Young Language Learners*. Oxford: Oxford UP.

Relevant materiale fra Europarådet.

Sist hentet fra Felles Studentssystem (FS) 30. des. 2022 02:50:18

LMUSAM10317 SAM103 Samfunnskunnskap og historie 2 (5-10) (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Gitte Cecilie Motzfeldt

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger samfunnsfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Undervisningssemester

3. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har bred profesjonsrettet kunnskap om ideologier, makt og politiske systemer
- har bred profesjonsrettet kunnskap om samspillet mellom sentrum og periferi og dets betydning for kultur- og samfunnsutviklingen
- har kunnskap om samspill og konflikt mellom naturgrunnlag og levekår
- har kunnskap om politiske og territoriale prosesser og dets betydning for menneskers identitet, stat og nasjonsbygning
- har kunnskap om vitenskapelige og fagdidaktiske teorier og metoder i faget
- har kunnskap om relevant forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere og evaluere forskning og politiske argumenter om problemstillinger knyttet til menneskerettigheter, medborgerskap og demokrati og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan bruke flere perspektiver til å analysere en eller flere konflikter og regional utvikling i nyere tid
- kan tenke geografisk om regioner i Norge
- kan reflektere over og vise innsikt i historiske prosesser og deres betydning for nyere utvikling
- kan kritisk analysere samfunnsfaglige problemstillinger og stimulere til dette i opplæringen
- kan tilpasse undervisningen til enkelt eleven ved å legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan sette i gang og lede læringsprosesser som sikrer progresjon i arbeid med grunnleggende ferdigheter, og kartlegge arbeidet med sikte på å tilpasse opplæringen til elevers behov og gi læringsfremmen et tilbakemelding
- kan forberede elever til å leve i og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme bærekraftig utvikling
- kan filtrere og vurdere samfunnsfaglige og statistiske kilder og ressurser for å svare på sammenhengspørsmål og gi elever opplæring i å vurdere digitale ressurser
- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis
- kan kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger

Innhold

Hvordan har demokratiske verdier blitt til, og hvordan har de påvirket Norges- og verdenshistorien? I dette emnet tilegner studenter seg ferdigheter til å analysere handlingers betydning og konsekvenser ved å sette politiske ideer og handlinger i historisk og statsvitenskapelig sammenheng. Studenter rustes til selv å fostre elever som forstår sin sammenheng og er i stand til å påvirke den på fornuftige og demokratiske måter.

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolenes læreplan, temaer fra historie, geografi og samfunnskunnskap. Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter.

Temaeener:

- Norsk politikk
- Sentrum og periferi
- Regional utvikling i Norge
- Politisk geografi

Norsk politikk fokuserer på en historisk og statsvitenskapelig fordypning i de mest sentrale maktkanalene i det norske politiske system, særlig partier (herunder valg og ideologier), organisasjoner og aksjonisme (for eksempel sivil ulydighet). Også massemedier og forvaltning tas opp til behandling.

Sentrum og periferi går inn på regionalpolitiske og sosiokulturelle motsetningsforhold (sistnevnte i historisk perspektiv fra 1800- og 1900-tallet). Videre behandles konflikter på arbeids- og varemarkedet. Disse stridighetene knyttes også til EØS, EU og den europeiske markedsdebatten.

Regional utvikling i Norge dreier seg om de store omfordelingene i befolkning/bosetting og ressurs- og næringsutvikling, sektorutvikling og innovasjon i Norge siden (ca.) 1945, og kontrastene mellom sentrale områder og utkantområder. De politiske reorganiseringene som følger omfordelingene – kommunereformer og fylkesreformer – er også et viktig tema. Identitet, tilhørighet og mobilitet i regionaliseringsprosesser drøftes og analyseres.

Politiske geografi bygger på begrepene grenser, stat, nasjon og territorium. I politisk geografisk utvikling er tid- og romsperspektiver viktige. Selv om Europa i våre dager og sett fra et fugleperspektiv synes å være en oversiktlig politisk geografi, består Europa som et ganske komplisert mønster av formelle og mindre formelle grenser som delskrysser hverandre og som delsoverlapper hverandre. Identitet og identiteter som viktige politisk-geografiske begreper illustreres og drøftes i dette emnet.

Fagdidaktiske grunntanker som grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring og minoritetskulturelle perspektiver er integrert i alle temaene.

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- refleksjon over praksis
- bearbeiding av digitale og andre kilder i gruppe
- metodiske og didaktiske øvelser/analyse
- studentrespons og samarbeidslæring

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 3. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 2 (SAM103) har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksis, se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Muntlig fremlegg med sammensatt tekst om et politisk partis utdanningspolitikk med kollegavurdering
- Deltakelse på profesjonsdag
- En skriftlig fagartikkel knyttet til praksis, innleveres digitalt (jf. Plan for praksis).
- Individuell praksisrapport etter mal, innleveres digitalt (jf. Plan for praksis).
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskravene belyser blant annet minoritetskulturelle perspektiv.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen.

Varighet: ca. 30 minutter.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Det gis tilbakemeldinger til studentene.

Litteratur

Litteraturliste oppdatert 8. oktober 2018.

Historie og samfunnsfag:

Arkivmagasinsartikler om første verdenskrig, s. 6-29.

Fure, Odd-Bjørn: Mellomkrigstid 1920-1940, Oslo: Universitetsforlaget 1996, del III, kapittel I: «Norge mellom stormaktene», s. 239-285. OBS: Boken er digitalisert på Nasjonalbibliotekets nettsider.

Griffin, Roger: The Nature of Fascism, London/New York 1991, 1-51.

Grimnes, Ole Kristian: «Okkupasjon og politikk i Norge», i: Dahl, Hans Fredrik et.al. (red.): Dansk tilstander. Norsk tilstander, Oslo: Forlaget Press 2010, s. 89-113.

Jupskås, Anders Ravik: Ekstreme Europa. Ideologi, årsaker og konsekvenser, Oslo: Cappelen Damm 2012, kapittel 1 (s. 13-36), kapittel 2 (s. 37-55), kapittel 5 (s. 113-155).

Kjeldstadli, Knut: Et splittet samfunn 1905-35, Oslo: Aschehoug 1994, kapittel: «Et moderne samfunn» (s. 94-109), kapittel: «Klassesolidaritet og massemarked» (s. 124-137), kapittel: «De økonomiske krisene» (172-179), kapittel: «Om stilling og klassekamp i industrien» (s. 180-186), kapittel: Fra sosialistisk revolusjon til sosial renovasjon» (s. 212-223). OBS: Boken er digitalisert på Nasjonalbibliotekets nettsider.

Payne, Stanley, A History of Fascism 1914-45, Oxon: Routledge 1995, s. 35-79.

Simone de Beauvoir (1949), Utdrag fra Det annet kjønn, i Friis-Nilsen & Jordheim (2014), Politisk frihet, s. 395-405 (10 s.)

Gunn-Elisabeth Birkelund og Trond Petersen (2016), "Likestilling: Utdanning, politikk og arbeid", i Frønes (2016), Det norske samfunn, bind 2, kapittel 22, s. 190-210. (20 s.). I kompendium lagt ut på Canvas.

Grethe Brochmann (2016), "Innvandring til Skandinavia. Velferdsstater i pluralismens tid", i l. Frønes (2016), Det norske samfunn, bind 1, Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 130-154 (24 s.) I kompendium lagt ut på Canvas.

Gøsta Esping-Andersen (1990) The three worlds of welfare capitalism, Cambridge: Polity Press: 4-50 (46s.). Lagt ut på Canvas.

Esping-Andersen, G. (1999), Social foundations of postindustrial economies. Oxford: Oxford University Press: 73-94 (21s.). Lagt ut på Canvas.

Sjur Kasa (2016), "Klimautfordringer i et norsk og skandinavisk perspektiv", kapittel 14 i l. Frønes (2016), Det norske samfunn, Oslo: Gyldendal Akademisk, s. 311-334 (23 s.) I kompendium lagt ut på Canvas.

Håvard Friis-Nilsen (2014), "Den politiske frihetens glemte historie", i H. F. Nilsen og Helge Jordheim: Politisk frihet, Oslo. (34 s.)

Jens Arup Seip (1963), "Fra embetsmannsstat til ettpartistat", i Fra embetsmannsstat til ettpartistat og andre essays, Oslo: Universitetsforlaget, s. 7-43 (36 s.). Lagt ut i Canvas.

Wilkinson, Richard & Pickett, Kate (2009): The Spirit Level. Why Equality is Better for Everyone, Penguin Books, London. Les: Introduction, 1. The End of an Era, 7. Physical Health and Life Expectancy og 13. Dysfunctional Societies. Norsk utgave Ulikhetens pris: hvorfor likere fordeling er bedre for alle (2010). (40s)

Dag Østerberg (2012), kapittel 22. "Herredømme og kontroll" og kapittel 23. "Samfunnsklasser, klassekamp og sosiale bevegelser" i Sosiologiens nøkkelbegreper, Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 116-133 (17 s.). Lagt ut på Canvas.

Geografi:

Nolet, R. Bjørshol, S. (2017), Utforskning i alle fag. Cappelen Damm Akademisk. (kap. 1,2,8)

Hanssen, G.S., Klausen, J.E. og Langeland, O. (red.): Det regionale Norge 1950-2050. Abstrakt Forlag AS 2012, hele boka (unntatt kapittel 5,6, 10-11 og 13).

Jens Fredrik Nystad og Espen Rosèn, "Samfunnsgeografi"

Læremiddel forlaget, 2012, 2 opplag Side 40-103 og side 220-240

Jordhus-Lier, David og Stokke, Kristian. (red), (2017) Samfunnsgeografi: En innføring. Cappelen Damm Akademisk. (kap.1, 3, 15, 17, 20) Bare tilgjengelig online og kan lastet ned i ulike formater fra: <https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/14>

Engelstoft, Sten og Herrik G. Larsen (2013) Territorium, stat og nation. Aspekter af Europas politiske geografi. Fredriksberg, Samfundslitteratur. Hovedbok i politisk geografi - Heleboka

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2010) Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere. 2. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. (Kap. 1,2,3,6,8,12)

Flint, C and Taylor P, Political Geography, World-Economy, Nation-State and Locality (2011), Published by Routledge. ISBN 13:978-0-273-73590-8 (pbk) (kap 4 og 5)

Hermansen, Hans Petter (Læringsforlaget 2010): Maktens kanaler. Kap. 3

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:20

LMUFRA10317 FRA103 Fransk samfunnskunnskap (5-10) (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningspråk: Fransk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger fransk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Forkunnskaper tilsvarende fransk som fremmedspråk nivå II i videregående skole anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

3. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om geografi, enkelte viktige historiske hendelser, samfunnsstrukturer og institusjoner i Frankrike og andre franskspråklige områder
- kunnskap om sentrale trekk ved dagligliv, skikker, høytider og samfunn i fransktalende land

Ferdigheter

Kandidaten kan

- på fransk sammenligne sentrale trekk i dagliglivet og samfunnet med norsk kultur
- et godt utviklet og differensiert ordforråd innen områdene som dagligliv, kultur og samfunn
- selv kunne produsere forskjellige typer tekster på fransk
- planlegge, gjennomføre og vurdere fransk undervisning tilpasset elever på 5.-10. trinn
- tilrettelegge for at elevene kan produsere ulike type tekster på mål språket, også digitalt, for eksempel digitale plakater, veggaviser, historiefortellinger, animasjonsvideoer og lignende

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- utvikle, analysere og vurdere egne lærings- og kommunikasjonsstrategier og hjelpe elevene med å utvikle passende lærings- og kommunikasjonsstrategier
- planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekter knyttet til kulturelle, tekstlige og samfunnsmessige aspekter i de fransktalende landene
- bruke aktuelle digitale verktøy i arbeidet med tekstlige uttrykk og generelt i en språklærings- og undervisningssammenheng

Innhold

Studentene får kunnskap om Frankrike, både som land innen EU og i internasjonal sammenheng. Emnet skal bidra til tverrkulturell innsikt og forståelse. Emnet tar for seg innføring i samfunnsoppbygging, frankofoni, kultur og samfunn, samt innføring i fransk økonomi og Frankrikes historie i nyere tid.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovedsakelig nettbasert.

I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisningen blir gitt i nettmøter. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt kursmaterie og oppgaver, samt annen relevant informasjon. Studentene får trening i å bruke digitale verktøy for å lage plakater, veggaviser, historiefortellinger, blogger, animasjonsvideoer, lydopptak og screencast. Selvstudium inngår i læringsformene.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 3. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

FRA103 har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på profesjonsdager
- Minst 50 % deltakelse i oppgaveseminarer gjennom semesteret.
- En muntlig presentasjon
- En skriftlig innlevering/oppgave knyttet til praksis (jf. Plan for praksis)
- Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen.

Varighet: ca. 30 minutter.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Interne sensorer.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Evaluering av emnet

Emnet evalueres av studentene hvert semester, og evalueringen behandles i avdelingens utvalg for studiekvalitet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Découvrir la France. Internett siden til M.A.E - Ministère des Affaires étrangères. Hentet fra: <http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/>

Labrune, G. (2010). *La géographie de la France*. Paris: Nathan. (Repères pratiques)

Labrune, G. & Toutain, P. (2011). *L'histoire de France*. Paris: Nathan. (Repères pratiques)

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret. *Digitale ferdigheter*:

Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/digitale-ferdigheter>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:18

LMUSPA10317 SPA103 Spansk språk og kommunikasjon 2 (5-10) (Høst 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningsspråk: Sepkt. Organisering og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger spansk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Forkunnskaper tilsvarende spansk nivå II fra videregående opplæring anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

3. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskaper om det spanske språkets grammatiske struktur og kontrastive aspekter mellom norsk og spansk
- kjennskap til setningsanalyse på spansk
- kunnskap om hvordan erfaringer med språk og språklæring kan utnyttes i egen og elevenes språklæring
- kunnskap om hvordan bruk av ulike typer hjelpemidler, digitale verktøy og skriving som prosess kan fungere som støtte i elevenes språklæring
- kjennskap til ulike vurderingsverktøy for og av læring
- kjennskap til gjeldende planverk for skolen som ramme for faglig og didaktisk utviklingsarbeid

Ferdigheter

Kandidaten kan

- bruke mål språket funksjonelt muntlig og skriftlig i ulike kommunikasjonssituasjoner med variert ordforråd, presisjon, flyt og sammenheng
- gjøre rede for språklige strukturer og spansk språk i bruk tilpasset målgruppen
- tilrettelegge for differensierte læringsaktiviteter og gi fremoverrettede tilbakemeldinger på elevenes muntlige og skriftlige produksjon og interaksjon
- legge til rette for ulike og varierte vurderingssituasjoner, så vel formative som summative
- kunne velge ut og anvende digitale verktøy og ressurser for å illustrere likheter og forskjeller mellom norsk og spansk i egen undervisning, for eksempel vennediagram
- veilede og bevisstgjøre elevene i valg av analoge og digitale lære- og hjelpemidler og bruk av språklæringsstrategier i overgangen til videregående opplæring

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan forstå og formidle meningsinnhold på spansk på en selvstendig, tydelig og hensiktsmessig måte
- planlegge, lede og vurdere læringsarbeidet for mangfoldet av elever
- innsikt i ulike innfallsporier til fremmedspråkdidaktikk og undervisningsmetoder for fremmedspråk og har beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget
- tilrettelegge for at elevene bli bedre i stand til å ta hånd om sin egen læring og språkutvikling
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere og analysere elevenes læringspotensial og løse problemer knyttet til elevens læring og utvikling i spanskfaget

Innhold

Emnet tar for seg sentrale trekk i spansk grammatikk. Eksempler på temaer innen grammatikken er fraseoppbygging, setningstyper, setningsanalyse ordstilling og bruk av verbtider og modus. Blikket rettes mot sammenhengen mellom form og mening og kontrastive aspekter mellom språk. Muntlig og skriftlig språkferdighet er en integrert del av emnet og det pragmatiske aspektet, hvordan budskap tilpasses mottaker og kommunikasjonssituasjon, vil vektlegges.

I fagdidaktikken legges det opp til å videreutvikle studentenes didaktiske bevissthet og kunnskaper og ferdigheter i å planlegge, gjennomføre og vurdere opplæring i spansk tilpasset ulike elevgrupper. Det rettes særlig fokus mot hvordan utvikle elevenes bevissthet om språk og språklæring, hvordan veilede elevene i bruk av analoge og digitale lære- og hjelpemidler og hvordan sikre bruk av varierte vurderingsformer. Man vil også ta for seg hvordan holde seg oppdatert innen fag og fagdidaktikk, samt lov- og planverk for yrkesutøvelsen.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er spansk og norsk.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisning og veiledning foregår på campus og via digitale samarbeidsverktøy på nett. Bruk av læringsplattform og andre digitale samarbeidsverktøy er sentral i emnet.

Undervisningen blir gitt i form av forelesninger og gruppetimer, og det forventes at studentene deltar aktivt i gjennomgang av og i samtaler om fagstoffet og i utviklingen av egen og andres språklige og fagdidaktiske kompetanse. Studentene vil bli trent i å redegjøre for sentrale trekk i spansk grammatikk og kommentere språket i bruk. Det legges opp til muntlig og skriftlig interaksjon studentene imellom både i og utenom undervisningen, bl.a. i forbindelse med løsning av språklige oppgaver og i arbeid med temaer som metakognisjon, bruk av lære- og hjelpemidler og vurdering.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 3. sem ester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

SPA103 har hovedansvar for praksisopplæringen.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én muntlig samtale, individuelt, i par eller grupper, rundt språklige og didaktiske temaer, deriblant en refleksjon rundt bruk av digitale verktøy og ulike former for tilbakemeldinger på muntlig og/eller skriftlig produksjon og interaksjon. Faglærer deltar i samtalen. Individuell samtale varer ca. 25–30 minutter, samtale i par eller gruppe 35–45 minutter. Vurderingskriterier for samtalen utarbeides av hele studentgruppen på forhånd i samarbeid med faglærer. Faglærer deltar i samtalen.
- Deltakelse på profesjonsdager
- En skriftlig innlevering/oppgave knyttet til praksis (jf. Plan for praksis)
- Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, fem timer.

Tillatte hjelpemidler: Godkjent spansk-spansk ordbok. *Læreplan i fremmedspråk* (Utdanningsdirektoratet, 2006).

Karakterregel: A-F

To internesensorer.

Eksamen avholdes normalt ved studiestedet. Studenten kan også søke om å avlegge eksamen ved andre norske og utenlandske høyskoler og universitet, samt ved norske ambassader og konsulat. <http://www2.hiof.no/nor/hogskolen-i-ostfold/for-studenter/studenthandbok/eksamen/eksamenssted>

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/undervisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Bjørke C., Dypedahl M. & Myklevold G. A. (red.) (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 6, 8, 9, 16 og 17)

Gómez Torrego, L. (2011). *Gramática didáctica del español*. Madrid: Ediciones SM. (utvalgte deler)

Gómez Torrego, L. (2011). *Análisis sintáctico: teoría y práctica*. Madrid: Ediciones SM. (utvalgte deler)

Hestnes, H. & Sandvik, L. V. (red.) (2010). *Vurdering*. Trondheim: Tapir akademiske forlag. (Serie: *Språkfag*, Idéhefte for lærere.)

Hansejordet, I. (2009). Grammatikken i spanskfaget. *Fokus på språk* 14. Halden: Fremmedspråksenteret.

Haukås, Å. (2014). Metakognisjon om språk og språklæring i et flerspråklighetsperspektiv. *Acta Didactica* 8(2). (**Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.**) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1130>

Ruiz Rufino, M. (2011). *50 nueces de lengua y unas notas de gramática*. Oslo: Unipub. (utvalgte deler)

Læreplan for grunnskolen - Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra: <http://www.udir.no/>

Digital læringsressurs fra Fremmedspråksenteret: *Den europeiske språkpermen*. Hentet fra:

<http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

Instituto Cervantes nettressurser - språkdidaktisk terminologi på spansk. Hentet fra:

http://cvc.cervantes.es/Ensenanza/biblioteca_ele/diccio_ele/default.htm

Ulike analoge og digitale læreverker og læringsressurser i spansk for årstrinnene 5 til 10.

Anbefalt tillegglitteratur (språk):

Aragóns, L. & Palencia R. (2009). *Gramática de uso del español*. B1-B2. Madrid: Ediciones SM. (til selvstudium)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:20

LMUNOR10317 NOR103 Språkleg mangfald, variasjon og endring (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Sepkt. Organisering og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studentar som vel norsk som

- masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsretta pedagogikk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Matematikk eller Engelsk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

- Bestått praksisperiodar i 1. studieår.
- Bestått NOR102 (5-10).

Undervisningssemester

4. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk, dialektologisk og sociolingvistisk grunnlag
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har brei kunnskap om norsk språkhistorie (etter 1800)
- har kunnskap om fleispråklegheit, fleispråkleg praksis og om det å lære seg norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om fleispråklegheit for å legge til rette for god lese- og skriveopplæring på 5.-10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan legge til rette for variert nabospråksundervisning
- kan analysere og vurdere læremiddel i norskfaget

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsk lærar og grunnngi vurderingane
- har innsikt i norskfagets forskning og faghistorie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettlege elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

NOR103 fokuserer på desse fagområda:

- Talemålsvariasjon (dialektologi og sociolingvistik)
- Språkhistorie etter 1800
- Norsk som andrespråk og fleispråklegheit generelt

- Sidemålsdidaktikk
- Nabospråksdidaktikk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle tema, i samsvær med måla for læringsutbytte. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er norsk, svensk eller dansk.

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskingsbasert kunnskap. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til læringsutbytte i emnet.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna:

Innføring i bruk av PowerPoint (eller tilsvarende presentasjonsverktøy) inkludert bruk av lyd og bilde, nettressursar i nabospråksundervisning og nynorskundervisning, enkel innsamling av dialektdata via dialektkorpus eller opptak og transkripsjon.

Det er lagt opp til ein studietur til Schæffergården, Danmark. Studieturen varer i 4-5 dagar. Opphaldet er støtta av Fondet for dansk-norsk samarbeid (<http://dansk-norsk.no/>), men studentane må rekne med kostnader til reise/opphald. Sjå pkt. Arbeidskrav.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timenlagte undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er treveker praksis i 4. semester. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærarutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

NOR103 har hovudansvar for praksisperioden.

Det er knytte arbeidskrav til praksisperioden; sjå pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet, og i samband med praksis:

1. Analyse av bruk av læremiddel (kan vere tverrfagleg) (jf. Plan for praksis)
2. Munnleg og/eller praktisk arbeidskrav om språkleg variasjon. (Kan innebere studietur til Danmark, sjå Undervisnings- og læringsformer).
3. Individuell skriftleg oppgåve om språkhistorie (målform: nynorsk)
4. Deltaking på profesjonsdagar
5. Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
6. Praksismå vere greidd (jf. Plan for praksis)

Tilbakemelding på arbeidskrav kan delsvære frå faglærarar, delsvære frå andrestudentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjend før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell munnleg eksamen

Varighet: totalt ca. 35 minutt.

Den munnlege eksaminasjonen er todelt. Først presenterer studenten eitt av arbeidskrava sine (sjølvvalt, ca. 5 minutt). Presentasjonen skal vere reflekterande rundt eigen læringsprosess, ikkje berre eit referat av det faglege innhaldet. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på om lag 30 minutt, der sensorane og studenten har ei fagleg samtale med utgangspunkt i tema frå emnet. I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdighetene bli vurdert.

Tillatne hjelpemiddel: Ingen.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til å delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultata blir handsama av studieleiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 16.08.2016.

Bøker

Berggren, Harald, Kjartan Sørland & Vigdis Alver (2012). *God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (kap. 1-11) (195 sider)

Hårstad, Stian (2015). *Nabospråk og nabospråksundervisning*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (77 små sider)

Jansson, Benthe Kolberg & Synnøve Skjong (red.). (2011). *Norsk = nynorsk og bokmål. Ei grunnbok om nynorsk i skolen*. Oslo: Samlaget. (Kap. 1 og 5-8) (114 sider)

Knudsen, S. V., Aamotsbakken, B. & Skjelbred, D. (2007). *Tekst i vekst: teoretiske, historiske og analytiske perspektiver på pedagogiske tekster*. Oslo: Novus. (247 sider)

Matsson, Anna F. & Gisela Håkansson (2011). *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Lund: Studentlitteratur. (124 sider)

Mæhlum, Brit & Unn Røyneland (2012). *Det norske dialektlandskapet. Innføring i studiet av dialekter*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (200 sider)

Mæhlum, Brit, Unn Røyneland, Gunnstein Akselberg & Helge Sandøy (2008). *Språkmøte. Innføring i sosiolingvistikk*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (kap. 1-3, 5-7 og 10) (122 sider)

Otnes, Hildegunn & BenteAamotsbakken (2006). *Tekst i tid og rom. Norsk språkhistorie*. Oslo: Samlaget. (279 sider)(kap. 1 og 5-11)

Artiklar og delkapittel

Engen, Thor O. & Lars A. Kulbrandstad (2004). Minoritetsspråk i Norge. I *Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning*. (kap. 5) (37 sider)

Hasund, Ingrid K. (2006). *Ungdomsspråk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 1 'Introduksjon', kap. 5 'Slang' og kap. 7 'Småord') (50 små sider)

Svendsen, Bente A. & Unn Røyneland (2008). Multiethnolcetal facts and functions in Oslo, Norway. *International Journal of Bilingualism* 12/1-2. (s. 63-83) (21 sider)

Todal, Jon (2007). Språkleg vitalisering - faktorar som vi ikkje skriv om. I Bull, Kuzmenko & Rießler (red.). *Språk og språkforhold i Sápmi*. Berlin: Nordeuropa Institut. (s. 201-210) (10 sider)

Generell kompetanse

Gjeldande læreplan for grunnskolen (LK 06)

Opplæringslova og forskrift til opplæringslova

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:16

LMUTYS10317 TYS103 Tysk litteratur, kultur og samfunn 1 (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger tysk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Engelsk eller Matematikk som masterfordypning
- undervisningsfag (60 eller 90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskaper om enkelte viktige historiske hendelser, samfunnsstrukturer, institusjoner og geografi i tysktalende land og har utdypet sine kunnskaper om sentrale trekk ved dagligliv, skikker, høytider og tradisjoner.
- har kunnskap om ulike kulturelle uttrykksformer som film, musikk og kunst, i det tyskspråklige land.
- har innsikt i gjeldende læreplaner, kjenner til aktuelle læreverker (analoge og digitale) og har kunnskap om aktuelle og relevante undervisningsressurser samt ulike undervisningskonsept og -metoder knyttet til undervisning i tyskspråklig kultur og samfunn.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan på tysk gjøre rede for og sammenlikne sentrale trekk ved tysktalende lands kultur og samfunn med tilsvarende i norsk kultur og legge til rette for at elevene kan utforske kulturen i tysktalende land sett i relasjon til deres egen.
- har økt sine aktive ferdigheter i tysk, både skriftlig og muntlig, ved siden av ferdigheter i å forstå tyskspråklige tekster av ulik art.
- kjenner til og kan bruke ressurser av ulik art, inkludert digitalt materiale, for at elevene skal tilegne seg både reseptiv kompetanse og best mulig ferdighet i å kommunisere både muntlig og skriftlig.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utvise holdninger som er tjenlige i undervisningssituasjoner ved å være seg bevisst sin rolle som språkmødell, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barn og unges personlig vekst
- utvikle og vedlikeholde egen språklig kompetanse
- er i stand til å planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til (inter)kulturelle og samfunnsmessige aspekter og kan utvikle, analysere og vurdere elevers lærings- og kommunikasjonsstrategier.
- kan reflektere over hvilke ressurser og arbeidsformer som passer elevenes forutsetninger best.
- er kjent med ulike former for praktisk-estetisk tilnærming i fremmedspråkundervisningen

Innhold

I emnet tas det opp kulturelle og samfunnsmessige aspekter ved tysktalende land med utgangspunkt i aktuelle læringsressurser. Sentrale tradisjoner og tenkemåter i tysktalende land tematiseres gjennom bruk av forskjellige typer tekster og media. Emnet gir også en innføring i litteraturredaktikk applisert på fremmedspråkundervisning. Studentene får trening i å velge ut og anvende analoge og digitale autentiske tekster i tyskundervisningen. Det legges opp til en nærsammenheng mellom teorien og litteraturen som gjennomgås og utprøving av undervisningskonsept og -metoder i praksis.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer, både i form av samlinger og nettbasert synkron og asynkron undervisning:

- forelesninger

- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviégrupper med synkron og asynkron veiledning.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus. Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5–10 og Plan for praksis (5–10).

TYS103 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på profesjonsdager
- Analyse og bruk av læremidler i praksisklassen (kan være tverrfaglig). Muntlig presentasjon (jf. Plan for praksis):

En individuell, digital lesedagbok basert på en av pensum tekstene. Lesedagboka består av egne refleksjoner rundt teksten og leseprosessen, og tekst kan kombineres med multimediale uttrykk. For å ivareta den kreative prosessen oppgis ikke noe fastlagt sideantall.

Lesedagboka skal presenteres muntlig for faglærer og medstudenter innenfor en tidsramme av ca. 10 minutter og følges opp med i en samtale; til sammen skal samtalen ikke overskrive ca. 20 minutter. Dette foregår synkront på digital læringsplattform.

- Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell mappeeksamen

Individuell mappeinnlevering bestående av to oppgaver med utgangspunkt i litterære tekster fra pensum listen. Hver av oppgavene har et omfang på ca. 4 sider inkludert referanseliste. Oppgaveordlyden formuleres av faglærer.

Karakterregel: A–F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/undervevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 26. oktober 2016.

Dauvillier, C. & Lévy-Hillerich, D. (2004). *Spiele im Deutschunterricht*. Berlin: Langenscheidt.

Sevje, G. (2007). *Fremmedspråker gøy! Metodebok for lærere*. (Fremmedspråk nivå 1.) Oslo: PEDLEX norsk skoleinformasjon.

Skarðhamar, A.-K. (2005). *Kunsten å lese skjønnlitteratur. Om lesestimulering og lesekompetanse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Vestli, E. N. (2008). Fra sokkel til klasserom. Litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen. *Fokus på språk 13/2008*. Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringa: Halden. <http://www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=14283&lang=nor>

Digital læringsressurs: LeMO: Lebendiges Museum Online (Deutsches Historisches Museum, Berlin, Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland, Bonn. Hentet fra: <https://www.dhm.de/lemo/>

Læreplan for grunnskolen – Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra <http://www.udir.no/>

Digital læringsressurs fra Fremmedspråkssenteret: *Den europeiske språkpermen*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

Litterære tekster:

Borchert, Wolfgang: *Nachts schlafen die Ratten doch* (K).

Dürrenmatt, Friedrich: *Romulus der Große. Eine ungeschichtliche historische Komödie in vier Akten*. (Diogenes Taschenbücher Nr. 23042).

Eich, Günter: *Inventur* (K).

Fried, Erich: *Gespräch über Bäume* (K).

Hermann, Judith: *Sommerhaus, später. Erzählungen* (Fischer Taschenbuch Verlag Bd. 14770) (Følgende fortellinger skal leses: 'Rote Korallen', 'Sonja' og 'Sommerhaus, später'.)

Herrndorf, Wolfgang: *Tschick* (Rowohlt Berlin).

Jandl, Ernst: *ottos mops* (K), *schtzngrmm* (K), *falamaleikum* (K).

Kunert, Günter: *Über einige Davongekommene* (K).

Nadj Abonji, Melinda: *Zuhause in der Fremde – Versuche zur Integration* (K)

Vertlib, Vladimir: *Ich und die Eingeborenen* (K)

Vestli, Elin Nesje/Langemeyer, Peter: *Deutschsprachige Nachkriegsliteratur von Wolfgang Borchert bis Judith Hermann*. (Også tilgjengelig digitalt.)

De kortere tekstene (K) står i et eget teksthfte. Dette kan kjøpes sammen med kompendiet, og er også tilgjengelig digitalt.

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid, kan bli oppdatert før hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:17

LMUNAT10317 NAT103 Utforskende arbeidsmåter i naturfag (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger naturfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Undervisningssemester

4. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om fagdidaktisk forskning om undervisning og læring i naturfag med fokus på progresjon og dybde i begrepsdanning, kritisk tenkning og argumentasjon
- har omfattende kunnskap om utforskende arbeidsmåter og videreutvikling av egen og elevenes kompetanse i å arbeide utforskende
- har kunnskap om Storyline som tverrfaglig tema basert undervisning
- har kunnskap om struktur og funksjon i utvalgte sentrale organsystem
- har utdypende kunnskap om ulike celletypers struktur og funksjon og grunnleggende genetikk og bioteknologi
- har kunnskap om organiske stoffklasser, næringsstoff og hovedtyper av kjemiske reaksjoner og deres betydning i naturfaglige prosesser og i miljø sammenhenger
- har kunnskap om vær- og klimasystem både globalt og lokalt og om problemstillinger knyttet til klimaendringer
- har kunnskap om fenomen utenfor solsystemet og om hvordan universet har oppstått og utviklet seg

Ferdigheter

Kandidaten

- kan finne, vurdere og henvise til naturfaglig og naturfagdidaktisk forskning, informasjon og fagstoff - med fokus på nettkilder - og anvende dette i undervisning og drøfting med kollegaer
- kan veilede elevene i å utføre målinger og beregninger, anvende relevant analogt og digitalt utstyr og gjennomføre aktiviteter med nødvendige sikkerhetstiltak
- kan bruke naturfag som et regifag i en tverrfaglig Storyline

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan drøfte egen rolle, praksis og utviklingsmuligheter som naturfaglærer

Innhold

Innholdet er i tråd med Nasjonale retningslinjer og kompetansemålene i hovedområdene «Forskerspiren», «Mangfold i naturen» og «Fenomener og Stoffer».

Emnet inngår følgende temaer:

- dyre- og planteceller, celledeling og celleånding
- grunnleggende genetikk og evolusjon
- sortestoffer, kildesortering, kretsløp i naturen
- eksempler på ulike tilnæringsmåter i formidling av kjemi
- påvisning og separering av stoffer i blandinger, analyse av ukjent stoff
- organisk kjemi, prinsipper for navnssetting

- olje, kull og gass som råstoff og som forurensningskilde
- generelle forurensninger, miljøgifter, klimaendringer
- utforskende og tverrfaglige arbeidsmåter
- Storyline med naturfag som regifag over tema bærekraftig utvikling
- mekanikk med vekt på bevegelse og krefter
- vær, klima og klimaendringer
- universets dannelse, stjernebilder, stjernenes utvikling og sorte hull

Undervisnings- og læringsformer

Temaene vil bli behandlet i forelesninger, gjennom en Storyline, på ekskursjoner, ved laboratorieøvelser og disseksjoner, selvstudier, innleveringer av både gruppeprosjekter med ulike tilnæringsmåter til fagstoffet, fremføring av selvalgt, naturfaglig tema med påfølgende diskusjon i plenum hvor didaktikken og bruk av digitale verktøy står sentralt.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. sem ester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

NAT103 har hovedansvar for praksisopplæringen.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisopplæringen; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Gjennomføre disseksjon av lunge-hjerteslag med tilhørende gruppe rapport.
2. Gjennomføring av et utforskende arbeid utført i gruppe på 2-3 studenter med tilhørende presentasjon av arbeidsprosess og resultat i form av en digital historiefortelling som f.eks. photostory eller video.
3. Deltakelse på stjerne kikk ing ute eller på stjernerom
4. Gjennomføre 3-5 laboratorieøvelser i kjemi med tilhørende gruppevis rapport.
5. Deltakelse på profesjonsdager og en tverrfaglig Storyline
6. Analyse og bruk av læremidler i praksisklassen. Muntlig presentasjon. (jf. Plan for praksis)
7. Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
8. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet: ca. 35 minutter.

Eksamen inneholder praktiske elementer (laboratorieøvelse).

Tillatte hjelpemidler: godkjent kalkulator og det periodiske system.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 25.06.2018.

Alfsen, K. H., Hessen, D. O., & Jansen, E. (2014). Klimaendringer i Norge. Oslo: Universitetsforlaget.

Angell, C. (2011). Fysikkdidaktikk. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Bakke og Munkebye (2016). Økologi for grunnskolelærerutdanningen 1-7. Cappelen Damm Akademisk.

Dietrichs, E., Hurlen, P., & Toverud, K. C. (2013). Den forunderlige kroppen. Oslo: Gyldendal Undervisning.

Folkvord, K., & Mahan, G. (2015). Engasjerende naturfag: elevaktive og lærerstyrte arbeidsmåter i naturfag i videregående skole. Oslo: Cappelen Damm.

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole. Oslo: Cappelen Damm.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2013). Kjem i for lærere. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hushovd, O. T. (2006). Den forunderlige kroppen - Aktivitetsbok. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Kolstø, S. D. & Knain, E. (red.). (2011). Elever som forskere i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (2008). Biologididaktikk. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Myhre, A. (2015). Klima, energi og miljø. Oslo: Universitetsforlaget.

Nordbakke, R., & Aae, R. (2015). Stjernehim melen. Kompendium. Høgskolen i Østfold.

Pople, S. (2014). Complete physics for Cambridge IGCSE. Oxford: Oxford University Press.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2014). Kjem i, fagdidaktikk, kjem i i skolen. Oslo: Cappelen Damm.

Sjøberg, S. (2009). Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk (3. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:15

LMUKRO10317 KRO103 Kroppen i bevegelse (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger kroppsøving som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår

Undervisningssemester

4. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om bevegelsesmiljø, trening og treningsprinsipper egnet for elever på mellomtrinnet 5.-7. trinn og ungdomstrinnet 8.-10. trinn
- har kunnskap om kroppen i bevegelse, spesielt med tanke på læring av bevegelsesaktiviteter
- har kunnskap om læringsteori, barn og unges utvikling, selvforståelse og helse i et samfunnsperspektiv

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende kunnskaper om trening og kroppen i bevegelse for å legge til rette for læring i kroppsøving
- kan vurdere fagdidaktiske problemstillinger og bruke relevant teori og forskning til å utvikle og forbedre undervisning i kroppsøving
- kan anvende kunnskap og skape inkluderende, differensierte og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode læringsprosesser i kroppsøvingsfaget

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utøve profesjonalitet som kroppsøvingslærer
- kan bidra til nytenkning og innovasjon i faget kroppsøving

Innhold

Emnet består av temaene:

- Kroppens anatomi og fysiologi i et bevegelsesperspektiv
- Trening og treningsprinsipper for elever på 5.-10. trinn
- Kroppen i bevegelse i ulike bevegelses- og læringsmiljøer
- Kropp og helse i et samfunnsperspektiv

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger, gruppearbeid og framlegg, samt veiledning under praktiske øvelser. Pensumlitteratur brukes i stor grad som utgangspunkt for arbeid i emnet. Bruk av digitale tavler inngår i undervisning og læring, og studentene skal i basisgruppesammenheng og ved forelesninger/fremlegg benytte web-verktøy for å lage digitale sammensatte tekster. Undervisningen gir studentene erfaring med profesjonsfaglig digitale verktøy som blant annet pulsklokker og applikasjoner.

Det benyttes elektronisk læringsplattform til informasjon, fagstoff, oppgaver og innleveringer. Det blir benyttet digitalt kommunikasjonsverktøy i undervisning- og veiledningssituasjoner.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt gjennom timeplanlagt undervisning og selvstudium. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring og digital studieteknikk.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

KRO103 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksis; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Muntlig framlegg i basisgrupper innenfor de ulike temaene. Framleggene (f.eks. PowerPoint-presentasjoner) skal leveres digitalt. Se semesterplanen for detaljer. Studenter/basisgruppe gir tilbakemeldinger på framlegg.
- Deltakelse på profesjonsdager
- Analyse og bruk av læremidler i praksisklassen. Muntlig presentasjon (jf. Plan for praksis)
- Praksisrapport: individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Praksismå være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav skal være godkjent av faglærer før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen, 6 timer

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underevaluering og skriftlig individuell studentevaluering ved semesterstutt (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016

Bahr, R., Mæhlum, S. & Prøis, L.-A. (2000). *Idrettsskader: en illustrert guide til diagnostikk og behandling av skader i forbindelse med idrett og fysisk aktivitet*. Oslo: Gazzettebok.

Dahl, H. A. (2005). *Klar, Ferdig, Gå: grunnboki i aktivitetsfysiologi*. Oslo: Cappelen Damm. (samarbeid med Olympiatoppen) (m/arbidsbok)

Dahl, H. A., Jensen, J. (2016). *Treningens biologiske grunnlag*. Oslo: Cappelen Damm.

Dahl, H. A. & Rinvik, E. (2014). *Menneskets funksjonelle anatomi*. Oslo: Cappelen Damm.

Gjerset, A. m. fl. (2015). *Idrettens treningslære*. Oslo: Gyldendal Undervisning.

Holand, Aasmund (2008). *Bevegelsens årsak. Elementær innføring i mekanikk og bevegelsesanalyse*. Oslo: Cappelen Akademisk.

Paulsen G., Cumming K., Holden G., Hallen J., Ronnestad B., Sveen O., Skaug A., Paur I., Bastani N., Ostgaard H., Buer C., Midttun M., Freuchen F., Wiig H., Ulseth E., Garthel., Blomhoff R., Benestad H. & Raastad T. (2014). Vitamin C and E supplementation hampers cellular adaptation to endurance training in humans: a double-blind randomized control trial. *Journal of Physiology*, 592(24), 5391-5408.

Sveen, O. (2016). *Kompendium i anatomi*. Halden: Høgskolen i Østfold.

Sveen O., Skaug A. & Raastad T. (2014). An antioxidant and multivitamin supplement reduced improvements in VO_2 max. *The Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 54(1), 63-69.

Utdelt materiale og aktuelle nettsider og apper som oppgisi undervisningen.

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:15

LMUMAT10417 MAT104 Geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning 2 (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Russell Hatami

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 1. studieår.
- Bygger på emnet MAT102 (5-10).

Undervisningssemester

4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap knyttet til ulike matematiske bevis- og argumentasjonsformer og om matematiske teoribygninger innenfor geometri
- har kunnskap om matematikdidaktisk forskning, både der det blir brukt kvalitative og kvantitative metoder

Ferdigheter

Kandidaten

- kan formidle spesialkunnskap innen et relevant matematikdidaktisk og/eller matematikfaglig emne
- kan bruke kvantitative og kvalitative forskningsmetoder til å gjennomføre matematikdidaktiske undersøkelser
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og egen praksis

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan initiere og lede utviklingsarbeid knyttet til matematikundervisning

Innhold

Innholdet bygger på kompetansemålene i hovedtemaene Måling, Geometri, statistikk, Kombinatorikk og sannsynlighet fra Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag GLU 5–10, inkludert kjerneområder i faget. Der kan følgende lærestoff inngå:

Geometri

- Bevis fra formlikhet og kongruens
- Konstruksjoner, både med passer og linjal, og ved hjelp av digitale verktøy (fordyper seg i temaene fra emnet MAT102)
- Enkel vektorregning (geometriske vektorer i planet og rommet)
- Trigonometri med sinussetningen, cosinussetningen og arealsetningen.

Statistikk og sannsynlighet

(videre arbeid og fordypning fra emnet MAT102)

- Kombinatorikk
- Regning i grunnleggende diskrete fordelinger (binomiske og hypergeometriske)
- Lese og vurdere statistiske data: egenskaper og konseptuell forståelse (begrepsforståelse) av normalfordeling, forventning og varians, hypotesetesting

De faglige temaene skal knyttes opp til didaktikk og relateres til arbeidet på trinnene 5–10. GeoGebra skal benyttes innen geometri. Studentene skal erfare ulike arbeidsmåter i emnet.

Didaktiske temaer

- Problemløsning med matematisk innhold fra matematikk 1
- Kjennskap til ulike kvalitative metoder i matematikdidaktisk forskning, for eksempel intervju, observasjon, klasseromsforskning, aksjonsforskning
- Læreplanarbeid: å lage årsplaner, ukeplaner, IOP
- Flerkulturelle og samiske perspektiver, for eksempel kjennskap til ulike kulturers oppstilling av de fire regneartene
- Læremidler

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i basisgrupper, andre grupperinger og individuelt.

De skal møte varierte arbeidsformer i emnet: forelesninger, fagdidaktisk refleksjon, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, arbeid med konkrete og utforskende arbeidsmåter. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. IKT skal inngå som en sentral del av matematikstudiet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 103 (NORSK/TYSK/KROPPSØVING/NATURFAG) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført sju oppgavesett, godkjent minimum seks oppgavesett
- Deltakelse på profesjonsdager

Oppgavesett

Studentene får i løpet av semesteret sju oppgavesett av faglig og didaktisk karakter i tilknytning til emnet det arbeides med. Disse oppgavene rettes og kommenteres av medstudenter i matematikktimene på oppgitte datoer. Studentene må være til stede under rettingene, og alle oppgavene må være gjort.

Studentene må få godkjent 6 av 7 slike oppgavesett. Det vil bli gitt spørsmål fra disse oppgavene på eksamen. Desom ved semesterets slutt mangler ett godkjent oppgavesett, får komplementeringstilbud på en dato som oppgis av fagansvarlig.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

6 timers individuell skriftlig eksamen

Kandidatene prøves i både matematikkfaglige og matematikdidaktiske oppgaver.

Tillatt hjelpemiddel: Numerisk kalkulator.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Det gjennomføres studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 26.03.2018.

Botten, G. (2016). *Matematikk med mening - mening for alle*. Caspar Forlag.

Gustavsen, T. S., Hinna, K. C., Borge, I. C., Andersen, P.S. (2014). *QED 5-10. Matematikk for grunnskolelærerutdanningen. Bind 2*. Cappelen Damm Akademisk.

Hatami, R., Retorisk - resonerende matematik

<http://nbas.ncm.guse/node/18826>

Lunde, O. (2002). Matte på to språk. Matematikkvansker hos elever fra språklige minoriteter. *Spesialpedagogikk* (februar 2002).

Löwing M. og Kilborn W., *Kulturmøte i matematikkundervisning - eksempler fra 41 språk*, Cappelen Damm Akademisk, ISBN 978-82-02-39425-7

Olafsen, A. & Maugeten, M. (2015). *Matematikdidaktikk i klasserommet*. (2. utg.). Universitetsforlaget.

QED 5-10, bind 1, Cappelen Damm Akademisk

Taflin, E., Matematikkproblemer i skolen - for å skape tilfeller til læring

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:140830/FULLTEXT01.pdf>

Taflin, E. Bedømming av ulike kompetens/føringer - Rike problem

<http://www.ur.se/Produkter/168908-UR-Samtiden-Matematik-i-kubik-Att-bedom-a-problemlosning-i-matematik>

LMUENG10417 ENG104 Kultur, samfunn, litteratur i Storbritannia og Irland (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Norsk eller Tysk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

- Bestått praksisperioder i 1. studieår.
- Bygger på emnene ENG101 (5-10) og ENG102 (5-10).

Undervisningssemester

4. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- god kunnskap om læreplanen med vekt på engelsk som både redskaps- og dannelsesfag i et tverrfaglig undervisningsopplegg
- kunnskap om de grunnleggende ferdighetene Å kunne lese og Å kunne skrive
- kunnskap om kulturelt mangfold i Storbritannia og Canada
- kunnskap om historiske, geografiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i Storbritannia
- kjennskap til et rikt utvalg sentrale verk i engelskspråklig litteraturtradisjon, med vekt på litteratur, film og andre kulturelle uttrykk som kan brukes i undervisningen
- kunnskap om teksters struktur og språklige virkemidler, kritiske, analytiske og didaktiske tilnærminger til skjønnlitteratur og andre typer analoge og multimodale autentiske tekster
- god kunnskap om normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern (inkl. elektroniske kilder).

Ferdigheter

Kandidaten kan

- anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende læreplan og kritisk vurdere egen undervisning
- bruke mÅl sprÅket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig
- gjennomfÅre tverrfaglige utviklingsorienterte og praksisrettede prosjekt
- velge ut og tilrettelegge arbeid med analoge og digitale tekster fra engelsksprÅklige land, med fokus pÅ lese- og læringsstrategier
- tilpasse vurderingsformer for Å utvikle elevenes lese- og skrivekompetanse

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- utvise holdninger som er tjenlige for Å undervise i engelsk ved Å vÅre seg bevisst sin rolle som sprÅkmodell, tilrettelegger og veileder i trÅd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barn og unges personlige vekst
- arbeide selvstendig og sammen med andre for Å fremme elevens læring og utvikling i engelskfaget
- utvikle og vedlikeholde egen sprÅklig kompetanse
- vÅre en aktiv bidragsyter i tverrfaglige fagfellesskap og ha en beredskap for Å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

Studentene vil arbeide videre med Kunnskapsløftet med vekt på hovedområdet Kultur, samfunn og litteratur og de to grunnleggende ferdighetene *Å kunne lese* og *Å kunne skrive* i engelsk. I didaktikk vil litteratur- og kulturpedagogikk stå sentralt og studentene skal utføre forskningsprosjekter i praksisperioden. I denne sammenheng vil de lese, analysere og diskutere vitenskapelige artikler som omhandler forskning i engelskundervisningen. Studentene vil også arbeide videre med å utvikle innsikten i normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern.

Emnet gir en innføring i historiske, geografiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i Storbritannia. Studentene vil lese litteratur fra Storbritannia og Irland i form av et utvalg romaner, noveller, skuespill, dikt og med hovedvekt på tekster for barn og unge i både analogt og digitalt format. Det arbeides videre med litterær analyse og hvordan læreren kan vurdere, velge ut og bruke språkstimulerende tekster tilpasset mellom- og ungdomstrinnene. Gjennom emnet arbeider studentene med flere tilnærminger til tekster som tilrettelegger for elevenes utforskning av leveste, kulturtrykk og mangfold i engelskspråklige land. Det vil også fokuseres på hvordan IKT kan integreres i elevenes arbeid med disse temaene, f.eks. gjennom digitale plakater, veggaviser, historiefortellinger o.l. Undervisningen vil gi studentene anledning til å diskutere mangfoldet i Storbritannia og den multikulturellismen som har sine røtter i dets historiske imperium og det nåværende britiske samveldet.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, prosjekter, seminarer og gruppetimer. Læringsplattform og andre digitale verktøy er en integrert del av emnet.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 5. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 103 (NOR/TYS/KRO/NAT) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. 80 % obligatorisk oppmøte
2. En leselogg basert på en ungdomsroman (individuell, skriftlig, digitalt)
3. En skriftlig oppgave tilknyttet kulturkunnskap med krav til bruk og dokumentasjon av sekundærlitteratur (individuell, skriftlig)
4. Presentasjon av en barne- eller ungdomsbok (individuell, muntlig, med bruk av digitale presentasjonsverktøy)
5. Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskrav må være levert til fastsatt tid og godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, fem timer

Tillatt hjelpemiddel: Godkjent engelsk-engelsk ordbok. Læreplanen i engelsk.

Bådespråk og innhold teller.

Karakterregel: A-F.
To internesensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 25.06.2018.

Didaktikk

Ahlquist, S. (2015). The Storyline approach: promoting learning through cooperation in the second language classroom. *Education 3-13*, 43(1), 40-54.

Birketveit, A. & Williams, G. (Red.). (2013). *Literature for the English Classroom: Theory into Practice*. Oslo:

Fagbokforlaget. (kap. 4, 6-10).

Carter, R. & McRae, J. (2016). *The Penguin Guide to Literature in English: Britain and Ireland*. London: Longman.

Drew, I. & Sørheim, B. (2016). *English Teaching Strategies: Methods for English Teachers of 10 to 16-year-olds* (3. utg.). Oslo: Samlaget. (kap. 4, 6).

Griffith, K. (2016). *Writing Essays about Literature* (9. utg.). Boston: Cengage Learning.

Hughes, A., Marjan, H. & Taylor, N. (2012). Action Research in TEYL: reflections on the global picture from 1996 to 2010. I A. Hasselgreen, I. Drew & B. Sørheim (Red.). *The Young Language Learner: Research-based Insights into Teaching and Learning* (s. 161-176). Bergen: Fagbokforlaget.

Kemmis, S. & Wilkinson, M. (1998). Participatory action research and the study of practice. I B. Atweh, S. Kemmis, & P. Weeks (Red.), *Action research in practice: Partnerships for social justice in education* (s. 21-36). New York: Routledge.

Paran, Amos. (2008). The role of literature in instructed foreign language learning and teaching: An evidence-based survey. *Language Teaching* 41(4), 465-496.

Utdannings- og forskningsdepartementet. (2013). Kunnskapsløftet: Læreplan i engelsk.

I tillegg skal studentene lese et utvalg av følgende skjønnlitterære tekster:

Romaner:

Haddon, M. (2003). *The Curious Incident of the Dog in the Night-time*. London: Random House.

Lowry, L. (2014). *The Giver*. London: HarperCollins.

Rai, B. (2001). *(Un)arranged marriage*. London: Random House.

Skuespill:

Stoppard, Tom. (1968). *The Real Inspector Hound*. London, New York, etc.: Samuel French Ltd.

Barne- og ungdomslitteratur:

(Studentene velger et antall barnerim, dikt og billedbøker og leser i tillegg en klassisk og en moderne bok fra følgende liste eller velger andre bøker i samråd med faglæreren. De valgte bøkene burde reflektere studentens spesialisering for trinn 5-10.)

Klassisk litteratur:

Barrie, J.M. (1911). *Peter and Wendy*. London: Hodder & Stoughton.

Doyle, A.C. [1912] (1998). *The Lost World*. New York: Dover Publications Inc.

Falkner, J. M. [1898] (2011). *Moonfleet*. London: Vintage Books.

Grahame, K. [1908] (2012). *The Wind in the Willows*. New York: Sterling Classics.

Kipling, R. [1894] (2003). *The Jungle Book*. New York: Dover Children's.

Lewis, C.S. [1955-1956] (2001). *Chronicles of Narnia*. New York: Harper Collins. (Choose from series).

Milne, A.A. [1926] (1985). *Winnie the Pooh*. New York: Dutton Children's Books. Or

--- [1928] (1985). *The House at Pooh Corner*. New York: Dutton Children's Books.

Stevenson, R.L. [1886] (2008). *Kidnapped*. New York: Random House.

Stoker, B. [1897] (2014). *Dracula*. New York: Black & White Classics.

Tolkien, J. R. [1937] (2013). *The Hobbit*. New York: Del Rey.

Moderne Litteratur:

Burgess, M. (2007). *Billy Elliot*. Harlow, UK: Pearson Education. (Book or film)

Dahl, R. (1988). *Matilda*. London: Puffin Books.

--- (1980). *The Twits*. London: Puffin Books.

--- (1964). *Charlie and the Chocolate Factory*. London: Puffin Books.

Dowd, S. (2008). *Bog Child*. London: Random House.

Doyle, R. (2001). *Rover Saves Christmas*. New York: Scholastic.

Fine, A. (1992). *Flour Babies*. New York: Bantam Doubleday Dell.

Heinrich, S. (2007). *Hungry Ghosts*. Sydney: Lothian Children's Books.

Horowitz, A. (2000). *Stormbreaker*. New York: Penguin.

Maloney, J.A. (1996). *Bridgeto Wiseman's Cove*. St. Lucia: University of Queensland Press.

Wilson, J. (1999). *The Illustrated Mum*. London: Random House.

--- (1964). *Dustbin Baby*. London: Random House.

Et utvalg dikt og prosatekster fra kurskompendium:

Knutsen, K. (2016). Kompendium: Culture, society and literature in Great Britain and other English Speaking Countries. (Available in the college bookstore.)

INNHOLD:

Getting started...

- World Englishes, (p. 2).
- Aly Anwar Amer: "Teaching EFL/ESL Literature". [From The Reading Matrix. Vol. 3:2, 2003, pp. 63-67.] (pp. 3-12).
- Graphic Organizers for Working with Literature in the English Classroom, (komp. 13-19).
- "Reader-response criticism". From Wikipedia, the free encyclopedia, (komp. 20-24).
- Knutsen, K. 'Some Thoughts on Literature', (komp. 25-26).
- Knutsen, K. 'The Elements of Fiction', (komp. 27-30).
- Knutsen, K. 'Notes on Literary History', (komp. 31-40).

Studying Novels

- Notes for Mark Haddon's *The Curious Incident of the Dog in the Night-time*, (komp. 42-46).
  - Notes for Bali Rai's *(Un)arranged Marriage*, (komp. 47).
1. "Evaluating Multicultural Literature", p. 48. [From Mitchell, Diana. *Children's Literature: an Invitation to the World*. Boston & New York: Pearson Ed., 2003, (p. 213).
  2. "British Indian". [From Wikipedia, the free encyclopedia], (komp. 49-64).
  3. "What does Britishness mean to you?" [From Moss, Stephen, *The Guardian*, Sun. 5 February, 2012, excerpt], (komp. 65-72).
  4. "What is Britishness? Citizenship, values and identity". [From Beetham, David. *Red Pepper*. June 2008, <http://www.redpepper.org.uk/>]. (komp. 73-84).

Children's Literature in English - an Introduction, (komp. 85-87).

1. Ullmann, L. "Jeg er så snill". [Fra *Dagbladet "På en søndag"*]. (comp. 88-90).

2. Sutherland, R. (1985). "Hidden Persuaders: Political Ideologies in Literature for Children". *Children's Literature in Education*, Vol. 16, No. 3, 143-157, (comp. 91-102).

Prose

- Swift, J. (1729). "A Modest Proposal". (1729). (comp. 115-123). [The Norton Anthology of English Literature, Vol. I (6th ed.), London & New York, W.W. Norton & Co. Ltd., 1993. ISBN 0-393-96287-3, pp. 2181-2187].
- Knutsen, K. 'Notes on Irish History', (comp. 124-125).

Reading Poetry, pp. 126-132.

Knutsen, K. 'Notes on Working with Poetic Language', (comp. 133-136).

Poetry from [The Norton Anthology of English Literature, Vol. I (6th ed.), London & New York, W.W. Norton & Co. Ltd., 1993. ISBN 0-393-96287-3]

- Shakespeare, W. "Shall I compare thee....?" [Norton p. 810]/"Let me not to the marriage of true minds..." [Norton p. 818] (comp. 137-138).
- Donne, J. "Batter my heart...." [p. 1117] (comp. 139-140).

Poetry from [The Norton Anthology of English Literature, Vol. II (6th ed.), London & New York: W. W. Norton & Co. Ltd., 1993. ISBN 0-393-96289-X]

- Wordsworth, W. "Daffodils", [Norton p. 186], (comp. 141).
- Yeats, W.B. "Easter 1916", [Norton p. 1878], (comp. 145-147).
- Heaney, S. "Digging" [Norton p. 2422] and "Punishment" [Norton p. 2424] (comp. 148-152).
- Thomas, D. "Fern Hill", [Norton p. 2284], (comp. 153-154).
- Auden, W. H. "Musée des Beaux Arts", [Norton p. 2266], (comp. 155).
- Hughes, T. "Daffodils", [From Ted Hughes, *Birthdays Letters*, London: Faber & Faber, 1998, pp. 127-129. ISBN 0-571-19472-9], (comp. 142-144).

Poetry [From The Norton Anthology of Children's Literature, London and New York: W. W. Norton & Co. Ltd., 2005, ISBN 0-393-97538-X], (pp. 187-188)].

- Nichols, G. "Come into My Tropical Garden" [Norton p. 1284] and "The Fastest Belt in Town" [Norton p. 1286],

Child Development and the Selection of Children's Literature

[Adapted from Mitchell, Diana, Children's Literature: an Invitation to the World, (2003). Boston and New York: Pearson Education, 11-12. ISBN 0-321-04915-2], (comp. 156-161).

Knutsen, K. `Teaching Tips: Using Poetry in the English Classroom', (comp. 176-186).

Poetry from Inquiry Unlimited Org. "Poetry related to the Phantom Tollbooth".

Accessed on http://inquiryunlimited.org/lit/poetry/phat/phat_poems1.html June 23, 2015.

Shel Silverstein - "Nothing to do"

Eleanor Farjeon - "Boredom"

Jack Prelutsky - "Boring"

Eleanor Farjeon - "Geography"

Shirlee Curlee Bingham - "English is a Pain (Pane?)"

Agnes Maxwell-Hall - "Jamaica Market"

Shirlee Curlee Bingham - "Dumb Dog"

More poetry from Inquiry Unlimited Org. "Poetry related to the Phantom Tollbooth".

Accessed on http://inquiryunlimited.org/lit/poetry/phant/phant_poems2.html June 23, 2015.

Eleanor Farjeon - "Numbers"

Eve Merriam - "What is red?"

Jack Prelutsky - "The Court Jester's Report to the King"

Joyce Kilmer - "Recipe"

Margaret Wise Brown - "Bumblebee"

Eleanor Farjeon - "Verbs"

Robert Heidbrede - "The Alphabet Monster"

Calvin Miller - "Alphabet Protest"

Poetry [From Charlotte S. Huck & Doris Young Kuhn. *Children's Literature in the Elementary School*, 2nd ed. (1968). New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc. ISBN 0-03-066330-X].

Anon. - "Godfrey Gordon GustavousGore" [p. 391].

EveMerriam - "Inside a Poem" [p. 390].

Eleanor Farjeon - "Mrs. Peck-Pigeon" [p. 390].

David McCord - "The Picket Fence" [p. 391].

Dorothy Aldis - "Snow" [p. 392].

Harry Behn - "Far and Near" [p. 393].

Aileen Fisher - "Zero Weather" [p. 393].

Polly Chase Boyden - "Mud" [p. 393].

Aileen Fisher - "Skins" [p. 393].

Langston Hughes - "City" [p. 404].

Adrien Stoutenberg - "Storm" [p. 405].

Ogden Nash - "The Panther" [p. 412].

Carl Sandburg - "Circles" [p. 416].

Carl Sandburg - "Primer Lesson" [p. 416].

Aileen Fisher - "Pussy Willows" [p. 420].

`Found' Poetry:

Rick Moody - "Use Caution Near Edge". From crossXconnect. Accessed on

<http://ccat.sas.edu/sconnect/v5/i2/g/moody3.html>

Richard Thompson - "Make the pie higher". From About.com Political Humor. Accessed on

<http://politicalhumor.about.com/library/jokes/bljokebushpiehigher.htm>

"The Crocodile and the Monkey" [From `The Giant Crab' and Other Tales from Old India, re-told by W. H. D. Rouse, London: David Nutt, 1897, Gutenberg E-book # 36039, available at <http://www.gutenberg.org/files/36039/36039-h/36039-h.htm>], (pp. 189-190).

Studying Drama

- Knutsen, K. `An Introduction to Drama', (comp. 192-197).
- Knutsen, K. `Notes on Tom Stoppard', (comp. 198-201).
- Drama in the Classroom! Role Plays. Teaching Suggestions. (pp. 202-212). [From the free website ESL Flow for teachers: <http://www.esflow.com/roleplaysdramatheatregames.html>].

Til referanse/supplement:

Aktuelle avisartikler.

Fremmedspråksenteret (2008). IKT i språk - en veiledning for lærere. <http://www.fremmedspraksenteret.no/ikt-veiledning>

Fremmedspråksenterets Læringsressurser: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/laringsressurser/om-vare-laringsressurser?lang=nor>.

Harmer, J. (2007). How to Teach English. Harlow: Pearson English Language Teaching.

Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson English Language Teaching.

Jones, D. (2006). English Pronouncing Dictionary. (16th ed.). Cambridge: Cambridge UP

Pinter, A. (2006): Teaching Young Language Learners. Oxford: Oxford UP.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok beregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learners' dictionaries).

Alt materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen regnes også som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:14

LMUSAM10417 SAM104 Geografi og samfunnsfaglige metoder 2 (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger samfunnsfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Undervisningssemester

4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om samfunnsfaglig, og tverrfaglig, didaktikk, teori, tenkemåter, forskningsmetoder og etikk
- har analytisk kunnskap om økonomi og ideologi i Norge og internasjonalt
- har kunnskap om utviklingen i den globale verdensøkonomien og politiske, kulturelle, miljømessige og sosiale konsekvenser av denne utviklingen, også i et utfolksperspektiv
- har kunnskap om hendelser og forhold i samtida i lys av maktforhold og menneskers handlinger og valg i nær og fjern fortid
- har kunnskap om en spesifikk regions utvikling, særtrekk og dens betydning for omgivelsene og for menneskers leveste

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap og resultat fra forsknings- og utviklingsarbeid
- kan arbeide selvstendig med faglige og fagdidaktiske spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets begrepsapparat, fakta og teorigrunnlag
- kan kritisk analysere samfunnsfaglige problemstillinger og stimulere til dette i opplæringen
- kan bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier
- kan anvende spesifikke geografiske metodiske og didaktiske tilnæringsmåter
- kan foreta politiske og økonomiske analyser
- kan bruke nasjonal og internasjonal fagdidaktisk forskning til å anvende og evaluere varierte og tverrfaglige arbeidsformer og læremidler i samfunnsfagundervisning
- kan artikulere og drøfte sammenhengen mellom gjeldende læreplaner, kunnskapsteori og praktiske fagdidaktiske avgjørelser i samfunnsfagundervisning

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan sette i gang og lede læringsprosesser som sikrer progresjon i arbeid med grunnleggende ferdigheter, og kartlegge arbeidet med sikte på å tilpasse opplæringen til elevers behov og gi læringsfremmen det tilbakemeldinger
- kan forberede elever til å leve i og forstå et mangfoldig og demokratisk samfunn og fremme kritisk tenkning og bærekraftig utvikling
- kan filtrere og vurdere samfunnsfaglige og statistiske kilder og ressurser for å svare på sammenhengende spørsmål og gi elever opplæring i å vurdere digitale ressurser
- kritisk reflektere over samfunnsfaglige problemstillinger

Innhold

I dette emnet lærer studenten å forstå ulike organiseringsrammer og til å organisere et klasserom selv. Spesielt fokus vies debatter om økonomi og geografi og historie, og kritisk bruk av kilder og arbeidsformer. Forutsetningen for å forstå økonomisk og regional geografisk utvikling er kunnskap om moderne historie. Studenter forberedes til å engasjere seg i fagdidaktiske diskusjoner og til å ruste elever til å engasjere seg i debatter.

Emnet omfatter, i samsvar med grunnskolenes læreplan, temaer fra geografi, historie og utforskeren. Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter. Temaene er:

- Geografi og historie
  - Økonomisk geografi
  - Regionstudie
  - Moderne historie
- Samfunnsfagdidaktikk
  - Ferdigheter i samfunnsfag
  - Arbeidsformer i samfunnsfag
  - Digitale kilder

Økonomisk geografi behandler de grunnleggende geografiske dimensjonene i enhver økonomi, og økonomiske prosesser og teorier står sentralt. Temaet omhandler konsekvenser av økonomisk globalisering og transnasjonale selskapers inntog på verdensmarkedet. Fattigdom og ulikhet i globale, nasjonale og regionale områder, inkludert urban fattigdom, problematiseres og drøftes. Ressursutvinning og utnyttelse analyseres i tid og rom, og endringer i det globale arbeidsmarkedet, samt migrasjon er viktige temaer.

Moderne historie. Hovedvekten legges på det 20. århundre med mellomkrigstid, etterkrigstid og kald krig, bla. med behandling av ideologier som fascisme, nazisme og kommunisme.

Ferdigheter i samfunnsfag analyserer faget epistemologisk og undersøker konsekvenser for fagdidaktikk.

Arbeidsformer i samfunnsfag evaluerer diverse tilnærminger til samfunnsfagundervisning som veiledet tverrefaglige prosjektarbeid, tren tanken, og vurdering for læring ut fra didaktiske refleksjoner og analyser.

Digitale kilder behandler avansert informasjonskompetanse med tanke på hvordan bruke kilder i undervisning, lære bort kildegransking, og faglige og sosiale aspekter av sosiale medier i historisk perspektiv.

Fagdidaktiske grunntanker som grunnleggende ferdigheter, vurdering, tilpasset opplæring og minoritetskulturelle perspektiver er integrert i alle temaene.

Undervisnings- og læringsformer

De vanligste tilrettelagte læringsformene i emnet er:

- forelesninger
- refleksjon over praksis
- metodiske og utforskende øvelser/analyse
- bearbeiding av digitale og andre kilder
- samarbeidslæring og studentrespons

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 103 (NOR/TYS/KRO/NAT) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på tverrfaglig og utforskende undervisningsopplegg
- Fagartikkel som drøfter og evaluerer en medstudents timeplan fagdidaktisk, innleveres digitalt.
- Refleksjonsnotat, innleveres digitalt
- Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskravene belyser deler av områdene grunnleggende ferdigheter, vurdering og tilpasset opplæring.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen

Varighet ca. 30 minutter.

Ingen hjelpemidler.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene gjennomfører en emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærerne i emnet i samarbeid med studieleder. Det gis tilbakemeldinger til studentene.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 7. januar 2019.

Befring, E. (2015): *Forskningsmetoder i utdanningsvitenskap*, Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2015). *Kulturforskjeller i praksis: Perspektiver på det flerkulturelle Norge*, Oslo: Gyldendal 2006, del I kap. 1-3, del II, kap. 5-7.

Eriksen, Thomas Hylland (red): *Flerkulturell forståelse*, Oslo: Universitetsforlaget 2001, kap. 6, 7, 9, 10.

Jordhus-Lier, David og Kristian Stokke (red), (2017) *Samfunnsgeografi: En innføring*. Cappelen Damm Akademisk. kap. 3,5,6, 8,9,10, 19, 20, 22, 25, 26. ISBN: 9788202567422. (122 sider) Bare tilgjengelig online (open access), og kan lastet ned i ulike formater fra: <https://press.nordicopenaccess.no/index.php/noasp/catalog/book/14>

- Karlsen, K.H.; Lockhard-Pedersen, V. & Bjørnstad, G.B (2018). Hva slags lærer vil du bli? Grunnskolelærer-studenters opplevelse med Storyline som metode i lærerutdanningen. I antologien: K.H. Karlsen & G.B. Bjørnstad (Red.) Skaper glede, engasjement og utforskertrang. Nye perspektiver på estetiske- & tverrfaglige undervisningsmetoder i pedagogisk virksomhet. Oslo: Universitetsforlaget. (22 sider)
- Koritzinsky, T, (2012), Samfunnskunnskap, fagdidaktisk innføring. Universitetsforlaget
- Lund, E. (2016). Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere (5. utg.), Oslo: Universitetsforlaget.
- Lundestad Geir: Øst, vest, nord, sør. Hovedlinjer i internasjonal politikk etter 1945, Oslo: Universitetsforlaget 2015, kap. 1-7, 9-10, 12, 14-16.
- Mazower, Mark (2012), Governing the World. The History of an Idea, 1815 to the Present, London: Penguin Books, kap 7—14.
- Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2015) Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere. 4. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget.
- Nolet, R. Bjørshol, S. (2017), Utforsking i alle fag. Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1,2,8 (40 sider)
- Nystad, J.F. og Rosèn, E. (2012) Samfunnsgeografi Læremiddelforlaget, 2 opplag. Side 160-191 (30 sider)
- Sokol, M. (2011), Economic Geographies og Globalisation: A short Introduction. Engelsk. Edward Elgar Publishing Ltd, ISBN13: 9781849801539 Kap. 1,2,3,7 (90 sider)
- Sætre, Per Jarle (2002), Geografi og Storyline. I Acta Geographica, Geographical Methods. Proceedings of the Annual Conference of the Norwegian Geographical Society, Trondheim, Norway, April 5th-6th 2002. Serie A, Nr. 2. Side 110-116 (6 sider) Tilgjengelig online: http://www.svt.ntnu.no/geo/Doklager/Acta/Serie_A_2_Rapport_NGS_konferanse.pdf
- Områdestudie: USA.
- Earle Black & Merle Black (2002), Chapter 12, "Competitive South, Competitive America", i The Rise of Southern Republicanism, Cambridge: Belknap of Harvard University Press, 369—404. (35 s)
- Hitchens, Christopher, "All Politics is Local", "War and Revolution in Virginia", og "Revolution in France (and a Meeting with Sally)" i Thomas Jefferson: Author of America, Harper Perennial, s. 7-66. (59 s).
- Johnson, Walter (2013), "The Empire of the White Man's Will" i River of Dark Dreams. Slavery and Empire in the Cotton Kingdom, Cambridge: Belknap Press of Harvard University Press, s. 176—209. (33 s.)
- King jr, Martin Luther (1963), "Jeg har en drøm", norsk oversettelse i H. Friis Nilsen & H. Jordheim, Politisk frihet, Oslo: Res Publica, s. 415—23 (8 s.)
- Lincoln, Abraham (1858), "Første debatt med Stephen A. Douglas" og (1863) "Gettysburg-talen", norsk oversettelse i H. Friis Nilsen & H. Jordheim, Politisk frihet, Oslo: Res Publica, s. 289—295. (6 s.)
- McCurry, Stephanie, "Prologue: The Confederate Project" og "Who Are the People?" i Confederate Reckoning: Power and Politics in the Civil War South, Harvard University Press, s. 1—38. (37 s.)
- Nilsen, Håvard Friis (2014), "Det glemte frihetsbegrepet", i H. Friis Nilsen & H. Jordheim, Politisk frihet, Oslo: Res Publica, s. 13—47. (34 s.)

Paine, Thomas (1776), "Tanker om Amerikas nåværende situasjon" fra Common Sense, norsk oversettelse i H. Friis-Nilsen & H. Jordheim, Politisk frihet, Oslo: Res Publica, s. 193—213. (20 s.)

Richardson, Heather Cox (1997), "Directing the Legislation of the Country to the Improvement of the Country", TARIFF AND TAX LEGISLATION, i The Greatest Nation of the Earth. Republican Economic Policies during the Civil War, Cambridge: Harvard University Press, s. 103—139. (36 s.)

Wells, H. G. (1920) The Outline of History Volume 2: The Roman Empire to The Great War, Chapter 8, "The New Democratic Republics of America and France", s. 360—389. (29 s.)

The Declaration of Independence (1776), Treaty With the Six Nations (1794), Lincoln's First Inaugural Address (1861), The Emancipation Proclamation (1864), alle i American Historical Documents, The Harvard Classics vol. 43. New York: P. F. Collier & Son, 1959. (20 s.)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:16

LMUFRA10417 FRA104 Franske tekster og sjangre (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Undervisningsspråk: Fransk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger fransk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Forkunnskaper tilsvarende fransk som fremmedspråk nivå II i videregående skole anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

4. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om tekststrukturer og om språklige virkemidler som brukes i skriveprosessen
- kunnskap om ulike kulturelle uttryksformer som film, litteratur, musikk og kunst i franskspråklige områder
- kunnskap om forskning som behandler litterær analyse
- kjennskap til og kunnskap om bruk av tekstlige uttrykk på fransk (som skjønnlitteratur, barnelitteratur, sakprosa, tegneserier, sanger, film, forskjellige tekstlige uttrykk på Internett)

Ferdigheter

Kandidaten kan

- lese franske skjønnlitterære og andre autentiske tekster i ulike sjangre og nyttiggjøre seg forskjellige tolknings- og lesestrategier
- selv produsere forskjellige typer tekster på fransk
- planlegge, gjennomføre og vurdere fransk undervisning tilpasset elever på 5.-10. trinn

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- utvikle, analysere og vurdere egne lærings- og kommunikasjonsstrategier, og hjelpe elevene med å utvikle passende lærings- og kommunikasjonsstrategier
- planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekter knyttet til kulturelle, tekstlige og samfunnsmessige aspekter i de fransktalende landene
- bruke aktuelle digitale verktøy i arbeidet med tekstlige uttrykk, og generelt i en språklærings- og undervisningssammenheng

Innhold

Studentene får innsikt i fransk kultur og frankofoni, i egen og andres tankemåter gjennom studiet av franskspråklige tekster.

De får også en innføring i ulike sjangre i et diakront og teoretisk perspektiv, samt blir kjent med sjangrenes egenart og stilistiske virkemidler.

Videre oppøves studentene til en kritisk tilnærming og til å analysere ulike tekster. De skal kunne drøfte kriterier for valg av tekster i undervisningen og deretter ulike måter å anvende dem på.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisningen blir gitt i nettmøter. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt kursmaterieell og oppgaver, samt annen relevant informasjon. Selvstudium inngår i læringsformene.

Fransk fagdidaktikk og franskundervisning tematiseres og øves ut fra konkrete undervisningssituasjoner, enten i form av «cases» eller med utgangspunkt i den franskundervisningen studentene gjennomfører i praksisperiodene. I veiledningen tar man for seg fagspesifikke og fagdidaktiske temaer, som planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning som kan fremme elevenes kulturforståelse og interkulturell kompetanse.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 103 (NOR/TYS/KRO/NAT) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på profesjonsdager.
- En multimodal innlevering om fransk kulturell uttryksform med didaktisk tilnærming.
Teksten skal ha et omfang på 1000-1500 ord, i tillegg til multimodale uttrykk. Alle kilder må oppgis. Skriftlig arbeid skal ha følgende skrifttype og skriftstørrelse: Times New Roman, punkt 12, linjeavstand 1,5.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Multimodal individuell hjemmeeksamen (7 dager).

Eksamen skal bestå av både faglige og didaktiske temaer. Omfang: 1500-2000 ord, i tillegg til multimodale uttrykk. Alle kilder må oppgis. Skrifttype og størrelse i deskriftlige delene: Times New Roman, pkt. 12. Linjeavstand: 1,5.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emnet evalueres av studentene, og evalueringen behandles i avdelingens utvalg for studiekvalitet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Pensumlitteraturen fastsettes hvert år av faglærer. Pensumlitteraturen omfatter to valgfrie verk, samt noveller, romaner, eventyr, tegneserier, barne- og ungdomslitteratur, film og sanger. Alle verkene settes inn i et litteraturhistorisk og sjangermessig perspektiv. Faglærer legger ut litteraturhistorisk oversikt, samt sjangerpresentasjon i Fronter.

I tillegg kommer:

Knudsen, S.V., Aamotsbakken, B. og Skjelbred, D. (2007). *Tekst i vekst: teoretiske, historiske og analytiske perspektiver på pedagogiske tekster*. Oslo: Novus. (247 sider)

Nettbaserte ressurser fra *Institut français*. Kulturelle uttrykk og språkressurser:

<http://www.institutfrancais.com/fr>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:14

LMUSPA10417 SPA104 Spansk kultur, samfunn og spanskspråklige tekster 2 (5-10) (Vår 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Org. og læringsformer.

Emneansvarlig: Wladimir Chavez

Undervisningsspråk: Sepkt. Organisering og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger spansk som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått praksisperioder i 1. studieår.

Forkunnskaper tilsvarende spansk nivå II fra videregående opplæring anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

4. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kjennskap til hovedtrekk i spansk og latinamerikansk historie, kulturelle uttrykksformer og dagsaktuelle temaer i Spania og Latin-Amerika
- kunnskap om ulike tekstlige uttrykk og teksttyper på spansk (innen litteratur og sakprosa, digitale medier, film, musikk og sang) og hvordan disse kan brukes i spanskundervisningen
- kunnskap om teksters struktur og språklige og estetiske virkemidler
- kunnskap om hvordan man kan ta i bruk digitale og andre typer verktøy på ulike arenaer for å fremme interkulturell forståelse og bevissthet hos elevene

Ferdigheter

Kandidaten kan

- sette seg inn i og redegjøre for sentrale historiske hendelser, aktuelle temaer og kulturelle fenomener i målspråkområdet
- forstå, analysere og tolke spanskspråklige tekster i ulike sjangere og media
- bruke hensiktsmessige skrivestrategier i egen tekstproduksjon på målspråket og tilpasse egen tekst mottaker og kommunikasjonssituasjon
- anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- velge ut analoge og digitale læringsressurser og tilrettelegge arbeid med spanskspråklige tekster og kulturelle temaer for barn og ungdom på en variert, utfordrende og inspirerende måte
- tilrettelegge for at elevene kan lage digitale veggaviser, digitale plakater, animasjonsvideoer, multimodale tekster, lydopptak, screencast og lignende

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning knyttet til tekstlige aspekter og utvikling av elevenes kulturelle og interkulturelle kompetanse
- kan tilpasse arbeid med spanskspråklige tekster elevenes læreforutsetninger, interesser og behov
- har innsikt i ulike innfallsporier til fremmedspråksdidaktikk og undervisningsmetoder for fremmedspråk og har beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget
- kan tilrettelegge for elevmedvirkning og dybdelæring, samt har innsikt i hvordan barn og unge kan realisere sitt læringspotensial
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevens læring og utvikling i spanskfaget

Innhold

Det brukes et vidt tekstbegrep, som omfatter ulike typer kulturelle tekstuttrykk og medier, som litteratur, sakprosa, sammensatte tekster, film, musikk, lek, spill og kunst. Ulike tilnærminger til og bruk av autentiske og tilpassede tekster i egen språk- og kunnskapsutvikling og i spanskundervisning for barn og unge vektlegges. I undervisningen vil man ta for seg ulike strategier for å forstå tekstenes innhold, kommunere og analysere virkemidler og tekstens budskap. Man tar for seg enkelte sentrale hendelser og utviklingslinjer i spansk og latinamerikansk historie, men hovedvekten ligger på kulturelle uttrykk, hendelser og fenomener i målspråkområdet i nyere tid.

Det legges opp til diskusjon og refleksjon rundt hvordan styrke elevenes kulturkunnskap og interkulturelle kompetanse, blant annet gjennom bruk av ulike analoge og digitale verktøy og deltakelse på ulike læringsarenaer. Utvikling av elevenes kommunikative ferdigheter settes i sammenheng med utvikling av deres kulturelle- og interkulturelle kompetanse.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er spansk og norsk.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisning og veiledning er fleksibel og nettbasert. Bruk av læringsplattform og andre digitale opptak- og samarbeidsverktøy er sentral i studiet. Undervisningen blir gitt i form av forelesninger og gruppetimer, og det legges opp til aktiv studentdeltakelse. I arbeidet med litterære og andre autentiske tekster legges det opp til ulike former for muntlig og skriftlig interaksjon der studentene skal tolke, analysere og reflektere over form, innhold og budskap. Studentene vil trene på å formidle hovedtrekk i den historiske utviklingen og karakteristiske trekk ved kulturen i målgrupprådet tilpasset kommunikasjonssituasjon og mottaker.

Spanskdidaktikk og spanskundervisning tematiseres og øves ut fra konkrete undervisningssituasjoner - enten i form av tenkte «cases» eller med utgangspunkt i spanskundervisningen studentene gjennomfører i praksisperioden(e). Studentene får trening i å bruke digitale verktøy for plakater, veggaviser, historiefortellinger, animasjonsvideoer, blogger, lydopptak og screencast. I veiledningen rettes det fokus mot fagspesifikke og fagdidaktiske temaer, herunder hvordan planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning som fremmer elevenes kulturforståelse og interkulturell kompetanse.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Fagpulje 1, emne 103 (NOR/TYS/KRO/NAT) har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én multimodal innlevering, individuelt eller i par, om spanskspråklig kultur, samfunn og/eller interkulturelle aspekter. Omfang: 1000-1500 ord, i tillegg til multimodale uttrykk. Alle kilder må oppgis. Skriftype og størrelse i de skriftlige delene: Times New Roman, punkt 12. Linjeavstand: 1,5.
- Deltakelse på profesjonsdager

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig hjemmeeksamen (7 dager)

Den skriftlige eksamen er todelt, der hver del teller 50 %.

I den første delen skal kandidaten vise sine kunnskaper og ferdigheter i tilknytning til kultur og samfunn og spanskspråklige tekster. Den første delen besvares på spansk.

Den andre delen besvares på norsk og omhandler utvikling av elevens kulturelle og/eller interkulturelle kompetanse og/eller bruk av tilpassede og/eller autentiske tekster i spanskundervisningen. Nærmere spesifikasjoner om innholds- og vurderingskriterier vil bli gitt. Omfang: 3000-5000 ord, eksklusiv forside og referanseliste. Skrifttype og størrelse: Times New Roman, punkt 12. Linjeavstand: 1,5

Karakterregel: A-F

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemester evaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 31.10.2016.

Acquaroni, R. (2007). *Las palabras que no se lleva el viento: literatura y enseñanza del español como LE/L2*. Madrid: Santillana-Universidad de Salamanca.

Álvarez-Solar, M. & Fonseca, E. (red.) (2006). *Sociedad y cultura en América Latina*. Bergen: Fagbokforlaget. (utvalgte kapitler)

Bjørke C., Dypedal M. & Myklevold G. A. (red.) (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 11, 12, 14 og 19)

Drange, E.-M. D. (2014). Hvordan kan teknologi skape nye undervisnings- og læringsmåter i fremmedspråkundervisningen fram mot 2030?. *Acta Didactica* 8(2). (Temanummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra:

<https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1125>

Knudsen, S. V., Aamotsbakken, B. og Skjelbred, D. (2007). *Tekst i vekst: teoretiske, historiske og analytiske perspektiver på pedagogiske tekster*. Oslo: Novus. (247 sider)

León Sillero, J.J. (2016). *Caleidoscopio 1: Análisis y debate, cultura e intercultural*. Madrid: enClaveELE.

López Moreno, C. (2014). *España contemporánea*. Madrid: Editorial SGEL. (utvalgte kapitler)

Læreplan for grunnskolen - Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra: <http://www.udir.no/>

Digital læringsressurs fra Fremmedspråksenteret: *Den europeiske språkpermen*. Hentet

fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: *Grunnleggende ferdigheter*. Hentet fra:

<http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings--ressurser/grunnleggende-ferdigheter/>

Ulike analoge og digitale læreverker og læringsressurser i spansk for årstrinnene 5 til 10.

Barne- og ungdomslitteratur:

Barriga Pino, M. (2012). *SOS: La aventura de Antuán*. Quito: Alfaguara.

Borja, T. (2011). *La ciudad de los secretos*. Quito: Colección Creciendo en Paz.

Velasco, C. (2010). *Tony*. Bogotá: Norma.

Sakprosa:

Noriega, M. (2013). *Chunchi, el pueblo de los niños suicidas. La invención de la realidad*. W. AA. Quito: La Caracola Editores.

Filmer om barndom, migrasjon og urbefolkningsproblematikk:

Arbeláez, C. (2011). *Los colores de las montañas*.

Maldivia, J. C. (2013). *Yy Maraey*.

Quemada-Díez, D. (2013). *La jaula de oro*.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:17

LMUPED10217 PED102 Elevmangfold (5-10) (Høst 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 1. og 2. studieår
- Bestått PED101 (5-10)

Undervisningssemester

5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om barn og unges identitetsutvikling, sosialiseringprosesser og oppvekstvilkår
- har kunnskap om skolens samarbeidspartnere og hvordan disse bidrar til å sikre barn og unge god oppvekst
- har kunnskap om sentrale religioner og livssyn i Norge og deres betydning for elevene
- har kunnskap om elevmangfold med vekt på sosiale-, kulturelle-, språklige- og religiøse aspekter og betydningen dette kan ha for barn og unges oppvekst, utvikling og læring
- har kunnskap om innholdet i og begrunnelsene for sentralt nasjonale og internasjonale reguleringer som gjelder barn og unges rettigheter
- har kunnskap om inkluderende og tilpasset opplæring knyttet til alle elevers forutsetninger og behov
- har kunnskap om barn og unge i sorg og krise, overgrep, mobbing og andre vanskelige livssituasjoner

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tilrettelegge og differensiere opplæringen for elevmangfold i skolen
- kan identifisere og legge til rette for læring for elever med særskilte behov
- kan identifisere og iverksette for barn og unge i vanskelige livssituasjoner

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om barn og unges utvikling og læring for tilpasset opplæring
- kan på et reflektert og faglig grunnlag være i dialog med eleven og deres foresatte om elevens læring og utvikling i en skole preget av mangfold
- kan fremmedialog, gjensidig toleranse og respekt i læringsfellesskap preget av språklig, kulturelt og religiøst mangfold

Innhold

Dette emnet skal gi studenten kunnskap om mangfoldet av elever i skolen. Sentrale temaer er mangfoldet knyttet til både kognitive, emosjonelle, sosiale, kulturelle-, språklige- og religiøse aspekter og hvilken betydning dette kan ha for barn og unges oppvekst, utvikling og læring.

Emnet omhandler også hvordan læreren kan hjelpe elever med ulike forutsetninger i deres læring og utvikling. Studenten vil få en forståelse for forskjellen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning.

Samarbeid med foreldre og andre eksterne aktører er også sentrale temaer.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer.

For at studenten skal få trening i arbeidsmåter vil de trenge i læreryrket samt utvikle profesjonsidentitet, vil de få trening i å planlegge, gjennomføre og vurdere aktiviteter både individuelt og i grupper. Arbeidsmåtene skal fremme evnen til samarbeid, analyse, drøfting, digital dømmekraft og kritisk refleksjon.

Studenten vil gjennom artikkelseminarer få øvelse i å lese vitenskapelige artikler. Gjennom arbeidskrav og veiledning, skal studenten utvikle akademisk lesing, skriving og profesjonsfaglig refleksjon.

Studenten skal medvirke i planlegging og utarbeiding av vurderingskriterier knyttet til arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Iht. rammeplanen skal religion, livssyn og etikk (RLE) med et omfang tilsvarende 15 studiepoeng være integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap. I dette emnet utgjør RLE-komponenten tilsvarende 4 studiepoeng. Læringsutbyttebeskrivelser knyttet til RLE-komponenten i emnet er kursivert.

Praksis

Det er tre uker praksis i 5. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED102 har hovedansvar for praksisopplæringen. Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Minimum 80 % deltagelse i undervisning
2. Deltagelse på profesjonsdager
3. Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
4. Praksis m å være gjennomført (jf. Plan for praksis)

Alle arbeidskrav m å være godkjent før studenten kan fremstille seg for eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet ca. 25 minutter.

Karakterregel: A-F

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 30. mai 2019.

- Andreassen, B.O. & T.A. Olsen (2018). Samisk innhold i skolen – kunnskap, rettigheter og mangfoldskompetanse. I E. Schjetne & T. A. Skreftsrud (Red.). Å være lærer i en mangfoldig skole. (s. 130-146). Oslo: Gyldendal Akademiske. (17 sider)
- Anker, T., M. von der Lippe & S. Undheim (2018). Ungdom og religion: Tradisjon, nyskaping og individuellvalg. I E. Schjetne & T. A. Skreftsrud (Red.). Å være lærer i en mangfoldig skole. (s. 58-73). Oslo: Gyldendal Akademiske. (16 sider)
- Baklien, Bergljot (2009). Skole, barnehage, barneverntjeneste- bilder av «de andre» hindrer samarbeid. Tidsskriftet Norges barnevern. (86) 4, s.236-244. (8 sider)
- Basha, S. O.K. Kjørven (2018). Mangfold i praksis: En studie av en flerkulturell festival i skolen. I E. Schjetne & T. A. Skreftsrud (Red.). Å være lærer i en mangfoldig skole. (s. 147-161). Oslo: Gyldendal Akademiske. (15 sider)
- Befring, E. (2016). Grunnbok i spesialpedagogikk. Oslo: Universitetsforlaget. (minus kapittel 4 og 16). (170 s.)
- Brochmann, G. (2010). Innvandring og det flerkulturelle Norge. I I. Frønes & L. Kjølørud (Red.). Det norske samfunn. (6. utg.) (s. 371-392). Oslo: Gyldendal Akademiske. (21 sider)*
- Bugge, R. G. (2008). Når krisen rammer barn og unge. Kristiansand: Høgskoleforlaget. (ikke kap. 8 eller vedlegg) (116 s.)
- Bæck, Unn--oris Karlsen (2010a). 'We are the professionals': a study of teachers' views on parental involvement in school. British Journal of Sociology of Education (31) 3, s. 323-335. (13 sider)
- Bø, I. (2012): Barnet og de andre. Nettverk som pedagogisk og sosial ressurs. Oslo: Universitetsforlaget. (300 s.)
- Eriksen, T. H. (2002). Identitet. I Eriksen, T. H. (Red.) (1997) Flerkulturell forståelse. Oslo: TANO Aschehoug.* (30 s.)*
- Fosse, B. O. (2014). Tilpasset opplæring, som intensjon og virksomhet, i Stray, J. H. & Wittek, L. (red.). Pedagogikk – en grunnbok (2014). Oslo: Cappelen Damm Akademiske. (p. 420-436). (15 s.)*
- Hansen, O.H.B. (2018). Barns beste i en mangfoldig skole. I E. Schjetne & T. A. Skreftsrud (Red.). Å være lærer i en mangfoldig skole. (s. 96-110). Oslo: Gyldendal Akademiske. (15 s.)
- Haugen, O.A. (2019). Regler om psykososialt miljø i skolen – enkeltes svakheter? Lov og Rett, 58(02), 94-106. (12 s.)
- Jacobsen, K. A. (2011). En flerreligiøs verden og religionsmangfold i Norge. I K. A. Jacobsen, D. Rian & K. Vogt. Verdensreligioner i Norge (3. utg.) (s. 13-27). Oslo: Universitetsforlaget. (14 s.)*
- Jakhelln, H. & J. Møller (2016). Retten i skolen – styring og sikring. I K. Andenæs & J. Møller (Red.). Retten i skolen – mellom pedagogikk, jus og politikk. (s. 27-39). Oslo: Universitetsforlaget. (12 sider).*
- Jortveit, M. & Haraldstad, Å. (2018). Når usikkerhet er utgangspunkt for samarbeid. I Omdal, H. & Thyngesen, R. (Red.). Å falle mellom to stoler. Samarbeid til barnets beste i barnehage og skole. Oslo: Universitetsforlaget (s. 171 – 182). (11 s.)*
- Kvello, Ø. (2018). Samarbeid rundt barn og unge med atferdsvansker. I Omdal, H. & Thyngesen, R. (Red.). Å falle mellom to stoler. Samarbeid til barnets beste i barnehage og skole. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 49 – 60). (11 s.)*
- Nicolaisen, T. & Østberg (2018). Religion og livssyn som en del av barn og unges livsverden. Erfaringer blant barn med bakgrunn i islam og hinduisme. I E. Schjetne & T. A. Skreftsrud (Red.). Å være lærer i en mangfoldig skole. (s. 74-95). Oslo: Gyldendal Akademiske. (12 sider)

Repstad, P. (2010). Fra lov til lønnskammer? Religion og livssyn i dagens Norge. I I. Frønes & L. Kjølsvold (Red.). Det norske samfunn. (6. utg.). Oslo: Gyldendal Akademiske.*

Røthing, Å. (2011): Kjønn, seksualitet og kompleksitet, i Postholm, M. B., Munthe, E., Krumsvik, R. J. (2011) Elev mangfold i skolen 5-10, s. 211-225, Kristiansand: Høyskoleforlaget. (14 s.)*

Skrøvset, S., Mausethagen, S. & Slettbakk, Å. (2017). Lærerens relasjonsarbeid. Perspektiver, verktøy og caser. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk (s. 81- 93) (12 s.)*

Smith, L. (2016). FNskonvensjon om barns rettigheter. I N. Høstmælingen, E.S. Kjørholt & K. Sandberg (Red.), Barnekonvensjonen – barns rettigheter i Norge. (3. utg.) (s. 17-30). Oslo: Universitetsforlaget. (13 s.)*

Spernes, K. (2012). Den flerkulturelle skolen i bevegelse. Teoretiske og praktiske perspektiver. Oslo: Gyldendal. (230 sider)

Thoresen, I.T. (2019). Skolen som samfunnsinstitusjon. Elev, hjem og skole. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk (s. 143 – 161). (18 s.)*

Thorsen, K.E. & Christensen, H. (Red.) (2018). Jeg er lærer! Reflektert, analytisk, kompetent. Bergen: Fagbokforlaget (kap.2, 5, 6, 7, 9). (92 s.)

Thorvaldsen, S., Westgren, B.B., Egeberg, G. & Rønning, J. A. (2018). Mobbing, digital mobbing og psykisk helse hos barn og unge i Tromsø. Tidsskriftet Norges Barnevern, 95(02-03), 128-142. (14 s.)

Ødegård, G. (2016). Ungdom, opprør og tilpasning. Et essay om generasjonsdannelser. Sosiologi i dag. 46(3-4), s. 9- 37. (28 s.)

Totalt ca. 1300 sider

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:57

LMUNOR10417 NOR104 Litteraturhistorie og litteraturformidling (5-10) (Høst 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger norsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Matematikk eller Engelsk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 2. studieår
- Bestått NOR101 (5-10)

Undervisningssemester

5. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskaper om ulike litteraturteoretiske perspektiver
- har litteraturhistorisk oversikt og kunnskaper om sentrale verk i nordisk fiksjonslitteratur og sakprosa
- har innsikt i den faglige debatten om litterær kanon, dannelse og literacy
- har utvidede kunnskaper om ulike sjanger og medium og innsikt i hvordan elever fra 5.-10. trinn utvikler kunnskaper om disse.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tolke skjønnlitterære tekster
- kan sette sentrale nordiske tekster inn i en historisk, kulturhistorisk og sosial kontekst
- kan veilede elever i litteraturforståelse
- kan legge til rette for litteraturundervisning i ungdomsskolen
- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utforming av en egen, profesjonsrettet FoU-oppgave

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i norskfagets idégrunnlag og historie
- har innsikt i nyere norskfaglig forskning
- har et kritisk blikk på norskfagets innhold
- har forståelse for norskfagets plass i skolens samfunnsoppdrag og kan se faget i et større dannelseperspektiv
- kan rettlede elever i arbeidet med tekster slik at de kan utvikle seg selv, skaffe seg kunnskap og forberede seg for aktiv deltaking i samfunnet

Innhold

NOR104 er konsentrert om disse fagområdene:

- tekstlesing i et litteraturteoretisk og kulturhistorisk perspektiv
- tolking og analyse av skjønnlitterære og multimodale tekster
- didaktikk knyttet til skjønnlitteratur og multimodale tekster
- litteraturformidling på tvers av medier
- FoU-oppgave

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesinger, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskningsbasert kunnskap. I lærerutdanninga spiller dessuten praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon knyttet mot emnets læringsutbytte.

Digitale arbeidsmåter i emnet er blant anna:

Innføring i andre digitale undervisningsverktøy som artbøker / digitale bøker og andre digitale medium, videreutvikling av tekstbehandling med tanke på større tekstmengder og sitat-/referanseteknikk, videreutvikling av presentasjonsverktøy til forskningsformidling.

Det arrangeres et FoU-seminar i samarbeid med pedagogikk der studentene får fordype seg i metode og problemstilling. Det er obligatorisk deltakelse på FoU-seminaret.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 5. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED102 har hovedansvar for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

NOR104 har to arbeidskrav som omhandler sentrale faglige tema i dette emnet, og tre arbeidskrav som er knyttet opp mot det individuelle arbeidet med FoU-oppgaven.

1. Levere problemstilling til FoU-oppgaven (jf. Plan for praksis)
2. Delta i veiledning knyttet til FoU-oppgaven (jf. Plan for praksis)
3. Deltakelse på FoU-seminar (jf. Plan for praksis)
4. Skriftlig oppgave om skjønnlitteratur eller multimodale tekster (målform: nynorsk)

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i emnet består av to deleksamener:

Deleksamen 1. Individuell FoU-oppgave (vektning 50%)

Målform: bokmål eller nynorsk (valgfritt).

Oppgaven kan gjennomføres alene eller i par. Omfang på 5 000 ord hvis man skriver alene, eller 6 000 ord (+/- 10 %) eksklusiv innholdsfortegnelse, litteraturliste og vedlegg.

Oppgaven skal være profesjonsrettet med tematisk forankring i pedagogikk og fagdidaktikk. Det innebærer at den skal knyttes til praksisfeltet eller andre sider ved skolens virksomhet, samt fagdidaktikk rundt emnets innhold.

Oppgaven vurderes av en ekstern og en intern sensor.

Karakterregel: A-F

Deleksamen 2. Individuell muntlig eksamen (vektning 50%), varighet ca. 30 minutter

Målform: bokmål

Tillatte hjelpemidler: *Kunnskapsløftet* og godkjent ordbok/ordliste.

Karakterregel: A-F.

Interne sensorer.

Begge deksamener må være bestått for å få samlet karakter i emnet (A-F).

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ikke bestått på FoU-oppgaven (deleksamen 1), kan studenten levere om arbeidet versjon av oppgaven én gang til ny sensur.

Ved ønske om forbedring av bestått karakter på FoU-oppgaven, må studenten skrive ny oppgave med ny problemstilling.

Evaluering av emnet

Studentene får anledning til å delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultatene behandles av studieleder og av faglærerne som er knyttet til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 18.01.19

Litteratur knyttet til FoU-oppgaven Postholm, May Britt (2009). *Forsknings- og utviklingsarbeid i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. (120 sider)

Teori Andersen, Per Thomas (2012). *Norsk litteraturhistorie* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. (utdrag, ca. 350 sider)

Nordstoga, Sveinung & Kirsten L. Kruse (red.) (2014). *Den moglege sjølvoverskridinga. Norskfaget som dannelsingsfag*. Oslo: Abstrakt forlag. (219 sider)

Andersen, Per Thomas, Gitte Mose & Thorstein Norheim (2012): *Litterær analyse - en innføring*; Oslo: Pax forlag (utdrag ca. 158 sider)

Skjønnlitteratur

Tekstene som er merket med asterisk (*) er tilgjengelige som gratis-bøker.

Primærtekster:

Islendingesaga: *Soga om Gisle Sursson* (*)

Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus* (*)

H.C Andersen: 4 eventyr (NB. Skal leses på dansk)

Bjørnstjerne Bjørnson: *Synnøve Solbakken* (*)

Henrik Ibsen: *Vildanden* (*)

Amalie Skram: *Lucie* (*)

Knut Hamsun: *Sult* (*)

August Strindberg: *Fröken Julie* (*) (skal leses på svensk)

Karen Blixen: to noveller (NB. skal leses på dansk)

Aksel Sandemose: *En flyktning krysser sitt spor* (*)

Tarjei Vesaas: *Is-slottet* (*)

Dag Solstad: *Genanse og verdighet* (*)

Per Olof Enquist: *Kapten Nemos bibliotek* (NB: skal leses på svensk)

Novellekompendium

6 noveller og korttekster fra perioden fra ca. 1500 til ca år 2018

Diktkompendium Et utvalg på ca. 30 dikt fra barokken til i dag. Henrik Wergeland, Sigbjørn Obstfelder, Olaf Bull, Karin Boye, Rolf Jacobsen, Tarjei Vesaas, Alf Prøysen, Olav. H. Hauge og minst ett dansk dikt skal være representert.

LMUTYS10417 TYS104 Tysk litteratur, kultur og samfunn 2 (5-10) (Høst 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger tysk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (60 studiepoeng) i kombinasjon med Engelsk eller Matematikk som masterfordypning
- undervisningsfag (60 eller 90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om ulike teksttyper på tysk, for eksempel skjønnlitteratur, aktuell barne- og ungdomslitteratur, sakprosa, tegneserier, muntlig tradisjon, sanger, film, forskjellige digitale og multimediale uttrykk, og hvordan disse kan brukes i tyskundervisningen.
- har kjennskap til aktuell ungdomskultur i det tysktalende land
- har god kjennskap til sentrale språkstrukturer og til hvordan språk, eventuelt sammen med andre virkemidler, brukes i tekststrategisk sammenheng.
- har innsikt i gjeldende læreplaner, kjenner til aktuelle læreverker (analoge og digitale) og har kunnskap om aktuelle og relevante undervisningsressurser samt ulike undervisningskonsept og -metoder.
- har kunnskaper om vitenskapsteori og metode

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere og tolke skjønnlitterære og andre ulike kulturelle uttrykk.
- tilrettelegge for at elevene kan lage for eksempel digitale veggaviser, digitale plakater, animasjonsvideoer, multimediale tekster, lydopptak, screencast og liknende.
- kan anvende ulike tekstdidaktiske konsepter, tilpasse dem til elevenes behov og undervisningssituasjon og veilede elevene i å utvikle gode og varierte lesestrategier.
- har økte aktive ferdigheter i tysk og kan selv produsere forskjellige typer tekster på tysk.
- kan bruke digitale og analoge ressurser for at elevene skal tilegne seg både reseptiv kompetanse og best mulig ferdighet i å kommunisere både muntlig og skriftlig.
- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utformingen av en egen profesjonsrettet FoU-oppgave

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utvise holdninger som er tjenlige i undervisningssituasjoner ved å være seg bevisst sin rolle som språkmiddel, tilrettelegger og veileder i tråd med skolens etiske grunnverdier og ansvar for barn og unges personlig vekst
- er i stand til å planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til tekstlige aspekter og kan utvikle, analysere og vurdere elevers lærings- og kommunikasjonsstrategier.
- kan anvende sin fagkunnskap på en reflektert måte i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen fagundervisning.
- kan reflektere over hvilke ressurser og arbeidsformer som passer elevenes forutsetninger best.

Innhold

Det brukes et vidt tekstbegrep, som omfatter ulike typer av kulturelle uttrykksformer og medier som bl.a. skjønnlitteratur, barne- og ungdomslitteratur, film, bildebøker, musikk, språkspill og tegneserier med hensyn til å fremme aktivitet hos hhv. studenter og elever. Det legges opp til en nærsammenheng mellom teorien og litteraturen som gjennomgås og utprøving av undervisningskonsept og -metoder i praksis- inkludert digitale tilnærminger.

Studentene skal sammen med pedagogikkfaget skrive en profesjonsrettet FoU-oppgave. I denne forbindelse vil det arbeides med tekstbehandling av lengre oppgaver og elektronisk system for noteapparat.

Undervisnings- og læringsformer

Em net er hovedsakelig nettbasert. I em net gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer, både i form av samlinger og nettbasert synkron og asynkron undervisning:

- forelesninger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper med synkron og asynkron veiledning.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Det arrangeres et FoU-seminar i samarbeid med pedagogikk der studentene får fordype seg i metode og problemstilling. Det er obligatorisk deltakelse på FoU-seminar.

Arbeidsomfang

Em net er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 4. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED102 har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltakelse på profesjonsdager
2. Levere problemstilling til FoU-oppgaven
3. Delta i veiledning knyttet til FoU-oppgaven
4. Deltakelse på FoU-seminar

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i em net består av to deleksamener:

Dekleksamen 1: FoU-oppgave (vektning 50%)

Oppgaven kan gjennomføres alene eller i par. Omfang på 5000 ord hvis man skriver alene, eller 6000 ord hvis man skriver i par (+/- 10%) eksklusiv innholdsfortegnelse, litteraturliste og vedlegg.

Opgaven skal være profesjonsrettet med tematisk forankring i pedagogikk og fagdidaktikk. Det innebærer at den skal knyttes til praksisfeltet eller andresider ved skolens virksomhet samt fagdidaktikk rundt emnets innhold.

Karakterregel: A-F.

Opgaven vurderes av en ekstern og en intern sensor.

Deleksamen 2: Individuell, muntlig eksamen 30 minutter (vekting 50%)

Karakterregel A-F.

To interne sensorer.

Begge deksamener må være bestått for å få samlet karakter i emnet (A-F).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 14.06.2017.

Knudsen, S. V., Aamotsbakken, B. & Skjelbred, D. (2007). *Tekst i vekst: teoretiske, historiske og analytiske perspektiver på pedagogiske tekster*. Oslo: Novus. (247 sider)

Slibar, N. (2011). *Wie didaktisier ich literarische Texte. Neue Maturatexte und viele andere im DaF-Unterricht*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

O'Sullivan, E. & Rösler, D. (Red.) (2013). *Kinder- und Jugendliteratur im Fremdsprachenunterricht*. Tübingen: Stauffenburg. (= Einführungen. Bd. 23).

Strand, T. (2009). *Litteratur i det flerkulturelle klasserommet. Mangfold, migrasjon og muligheter*. Oslo: Universitetsforlaget.

Temahefte: Kinder- und Jugendliteratur. *Fremdsprache Deutsch* 27/2002. (Innleiing og innholdsoversikt:

<http://www.goethe.de/ins/nl/ams/prj/kij/deindex.htm>)

Vestli, E. N. (2008). Fra sokkel til klasserom. Litteraturrens plass i fremmedspråkundervisningen. *Fokus på språk* 13/2008. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=14283&lang=nor>

Vestli, E. N. & Langemyer, P. (siste utgave). *Deutschsprachige Literatur und Literaturgeschichte von Johann Wolfgang von Goethe bis Else Lasker-Schüler*. (Også tilgjengelig digitalt.)

Ulike læreverk og læringsressurser (analoge og digitale) for årstrinn 5 til 10.

Læreplan for grunnskolen - Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra <http://www.udir.no/>

Digital læringsressurs fra Fremmedspråksenteret: *Den europeiske språkpermen*. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/laringsressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

Litterære tekster:

Brecht, Bertolt: *Fragen eines lesenden Arbeiters*. (K)

Brentano, Clemens: *Wiegenlied* (K), *Abendständchen*. (K)

Droste-Hülshoff, Annette von: *Am Turme*. (K)

Eichendorff, Joseph von: *Mondnacht*, *Sehnsucht*, *Der frohe Wandersmann*. (K)

Goethe, Johann Wolfgang: *Der Prokurator* (fra 'Unterhaltungen deutscher Ausgewanderter'; Reclam UB Nr. 6558).

Grimm, Jacob und Wilhelm: *Dornröschen*, *Schneewittchen*. (K)

Hauptmann, Gerhart: *Bahnwärter Thiel* (Reclam UB Nr. 6617).

Heine, Heinrich: *Die schlesischen Weber*, *Loreley*. (K)

Hoffmann, Heinrich: *Der Struwwelpeter* (Reclam UB Nr. 18569).

Busch, Wilhelm: *Max und Moritz* (Reclam UB 18218).

Toller, Ernst: *Eine Jugend in Deutschland* (Reclam UB Nr. 18688).

Maiowitz, D. Z. / Montellier, C. (2013). *Der Process. Nach Franz Kafka*. München (Knesebeck).

Lasker-Schüler, E.: *Mein blaues Klavier*. (K)

De kortere tekstene (K) står i et eget teksthefte. Dette kan kjøpes sammen med kompendiet, også tilgjengelig digitalt.

LMUNAT10417 NAT104 Bærekraftig utvikling og naturfaglig allmenndannelse (5-10) (Høst 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger naturfag som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 1. og 2. studieår.

Undervisningssemester

5. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har omfattende undervisningskunnskap i naturfag på mellom- og ungdomstrinnet og kjennskap til overgangen til videregående skole
- har kunnskap om hvordan økosystem kan endres over tid, både som resultat av naturlige og menneskeskapte påvirkninger, og konsekvenser av dette for det biologiske mangfoldet
- har en helhetlig forståelse av prinsippene og mekanismene bak evolusjon og evolusjon som grunnlag for moderne biologi
- har helhetlig kunnskap om bærekraftig utvikling og hvordan mennesker gjennom naturvitenskap og teknologi (inkludert bioteknologi) påvirker samfunn og miljø.
- har kunnskap om samenes rettigheter og tradisjoner med særlig vekt på anvendelse av naturen
- har god kunnskap om fornybare og ikke-fornybare energikilder inkludert kjerneenergi i samfunnsmessige, miljømessige og etiske problemstillinger
- har utdypende kunnskap om elektronikk, gravitasjon og elektromagnetisme og deres betydning i naturfaglige og samfunnsmessige sammenhenger
- har kunnskap om hvordan naturvitenskapelige begrep kan anvendes til å beskrive og forklare form og funksjon hos noen teknologiske produkter

Ferdigheter

Kandidaten

- kan tilrettelegge praktisk undervisning i naturfag og teknologi med og uten bruk av digitale verktøy
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring og gi læringsfremmende tilbakemeldinger med og uten bruk av digitale verktøy, tilpasset elevers forutsetninger og behov
- kan anvende en integrert naturfagundervisning og benytte naturfag som regifag i dagsaktuelle tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger som teknologi og design og bærekraftig utvikling.
- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utformingen av en egen profesjonsrettet FoU-oppgave

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan drøfte relevante fagets problemstillinger

Innhold

Innholdet er i tråd med Nasjonale retningslinjer og kompetansemålene i hovedområdene «Mangfold i naturen» og «Fenomener og Stoffer».

Emnet inngår følgende temaer:

- arts kunnskap
- forutsetninger for bærekraftig utvikling
- menneskets plass i naturen og respekt for naturens mangfold inklusive samenes bruk av naturen og deres rettigheter
- genetikk og bioteknologi
- økologiske begreper og stoffkretsløpene i naturen
- vern av sårbart liv og organismer med trange økologiske toleransegrenser
- havet og ferskvann som økosystem
- elektrisitet, magnetisme og elektromagnetisme

- FoU-oppgave

Undervisnings- og læringsformer

Temane vil behandles i forelesninger, gjennom praktisk arbeid, demonstrasjoner, ekskursjoner og gjennom gruppearbeid og innleveringer. Det inngår også et gruppevis didaktisk arbeid utprøvd med en skoleklasse med påfølgende refleksjonsnotat. I tillegg legges vekt på et rollespill med tilhørende veiledning og diskusjon.

I løpet av emnet må studentene regne med tre dager hjemmefra i forbindelse med overnattingsturer i naturen.

Det arrangeres en FoU-konferanse i samarbeid med pedagogikk og elevkunnskap der studentene presenterer utkast til FoU-oppgaven for medstudenter og lærere. Det er obligatorisk deltakelse på FoU-konferansen.

Studentene må påregne utgifter på inntil kr. 3000.- til ekskursjoner og utferder knyttet til arbeidskrav og annen undervisning.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 5. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED102 har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Levere problemstilling til FoU-oppgaven (jf. Plan for praksis)
2. Delta i veiledning knyttet til FoU-oppgaven (jf. Plan for praksis)
3. Deltakelse på FoU-seminar (jf. Plan for praksis)
4. Planlegging, gjennomføring og evaluering av et undervisningsopplegg ved ferskvann med en skoleklasse, med særlig fokus på bruken av læremidler.
5. Deltagelse på en 3-dagers ekskursjon til marine miljø som læringsressurs, med fokus på menneskets påvirkning og bærekraftig utvikling

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i emnet består av to deleksamener:

Deleksamen 1. FoU-oppgave (vektning 50 %)

Opgaven kan gjennomføres alene eller i par. Omfang på 5000 ord hvis man skriver alene, eller 6000 ord hvis man skriver i par (+/- 10 %) eksklusiv innholdsfortegnelse, litteraturliste og vedlegg.

Oppgaven skal være profesjonsrettet med tematisk forankring i pedagogikk og fagdidaktikk. Det innebærer at den skal knyttes til praksisfeltet eller andresider ved skolens virksomhet, samt didaktikk rundt emnets innhold.

Karakterregel: A-F

Oppgaven vurderes av en ekstern og en intern sensor.

Deleksamen 2. Individuell muntlig eksamen (vektning 50%)

Varighet: ca. 30 minutter.

En artsprøve inngår som teller 1/3 av eksamenskarakteren. Kandidaten eksamineres for øvrig i faglige og fagdidaktiske temaer. Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

To internesensorer.

Begge deksamener må være bestått for å få samlet karakter i emnet (A-F).

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ikke bestått på FoU-oppgaven (deleksamen 1), kan studenten levere om arbeidet versjon av oppgaven én gang til ny sensur.

Ved ønske om forbedring av bestått karakter på FoU-oppgaven, må studenten skrive ny oppgave med ny problemstilling.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 28.05.2019.

Kvammen, P. I., Lie, S., Nyhus, G. C., Vedum, T. V., & Ødegaard, T. (2014). *Oppdag Naturen: Biologi for Lærere*. Grunnskolelærerutdanning. Oslo: Cappelen Dam akademisk.

Larsen, A. K. (2017). *En enklere metode. Veiledning i samfunnsvitenskapelig forskningsmetode*. Bergen: Fagbokforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (eventuelt bare som støttelitteratur)

Pople, S. (2014). *Complete physics for Cambridge IGCSE*. Oxford: Oxford University Press.

I tillegg må studentene lese selvalgt pensum knyttet til FoU oppgaven. Øvrig faglig pensum baseres på pdf'er, forelesningsnotater og anbefalt bestemmelles- og støttelitteratur.

LMUKRO10417 KRO104 Utviklingsprosesser i kroppsøvningsfaget (5-10) (Høst 2019)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger kroppsøving som undervisningsfag (60 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 1. og 2. studieår

Undervisningssemester

5. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om fagdidaktisk forskning i kroppsøving
- har kunnskap om kroppsøving og kroppslig læring i tverrfaglige og samfunnsmessige perspektiv
- har kunnskap om tidsaktuelle problemstillinger i kroppsøving
- har kunnskaper om vitenskapsteori og metode

Ferdigheter

Kandidaten

- kan arbeide tverrfaglig med utgangspunkt i læringsteorier og sosiologiske, psykologiske og helse relaterte temaer i kroppsøving faget
- kan vurdere fagdidaktiske problemstillinger og bruke relevant teori og forskning til å forbedre undervisning i kroppsøving
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingsarbeid knyttet til egen lærerkompetanse og undervisning i kroppsøving
- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utformingen av en egen profesjonsrettet FoU-oppgave

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan bidra til nytenkning og innovasjon i faget kroppsøving og til skoleutvikling med utgangspunkt i kroppsøving
- kan utøve profesjonalitet som kroppsøvingslærer

Innhold

Emnet består av temaene:

- Kroppsøving og helse; sosiologi, psykologi og fysisk aktivitet
- Fagdidaktisk forskning i kroppsøving
- Vitenskapsteori og metode
- FoU-oppgave

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen skal være forskningsbasert og profesjonsorientert og er lagt opp som forelesninger, basisgruppearbeid og framlegg. Undervisningen bygger på oppdatert forskningsbasert kunnskap. Pensum litteratur brukes i stor grad som utgangspunkt for emnet. Digitalt verktøy inngår i undervisning og læring, i basisgruppesammenheng og ved fellesforelesninger. Gjennom undervisning får studentene erfaring med å bruke digitalt verktøy og profesjonsfaglig digitalt verktøy til å lage sammenfattede tekster og ved bruk i FoU-oppgaven. Læringsplattform brukes for informasjon, læring og innleveringer i emnet. Det blir benyttet digitalt kommunikasjonsverktøy i undervisning- og veiledningssituasjon.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium i tillegg til timelagt undervisning. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring og bruk av digital studieteknikk.

Det arrangeres en FoU-konferanse i samarbeid med pedagogikk og elevkunnskap der studentene presenterer utkast til FoU-oppgaven for medstudenter og lærere. Det er obligatorisk deltakelse på FoU-konferansen.

Arbeidsomfang

Em net er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 5. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED102 har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Levere problemstilling til FoU-oppgaven (jf. Plan for praksis)
2. Delta i veiledning knyttet til FoU-oppgaven (jf. Plan for praksis)
3. Deltagelse på FoU-seminar (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i em net består av to deksamener:

Deleksamen 1: Individuell FoU-oppgave (vektning 50%)

Oppgaven kan gjennomføres alene eller i par. Omfang på 5000 ord hvis man skriver alene, eller 6000 ord hvis man skriver i par (+/- 10%) eksklusiv innholdsfortegnelse, litteraturliste og vedlegg.

Oppgaven skal være profesjonsrettet med tematisk forankring i pedagogikk og fagdidaktikk. Det innebærer at den skal knyttes til praksisfeltet eller andresider ved skolens virksomhet, samt didaktikk rundt emnets innhold.

Oppgaven vurderes av intern og ekstern sensor.

Karakterregel: A-F.

Deleksamen 2: Individuell muntlig eksamen (vektning 50%), varighet ca. 30 minutter

Oppgaven vurderes av to interne sensorer

Karakterregel: A-F.

Begge deksamener må være bestått for å få samlet karakter i em net (A-F).

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ikke bestått på FoU-oppgaven (deleksamen 1), kan studenten levere om arbeidet versjon av oppgaven én gang til ny sensor.

Ved ønske om forbedring av bestått karakter på FoU-oppgaven, må studenten skrive ny oppgave med ny problemstilling.

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterslutt (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 3. juni 2019.

Annerstedt, C. (2007). Läraren som ledare. In *Att (lära sig) vara lärare i idrott och hälsa* (kap. 3, pp. 51-76). Göteborg: Multicare AB.

Armour, K., Quennerstedt, M., Chambers, F., & Makopoulou, K. (2017). What is "effective" CPD for contemporary physical education teachers? A Deweyan framework. *Sport Education and Society*, 22(7), 799-811.

Barker, D., & Quennerstedt, M. (2017). Power and group work in physical education: A Foucauldian perspective. *European Physical Education Review*, 23(3), 339-353. Braithwaite, R., Spray, C. M., & Warburton, V. E. (2011). Motivational climate interventions in physical education: A meta-analysis. *Psychology of Sport and Exercise*, 12(6), 628-638.

Brattenborg, S., & Engebretsen, B. (2015). Kroppsøvlingslærerrollen. In *Innføring i kroppsøvlingsdidaktikk* (pp. 46-68). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Brock, S., & Hastie, P. (2017). Students' verbal exchanges and dynamics during Sport Education. *European Physical Education Review*, 23(3), 354-365.

Cheon, S. H., & Reeve, J. (2015). A classroom-based intervention to help teachers decrease students' motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 40, 99-111.

Christiansen, L. B., Lund-Cramer, P., Brondeel, R., Smedegaard, S., Holt, A. D., & Skovgaard, T. (2018). Improving children's physical self-perception through a school-based physical activity intervention: The Move for Well-being in School study. *Mental Health and Physical Activity*, 14, 31-38.

Curran, T., & Standage, M. (2017). Psychological needs and the quality of student engagement in physical education: Teachers as key facilitators. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(3), 262-276.

Daly-Smith, A. J., Zwolinsky, S., McKenna, J., Tomporowski, P. D., Defeyter, M. A., & Manley, A. (2018). Systematic review of acute physically active learning and classroom movement breaks on children's physical activity, cognition, academic performance and classroom behaviour: understanding critical design features. *BMJ Open Sport Exerc Med*, 4(1), e000341.

Donnelly, J. E., Hillman, C. H., Castelli, D., Etnier, J. L., Lee, S., Tomporowski, P., . . . Szabo-Reed, A. N. (2016). Physical Activity, Fitness, Cognitive Function, and Academic Achievement in Children: A Systematic Review. *Med Sci Sports Exerc*, 48(6), 1197-1222.

Donnelly, J. E., Hillman, C. H., Castelli, D., Etnier, J. L., Lee, S., Tomporowski, P., . . . This summary was written for the American College of Sports Medicine, b. (2016). Physical Activity, Fitness, Cognitive Function, and Academic Achievement in Children: A Systematic Review. *Med Sci Sports Exerc*, 48(6), 1223-1224.

Erdvik, I. B., Haugen, T., Ivarsson, A., & Safvenbom, R. (2019). Global self-worth among adolescents: The role of basic psychological need satisfaction in physical education. *Scandinavian Journal of Educational Research*.

Fairclough, S., & Stratton, G. (2005). Physical activity levels in middle and high school physical education: A review. *Pediatric Exercise Science*, 17(3), 217-236.

- Hastie, P. A., Rudisill, M. E., & Wadsworth, D. D. (2013). Providing students with voice and choice: lessons from intervention research on autonomy-supportive climates in physical education. *Sport Education and Society*, 18(1), 38-56.
- Hollis, J. L., Sutherland, R., Williams, A. J., Campbell, E., Nathan, N., Wolfenden, L., . . . Wiggers, J. (2017). A systematic review and meta-analysis of moderate-to-vigorous physical activity levels in secondary school physical education lessons. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 14, 26.
- Kolle, E., Steene-Johannessen, J., Sävfenbom, R., Anderssen, S. A., Grydeland, M., Ekelund, U., . . . Solberg, R. B. (2019). Hovedrapport: School in Motion.
- Lafont, L., Riviere, C., Darnis, F., & Legrain, P. (2017). How to structure group work? Conditions of efficacy and methodological considerations in physical education. *European Physical Education Review*, 23(3), 327-338.
- Larsen, A. K. (2017). En enklere metode. Veiledning i samfunnsvitenskapelig forskningsmetode. Bergen: Fagbokforlaget
- Lonsdale, C., Rosenkranz, R. R., Peralta, L. R., Bennie, A., Fahey, P., & Lubans, D. R. (2013). A systematic review and meta-analysis of interventions designed to increase moderate-to-vigorous physical activity in school physical education lessons. *Preventive Medicine*, 56(2), 152-161.
- Maivorsdotter, N., Lundvall, S., & Quennerstedt, M. (2014). Being a competent athlete or a competent teacher? Aesthetic experiences in physical education teacher education. *European Physical Education Review*, 20(3), 407-422.
- Ommundsen, Y. (2008). Kroppsøving: Danning eller helse? Om to ulike begrunnelser for faget og deres konsekvenser. In P. Arneberg & L. G. Briseid (Eds.), *Fag og danning: Mellom individ og fellesskap* (pp. 193-208). Bergen: Fagbokforlaget.
- Parker, M., & Patton, K. (2017). What research tells us about effective continuing professional development for physical education teachers. In C. D. Ennis (Ed.), *Routledge handbook of physical education pedagogies* (pp. 447-460). London: Routledge.
- Quennerstedt, M., Annerstedt, C., Barker, D., Karlefors, I., Larsson, H., Redelius, K., & Ohman, M. (2014). What did they learn in school today? A method for exploring aspects of learning in physical education. *European Physical Education Review*, 20(2), 282-302.
- Rasberry, C. N., Lee, S. M., Robin, L., Laris, B. A., Russell, L. A., Coyle, K. K., & Nihiser, A. J. (2011). The association between school-based physical activity, including physical education, and academic performance: a systematic review of the literature. *Prev Med*, 52 Suppl 1, S10-20. Redelius, K., Quennerstedt, M., & Ohman, M. (2015). Communicating aims and learning goals in physical education: part of a subject for learning? *Sport Education and Society*, 20(5), 641-655.
- Resaland, G. K., Aadland, E., Moe, V. F., Aadland, K. N., Skrede, T., Stavnsbo, M., . . . Anderssen, S. A. (2016). Effects of physical activity on schoolchildren's academic performance: The Active Smarter Kids (ASK) cluster-randomized controlled trial. *Prev Med*, 91, 322-328.
- Resaland, G. K., Moe, V. F., Aadland, E., Steene-Johannessen, J., Glosvik, O., Andersen, J. R., . . . Grp, A. S. (2015). Active Smarter Kids (ASK): Rationale and design of a cluster-randomized controlled trial investigating the effects of daily physical activity on children's academic performance and risk factors for non-communicable diseases. *Bmc Public Health*, 15, 709
- Ronglan, L. T. (2008). Læring i praksis. In *Lagspill, læring og ledelse - om lagspillenes didaktikk* (kap. 4 pp. 78-116). Oslo: Akilles.
- Safvenbom, R., Haugen, T., & Bulie, M. (2015). Attitudes toward and motivation for PE. Who collects the benefits of the subject? *Physical Education and Sport Pedagogy*, 20(6), 629-646. Standage, M., & Gillison, F. (2007). Students' motivational responses toward school physical education and their relationship to general self-esteem and health-related quality of life. *Psychology of Sport and Exercise*, 8(5), 704-721
- Steene-Johannessen, J., Anderssen, S. A., Bratteteig, M., Dalhaug, E. M., Andersen, I. D., Andersen, O. K., . . . Dalene, K. E. (2019). Kartlegging av fysisk aktivitet, sedat tid og fysisk form blant barn og unge 2018 (ungKan3).

Tessier, D., Sarrazin, P., & Ntoumanis, N. (2010). The effect of an intervention to improve newly qualified teachers' interpersonal style, students motivation and psychological need satisfaction in sport-based physical education. *Contemporary Educational Psychology*, 35(4), 242-253.

Tomporowski, P. D., Lambourne, K., & Okumura, M. S. (2011). Physical activity interventions and children's mental function: an introduction and overview. *Prev Med*, 52 Suppl 1, S3-9.

Wallace, L., Buchan, D., & Sculthorpe, N. (2019). A comparison of activity levels of girls in single-gender and mixed-gender physical education. *European Physical Education Review*.

Walseth, K. (2015). Muslim girls' experiences in physical education in Norway: What role does religiosity play? *Sport Education and Society*, 20(3), 304-322.

Walseth, K., Aartun, I., & Engelsrud, G. (2017). Girls' bodily activities in physical education How current fitness and sport discourses influence girls' identity construction. *Sport Education and Society*, 22(4), 442-459.

Walseth, K., & Hæhre, H. (2014). Heteronormativitet i kroppsvingsfaget. *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 2, 28-51.

I tillegg kommer selvalgt litteratur knyttet til FoU oppgaven

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:50:55

LMUKRLE10117 KRLE101 KRLE-didaktikk, jødedom, kristendom og islam (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger kristendom, religion, livssyn og etikk som undervisningsfag (30 studiepoeng) i kombinasjon med en av masterfordypningene i engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Undervisningssemester

6. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- læreplanen i skolen og utviklingen av religions- og livssynsfaget i Norge
- har kunnskap om didaktiske utfordringer som er spesielle for faget og om ulike didaktiske tilnærminger og forskningstradisjoner i skolefaget og studiefaget
- pluralisering, sekularisering og religions- og livssynskritikk som undervisningstema og bakgrunnsorientering for andre deler av faget
- og kjenner til bruken i skolen av tekster, fortellinger, høytider, lære, ritualer og andre praksiser, etikk og estetikk i jødedom, kristendom og islam.
- har kunnskap om et utvalg av kristne kirkesamfunn og kristendomsmens historie med vekt på tiden etter reformasjonen og arbeidet med historiske tema i skolen

Ferdigheter

Kandidaten kan

- planlegge, gjennomføre og vurdere KRLE-undervisning i faget som grunnlag for elevrettet vurdering som virker utviklende for alle elevene
- bruke varierte arbeidsmåter som integrerer de grunnleggende ferdighetene
- identifisere og håndtere utfordringer knyttet til hvordan skolen og elevene møter livssynsmangfold og etisk mangfold
- samarbeide med elever, kollegaer, foresatte og aktører i lokalmiljøet

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- bruke internett og digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte i undervisningen
- drøfte hva religion og livssyn kan ha å si for den enkelte og for samfunnet
- begrunnesynspunkter på hva det innebærer å være KRLE-lærer
- reflektere kritisk over skolefaget og videreformidle forskning om barn, religion og livssyn

Innhold

KRLE101 gir sammen med KRLE102 grunnleggende kompetanse til å undervise i KRLE på trinn 5-10. Begge emnene er obligatoriske for studenter som velger Kristendom, religion, livssyn og etikk 1. Emnene studeres parallelt.

Emnet tar for seg følgende hovedtemaer:

- KRLE-didaktikk
- Jødedom
- Kristendom
- Islam
- Grunnleggende kultur- og religionsforståelse

Sammenligning mellom religioner er en viktig del av KRLE-studiet. Temaer og perspektiver som behandles i det ene emnet blir tatt opp og kommentert i det andre. I tillegg er to av hovedområdene - «KRLE-didaktikk» og «grunnleggende kultur- og religionsforståelse» - emneovergripende på den måten at kunnskap og forståelse studentene tilegner seg innenfor disse områdene er avgjørende for hele studiet av KRLE.

I tråd med vektleggingen av skolefaget i trinn 5-10 legger studiefaget opp til en systematisk, aktuell og praktisk tilnærming der man særlig ser på arbeidet i skolen med tekster, etikk, estetiske uttrykk og på sammenlikninger av ulike retninger og former for religions- og livssynsutøving.

I forbindelse med praksis skal studenten særlig arbeide med evaluering av digitale ressurser og andre læremiddel, dialog med og mellom barn og ungdom og med utviklingen av en tolerant lærings- og klasserom kultur. Studentene skal bli kjent med sentral forskning i fagets didaktikk og i relevante faglige tema, særlig i spørsmål knyttet til modernitet, sekularisering og religions- og livssynskritikk, og med de kulturelle forholdene som ungdom i dag vokser opp under og som er avgjørende for dannelsesprosessen deres. Arbeidet med de grunnleggende ferdighetene er hovedsakelig knyttet til utvikling av muntlig og skriftlig ferdighet, med vekt på evne til argumentasjon og begrunnelser.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, ekskursjoner, arbeidsgrupper og arbeid med oppgaver i klassen. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Utgifter knyttet til studieturer må studentene påkoste selv; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

KRLE102 har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i fagdidaktisk verksted om bruk av hellige tekster og sammenlignende perspektiver i KRLE. Arbeidsmengden er beregnet til en studiedag.
- Deltakelse på ekskursjon (eller tilsvarende godkjent av seksjonen). Tidsbruk tilsvarende en studiedag.
- Minst 70% deltakelse på undervisning

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig, individuell eksamen, 5 timer.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 7. januar 2020.

Grunnlagsdokumenter

- Opplæringslovens §§ 1-1, 2-3a og 2-4
- Generell del av Kunnskapsløftet (LK06)
- Læreplan i Kristendom, religion, livssyn og etikk
- Den europeiske menneskerettskonvensjonen (1950). Artikkel 8, 9, 14 og protokoll 1 art. 2
- FNskonvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966). Artikkel 18, 23, 24
- FNskonvensjon om barnets rettigheter (1989). Artikkel 3, 8, 12-16, 18, 28-30
- ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater. Artikkel 26, 27, 29, 30

Religionsdidaktikk (341 sider)

Andreassen, Bengt-Ove (2016). Religionsdidaktikk. En innføring. Oslo: Universitetsforlaget. s.119-133 (35 sider)

Bredelid, Haldis & Nicolaisen, Tove (2011). I begynnelsen var fortellingen. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 19-38 og 57-75) (39 sider)

Børresen, Beate m. fl. (2012). Muntlig kompetanse. Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 8: Muntlige fortellinger) (23 sider)

Franc, O (2013). Den tredje vägen: mellan objectivistiska och subjectivistiska bilder av tro i undervisning i religionskunnskap. Religious literacy = Religjös literacitet?. Religion och livsfrågor (3), 19-23. (5 sider)

Schjetne, Espen (2014). Kritisk blick på kritikk. Religionskritikk som balansekunst i den offentlige skole. I G. Afdal, Å. Røthing & E. Schjetne (red.), Empirisk etikk i pedagogiske praksiser. Artikulasjon, forstyrrelse, ekspansjon (s. 153-175) Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (23 sider)

Sødal, Helje K. (red.). (2009). Religions- og livssyns didaktikk. Oslo: Høyskoleforlaget. (200 sider)

Winje, Geir (2005). Estetiske arbeidsmåter i KRL (RLE). Høgskolen i Vestfold. (8 sider)

Winje, Geir (2006). Metodisk arbeid med religionenes musikk i KRL. Høgskolen i Vestfold. (8 sider)

Jødedom (223 sider)

Elgvin, Torleif (1999). Kildesamling til Kristendoms kunnskap med religions- og livssynsorientering. Oslo: Nasjonalt lærerutdannelsesenter. (Jødiske fester s. 301-317, Liv og tro s. 318-334 og 338-342, Jerusalem s. 343-351) (47 sider)

Groth, Bente (2011). Jødedommen. Oslo: Pax forlag. (s. 12-15, 23-109, 164-217) (142 sider)

Rian, Dagfinn (2018). Jødedom i Norge. I K. Jacobsen (red.), Verdensreligioner i Norge (s. 173-175, 180-207, 191-216). Oslo: Universitetsforlaget. (34 sider)

Kristendom (485 sider)

Bertelsen, J. T., Böss, M., Mølhave, B., Stefánsson, F. & Sørensen, A. (1992). Religion - en grunbøg i livsanskuelser. 2.utg. København: Gyldendal. (s. 191-240) (50 sider)

Sødal, H. K. (red.). (2009). Kristendommen 1. Bibelen. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (s. 13-268) (255 sider)

Sødal, H. K. (red.). (2009). Kristendommen 2. Tro og tradisjon. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (s. 14-142 og 276-327) (180 sider)

Islam (183 sider)

Vøgt, Kari (2007). Hva er islam. Oslo: Universitetsforlaget. (150 sider)

Vøgt, Kari (2018). Islam i Norge, I: K. Jakobsen (red.), Verdensreligioner i Norge (ss.133-170). Oslo: Universitetsforlaget. (35 sider)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:53

LMUKRLE10217 KRLE102 Livssyn, etikk, filosofi, hinduisme og buddhisme (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Ole Henrik Borchgrevink Hansen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger kristendom, religion, livssyn og etikk som undervisningsfag (30 studiepoeng) i kombinasjon med en av masterfordypningene i engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- didaktiske utfordringer som er spesielle for faget og om ulike didaktiske tilnærminger og forskningstradisjoner i skolefaget og studiefaget
- og kjenner til bruken i skolen av tekster, fortellinger, høytider, lære, ritualer og andre praksiser, etikk og estetikk i hinduismen og buddhismen og i livssyn
- samisk religion
- filosofihistorie med vekt på nyere tid og utfordringene knyttet til arbeidet med filosofiske problemstillinger i faget
- har kunnskap om grunnlagsetikk og grunnlagsetikkens rolle som bakgrunn for å forstå etiske og moralske problemstillinger

Ferdigheter

Kandidaten kan

- planlegge, gjennomføre og vurdere KRLE-undervisning i faget som grunnlag for elevrettet vurdering som virker utviklende for alle elevene
- kan bruke varierte arbeidsmåter som integrerer de grunnleggende ferdighetene
- kan anvende etiske grunnlagsteorier på emne fra profesjonsetikken og på elevorientert områdetikk
- kan identifisere og håndtere utfordringer knyttet til hvordan skolen og elevene møter livssynsmangfold og etisk mangfold
- skal kunne lede filosofiske samtaler som samler elevgrupper i utforskende fellesskap
- kan samarbeide med elever, kollegaer, foresatte og aktører i lokalmiljøet

Generell kompetanse Kandidaten

- kan bruke internett og digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte i undervisningen
- drøfte hva religion og livssyn kan ha å si for den enkelte og for samfunnet
- begrunnesynspunkter på hva det innebærer å være KRLE-lærer
- gjøre rede for og ta stilling til etiske spørsmål som gjelder skolen og elevene
- reflektere kritisk over skolefaget og videreformidle forskning om barn, religion og livssyn

Innhold

KRLE102 gir sammen med KRLE101 grunnleggende kompetanse til å undervise i KRLE på trinn 5-10. Begge emnene er obligatoriske for studenter som velger Kristendom, religion, livssyn og etikk 1. Emnene studeres parallelt.

KRLE102 tar for seg følgende hovedtemaer:

- Grunnleggende kultur- og religionsforståelse
- Hinduisme
- Buddhisme
- Etikk
- Livssynshumanisme

- Filosofihistorie
- KRLE-didaktikk

Sammenligning mellom religioner er en viktig del av KRLE-studiet. Temær og perspektiver som behandles i det ene emnet blir tatt opp og kommentert i det andre. I tillegg er to av hovedområdene - «KRLE-didaktikk» og «grunnleggende kultur- og religionsforståelse» - en overgripende på den måten at kunnskap og forståelse studentene tilegner seg innenfor disse områdene er avgjørende for hele studiet av KRLE.

I tråd med vektleggingen av skolefaget i trinn 5-10 legger studiefaget opp til en systematisk, aktuell og praktisk tilnærming der man særlig ser på arbeidet i skolen med tekster, etikk, estetiske uttrykk og på sammenlikninger av ulike retninger og former for religions- og livssynsutøving.

I forbindelse med praksis skal studentene særlig arbeide med evaluering av digitale ressurser og andre læremidler, dialog med og mellom barn og ungdom og med utviklingen av en tolerant lærings- og klasseromkultur. Studentene skal bli kjent med sentral forskning i fagets didaktikk og i relevante faglige tema, særlig i spørsmål knyttet til modernitet, sekularisering og religions- og livssynskritikk, og med de kulturelle forholdene som ungdom i dag vokser opp under og som er avgjørende for dannelsesprosessen deres. Etikk er utvalgte tema fra elevorientert områdetikk for denne aldersgruppen prioritert. I filosofi blir nyere filosofihistorie vektlagt. Arbeidet med de grunnleggende ferdighetene er hovedsakelig knyttet til utvikling av muntlig og skriftlig ferdighet, med vekt på evne til argumentasjon og begrunnelser.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, ekskursjoner, arbeid i grupper og arbeid med oppgaver i klassen. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Utgifter knyttet til studieturer må studentene påkoste selv, se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

KRLE102 har ansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse på ekskursjon (eller tilsvarende godkjent av seksjonen). Tidsbruk tilsvarende en studiedag.
- Minimum 70% deltakelse på undervisning
- Deltakelse på profesjonsdager
- Gruppearbeid med muntlig presentasjon av et faglig og didaktisk tema innenfor KRLE i skolens 8.-10. klasse, relatert til praksis. (jf. Plan for praksis)
- Individuell praksisrapport (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen, varighet ca. 30 minutter

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 7. januar 2020.

Kultur- og religionsforståelse (153 sider)

Gilhus, I. S. & Mikaleson, L. (2011). Hva er religion. Oslo: Universitetsforlaget. (140 sider)

Næegaard, G. & Grande, S. Ø. (red.). (2006). Logos og Dharm a: Religioner, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget. (Innføring i religionskunnskap, s. 17-40) (23 sider)

Hinduisme og buddhisme (297 sider)

Jacobsen, K. & Thelle, N. R. (1999). Hinduismen og buddhismen. Kristiansand: Høyskoleforlaget (s. 33-136, 172-266, 305-316) (197 sider).

Jacobsen, Knut (red.). (2011). Verdensreligioner i Norge. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 2 og 3: Buddhismen og Hinduismen i Norge (ss. 32-132) (100 sider)

Samisk religion (66 sider)

Kristiansen, Roald E. (2005). Samisk religion og læstadianisme. Bergen: Fagbokforlaget. (Del 1: Samisk religion, s. 5-38) (33 sider)

Gilhus, I. S. og Mikaelson, L. (2007). Nyreligiøsitet. I I. S. Gilhus og L. Mikaelsson (red.), Verdens levende religioner (s. 376-408). Oslo: Pax forlag. (33 sider)

Livssynshumanisme

Aadnanes, P. M. (2012). Livssyn 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 130-160) (31 sider)

Lingås, L. G. (2008). Troen på livet vårt, menneskets verd. I O. Leirvik & Å. Røthing (red.), Verdier (s. 159-177). Oslo: Universitetsforlaget. (19 sider)

Kvaale, Y. & Pettersen, A. (2007). Humanistiske seremonier. Oslo: Humanist forlag. (utdrag ca. 100 sider)

Schjetne & Hansen (2019). Emplotting av privileged position. The construction of the history of secular humanism in Norwegian religious education textbooks, *British Journal of Religious Education* (p. 1-11)

<https://doi.org/10.1080/01416200.2019.1652568>

Etikk (200 sider)

Carlson, Siri G. & Kosberg, Norunn (2011). Etikk. Teori og praksis (200 sider)

Filosofihistorie (115 sider)

Bondevik, H. & Bolstad I. (2003). Tenkepauser. Filosofi og filosofisk refleksjon 1. Oslo: Akribeforlag. (s. 3-102)

Schjelderup, A., Olsholt, O. & Børresen B. (1999). Filosofi i skolen. Oslo: Tano Aschehoug. (Den filosofiske samtalen, s. 61-76) (15 sider)

Grunnleggende ferdigheter (44 sider)

Winje, Geir (2014). Grunnleggende ferdigheter i religion, livssyn og etikk. I K. Skovholt (red.), Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser. Oslo: Gyldendal Damm Akademisk.

Winje, Geir (2009). Å være digital i religion, livssyn og etikk (RLE). I H. Otnes (red.), Å være digital i alle fag (s. 67-80). Oslo: Universitetsforlaget. (14 sider)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:53

LMUKHV10117 KHV101 Kunst og håndverk: kunst og visuell kommunikasjon (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Victor Tymczuk

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger kunst og håndverk som undervisningsfag (30 studiepoeng) i kombinasjon med en av masterfordypningene engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Undervisningssemester

6. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er relevante i arbeid med bilde med fokus på trinn 5-10
- hovedretninger innenfor europeisk bildekunst og skulptur fra romantikken til dagens uttrykk
- barn og unges formspråk, kulturelle identitet og skapende evner
- hvordan to- og tredimensjonale uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og organisering av læring på trinn 5-10
- hvordan grunnleggende ferdigheter er del av arbeid i faget, og hvordan legges til rette for tilpasset opplæring

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke tegning både som språkform og som verktøy i skissearbeid, konseptutvikling og arbeidstegninger
- har ferdigheter i materialer, teknikker og redskaper som er relevante i egne to-dimensjonale uttrykk
- har analytisk kunnskap og utøvende ferdigheter i bruk av estetiske virkemidler i egne arbeider og i pedagogisk arbeid med barn og unge på trinn 5-10
- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan organisere enkle utstillinger
- kan bruke fagets innhold, arbeidsmåter og teori i undervisningsplanlegging og gjennomføre undervisning på trinn 5-10
- kan formulere oppgaver i kunst og håndverk på trinn 5 - 10 som også ivaretar de grunnleggende ferdighetene

Generell kompetanse

Kandidaten

- har estetisk kompetanse og kan gjøre rede for hvordan skapende arbeid med materialer utfordrer sanser, engasjerer følelser, krever konsentrasjon og aktiviserer kroppen
- ser elevenes kulturelle forskjeller som en ressurs og kan utnytte mangfold som utgangspunkt for meningsfulle oppgaver, respekt og anerkjennelse
- kan formidle kunst og formkultur, både praktisk, skriftlig og muntlig
- kan bruke digitale læringsarenaer til formidling av fagstoff og egen faglig oppdatering

Innhold

Temaer som vil bli behandlet:

- Billedkunstens historie fra romantikken til modernistisk formspråk
- Ulike uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt
- Oppdatering i ulike relevante materialer og teknikker, estetiske virkemidler og idéutvikling med utgangspunkt i eget bildearbeid
- Teorier om barn og unges formspråk i to- og tredimensjonal form
- Teorier om estetiske virkemidler, billedanalyse og kreativitet
- Utstillingsarbeid og utstillings betydning i pedagogisk arbeid
- Fagdidaktikk med utgangspunkt i oppbygging og innhold i grunnskolen slæreplan, undervisningsplanlegging, grunnleggende ferdigheter og tilpasset opplæring med fokus på trinn 5-10
- Studietur som grunnlag for kunnskap, danning og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaeneskal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolenstrinn 5-10. Lærestoffet i faget bygger på anerkjent forskningsbasert kunnskap. Det flerkulturelle perspektivet inngår i emnet.

Undervisnings- og læringsformer

Læringsaktivitetene i emnet fremgår av semesterplanen. Emnet har en praktisk og teoretisk forankring der vekslning mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i arbeid med barn og unges på trinn 5-10.

Som en del av undervisningen gis formativ vurdering på arbeidet og faglig progresjon. I grunnskolelærerutdanningen spiller praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon knyttet mot emnets læring utbytte.

Det er en obligatorisk studietur i emnet. Studenter må påregne utgifter til obligatoriske studieturer.

Digitale arbeidsformer i emnet er blant annet:

Bruk av digitale presentasjonsverktøy f.eks. ved bildeanalyse og erfaringsdeling etter praksis. Foto og digital bildebehandling er en naturlig del av faget, og emnet har arbeidskrav som krever ferdigheter i å søke informasjon på Internett, innhente bilder, filmer og annet materiale, og kunne integrere bilder og tekst i en digital besvarelse. Til eksamen skal det vises fram logg og portefølje, som i tillegg til tekst skal ha en visuell dokumentasjon av arbeidsprosesser og relevant inspirasjonsstoff.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

KHV102 har ansvaret for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Godkjent fram møtetil undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse)
2. Deltakelse på studietur (dagstur). Har ikke studenten anledning til å delta på felles studietur, må studenten gjennomføre et alternativt opplegg som gir tilsvarende kunnskap. Plan for alternativt opplegg skal godkjennes av faglærer på forhånd, og studenten skal levere en dokumentasjon om at opplegget er gjennomført i etterkant av studieturen.
3. Iht. semesterplanen gjennomført og godkjent oppgave i bildeanalyse.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering består av to eksamenskomponenter; Mappe og muntlig eksamen:

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.

2. Individuell muntlig eksamen. Varighet ca. 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar opp spørsmål fra forventet læringsutbytte i emnet.

Karakterregel: A-F. Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av to interne sensorer på grunnlag av en helhetlig vurdering.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang. Kandidaten må deretter fremstille seg for ny muntlig eksamen.

Evaluering av emnet

Studentene evaluerer emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 9. mai 2018.

Beckett, Wendy (2007). Malerietshistorie. Oslo: Spektrum forlag.

Danbolt, Gunnar (2002). Blikk for bilder. Om tolkning og formidling av billedkunst. Oslo: Abstrakt forlag.

Haabesland, A. Å. & Vavik, R. E. (2000). Kunst og håndverk? hva og hvorfor. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 128-232)

Nielsen, Liv M. (2009). Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 35-117)

Samuelsen, Arne M. (2013). Formidling av kunst til barn og unge. Oslo: Universitetsforlaget.

Torsnes, Tollef (2014). Grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk. I K. Skovholt (red.), Innføring i grunnleggende ferdigheter: praktisk arbeid på fagenes premisser (s. 240-262). Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kultur museer er også å regne som pensum.

Anbefalt tilleggslitteratur:

Atkins, R. (1993). Artspoke: a guide to modern ideas, movements, and buzzwords, 1848-1944. New York: Abbeville Press.

Atkins, R. (1997). Artspoke: a guide to contemporary ideas, movements, and buzzwords, 1945 to the present. 2. utg. New York: Abbeville Press.

Engelstad, Arne (2000). Interart. Gjennom epokene med litteratur, bildekunst og musikk. Bergen: Fagbokforlaget. (ikke Litteratur- og Musikk-avsnittene)

Hallås, O., Holthe, A., Vindenes, N. & Styve, E. T. (2012). De grunnleggende ferdighetene i de praktisk-estetiske fagene. FOU i Praksis 2012: Samandrag av artiklane frå konferanse om praksisretta FoU i lærerutdanning. (s. 111-119)

LMUKHV10217 KHV102 Kunst og håndverk: arkitektur og design (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Victor Tymczuk

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger kunst og håndverk som undervisningsfag (30 studiepoeng) i kombinasjon med en av masterfordypningene engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er relevante i arbeid med håndverk og design med fokus på trinn 5-10
- arkitektur fra antikken til nyere uttrykksformer
- kunsthåndverk, europeisk stilhistorie, design og noe kjennskap til samisk kunsthåndverk (duodij)
- hvordan ulike uttrykksformer i kulturen som arkitektur og design kan brukes som utgangspunkt for ungdommens skapende arbeid
- estetiske læreprosesser, sentrale teorier om kreativitet, idéutviklingsprosesser og samspill mellom materiale, teknikk, funksjon og formuttrykk
- ulike vurderingsformer i kunst og håndverk
- hvordan grunnleggende ferdigheter er del av arbeidet i faget, og hvordan legge til rette for tverrfaglig arbeid

Ferdigheter

Kandidaten kan

- utnytte materialers bruksegenskaper og estetiske uttrykkskvaliteter i praktisk skapende arbeid og utøve skjønn ved bruk av estetiske virkemidler i egne uttrykk
- utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- stimulere til estetisk opplevelse, skapende uttrykk og refleksjon, og veilede eleven i arbeidsmetoder som fremmer kreativitet og nyskaping
- bruke fagets innhold, arbeidsmåter og teori i undervisningsplanlegging, gjennomføring og læringsorientert vurdering på en måte som ivaretar tilpasset opplæring og de grunnleggende ferdighetene
- vurdere og beskrive måloppnåelse i kunst og håndverk, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elever kan vurdere egen læring

Generell kompetanse

Kandidaten

- har kunnskap om og kan utnytte fagets muligheter til å fremme egen bruk og bærekraftig utvikling
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevens læring i kunst- og håndverksfaget
- kan innby andre fag til praktisk, teoretisk og didaktisk samarbeid og generere tverrfaglige arbeids- og forståelsesformer
- kan bruke digitale læringsarenaer til formidling av fagstoff og egen faglig oppdatering
- bruke gjeldende læreplaner for grunnskolen som utgangspunkt for faglig utviklingsarbeid

Innhold

Temaer som vil bli behandlet:

- Opplæring og eget arbeid i ulike relevante materialer og teknikker, håndverk, design/formgiving, estetiske virkemidler og idéutvikling
- Europeisk arkitekturhistorie fra antikken til nyere uttrykksformer
- Kunsthåndverk, design og stilhistorie
- Teorier om estetiske læreprosesser, estetisk opplevelse og forståelse
- Fagdidaktikk med utgangspunkt i grunnskolens læreplan i forhold til ulike typer vurderingsarbeid, oppgavelaging, grunnleggende ferdigheter, tverrfaglig arbeid og tilpasset opplæring med fokus på trinn 5-10

- Studietur som grunnlag for kunnskap, danning og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene utvikle egen praktisk ferdighet i faget og få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolenstrinn 5-10. Lærestoffet i faget bygger på anerkjent forskningsbasert kunnskap. Flerkulturelle perspektiv og kjennskap til det samiske inngår i emnet.

Undervisnings- og læringsformer

Læringsaktivitetene i emnet fremgår av semesterplanen.

Emnet vil være preget av vekslning mellom praktisk og teoretisk tilnærming, eget skapende arbeid og fagdidaktisk refleksjon som gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i arbeid med barn og unge i grunnskolenstrinn 5-10. Som en del av undervisningen gis formativ vurdering på arbeidet og faglig progresjon.

I grunnskolelærerutdanningen spiller praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon knyttet mot emnets læringsutbytte.

Det er en obligatorisk studietur i emnet. Studenter må påregne utgifter til obligatoriske studieturer. Searbeidskrav.

Digitale arbeidsformer i emnet er blant annet:

Bruk av digitale presentasjonsverktøy f.eks. ved erfaringsdeling etter praksis og innenfor temaat arkitektur. I forbindelse med studiet av kunst, kunsthåndverk, design og arkitektur, må studentene i tillegg til pensumlitteratur søke informasjon på Internett. Til eksamen skal det vises fram logg og portefølje, som i tillegg til tekst skal ha en visuell dokumentasjon av arbeidsprosesser og relevant inspirasjonsstoff. Dette innebærer ferdigheter i foto, gjerne med eget mobilkamera, og evne til å velge ut og sette inn bildene i dokumentene.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

KHV102 har ansvar for praksisperioden. Det er arbeidskrav knyttet til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Godkjent fram møtetil undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse)
2. Deltakelse på studietur (dagstur). Har ikke studenten anledning til å delta på fellesstudietur, må studenten gjennomføre et alternativt opplegg som gir tilsvarende kunnskap. Plan for alternativt opplegg skal godkjennes av faglærer på forhånd, og studenten skal levere en dokumentasjon om at opplegget er gjennomført i etterkant av studieturen.
3. Deltakelse på profesjonsdager.
4. Oppgaverelatert til praksis. Muntlig presentasjon. Nærmere informasjon gis i semesterplanen. (jf. Plan for praksis)
5. Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
6. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to eksamenskomponenter; mappen og muntlig eksamen:

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist.
Mappen skal bestå av studentens individuelle arbeider i emnet, med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen. Varighet ca. 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av studentens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar opp spørsmål fra forventet læringsutbytte i emnet.

Karakterregel: A-F. Karakteren fastsettes på grunnlag av helhetlig vurdering og det gis en samlet karakter i emnet.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved eventuell nyeksamen kan eksamensmappen forbedres én gang. Kandidaten må deretter fremstille seg for ny muntlig eksamen.

Evaluering av emnet

Studentene evaluerer emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 9. mai 2018.

Austring, B og Sørensen, M. (2006). *Æstetik og læring - grundbog om æstetiske læreprocesser*. København K: Hans Reitzels Forlag. (s. 77-207).

Bleiklie, Siv (2017). *Dette er arkitektur - en introduksjon*. Trondheim: Fagbokforlaget.

Bråten, Ingvar & Kvalbein, Åse (2014). *Ting på nytt - En gjenbruksdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget.

Dysthe, Olga (2014). *Kunstmuseet som dialogisk læringsrom - læringsmåter og overordnede mål*. I S. B. Villumsen, D. J. Rusgaard, L. Sattrup. (red.), *Rum for medborgerskab* (s. 32-56). København: Statens Museum for Kunst.

Gymmel, Jan (2005). *Arkitekturens historie. Fra oldtiden til i dag*. Oslo: Spektrum.

Lind-Solstad, Nina & Almedal, Marit (2008). *Design og stilhistorie fra 1750 til i dag*. Oslo: Yrkeslitteratur.

Kunnskapsdepartement (2006). *Læreplan i kunst og håndverk (KHV1-01)*. Hentet fra: <http://www.udir.no/kl06/KHV1-01>

Kunnskapsdepartementet (2006). Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Generell del av læreplanen: Det skapende mennesket. Hentet fra: <http://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/generell-del-av-lareplanen/det-skapande-mennesket/>

Lepperød, J., Kallestad, T. & Gilje, Ø. (2013). Kunst, håndverk, teknologi og design. Bergen, Fagbokforlaget.

Limstrand K. & Abrahamsen, G. (2009). Bedrevurdering i kunstfagene. Nasjonalt senter for Kunst og kultur i opplæringen. UDIR. Hentet fra: <http://kunstkultursenteret.no/sites/k/kunstkultursenteret.no/files/0efdc575a348439fbb0419e7944570d0.pdf>

Nielsen, Liv M. (2009). Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 9-35 og 73-117)

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kultur museer er også å regnesom pensum.

Anbefalt tilleggslitteratur: Dahl, E. & Johansen, R. (2006). AKANTUS. Oslo: Samlaget.

Dahl, E. & Johansen, R. (2006). AKANTUS. Ressursperm for lærerne. Oslo: Samlaget.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:53

LMUSPA11119 SPA101 Spansk språk og kommunikasjon 1 (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Emneansvarlig: Kristin Hagemann

Undervisningsspråk: Sepkt. Undervisnings- og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Anbefalte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger spansk som undervisningsfag (30 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10 (300 studiepoeng) i kombinasjon med en av masterfordypningene i engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Anbefalte forkunnskaper

Forkunnskaper tilsvarende spansk nivå II fra videregående opplæring anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om uttale, intonasjon og sentrale språklige strukturer i spansk
- kjennskap til spansk morfologi og enkel setningsanalyse på spansk
- innsikt i arbeidet med å utvikle kommunikative språkferdigheter, særlig med henblikk på dem uttlige og skriftlige
- kjennskap til ulike typer muntlige og skriftlige sjangere og hvordan legges til rette for praktiske og varierte muntlige og skriftlige aktiviteter i spanskundervisningen
- kunnskap om barn og unges språklæring i et fremmedspråksperspektiv, språklæringsteorier, samt strategier og metoder som fremmer språkutvikling
- kjennskap til gjeldende planverk for skolen og det felles europeiske rammeverket for språk

Ferdigheter

Kandidaten kan

- kommunisere med god uttale og intonasjon
- bruke mål språket funksjonelt muntlig og skriftlig og være en god språkmodell for elevene
- identifisere og beskrive ordklasser og bøyningsformer på spansk, samt redegjøre for orddannelse, bruk av enkelte verb tider og sentrale språklige konstruksjoner
- forstå muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangere og gjøre rede for hovedinnhold og detaljopplysninger
- planlegge, gjennomføre og evaluere muntlige og skriftlige læringsaktiviteter og sekvenser i spansk tilpasset ulike elevgrupper
- bevisstgjøre elevene språkets oppbygging og veilede dem i bruk av ulike lytte-, tale- og skrivestrategier i språklæringen
- veilede elevene i bruk av ulike digitale læringsressurser, for eksempel digitale ordbøker (tekst, bilde og/eller lyd), bilde- og kunstdatabaser og interaktive nettoppgaver
- legges til rette for et trygt læringsmiljø med variert og meningsfylt læringsarbeid og ivareta elever som har forkunnskaper fra barnetrinnet og/eller andre læringskontekster

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan formidle relevant fagstoff og kommunisere på spansk på en måte som er tilpasset målgruppen og kommunikasjonssituasjonen
- har kunnskap og ulike former for praktisk og estetisk tilnærming i spanskundervisningen og innsikt i hvordan barn og unge lærer språk
- arbeideselvstendig og/eller sammen med andre for å styrke egen og bidra i andres språkutvikling
- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til språklæringsteorier, etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst

Innhold

Studentene arbeider systematisk med utvikling av egne kommunikative språkferdigheter i spansk (lese, lytte, skrive, muntlig produksjon og spontan samhandling). Destyrker sin evne til å forstå og gjøre seg forstått på spansk, både muntlig og skriftlig.

Gjennom undervisning i plenum og i grupper, fagligesamtaler og oppgaveløsning øker studentenes kunnskaper om språkets oppbygging (fonetikk, morfologi og enkel syntaks) og språket i bruk, og trener på å forklare grammatiske regler og sentrale trekk ved språket tilpasset mottaker og kommunikasjonssituasjon.

I fagdidaktikken vektlegges særlig hvordan legges til rette for en praktisk tilnærming i spanskundervisningen og stimulere elevenes lyst og evne til å lære et nytt språk og uttrykke seg muntlig og skriftlig i spansk.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er spansk og norsk.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det gis undervisning i plenum og mindre grupper for å styrke studentenes språklige, didaktiske og digitale kompetanse. I tillegg får studentene veiledning individuelt og/eller i par og mindre grupper. Undervisning og veiledning foregår på campus og via digitale arbeidsverktøy på nett, og er hovedsakelig på spansk. I arbeidet med de didaktiske temaene benyttes både spansk og norsk.

Bruk av læringsplattform og andre digitale verktøy som digitale ordbøker og interaktive nettressurser er en integrert del av emnet. I undervisningen vil fagstoff gjennomgås og utdypes, og det legges opp til oppgaveløsning og fagligesamtaler. Det forutsettes at studentene deltar aktivt i samtalene om fagstoffet. Studentene får tilbakemeldinger på muntlig og skriftlig egenproduksjon, og de gir tilbakemeldinger til hverandre.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

SPA102 har hovedansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én muntlig samtale, individuelt, i par eller gruppe, om både språklige og didaktiske temaer. Faglærer deltar i samtalen. Individuell samtalevarer ca. 25-30 minutter, samtale i par eller gruppe 35-45 minutter.

Språklige temaer diskuteres på spansk. Didaktiske temaer diskuteres på norsk.

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell mappeeksamen og individuell muntlig eksamen

Individuell mappelinlevering bestående av fire oppgaver:

leseforståelse, skriftlig produksjon, grammatikk og didaktikk. Oppgavene i leseforståelse, skriftlig produksjon og grammatikk besvares på spansk, oppgaven i didaktikk besvares på norsk.

Omfang: leseforståelse (200-300 ord), skriftlig produksjon (300-500 ord), grammatikk (300-400 ord), didaktikk (700-800 ord, eksklusive referanseliste og vedlegg). Skriftype og størrelse: Times New Roman, punkt 12. Linjeavstand: 1,5.

Mappelinleveringen vektet som følgende: leseforståelse 20 %, skriftlig produksjon 30 %, grammatikk 20 % og didaktikk med 30 %. Alle fire oppgaver må bestås. Mappelinleveringen må være bestått for å kunne fremstille seg til muntlig eksamen.

Individuell muntlig eksamen, ca. 30 minutter.

Muntlig eksamen er en samtale om kringmappeseksamen, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet. Didaktisk tema diskuteres på norsk, øvrige tema diskuteres på spansk.

Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Det gis én samlet karakter i emnet.

Karakterregel: A-F

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 19. mars 2019.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Haukås, Å (red.) (2018) (revidert utgave). Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 1, 5 og 7).

Bjørke, C. & Grønn, B. (2014). **Fremmedspråk på barnetrinnet - quovadis?**. Acta Didactica 8(2). (Tem anummer om engelsk og fremmedspråk: Utviklingstrender fram mot 2030)

Bjørndal, C. R. P. (2017). Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i pedagogisk praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk. (168 sider).

Gómez Torrego, L. (2011). Gramática didáctica del español. Madrid: Ediciones SM. (utvalgte deler)

Gómez Torrego, L. (2011). Análisis sintáctico. Teoría y práctica. Madrid: Ediciones SM. (utvalgte deler)

Hestnes, H. (red.). (2007). Språkfag 1. Idéhefter for lærere. Bergen: Fagbokforlaget.

Lindemann, B. (2014). Tidlig fremmedspråkundervisning på barneskolen - et nødvendig grunnlag for en god nok språkkompetanse i framtiden. Acta Didactica 8(2). (Tem anummer om engelsk og fremmedspråk. Utviklingstrender fram mot 2030.) Hentet fra: <https://www.journals.uio.no/index.php/adno/issue/view/120>

Pinilla Gómez, R. (2010). Tipos de interacción oral y entornos situacionales: una tipología de las actividades de comunicación oral. MarcoELE 10, 97-104. Hentet fra:

http://marcoele.com/descargas/expolingua_2006.pinilla.pdf

Ruiz Rufino, M. & Grønn, B. (2013). Ñ og andrespanske lyd- og ordmysterier. Bergen: Fagbokforlaget.

Ruiz Rufino, M. & Grønn, B. (2014). Gustar og andrespanske verbmysterier. Bergen: Fagbokforlaget.

Anbefalt tilleggslitteratur (språk):

Alonso, R. et al. (2011). Gramática básica del estudiante de español. Barcelona: Difusión.

Anbefalt tilleggslitteratur (fagdidaktikk):

Blå, B. H. (red.). (2009). Grunnleggende ferdigheter i engelsk og fremmedspråk. Fokus på språk 15. Halden: Fremmedspråksenteret.

Heimark, G.-E. (2008). Praktisk tilnærming i fremmedspråkundervisningen. Rapport fra en intervjuundersøkelse. Fokus på språk 10. Halden: Fremmedspråksenteret.

LMUSPA11219 SPA102 Spansk kultur, samfunn og spanskspråklige tekster 1 (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Emneansvarlig: Berit Grønn

Undervisningsspråk: Sepkt. Undervisnings- og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Anbefalte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger spansk som undervisningsfag (30 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10 (300 studiepoeng) i kombinasjon med en av masterfordypningene i engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksisperioder i 2. studieår.

Anbefalte forkunnskaper

Forkunnskaper tilsvarende spansk som fremmedspråk nivå II fra videregående skole anbefales, men er ikke et krav.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om utvalgte temaer innen spansk og latinamerikansk dagligliv, kultur og historie
- kunnskap om ulike kulturelle uttryksformer som film, musikk og kunst, i spanskspråklige områder
- kjennskap til geografiske og samfunnsmessige forhold i Spania og Latin-Amerika
- et godt utviklet og differensiert ordforråd innen områder som dagligliv, kultur og samfunn
- kjennskap til strategier for leseforståelse og ordinnlæring
- kjennskap til analoge og digitale læringsressurser samt ulike undervisningsmetoder knyttet til undervisning i spanskspråklig kultur og samfunn

Ferdigheter

Kandidaten kan

- forstå, gjøre rede for og reflektere over innholdet i muntlige, skriftlige og sammensatte tekster tilknyttet de utvalgte temaene
- uttrykke seg muntlig, forberedt og spontant, og skriftlig om ulike dagligdagse, kulturelle og samfunnsmessige temaer på en forståelig og strukturert måte tilpasset målgruppe og kommunikasjonssituasjon
- bruke et variert vokabular og setningsoppbygging
- anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen
- velge ut hensiktsmessige analoge og digitale læringsressurser og tilrettelegge arbeid med autentiske og tilpassede tekster fra spansktalende områder for barn og ungdom på en variert, utfordrende og inspirerende måte
- variere arbeidet med ordinnlæring og bevisstgjøre elevene i bruk av ulike lese- og ordinnlæringsstrategier, samt digitale ordbøker

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- sette seg inn i og utforske aktuelle temaer innen dagligliv, samfunn og kultur i målgrupprådet
- har innsikt i hvordan barn og ungdom kan utnytte sine allmennkunnskaper, flerspråklighet og digitale ferdigheter i språklæringen
- reflektere over egen læring og praksis i forhold til språklæringsteorier, etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- reflektere kritisk over egen undervisning og hvilke læringsressurser og arbeidsformer som passer elevenes forutsetninger best

Innhold

I undervisningen legges det til rette for at studentene skal kunne tilegne seg nye kunnskaper og utvikle egne kommunikative ferdigheter gjennom å forstå, videreformidle og reflektere over innholdet i ulike tekster (muntlige, skriftlige, sammensatte og audiovisuelle). Undervisningen vil dreie seg om aktuelle samfunnsmessige og kulturelle temaer som dagligliv, kulturuttrykk, levemåter og tradisjoner.

Innen fagdidaktikken gis en innføring i ulike måter å tilrettelegge for arbeid med tekst- og kulturrelaterte temaer i spanskundervisning for barn og unge. Studentene diskuterer og reflekterer rundt hvordan intensjonen i gjeldende læreplanverk kan operasjonaliseres, herunder hvordan man kan gjøre elevene kjent med dagligliv og det kulturelle mangfoldet i målgrupprådet. De får trening i å velge ut og anvende analoge og digitale autentiske tekster i spanskundervisningen. Andre sentrale temaer er ordinnlæring, strategier for leseforståelse og flerspråklighet som ressurs i språklæring.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er spansk og norsk.

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Undervisning og veiledning foregår på campus og via digitale arbeidsverktøy på nett. Bruk av læringsplattform og andre digitale opptak- og samarbeidsverktøy er sentral i emnet. Det forventes at studentene deltar aktivt i gjennomgang av og i samtaler om fagstoffet og bidrar i utviklingen av egen og andres språklige og fagdidaktiske kompetanse. Studentene vil bli trent i å redegjøre for kulturelle fenomener, geografiske og samfunnsmessige forhold i målgrupprådet.

Det legges opp til muntlig og skriftlig interaksjon studentene imellom både i og utenom undervisningen. I didaktikken rettes det fokus mot hvordan planlegge, gjennomføre og evaluere ulike læringsaktiviteter og undervisningsopplegg i spansk på mellom- og ungdomstrinnet, særlig gjennom praktisk-estetiske tilnærminger og bruk av digitale verktøy og autentiske tekster i ulike sjangere for å gjøre elevene kjent med kulturen i målgrupprådet.

Studentene får tilbakemeldinger på muntlig og skriftlig egenproduksjon og gir tilbakemeldinger til hverandre.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

SPA102 har ansvar for praksisperioden. Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én individuell eller parvis multimodal innlevering om spansk språklig kultur og samfunn i læremidler. Omfang: 600-800 ord, i tillegg til multimodale uttrykk. Alle kilder må oppgis. Skrifttype og størrelse i deskriptive delene: Times New Roman, punkt 12. Linjeavstand: 1,5.
- Deltakelse på profesjonsdager
- Praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
- Oppgaver relatert til praksis. Muntlig presentasjon (jf. Plan for praksis)
- Praksismå være bestått

Arbeidskravet multimodal innlevering skrives på spansk. Arbeidskrav knyttet til praksis skrives på norsk.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, muntlig eksamen.

Varighet: ca. 30 minutter.

Den muntlige eksaminasjonen vil inneholde både fagspesifikke og didaktiske temaer. Eksamensspråket er spansk.

Ingen hjelpemidler.

Karakterregel: A–F.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- løpende evaluering/sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 19. mars 2019.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Haukås, Å. (red.) (2018) (revidert utgave). Fremmedspråksdidaktikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (kap. 5, 8, 9 og 11)

Bjørndal, C. R. P. (2017). Det vurderende øyet. Observasjon, vurdering og utvikling i pedagogisk praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk. (168 sider).

Blå, B. H. & Pettersen, K. D. (red.). (2014). Lesing som grunnleggende ferdighet i engelsk og fremmedspråk. Fokus på språk (32). Halden: Fremmedspråksenteret.

Cassany, D. (2004). La palabras el escrito. redELE: Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera (5). Hentet fra:

http://www.mecd.gob.es/dctm/redele/Material-RedEle/Revista/2004_00/2004_redELE_0_05Cassany.pdf?documentId=0901e72b80e0c73c

Gravina, Scott m.fl. (2015) (revidert utgave med nettsurser). Épocas y Avances: Lengua en su contexto cultural. New Haven and London: Yale University Press. (utvalgte deler)

López Moreno, C. (2014). España contemporánea. Madrid: Editorial SGEL. (utvalgte deler)

Ulike analoge og digitale læreverker og læringsressurser i spansk for årstrinnene 5 til 10.

Læreplan for grunnskolen - Generell del og Fremmedspråk (FSP1-01). Hentet fra: <http://www.udir.no/>

Digital læringsressurs fra Fremmedspråksenteret: Den europeiske språkpermen. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/den-europeiske-sprakpermen-1>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: Grunnleggende ferdigheter. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: Ordinnlæring. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/fremmedsprak-niva-i--ii-og-iii/ordinnlaring-niva-i>

Nettbaserte læringsressurser fra Fremmedspråksenteret: Digitale ferdigheter. Hentet fra: <http://www.fremmedspraksenteret.no/nor/fremmedspraksenteret/larings---ressurser/grunnleggende-ferdigheter/digitale-ferdigheter>

Anbefalt litteratur:

Gravina, Scott m.fl. (2008). *Épocasy avances: Lengua en su contexto cultural, Cuaderno de trabajo*. New Haven and London: Yale University Press.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:57

LMUPED10317 PED103 Spesialpedagogikk (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk (150 studiepoeng) som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Emnet er obligatorisk for studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk som skolerelevant fag (30 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10 i kombinasjon med en av masterfordypningene i engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 1. og 2. studieår
- Bestått emnet PED101 (5-10)

Undervisningssemester

6. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om spesialpedagogikkens grunnlag og utvikling
- har kunnskap om framveksten av inkluderende pedagogikk
- har forskningsbasert kunnskap om devanligstelæringshemmende utfordringer barn og unge kan oppleve i skolen, med vekt på spesifikke lærevansker og psykososiale vansker.
- har forskningsbasert kunnskap om varierte metodiske og didaktiske tilnæringsmåter rettet mot elever med ulike læringshemmende utfordringer
- har forskningsbasert kunnskap om evnerike barn og unge og om hvordan skolen kan støtte disse elevenes læring og utvikling
- har bred kunnskap om gjeldende lov- og planverk som ligger til grunn for den spesialpedagogiske tiltakskjeden og samarbeidet med skolens hjelpetjenester

Ferdigheter

Kandidaten

- kan legge til rette for og lede inkluderende læringsfellesskap
- kan gjennomføre og vurdere forebyggende og støttende tiltak for elever som har eller står i fare for å utvikle spesifikke læringshemmende vansker
- kan tilpasse gjeldende læreplaner og utvikle individuelle opplæringsplaner for elever med spesialundervisning og andre særskilte behov, og vurdere gjennomføringen av disse planene mot elevens faglige og sosiale læring og utvikling
- kan etablere samarbeid med foresatte, PP-tjenesten og andre hjelpetjenester for å utvikle forsknings- og erfaringsbaserte tiltak for elever med særskilte behov

Generell kompetanse

Kandidaten

- har bred kompetanse i å veilede elever med spesialundervisning og samarbeide med deres foresatte i spørsmål om opplæringens innhold og organisering, særlig ved overgangen barnetrinnet - ungdomstrinnet og ungdomstrinnet - videregående opplæring.
- kan formidle og kritisk drøfte spesialpedagogiske problemstillinger og dilemmaer knyttet til bl.a. inkludering/ekskludering, individuell tilrettelegging/stigmatisering og fordeler og ulemper ved vanskekategorisering og diagnoser
- kan ta reflekterte avgjørelser om undervisningens innhold og organisering bygd på juridiske, etiske og faglige argumenter, og evaluere tiltak
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til opplæring av elever med særskilte behov som også innebærer bruk av andre opplæringsarenaer innenfor lokalsamfunnet, og bruk av digitale verktøy

Innhold

Dette emnet bygger på PED101 og PED102, og skal gi studenten mer inngående kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse til å undervise elever med ulike utfordringer knyttet til det å lære innenfor den ordinære undervisningen. I dette emnet vil oppmerksomheten i særlig grad rettes mot planlegging og utvikling av inkluderende læringsfellesskap for elever som har spesialundervisning eller andre særskilte behov, f.eks. evnerike barn og unge.

Studenten skal få kunnskap utover det som inngår i emne PED102 når det gjelder devanligste årsaker som ligger til grunn for at noen elever har spesialundervisning. Det gjelder særlig språk- lese- og skrivevansker og sosiale og emosjonelle vansker.

Studenten skal også få kunnskap og ferdigheter til å vurdere elevs læring og utvikling med tanke på å gi best mulig tilpasset opplæring. Videre skal studenten lære å vurdere når det er behov for å henvise eleven til nærmere utredning i PP-tjenesten og/eller andre hjelpeinstanser, og kjenne prosedyrene for dette. I arbeidet med å følge opp elever med spesialundervisning og andre tiltak er det viktig at studenten har kunnskap om og ferdigheter i å skrive individuelle opplæringsplaner (IOP) og utarbeide og vurdere pedagogiske rapporter og handlingsplaner.

På bakgrunn av forskningsbasert faglig kunnskap og juridiske og etiske overveielser skal studenten få trening i å stille kritiske spørsmål til spesialpedagogisk praksis og i å analysere og diskutere nye former for inkluderende praksiser. Dette innebærer også bruk av digitale verktøy.

Undervisnings- og læringsformer

Arbeidsformene vil variere fra forelesninger, seminarer og individuelt studiearbeid, til mer sosiale læringsformer som gruppearbeid med muntlige og skriftlige presentasjoner og tilbakemeldinger fra medstudenter og faglærere. Arbeidsmåten skal fremme evnen til samarbeid, analyse, drøfting og kritisk refleksjon. Studenten vil gjennom artikkelseminar videreutvikle akademisk, lesing, skriving og profesjonsfaglig refleksjon.

Organiseringen og læringsformene skal være studentaktive, og fremme selvregulering og livslang læring.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED103 har ansvar for praksis.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden, se. pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Minimum 80 % deltagelse på undervisning
2. Individuell praksisrapport etter mal (jf. Plan for praksis)
3. Oppgave knyttet til praksis med selvalgt tema, muntlig presentasjon (jf. Plan for praksis)
4. Deltakelse på profesjonsdager
5. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)
6. Presentasjon i gruppe med utgangspunkt i oppgitt tema fra læringsutbyttebeskrivelsene

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg for eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Varighet: én uke.

Besvarelsen skal være på 3000 ord (+/- 10 %).

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 2. desember 2019

Befring, E. (2016). Grunnbok i spesialpedagogikk. Kap 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 og 16 Oslo: Universitetsforlaget (204 sider)

Bru, E., Idsøe, E. C. & Øverland, K. (Red.). (2016). Psykisk helse i skolen. (kap. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15). Oslo: Universitetsforlaget. (251 sider)

Dalen, M. (2013) Spesialundervisning – til elevens beste? Oslo: Gyldendal (105 sider)

Egeberg (2013). Spesifikke språkvansker og flerspråklighet. Psykologi i kommunen, 5(2), 21-35. (15 sider)*

Høien, T. & Lundberg, I. (2012). Dysleksi: fra teori til praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk. (kap. 1, 2, 5, 7, 8) (220 sider)

Idsøe, E. C. (2014). Elever med akademisk talent i skolen. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (163 sider)

Kaale, A & Nordahl-Hansen, A (2019) Barn og unge med autisme spekterforstyrrelser. I E. Befring, & R. Tangen (Red.), Spesialpedagogikk (s. 129-150). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (25 sider)*

Lunde, O. (2003). Matematikkvansker som spesialpedagogisk tema. Nordisk tidsskrift for spesialpedagogikk, 81(3), 245-260. (16 sider)*

Lyster, S.-A. (2019) Elever med lese- og skrivevansker – Hva vet vi? Hva gjør vi?. Oslo: Cappelen Damm (132 sider)

Nordahl, T. (2012) Bedre læring for alle elever. I Nordahl, T. (Red.) Bedre læring for alle elever. Om skoler som har problemer med elever, og om elever som har problemer i skolen (s. 192-206) Oslo: Gyldendal. (14 sider)*

Ostad, S. A. (2013): Strategier, strategiobservasjon og strategiopplæring - Med fokus på elever med matematikkvansker, 2. utgave. Trondheim: Lærebokforlaget A/S. (83 s.)

Roland, E. (2016) Myndig klasseledelse og sårbare elever. I Midthassel U.V., Bru, E., Ertesvåg, S. og Roland, E. (Red) Sosiale og emosjonelle vansker – Barnehagens og skolens møte med sårbare barn og unge (s. 152-161) Oslo: Universitetsforlaget (11 sider)*

Thygesen m.fl. (2011). Er generell pedagogisk kompetanse tilstrekkelig for å sikre en inkluderende skole? Norsk Pedagogisk Tidsskrift 2(95), 103-114. (11 sider)*

Totalt antall sider: 1250

Offentlige dokumenter og rapporter studenten skal kjenne til og kunne bruke:
Opplæringsloven (1998) Lov om grunnskolen og den vidaregående opplæringa. Hentet fra
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

Meld.St.; «Tidlig innsats og inkluderende» felleskap» kom mer høsten 2019, ikke publisert når pensum listen ble sendt inn.

NOU 2016:14 Mer å hente – Bedrelæring for elever med stort læringspotensial

Utdanningsdirektoratet (2019) nettsider om spesialundervisning:
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/sarskilte-behov/>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:55

LMUPED10417 PED104 Flerkulturell pedagogikk (5-10) (Vår 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk (150 studiepoeng) som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Emnet er obligatorisk for studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk som skolerelevant fag (30 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10 i kombinasjon med en av masterfordypningene i engelsk, matematikk, norsk eller tysk.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 1. og 2. studieår
- Bestått PED101 (5-10)

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om ulike kulturforståelser og forstår hvilken betydning religion, kultur og språk kan ha i sosialiseringssprosesser og for identitetsdannelsen
- har kunnskap om urfolk og nasjonale minoriteter og hvilke rettigheter disse gruppene har i skolen
- har kunnskap om hvilken betydning kulturelle normer knyttet til kjønn og seksualitet kan ha for inkluderings- og ekskluderingsprosesser
- har kunnskap om hvordan begreper og begrepsbruk kan bidra til stereotypisering, generalisering og stigmatisering
- har kunnskap om nyere norsk innvandringshistorie, dagens globalisering og migrasjonsprosesser, og kan anvende denne kunnskapen for å forstå bakgrunnen til elever, foreldre og kollegaer med innvandrerbakgrunn.
- kunnskap om rasisme og diskriminering og hvordan dette kan bidra til at barn og unge ikke opplever anerkjennelse og likeverd i skolen
- har kunnskap om minoritetsspråklige elevers rettigheter, morsmålets betydning for å lære et andrespråk, og tilrettelegging av undervisning for minoritetsspråklige elever.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bidra til at det skapes inkluderende sosiale fellesskap blant elever, foreldre og kollegaer og arbeide holdningsskapende for å unngå at barn og unge utvikler radikalisering, fremmedfrykt og diskriminerende adferd
- kan prosedyrene for kartlegging av språkkompetanse og hvordan det søkes om midler til særskilt norsk, tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring
- kan planlegge og gjennomføre læringssituasjoner slik at minoritetsspråklige elever opplever mestring
- kan gjøre kritiske analyser av tekster og undervisningspraksiser med tanke på å hindre ekskludering

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan bidra til at mangfold blant elever, foreldre og ansatte brukes som en ressurs både for den enkelte selv og for klasse- og skolefellesskapet
- kan ut fra forskningsbasert kunnskap kritisk drøfte holdninger og verdier knyttet til ulikformighet for mangfold
- kan komme i dialog med elever, foreldre og kollegaer uavhengig av den enkeltes kulturelle bakgrunn
- kan bidra til at det skapes lærings- og utviklingsmiljøer der alle opplever likeverd, tilhørighet og mestring

Innhold

Dette emnet skal, som emne PED103, sette studentene i stand til å skape læringsmiljøer der elever opplever likeverd, tilhørighet og mestring. Emnet rettes spesielt mot kulturelt og språklig mangfold, men studentene skal også bli bevisstgjort egne holdninger til utsatte grupper i samfunnet generelt. Studentene skal utvikle holdninger som bidrar til at forskjellighet blant elever, foreldre og kollegaer forstås som normalt og verdifullt. Det skal også kunne legges til rette for likeverdige læringssituasjoner der alle elever opplever mestring.

Sentrale temaer er:

- Innvandring, globalisering og migrasjonsprosesser
- Urfolk og nasjonale minoriteter
- Kultur og kulturforståelse
- Sosialisering og identitet
- Kjønn og seksualitet
- Diskriminering og rasisme
- Anerkjennelse, likeverd og tilhørighet
- Morsmål og andrespråk

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer som forelesninger, seminarer, rollespill, gruppearbeid og ulike bilde- og tekstproduksjoner. Studentene vil også arbeide med ulike oppgaver som er utarbeidet for å bevisstgjøre egne holdninger.

Arbeidsmåten skal fremme evnen til samarbeid, analyse, drøfting og kritisk refleksjon.

Studenten vil gjennom artikkelseminarer videreutvikle akademisk lesing, skriving og profesjonell faglig refleksjon.

Ikke alle temaer innen emnet kan behandles i forelesninger eller seminar. Det er studentens ansvar å tilegne seg pensum.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er tre uker praksis i 6. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

PED103 har ansvar for praksisperioden.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Minimum 80% deltagelse på undervisning
2. Individuell skriftlig innlevering og muntlig presentasjon av en skjønnlitterær bok som er relevant for studiet. Oppgaven skal knyttes til teori, følge mal og være på 1500 ord +/- 10 %

Arbeidskravene skal leveres til fastsatte frister og må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen.

Varighet ca. 25 minutter.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og i sluttevaluering

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 20.11.2019.

Ali, Sumaya Jirde (2018). *Ikkje ver redd sånn som meg*. Oslo: Samlaget. (90 s.)

Anker, T. & Lippe, von der, M. (2015). Når terror ties ihjel: en diskusjon om 22. juli og demokratisk medborgerskap i skolen. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 99(2), s. 85 - 96.

Bangstad, S. (2017). Rasebegrepets fortid og nåtid. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(03), 233-251.

Brunstad, P.O. (2016). Marginalisering, radikaliserings og kjedsomhet. I Børhaug, F.B. & Helleve, I. (red.), *Interkulturell pedagogikk som motkraft i en monokulturell praksis*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 151-167. (16 s.)*

Chinga-Ramirez, C. & Solhaug, T. (2014). Jeg er annerledes! – en diskusjon av erfaringer med å være annerledes i den norske skolen. I Westrheim, K. & Tolt, A. (red.). *Kompetanse for mangfold. Om skolens utfordringer i det flerkulturelle Norge*. Bergen: Fagbokforlaget, 217-242. (25 s.)*

Dypedahl, M. & Bøhn, H. (2017). *Veien til interkulturell kompetanse*. Bergen: Fagbokforlaget (151 s.)

Eide, E. (2014). «Det store vi» - medier, inkludering og ekskludering. I Westrheim, K. & Tolt, A. (red.), *Kompetanse for mangfold. Om skolens utfordringer i det flerkulturelle Norge*. Bergen: Fagbokforlaget, 150-167. (17 s.)

Johansen, J.D. & Varvin, S. (2019). I tell my mother that ... sometimes he didn't love us – Young adults' experiences of childhood in refugee families: A qualitative approach. *Childhood*, 26(2) 221-235. (14 s.)

Kalkman, K. & Kibsgaard, S. (2019). *Vente, håpe, leve-. Familier på flukt møter norsk hverdagsliv*. Oslo: Universitetsforlaget. (150 s.)

Mortensen-Buan, A.B. (2016). « Dette er en samer ». Visuell framstilling av samer i et utvalg av lærebøker i samfunnsfag. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Folk uten land? Å gi stemme til urfolk og nasjonale minoriteter*. Kristiansand: Portal forlag, 93-112. (19 s.)*

Nergård, V. (2011). Flerforeldre-systemet i samisk barneoppdragelse. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 95(01), 30-42.

Nielsen, H.B. & Henningsen, I. (2018). Guttepanikk og jentepress – paradokser og kunnskapskrise. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 42(1-2), s. 6-28.

- Rogstad, J. & Midtbøen, A.H. (2010). Den utdannede, den etterlatte og den drepte: Mot en ny forståelse av rasisme og diskriminering. *Sosiologisk tidsskrift*, 18, 31-52. (21 s.)
- Røthing, Å. (2015). Rasismesom tema i norsk skole. Analyser av læreplaner og lærebøker og perspektiver på undervisning. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 99(2), s. 72-84. (12 s.)
- Røthing, Å. (2019). «Ubehagets pedagogikk» – en inngang til kritisk refleksjon og inkluderende undervisning? *FLEKS, Scandinavian Journal of Intercultural Theory and Practice*, 6(1), 40-57. (17 s.)
- Skuland, S.E. (2019). Packed Lunch Poverty: Immigrant Families' Struggles to Include Themselves in Norwegian Food Culture. I Borch, A., Harsløf, I., Klepp, I.G. & Laitala, K. (red.), *Inclusive Consumption Immigrants' Access to and Use of Public and Private Goods and Services. Consumption Research*, Norway, Oslo Metropolitan University, 154-168. (14 s.)
- Spernes, K.I. (2014). En anerkjennende skole? - Elever med innvandrerbakgrunn og deres skoleerfaringer. I Geir Afdal; Åse Røthing & Espen Schjetne (red.), *Empirisk etikk i pedagogiske praksiser: artikulasjon, forstyrrelse, ekspansjon*. Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-45738-9. 10. s 177- 199. (22 s.)*
- Spernes, K.I. (2017). Kulturelt mangfold i skolen. I Kitt Lyngsnes & Marit Rismark (red.), *Didaktisk praksis 5.-10.trinn*. Gyldendal Akademisk. Kap. s 119 – 138. (19 s.)* eller Spernes, Kari (2017). Kulturelt mangfold i barneskolen. I Kitt Lyngsnes & Marit Rismark (red.), *Didaktisk praksis 1.-7. trinn*. Gyldendal Akademisk. Kap. 6. s. 89-110 (21 s.)*
- Spernes, K. & Fjeld, H.S. (submitted). "Nobody Notices You, so You Are Invisible". Recognition of Bilingual Teachers in Schools. *Scandinavian Journal of Educational Research*. (20 s.)*
- Spernes, K. (under arbeid). Lærerstudenters refleksjoner rundt egne fordommer.*
- Svendsen, S.H.B., Stubberud, E. & Djupedal, E.F. (2018). Skeive ungdommers identitetsarbeid: SKAM etter homotoleransen. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 42(3), 162-183. (21).
- Synnes, R.M. (2019). Kjønn og religiøse grenser: Ungemuslimere og kristnes forhandlinger av kjønn i migrantmenigheter. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 3(4), s. 254-268. (14 s.)
- Veum, A. (2016). «Rom-tiggerne – Deutsjelte». Ein multilodal analyse av korleistilreisanderom blir framstilt i norske aviser. I Askeland, N. & Aamotsbakken, B. (red.), *Folk uten land? Å gi stemme til urfolk og nasjonale minoriteter*. Kristiansand: Portal forlag, 225-245. (20 s.)
- Walås, Y.T. (2017). Man snakker ikke om sånt» – En kvalitativ undersøkelse om ikke-vestlige innvandreres syn på psykiske lidelser. *Tidsskrift for psykisk helsevern*, 14(2), s. 134-144 (10 s.)
- Øzerk, Kamil (2016). Tospråklig oppvekst og læring. Cappelen Damm Akademisk. Kap. 2, 3, 4, 5, 6, 11 og 18. (65 s.)
- En selvalgt skjønnlitterær bok relatert til innholdet i emnet (roman)

LMUPED40117 PED401 Lærerprofesjonalitet (5-10) (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår.
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår.
- Bestått obligatoriske emner: PED101 (5-10) og PED102 (5-10).
- Studenter som velger profesjonspedagogikk som masterfag må ha bestått 60 studiepoeng i pedagogikkfaget.
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår.

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap om lærerprofesjonalitet, profesjonell kunnskap og læreridentitet sett i lys av profesjonsteori og politiske føringer som har preget feltet og den pluralistiske virkeligheten utdanningen befinner seg i
- har inngående læreplanforståelse og kan drøfte utfordringer i realiseringen av gjeldende læreplan og øvrige styringsdokumenter
- har avansert kunnskap om aktuelle internasjonale utdanningsstrukturer og føringer som har relevans for norsk skole og utdanning
- har inngående kunnskap om hvilken påvirkning digital utvikling har på skolens og lærerprofesjonens egen art
- har inngående kunnskap om teorier og empirisk forskning knyttet til etiske perspektiver på profesjonsutøvelsen

Ferdigheter

Kandidaten

- kan kritisk analysere skolens verdigrunnlag, og legge til rette for pedagogisk virksomhet i samsvar med verdigrunnlaget
- kan tilegne seg forskningsbasert kunnskap og kritisk analysere og reflektere over egen og fellesskapets praksis i skolen
- kan delta på digitale arenaer og kan bruke profesjonsfaglige nettverk for egen læring og utvikling, og for kunnskapsdeling mellom kollegaer
- kan med utgangspunkt i profesjonsetiske perspektiver analysere og reflektere over profesjonsutøvelsen

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan tilegne seg oppdatert og forskningsbasert kunnskap relevant for profesjonsutøvelsen, og kjenner til sentrale vitenskapelige publiseringskanaler for utdanningsforskning
- kan kritisk analysere og delta i samfunnsdebatter om utdanningspolitikk og utdanningspolitiske føringer som for eksempel grunnleggende ferdigheter, vurderingsformer og ulike testsystemer
- innehar endrings- og utviklingskompetanse som grunnlag for å møte framtidens skole
- kan tilpasse lærerrollen til ulike aktiviteter og variere mellom roller som veileder, retningsgiver, deltaker og formidler i digitale omgivelser

Innhold

I dette emnet er fokuset profesjonsutøvelsen, profesjonell kunnskap samt de politiske og etiske rammene for læreres profesjonsutøvelse. Ulike forståelser av profesjon og profesjonalisering og utvikling av profesjonell rolle og identitet blir belyst. Ulike teoretiske perspektiver på profesjonell kunnskap og læring blir løftet fram og sett i sammenheng med de utfordringer profesjonen står overfor i framtidens kunnskapsamfunn.

Sammenhengen mellom pedagogikk og etikk, samt etiske perspektiver på lærerrollen i et samfunns- og framtidsperspektiv drøftes. Sentrale temaer som blir tatt opp er læreplananalyse, test og vurderingssystemer, læringsutbyttebeskrivelser og læreres autonomi og profesjonelle handlingsrom.

Undervisnings- og læringsformer

Dette emnet blir organisert som et fellesemne for grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10. Arbeidskravene innhold rettes mot programmen studenten tilhører.

I dette emne vil det bli lagt vekt på aktiviteter som krever ferdigheter i å formidle, kommunisere, samarbeide, lede, samt veilede og vurdere. Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer som forelesninger, artikkelseminarer, gruppearbeid, ulike tekstproduksjoner, herunder kronikkskrivekurs, og selvstudium. Arbeidsmåten skal fremme evnen til analyse, drøfting og refleksjon. Studenten medvirker i planlegging og utarbeiding av evalueringskriterier knyttet til arbeidskrav.

Bruk av ulike digitale verktøy, seminare, samtaler og veiledning er gjennomgående arbeidsformer. Utdanningen skal bevisstgjøre studenten på digitale mediers muligheter og begrensninger.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Iht. rammeplanen skal religion, livssyn og etikk (RLE) med et omfang tilsvarende 15 studiepoeng være integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap. I dette emnet utgjør RLE-komponenten tilsvarende 4 studiepoeng. Læringsutbyttebeskrivelser knyttet til RLE-komponenten i emnet er kursivert.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis knyttet til 7. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Minimum 80% deltagelse på undervisning.
2. Deltakelse på alle profesjonsdager.
3. Skrive et leserinnlegg/kronikk knyttet til et aktuelt utdanningspolitisk tema/problemstilling - gruppeoppgave
4. Profesjonsetikk - en caseanalyse fra egen praksis - individuelt arbeid.

Arbeidskravene skal leveres til fastsatte frister og må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen.

Varighet ca. 25 minutter.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 10.08.2020

- Afdal, G. (2014). Etske og pedagogiske logikker [Ethical and educational logics]. In G. Afdal, Å. Røthing, & E. Schjetne (Eds.), *Empirisk etikk i pedagogiske praksiser* [Empirical ethics in educational practices]. [Oslo]: Cappelen Damm.
- Afdal, Geir (2018). Mellom effektivitet og verdier? Om accountability-politikk og læreres profesjonelle verdier, i Schjetne, E. and Skreftsrud, T. A. (eds.). *Å være lærer i en mangfoldig skole: Kulturelt og religiøst mangfold, profesjonsverdier og verdigrunnlag*. Oslo: Gyldendal.
- Afdal, H. W. (2014). Det gode og det rette i profesjonsutøvelsen – hvordan blir det til? Et diskursanalytisk blikk på utviklingen av den etiske plattformen for lærerprofesjonene. I Afdal, G., Schjetne, E., & Røthing, Å. (Ed.), *Etikk i pedagogiske praksiser. Bidrag til empirisk pedagogisk etikk*. Oslo: Cappelen Akademiske.
- Afdal, H. W. (2018). Sandefjordsaken: Politisk styring, ansvarliggjøring og læreres profesjonelle praksis. In E. Schjetne & T. A. Skreftsrud (Eds.), *Å være lærer i en mangfoldig skole. Kulturelt og religiøst mangfold, profesjonelle verdier og verdigrunnlag* (pp. 222-237). Oslo: Gyldendal Akademiske.
- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), 107-128.
- Biesta, G. J. (2015). *Good education in an age of measurement: Ethics, politics, democracy*: Routledge. (Kap. 3: Education between accountability and responsibility)
- Heggen, K. (2008). Profesjon og identitet. i A. Molander & L. I. Terum (Eds.), *Profesjonsstudier*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Hermansen, H., & Mausethagen, S. (2016). Når kunnskap blir styrende: Læreres rekontekstualisering av nye kunnskapsformer. *Acta Didactica Norge*, 10(2), 92-107.
- Hermansen, H. (2018). *Kunnskapsarbeid i lærerprofesjonen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Johannessen, M., Øgrim, L., & Giæver, T. H. (2014). Notion in motion: Teachers' digital competence. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 9(04), 300-312.
- Jørgensen, C. V. (2011). Magt og professionalitet. Vi er hinandens alibi. In C. Pedersen (Ed.), *Praksisfilosofi: faglig refleksjon på tværs af professioner*. København: Akademisk Forlag.
- Lahn, L. & Jensen, K. (2008): Profesjon og læring, i A. Molander & L. I. Terum (Eds.), *Profesjonsstudier*. Oslo: Universitetsforlaget
- Mausethagen, S. (2015). *Læreren i endring?: om nyeforventninger til lærerprofesjonen og lærerarbeidet*. Oslo: Universitetsforlag.
- Mausethagen, S., & Mølsted, C. E. (2015). Shifts in curriculum control: contesting ideas of teacher autonomy. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 1(2).
- Mausethagen, S., Skedsmo, G., & Prøitz, T. S. (2019). Hva slags utvikling? Elevresultater som utgangspunkt for utviklingsarbeid, i Helstad, K. og Mausethagen, S. (2019) *Nye lærer- og lederroller i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Morlander, A. (2013). Profesjonelt skjønn i velferdsstaten: mekanismer for ansvarliggjøring, i Morlander, A. og Smeby, J. C. (red.) *Profesjonsstudier II*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Prøitz, T. S. (2015). *Læringsutbytte*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Sahlberg, P. (2011). The Fourth Way of Finland. *Journal of educational change*, 12(2), 173-185. (12 s.)

Schjetne, E., Afdal, H. W., Anker, T., Johannesen, N., & Afdal, G. (2016). Empirical Moral Philosophy and Teacher Education. *Ethics and Education*, 11(1), 29-41. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/17449642.2016.1145498>

Smeby, J. C. (2013). Profesjon og ekspertise, i Morlander, A. og Smeby, J. C. (red.) Profesjonsstudier II. Oslo: Universitetsforlaget.

Solbrekke, T. D., & Østrem, S. (2011). Profesjonsutøvelse mellom profesjonelt ansvar og regnskapsplikt. *Nordic Studies in Education*, 31(03).

Stornes, T., Tvedt, M. S., & Bru, E. (2013). Best med test? – Et motivasjonsteoretisk perspektiv på bruk av normative tester i grunnskolen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 97(04-05).

Taylor, L. A. (2017). How teachers become teacher researchers: Narrative as a tool for teacher identity construction. *Teaching and teacher education*, 61, 16-25.

Tronsmo, E. Changing conditions for teachers' knowledgework: new actor constellations and responsibilities. *The Curriculum Journal*, doi:10.1002/curj.60

Wasson, B., & Hansen, C. (2014). Making use of ICT: Glimpses from Norwegian teacher practices. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 9(01), 44-65.

Wittek, L., & Gundersen, I. (2018). Identitet som lærer. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:36

LMAGENT20 Entreprenørskap i skolen (30 timer) (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Magne Skibsted Jensen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Dette er et arbeidskrav i 5-årige grunnskolelærerutdanninger (300 stp) for hhv trinn 1-7 og trinn 5-10, og inngår som et obligatorisk kurs på 30 timer (5 dager).

Undervisningssemester

Kurset gjennomføres i høstsemesteret i 4. studieår i grunnskolelærerutdanningene (300 stp).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten kan

- utvikle kompetanse og forståelse knyttet til sentrale elementer i entreprenørskapsarbeid i skolesammenheng

- bidra til økt forståelse for pedagogisk entreprenørskap, den entreprenørielle skole, praktisk metode, kreativitet og nyskaping

Ferdigheter

Studenten kan

- planlegge, gjennomføre og evaluere undervisningsopplegg i entreprenørskap tilpasset aktuelle klassetrinn i grunnskolen i tråd med Ungt Entreprenørskaps program mer og metoder
- anvende entreprenørskap på tvers av fag i skolen

Generell kompetanse

Studenten kan

- møte de nye utfordringene innenfor kreativitet, pedagogikk / metodikk / nye roller for lærere og elever i en utvidet læringsarena med positive holdninger
- bruke entreprenørskap til å skape et elevaktivt læringsmiljø og styrke kontakten mellom arbeidet i klasserommet og samfunnet rundt skolen

Innhold

Kurset omfatter arbeid med relevante undervisningsopplegg knyttet til **Ungt Entreprenørskaps** program mer for grunnskolen. Følgende program mer kan være aktuelle, avhengig av hvilket klassetrinn studentene skal arbeide med:

Vårt Lokalsamfunn tar elevene med på en oppdagelsesferd i eget nærmiljø hvor de lærer om samspillet mellom mennesker, næringsliv og offentlige tjenester. Programmet går over fem undervisningsøkter og er rettet mot 4.-5. trinn.

SikkSakk Europa gir elevene en spennende introduksjon til land og ressurser i Europa. Elevene får bedre forståelse for hvordan vi i et samfunn gjør bruk av ressurser og hvordan vårt eget forbruk påvirker samfunnet rundt oss. Programmet går over fire undervisningsøkter og er rettet mot 4.-7. trinn.

SMART inspirerer elever til skaperglede, handling og samarbeid. Elevene skal løse problemer de ser rundt seg i nærmiljøet ved hjelp av deres egne erfaringer, kunnskaper og interesser. SMART er tilrettelagt for elever på 5.-7. trinn.

Elevbedrift er et program for ungdomsskolen hvor elevene erfarer hva det innebærer å starte, drive og utvikle sin egen bedrift, basert på en forretningside som de selv har utviklet. Det er viktig at elevene bruker egne kunnskaper, erfaringer og nettverk

Gründercamp er en treningsleir i kreativitet og nyskaping der elevene får et oppdrag som de skal presentere en løsning på innen et avgrenset tidsrom. Oppdraget er reelt og blir gitt av en oppdragsgiver fra en privat eller offentlig virksomhet. Programmet tilbys elever i ungdomsskolen.

Økonomi og karrierevalg går over tre undervisningsøkter og lar elevene reflektere over hva de vil med livet sitt gjennom å bevisstgjøre dem på egne interesser, ferdigheter og verdier. Dette kobles mot mulige utdannings- og yrkesvalg. I tillegg lærer elevene om betydningen av ryddighet og oversikt i personlig økonomi. Programmet går over tre undervisningsøkter og er rettet mot ungdomstrinnet.

Se mulighetene trener elevenes entreprenørskapskompetanse knyttet til kreativitet, selvinnsikt og beslutningstaking. Programmet går over fem undervisningsøkter og har ungdomsskolen som målgruppe.

Jobbskygging gir elevene en unik mulighet til å erfare hva som finnes av mulige yrkes- og utdanningsvalg ved at de gis mulighet til å følge en arbeidstaker gjennom en arbeidsdag. Skyggingen gjennomføres på 8., 9. og 10. trinn.

Kurset i entreprenørskap i skolen består av tre hoveddeler:

1. Kunnskapsgrunnlag og forarbeid

Dette omfatter et todagers kurs i regi av Ungt Entreprenørskap i Østfold

2. Gjennomføring av undervisningsprosjektet

Studentene gjennomfører et undervisningsprosjekt over to dager med utprøving av relevante programmer i entreprenørskap på en praksisskole. Dette kan ha form av klasseovertakelse i samarbeid med studentenes praksislærer, eller inngå som en del av samarbeidet mellom høgskolen og praksisskolen, der studentene får tilgang til å gjennomføre undervisningsprosjektet i samarbeid med klassens lærere.

3. Deltagelse på et arrangement i regi av Ungt Entreprenørskap Østfold

Studentene deltar på et arrangement i regi av Ungt Entreprenørskap Østfold. Datoer og de ulike arrangementene vil bli offentliggjort i Canvas.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene arbeider med gjennomføringen av undervisningsprosjektet i entreprenørskap i grupper. Forberedelser, etablering av kunnskapsgrunnlag og gjennomføring foregår i samlet gruppe.

Arbeidsomfang

Kurset er obligatorisk med et omfang på 30 timer.

Praksis

Gjennomføringen av undervisningsprosjektet foregår på en praksisskole i 4. studieår med en varighet på 2 dager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravet i entreprenørskap i skolen omfatter:

1. Deltakelse på todagers kurs i entreprenørskap
2. Gjennomføring av to dagers undervisningsprosjekt i entreprenørskap
3. Refleksjonsnotat knyttet til teoretiske og praktiske aspekter ved entreprenørskap
4. Deltakelse på arrangement i regi av Ungt Entreprenørskap Østfold

Eksamen

Den enkelte students innsats i kurset vurderes til *Godkjent/ikke godkjent* basert på dokumentert godkjente arbeidskrav.

Evaluering av emnet

Studentene gir nettbasert tilbakemelding på sine erfaringer og sin opplevelse av kursets relevans og kvalitet som del av ordinær studieevaluering høsten i 4. studieår.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 17.01.2020

Handlingsplanen for entreprenørskap i skolen:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/uh/rapporter_og_planer/entreprenorsk_09_net.pdf

Ødegård, I. K. R. (2014) Pedagogisk entreprenørskap i lærerutdanning. En framtidrettet læringsstrategi. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk

Ødegård, I. K. R. & Nøvik, T.V. (2019) Pedagogisk entreprenørskap. Kreativitet, livsmestring og dybdelæring i skolen. Oslo: Cappelen Dam m Akademisk

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:29

LMUNOR40117 NOR401 Lesing, skriving og munnlegheit (5-10) (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Anders Eilertsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som vel norsk som

- masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsretta pedagogikk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperiodar i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng frå 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng frå masterfordjupingsfaget

- Bestått FoU-oppgåva i 3. studieår

Undervisningssemester

7. semester (haust)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert forståing av literacy-om grepet og kan sjå dette i eit tverrfagleg skoleperspektiv
- har inngåande og forskingsbasert kunnskap om utvikling av lese- og skrivekompetanse på mellom- og ungdomstrinnet, og om vurdering og prøving av slik kompetanse
- har god kunnskap om retorikk og om kva som kjenneteiknar munnleg språkbruk i ulike situasjonar
- har avansert kunnskap om forholdet mellom skriftspråk og talespråk og om karakteristiske trekk ved skriftleg og munnleg kommunikasjon
- har god kunnskap om utforskande og kreative arbeidsmåtar innanfor lesing, skriving og munnlege ferdigheiter i norskfaget

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan vurdere korleis forskingsbasert kunnskap kan brukast i arbeidet med lese- og skriveopplæring og leggetil rette for tilpassa opplæring
- kan drøfte korleis det kan leggestil rette for utvikling av lesekompetanse knytt til eit breitt spekter av tekster, blant anna læreboktekster og andre typar multimodale tekster
- kan reflektere over korleis kunnskapar om likskapar og forskjellar mellom tale- og skriftspråk kan bidra til å gj god undervisning i skriftleg og munnleg bruk av språket
- kan drøfte korleis arbeid med både nynorsk og bokmål i skolen kan vere ein ressurs i utviklinga av språkleg kompetanse

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan sjå betydninga av å utvikle lesing, skriving og munnleg bruk av språket for den enkelte eleven og for samfunnet
- kan sjå samanhengen mellom gode kunnskapar i lesing og skriving og demokrati og deltaking

Innhold

Emnet *Lesing, skriving og munnlegheit* tar utgangspunkt i ei fagleg drøfting av det mangefasetterte om grepet literacy. Om grepet vil bli behandla både i eit skole- og undervisningsperspektiv og i eit vidare samfunnsperspektiv, og det vil bli sett inn i ein norskfagleg samanheng.

Det vil vere ei forskingsbasert tilnærming til lese-, skrive- og munnleg opplæring, og drøftingar av korleis ny kunnskap innanfor desse felt kan brukast i praksis. Lesing og skriving vil også bli tematisert i ein spesifikt norsk språkleg kontekst, med nynorsk og bokmål som jamstilte skriftspråk og opplæringsspråk i skolen.

Forholdet mellom skriftspråk og talespråk og karakteristiske trekk ved skriftleg og munnleg kommunikasjon vil også bli behandla.

Lesing, skriving og munnlegheit vil vere eit fagleg grunnlag for arbeidet med andre emne i masterdelen av norskfaget.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesingar
- gruppearbeid
- seminar med munnlege presentasjonar og tilbakemelding frå lærar og medstudentar
- sjølvstudium og arbeid i kollokviegrupper

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna: Ordboksressursar på nett (didaktisk tilnærming - korleis lære elevane det?), studentsamarbeid om utvikling av fagsider på nett (blogg, Wiki etc.).

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er ikkje rettleidd praksis i 7. semester. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Individuell, munnleg presentasjon av utkast til fagtekst på eit fagseminar. Utkastet skal vere grunnlag for arbeidskrav 2.
2. Levere ei individuell fagtekst etter vanlege normer for fagtekster til fastsett tid. Omfang: 8-10 sider, eksklusiv litteraturliste. Målform: nynorsk.

Studenten vil få rettleiing og tilbakemelding frå faglærar og/eller medstudentar i arbeidet med den obligatoriske fagteksten.

Arbeidskrava må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell munnleg eksamen.

Eksamen varer i om lag 40 minutt.

Eksamen er todelt: Kandidaten skal presentere eit fagleg relevant emne etter eige val. Presentasjonen skal vare i 5-10 minutt. Deretter vil det vere ein samtale om faglegespørsmål mellom kandidaten og sensorane. Både fagkunnskapar og evne til formidling og munnleg kommunikasjon vil bli vurdert.

Karakterregel A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentane midtvegs/undervegs og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 4. juni 2020.

Bøker

Bakken, Jonas (2009). Retorikk i skolen. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-01519-4

Bråten, Ivar (Red.) (2007). Leseforståelse: Lesing i kunnskapssammenheng - teori og praksis. Oslo: Cappelen Akademisk. ISBN 9788202261757. Kap. 2, 3 og 10 (77 sider)

Penne, Sylvi, Hertzberg, Frøydis & Solem, Marit Skarbø (2020). Muntlige tekster i klasserommet (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 9788215025360. (140 sider)

Pressley, Michael & Allington, Richard L. (2014). Reading instruction that works. The case for balanced teaching. 4th Edition. New York: Guilford Press. (kap. 1, 4 og 5) (147 sider)

Skovholt, Karianne & Veum, Aslaug (2014). Tekstanalyse. Ei innføring. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (178 sider)

Artiklar og kapitler

Aase, Laila (2012). Skriveprosesser som dannelse. I Matre, Synnøve, Dagrun K. Sjøhelle & Randi Solheim (red.). Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-02044-0 (s. 48-58) (11 sider) K

Andreassen, Rune & Bråten, Ivar (2010). Examining the prediction of reading comprehension on different multiple-choice tests. Journal of Research in Reading, 33, 263-283 (21 sider) Tilgjengeleg frå <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1467-9817.2009.01413.x/full>

Andreassen, Rune & Bråten, Ivar (2011). Implementation and effects of explicit reading comprehension instruction in fifth-grade classrooms. Learning and Instruction, 21, 520-537 <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2010.08.003> (19 sider)

Bakken, Jonas og Andersson-Bakken, Emilia (2016). Forståelser av skjønnlitteratur og sakprosa i norskfagets oppgavekultur. I Tidsskriftet Sakprosa vol 8 (3) (36 s.) Tilgjengeleg: <https://www.journals.uio.no/index.php/sakprosa/article/view/3669/3552>

Berge, Kjell Lars (2014). Å kunne uttrykke seg skriftlig. I Stray, Janicke H. & Line Wittek (red.). Pedagogikk - en grunnbok. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 488-502) (14 sider) K

BLIKSTAD-BALAS, Marte (2018). Skrivdiskurser i norskfaget - en analyse av hvordan norsk lærere snakker om skriving på åttendedetrinn. Nordic Journal of Literacy Research, Vol. 4, pp. 42-60. <http://dx.doi.org/10.23865/njlr.v4.1020> (18s.)

Børresen, Beate (2015). En egen form for samtale. I Christensen, Hanne & Seierstad, Ruth Stokke (Red.) Samtalens didaktiske muligheter. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-48265-4 (14 sider). K

Bueie, Agnete (2016). Nyttige og mindre nyttige lærer kommentarer - slik elevene ser det. I Nordic Journal of Literacy Research, vol. 2, pp. 1-28. Tilgjengeleg frå <https://nordicliteracy.net/index.php/njlr/article/view/188#alm>

Bueie, Agnete (2017). Å utvikle elevenes revisjonskompetanse. I Kverndokken, Kåre, Askeland, Norunn og Siljan, Henriette Hogga (Red.), Kvalitet og kreativitet i klasserommet - ulike perspektiver på undervisning, s. 71-97. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-2227-8 K

Engblom, Charlotte (2016). Prefabricated Images in Young Children's Text-Making at School. I Designs for Learning, 8(1), s. 37-47 (10 sider), DOI: <http://dx.doi.org/10.16993/dfl.70> Digitalt tilgjengelig

Evensen, Lars S. (2009). Vurdering av elevers skrivekompetanse. En kompleks utfordring. I Haugaløkken, Ove K., Lars S. Evensen, Frøydis Hertzberg & Hildegunn Otnes (red.). Tekstvurdering som didaktisk utfordring. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 15-23) (9 sider) K

Flower, Linda og Hayes, John [1981] (1991). En teori om skriving som kognitiv prosess. I Bjørkvold, Eva og Penne, Sylvi (red.) Skriveteori. Oslo: LNU/Cappelen. ISBN 82-02-12831-5 (s. 102-127) K

Frønes, Tove S. (2016). Kap. 7 Resultater i lesing. Kjærnsli, Marit. & Fredrik Jensen. (red.). Stø kurs: Norske elevers kompetanse i naturfag, matematikk og lesing i PISA 2015. Oslo: Universitetsforlaget. Tilgjengeleg frå <https://www.idunn.no/sto-kurs-pisa-2015/7-resultater-i-lesing>

Jansson, Benthe K. og Traavik, Hilde (2017). Godt i både nynorsk og bokmål allereie på barnesteget? I Norsk læreren. Tidsskrift for språk, litteratur og didaktikk. Nr. 1/41. Bergen: LNU/Fagbokforlaget (s. 104-119). Tilgjengeleg frå http://www.norskundervisning.no/wp-content/uploads/2016/02/NL1.2017_Jansson_Traavik.pdf

Kjeldsen, Jens Elmelund (2014): Kap. 3, En ny retorikk. I: Retorikk i vår tid. Oslo. Spartacus (s. 53-68) K

Kjeldsen, Jens Elmelund (2014): Kap. 5, Retorisk genre teori. I: Retorikk i vår tid. Oslo. Spartacus (s. 94-111) K

Kjærnsli, Marit. & Fredrik Jensen (2016). Kap. 1 PISA 2015 - gjennomføring og noen sentrale resultater. <https://www.idunn.no/sto-kurs-pisa-2015/1-pisa-2015-gjennomforing-og-noen-sentrale-resultater> I: Kjærnsli, Marit. & Fredrik Jensen (red.). Stø kurs: Norske elevers kompetanse i naturfag, matematikk og lesing i PISA 2015. Oslo: Universitetsforlaget.

Kress, Gunther (2000). Multimodality. I Cope, Bill & Mary Kalantzis (red.). Multiliteracies. Literacy learning and the design of social futures. London/New York: Routledge. (kap. 9) (21 sider). K

Ledin, Per (2015). Listans og tabellens semiotik. I Sakprosa Vol. 7 Nr. 2 ISSN 1891-5108 (25 sider). Tilgjengelig frå <https://www.journals.uio.no/index.php/sakprosa/article/view/947/986>

Matre, Synnøve og Solheim, Randi (2014). Lærersamtaler om elevtekstar - mot eit felles fagspråk om skriving og vurdering. I Hvistendahl, Rita og Roe, Astrid (red.), Alltid norsk didaktikk. Festskrift til Frøydis Hertzberg på 70-årsdagen. (s. 219-243). Oslo: Novus forlag. ISBN 978-82-7099-784-8 K

Miller, Carolyn (2001 [1984]): Genresom sosial handling. I: Rhetorica Scandinavica. Nr. 18/2001. Oversatt av Kjell Lars Berge (med introduksjon av Per Ledin og Kjell Lars Berge). (s. 17-35). K

Ongstad, Sigmund (2009). Kan skriveutvikling planlegges? Enkelteven i møte med skolens oppgavekultur. I Haugaløkken, Ove K., Lars S. Evensen, Frøydis Hertzberg & Hildegunn Otnes (red.). Tekstvurdering som didaktisk utfordring. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 74-83) (10 sider) K

Otnes, Hildegunn (2014). Å designe skriveoppgaver. I Skaftun, Atle, Per H. Uppstad & Arne J. Aasen (red.). Skriv! Les! 2. Artikler frå den andre nordiske konferansen om skriving, lesing og literacy. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 237-255) (18 sider) K

Roe, Astrid & Svein Lie (2009). Nasjonale leseprøver i et didaktisk og testteoretisk perspektiv. I: S. Dobson, A.B. Eggen & K. Smith (Red.) Vurdering, prinsipper og praksis (s. 145-165) Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-39173-4 (20 sider) K

Skolinspektionen (2011). Lika eller olika? Om rättning av nationella prov i grundskolan och gymnasieskolan. Rapport från regeringsuppdrag, s. 1 - 31.

Tilgjengeleg: [file:///C:/Users/bkj/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/YMK07OW/Lika%20eller%20olika%20-%20Om%20r%C3%A4ttni%20av%20nationella%20prov%20i%20grundskolan%20och%20gymnasieskolan%20\(002\).pdf](file:///C:/Users/bkj/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/YMK07OW/Lika%20eller%20olika%20-%20Om%20r%C3%A4ttni%20av%20nationella%20prov%20i%20grundskolan%20och%20gymnasieskolan%20(002).pdf)

Veum, Aslaug og Eilertsen, Anders (2019). Kritisk lesing av historiske saktekster. Fire vg3-elevs forståelse av en antisemittisk tekst. I Norsk læreren, nr. 1 (36 s.).

Tilgjengeleg: http://www.norskundervisning.no/wp-content/uploads/2019/03/Vitenskapelig_artikkel.-Endelig-versjon.pdf

Valfritt pensum: Ca. 100 sider emner relevant, nyere forskningslitteratur knytt til det skoletrinnet studenten rettar seg inn mot etter avslutta studium. Det valfrie pensumet skal godkjennast av faglærer.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 02:51:36

LMUMAT40117 MAT401 Læring og undervisning av matematikk (5-10) (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

7. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om hvordan opplæringen kan tilpasses alle elevers forutsetninger og behov, herunder kunnskap om vurdering og tilbakemeldinger
- har inngående og forskningsbasert kunnskap om progresjon og elevers læring i matematikk
- har god kunnskap om og et helhetsperspektiv på læreplanen
- har god kunnskap om læreres læring og deres anvendelse av teori i klasserommet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan utvikle, gjennomføre og evaluere faglig forankret og forskningsbasert opplæring som sikrer alle elevers matematiske faglige progresjon
- kan ta et særlig ansvar for å utvikle og lede kolleger til mer forskningsbasert undervisning
- kan på et avansert nivå anvende forskningsresultater slik at elever lærer å reflektere over egen utvikling og læring

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan se betydningen av å utvikle matematikkfaget for den enkelte lærer og for samfunnet
- kan identifisere, analysere og kritisk reflektere over faglige og utdanningspolitiske problemstillinger av relevans for matematikkfaget

Innhold

Emnet *læring og undervisning av matematikk* gir en dypere forståelse av både elevers og læreres læring. Som framtidig lærer skal studentene kunne lede utviklingsarbeid ved egen skole. Det krever dybde kunnskap om læreplanen. Læreres læring og hvordan ny kunnskap kan brukes i praksis er sentralt i slikt utviklingsarbeid.

Elevers læring er et stort forskningsfelt. I dette emnet velger studenten selv et av hovedområdene i læreplanen å spesialisere seg i når det gjelder elevers læring. Studenten får veiledning i det valgte temaet.

Emnet gir en dypere forståelse for faktorer som bidrar til god matematikkundervisning. Studentene vil gjennom teori og praksis utvikle sin evne til å gjøre begrunnede valg med hensyn til tilrettelegging slik at både lavt presterende og høyt presterende elever gis muligheter til å lære matematikk.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesinger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærere og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis i 7. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Refleksjonstekst skrevet etter gjennomført intervju med skoleleder og lærer om læreres læring. Disse er fra en av høgskolens praksisskoler eller en skole studenten finner selv.
2. Presentasjon av en aktuell, vitenskapelig artikkel fra et internasjonalt tidsskrift om matematikkundervisning i et seminar for praksislærere. Metode og teori skal komme tydelig fram.

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen, ca. 40 minutter

Eksamen er todelt: Kandidaten skal presentere det selvalgte temaet om elevers læring. I tillegg skal studenten eksamineres i resten av pensum. Eksamenstiden disponeres omtrent likt på hver del.

Både fagkunnskaper og evne til formidling og muntlig kommunikasjon vil bli vurdert.

Tillatt hjelpemiddel: Til det selvalgte temaet kan kandidaten bruke notatark.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis/underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 22. mai 2020.

Bøker

Kilpatrick m.fl (2001). Adding it up. Helping children learn mathematics. National research council. Hftet bok.

<https://epdf.pub/helping-children-learn-mathematics.html>

Klaveness, E., Karlsen, L & Kverndokken, K. (2019). 101 grep for å aktivisere elever i matematikk: Matematikdidaktikk i teori og praksis. Fagbokforlaget.

Kazemi, E. & Hintz, A. (2014). Intentional talk. How to structure and lead productive mathematical discussions. Stenhouse publishers, Portland, Maine.

Eller på norsk:

Kazemi, E. & Hintz, A. (2014). Måltrettet samtale. Hvordan strukturere og led gode, matematiske diskusjoner. Cappelen Damm Akademisk

Smith, M. S., & Stein, M. K. (2011). 5 practices for orchestrating productive mathematics discussions. Reston: NCTM.

(Den er også oversatt til svensk om det skulle fungere).

Artikler og kapitler

Desimone, L. M. (2009). Improving Impact Studies of Teachers' Professional Development: Toward Better Conceptualizations and Measures. *Educational Researcher* 38(3), 181-199.

Jensen, K. (2008). Nye utfordringer i kunnskapssammenheng. Kunnskapsutvikling og faglig oppdatering hos lærere, sykepleiere, dataingeniører og revisorer. *Bedreskole* 2008 (4), 54-57.

Maugesten, M., & Mellegård, I. (2015). Profesjonelle læringsfellesskap for lærere i videreutdanning - utvikling i kunnskapskulturen. *Acta Didactica Norge* 9(1), 1-20.

Munter, C., Stein, M. K., & Smith, M. A. (2015). Dialogic and Direct Instruction: Two Distinct Models of Mathematics Instruction and the Debate(s) Surrounding Them. *Teachers College Record*, 117(11), 1-32.

Cobb, P., & Jackson, K. (2011). Towards an Empirically Grounded Theory of Action for Improving the Quality of Mathematics Teaching at Scale. *Mathematics Teacher Education and Development*, 13(1), 6-33.

William, D. (2011). What is assessment for learning? *Studies in Educational Evaluation*, 37(1), 3-14. doi:10.1016/j.stueduc.2011.03.001

Boaler, J. (2016). Mathematical mindsets. Kapittel fra boka legges i Canvas.

Valgfritt pensum:

Inntil 100 sider emner relevant, nyere forskningslitteratur knyttet til det skoletrinnet og hovedtemaet studenten retter seg inn mot. Det valgfrie pensum et skal godkjennes av faglærer. For 1-7 innebærer dette teori om begynnere opplæringen.

Presentasjoner gjøres tilgjengelige i Canvas.

LMUENG40117 ENG401 Engelsk språkdidaktikk fordypning (5-10) (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Viktoria Börjesson Behre

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

7. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avanserte kunnskaper om og forståelse for de tradisjonene, rammen og vilkårene som har påvirket engelskfagets didaktikk og hvordan man dermed har forklart elevspråk
- har god kunnskap om de sentrale begrepene innen kognitiv og lingvistisk teori knyttet til metaspråklig kunnskap og praktisk språkferdighet
- har god kunnskap om språklæringsstrategier og metakognisjon i et flerspråklig perspektiv
- har solid kunnskap om bruk av IKT som didaktisk verktøy i arbeidet med språkundervisning på mellom- og ungdomstrinnene
- har inngående kunnskap om progresjon i undervisning og elevs språklæring i engelsk

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gjøre rede for, reflektere over og kritisk granske hovedtrender innen engelskdidaktikken og spesielt begrepet kommunikativ kompetanse og det kommunikative språksynet
- kan kritisk analysere læremidler og undervisningsmateriale (inkl. digitale ressurser)
- kan skildre og analysere elevspråk og utføre feilanalyser og er i stand til å gi elevene konstruktive framovermeldinger som en integrert del i språklæringsprosessen
- er i stand til å modellere læringsstrategier for å fremme metakognitiv bevissthet hos elevene

Generell kompetanse

Kandidaten

- har evne til å presentere og diskutere lingvistiske aspekter ved det engelske språket og hvordan språk kan skildres og forstås i en innlærings situasjon
- har inngående kunnskap om språklæringsprosesser og om hvordan elevene kan utvikle metakognitiv bevissthet i et livslangt språklæringsperspektiv

Innhold

Emnet *Engelsk språkdidaktikkfordypning* presenterer ulike teorier og oppfatninger innen engelskdidaktikken og problematiserer begrepet kommunikativ kompetanse.

Emnet drøfter hovedområdene i læreplan i engelsk og analyser prinsippene i lys av språkdidaktiske teorier.

Opplæring i de kommunikative ferdighetene er et sentralt tema og vil bli behandlet både teoretisk, forskningsbasert og profesjonsrettet.

Emnet tar opp sentrale teorier om elevspråk og språkinnlæring. Analyse av autentiske elevtekster er derfor vektlagt.

Viderevil det være fokus på hvilken rolle metakognisjon spiller i språklæringen, og studentene skal øve på modellering av læringsstrategier.

Det vil være en forskningsbasert tilnærming til emnet, og det vil være drøftinger av hvordan ny kunnskap innen språklæring kan brukes i praksis.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesinger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis i 7. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk oppmøte i 80 % av undervisningen.
2. Individuell, muntlig presentasjon av utkast til fagtekst på et fagseminar. Utkastet skal være grunnlag for arbeidskrav 3. Studenten må også være opponert på en medstudents presentasjon.
3. En individuell skriftlig fagtekst etter vanlige normer for fagtekster til fastsatt tid. Omfang 8-10 sider, eksklusiv litteraturliste.

Studenten vil få veiledning og tilbakemelding fra faglærer og/eller medstudenter i arbeidet med den obligatoriske fagteksten.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen

Varighet ca. 40 minutter.

Eksamen er todelt: Kandidaten skal presentere et faglig relevant selvvalgt tema. Presentasjonen skal vare i 5-10 minutter. Deretter vil det være en samtale om faglige spørsmål mellom kandidaten og sensorene. Både fagkunnskap og evne til formidling og muntlig kommunikasjon vil bli vurdert.

Hjelpemidler: Kandidaten kan bruke egne notater/PowerPoint/handout, eller lignende under presentasjonen.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis/underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 29. januar 2020.

Det tas forbehold om eventuelle endringer før semesterstart.

Bøker

Bland, J. (2015). *Teaching English to young learners : critical issues in language teaching with 3-12 year olds*. London, New York, NY: Bloomsbury Academic, an imprint of Bloomsbury Publishing, Plc.

Bøhn, H., Dypedal, M., & Myklevold, G.-A. (2018). *Teaching and learning English*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Brevik, L. M., & Rindal, U. (2019). *English didactics in Norway : 30 years of doctoral research*. Oslo: Universitetsforlaget.

Drew, I., & Sørheim, B. (2016). *English teaching strategies : methods for English teachers of 10 to 16-year-olds* (3rd ed. ed.). Oslo: Samlaget.

Fenner, A.-B., & Skulstad, A. S. (2019). *Teaching English in the 21st century : central issues in English didactics*.

Flognfeldt, M. E., & Lund, R. (2016). *English for teachers and learners : vocabulary, grammar, pronunciation, varieties*. Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Hasselgren, A. & Sørheim, B. (2012). *The Young Language Learner: Research Based Insights into Teaching and Learning*. Bergen: Fagbokforlaget.

Krulatz, A., Dahl, A., & Flognfeldt, M. E. (2019). *Enacting multilingualism : from research to teaching practice in the English classroom*.

Munden, J., Ashton, A., & Keeping, D. (2019). *Engelsk på mellomtrinnet : a teacher's guide* (1. utgave. ed.).

Oliver, R., & Nguyen, B. C. (2018). *Teaching young second language learners : practices in different classroom contexts*.

Pinter, A. (2017). *Teaching young language learners* (2nd. ed. ed.). Oxford: Oxford University Press.

Tarone, E., & Swierzbina, B. (2009). *Exploring learner language*: Oxford University Press.

VanPatten, B. & A.G. Benati, (2015). *Key terms in second language acquisition*. London: Bloomsbury. (219 sider)

Zeng, S. (2018). *English Learning in the Digital Age : Agency, Technology and Context* (1st ed. 2018. ed.).

Artikler

- Rindal, U., & Brevik, L. M. (2019). 20. State of the art: English didactics in Norway. In *English Didactics in Norway* (pp. 418-440).
- Brox, H. & I. Jakobsen (2014). Wiki, tekster og arbeidsmåter i morgendagens engelskfag: et eksempel fra lærerutdanninga. *Acta Didactica Norge*, 8(2). (17 sider)
- Coburn, J. (2014). Comparing varieties of in-service English Language Training for primary school teachers in Norway. *Acta Didactica Norge*, 8(2). (18 sider)
- Drange, E. D. (2014). Hvordan kan teknologi skape nye undervisnings- og læringsmåter i fremmedspråkundervisningen fram mot 2030? *Acta Didactica Norge*, 8(2). (14 sider)
- Dyson, B. & Håkansson, G. (2017). *Understanding second language processing: A focus on Processability Theory*. Amsterdam: John Benjamins.
- Ellis, R. (2002). Methodological Options in Grammar Teaching Materials. I E. Hinkel & S. Fotos (Red.), *New Perspectives on Grammar Teaching in Second Language Classrooms* (s. 155-179). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Gjørven, R. & Johansen, S. (2009). Fremmedspråk - til glede og nytte for alle elever. I R. Mikkelsen & H. Fladmoe (Red.), *Lektor - adjunkt - lærer. Artikler for studiet i praktisk-pedagogisk utdanning* (2. utg.) (s. 327-347). Oslo: Universitetsforlaget. (21 sider)
- Gjørven, R. & Trebbi, T. (2008). Fremmedspråkfaget - et fag på nye veier. I P. Arneberg & L. G. Briseid (Red.), *Fag og danning - mellom individ og fellesskap* (s. 111-124). Bergen: Fagbokforlaget. (12 sider).
- Gjørven, R. & S. Johansen. (2006). Elevautonomi og språklæringsstrategier. I E. Elstad & A. Turmo (Red.), *Læringsstrategier* (s. 209-226). Oslo: Universitetsforlaget. (18 sider)
- Grüters, R. & I. Langseth. (2009). Å være digital i fremmedspråk. I H. Otnes (Red.), *Å være digital i alle fag* (s. 105-125). Oslo: Universitetsforlaget. (20 sider).
- Gulbrandsen, K. (2009). Det europeiske rammeverket og læreplanen for fremmedspråk. *Språk og språkundervisning* 4, 26-28. (3 sider)
- Haukås, Å. (2014). Metakognisjon om språk og språklæring i et flerspråklighetsperspektiv. *Acta Didactica Norge*, 8(2). (16 sider)
- Krulatz, A., Steen-Olsen, T., Torgersen, E., Porto, M., Houghton, S. A., & Byram, M. (2018). Towards critical cultural and linguistic awareness in language classrooms in Norway: Fostering respect for diversity through identity texts. *Language Teaching Research*, 22(5), 552-569. doi:10.1177/1362168817718572
- Langseth, I. (2009). Elewurdering i fremmedspråk. I S. Dobson, A. B. Eggen & K. Smith (Red.), *Vurdering, prinsipper og praksis - Nye perspektiver på elev- og læringsvurdering* (s. 256-279). Oslo: Gyldendal Akademisk. (24 sider)
- Langseth, I. (2007). Muntlig språklæring. Å lære å snakke et fremmedspråk er å kle seg naken. I H. Hestnes (Red.), *Språkfag 1. Idéhefter for lærere* (s. 35-42). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (7 sider).
- Littlewood, W. (2004). The task-based approach - some questions and suggestions. *ELT journal*, 58(4), 319-326. (8 sider)
- Lund, K. (1999). Er kommunikativ undervisning kommunikativ? *Sprogforum* 14, 26-33. (7 sider).
- Major, L., Warwick, P., Rasmussen, I., Ludvigsen, S., & Cook, V. (2018). Classroom dialogue and digital technologies: A scoping review. *The Official Journal of the IFIP Technical Committee on Education*, 23(5), 1995-2028. doi:10.1007/s10639-018-9701-y

Mellegård, I. & Pettersen, K. D. (2016). Teacher's response to curriculum change: balancing external and internal change forces. *Teacher Development* 20(2), 181-196. Hentet fra: <http://dx.doi.org/10.1080/13664530.2016.1143871>.

Mikalsen, M. L. (2012). Språklæring og Den europeiske språkpermen. *Communicare* 1, 20-23. (3 sider)

Nehir, S., & Ebru, B. (2017). Digital technology use by the students and english teachers and self-directed language learning. *World Journal on Educational Technology*, 9(1). doi:10.18844/wjet.v9i1.993

Rindal, U. (2014). What is English? *Acta Didactica Norge*, 8(2). (17 sider)

Roekenes, F., Krumsvik, R., & Roekenes, F. (2016). Prepared to teach ESL with ICT? A study of digital competence in Norwegian teacher education. *Computers & Education*, 97(C), 1-20. doi:10.1016/j.compedu.2016.02.014

Saito, K. (2011). Examining the role of explicit phonetic instruction in native-like and comprehensible pronunciation development: an instructed SLA approach to L2 phonology. *Language Awareness* 20(1), 45-59. (DOI: 10.1080/09658416.2010.540326)

Sandvik, L. V. (2007). Å rette med rødpenna - hva er alternativet? I H. Hestnes (Red.), *Språkfag 3. Idéhefter for lærere* (s. 15-25). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (11 sider)

Simensen, A. M. (2014). Skolefaget engelsk. Fra britisk engelsk til mangeslags 'engelsker' - og veien videre. *Acta Didactica Norge*, 8(2). (18 sider)

Steinlen, A., Håkansson, G., Housen, A., & Schelletter C. 2010. Receptive L2 Grammar Knowledge Development in Bilingual Preschools. I K. Kersten, A. Rohde, C. Schelletter & A. Steinlen (Red.), *Bilingual Preschools 1. Learning and development* (s. 69-100). Trier: Wissenschaftlicher Verlag.

Surkalovic, D. (2014). Forbereder grunnskolelærerutdanningen engelsklærere for undervisning i engelsk som tredjespråk i Norge? *Acta Didactica Norge*, 8(2). (17 sider)

Trebbi, T. (1996). Hvordan kan elever ta ansvar for egen læring? *Norsk pedagogisk tidsskrift* 5, 289-298. (10 sider).

Vold, E. T. (2014). Instrumentelt turistpråk eller interkulturell dannelse? Om fremmedspråkfagets formål i dag og frem mot 2030. *Acta Didactica Norge*, 8(2). (18 sider)

Vold, E.T. (2013). Meningsfull form - grammatikken i fremmedspråkene. *Bedreskole 1* (Utdanningsforbundet), 54-57. (4 sider).

Grunnlagsdokument:

Newby, D., Allan, R., Fenner, A.-B., Jones, B., Km orowska, H. & Soghikyan, K. (2007). *European Portfolio for Student Teachers of Languages. A reflection tool for language teacher education*. Graz: Council of Europe.

Utdanningsdirektoratet. (2011) *Det felleseuropeiske rammeverket for språk. Læring, undervisning, vurdering*. Oslo: Utdanningsdirektoratet.

Utdanningsdirektoratet. KL06. *The English Subject Curriculum*. Hentet fra: <http://www.udir.no/kl06/ENG1-03/Hele?lplang=eng>

Utdanningsdirektoratet. (2014). *Europeisk språkperm 13-18*. Graz: Council of Europe.

Utdanningsdirektoratet. (2014). *Europeisk språkperm 6-12*. Graz: Council of Europe.

Utdanningsdirektoratet. Læreplanverket 2020. (<file:///Users/nak/Downloads/hva-er-nytt-i-lareplanverket.pdf>)

Utdanningsdirektoratet (2019) Læreplan i engelsk (ENG01-04) (<https://www.udir.no/kl06/ENG01-04>)

Sist hentet fra Felles Studentssystem (FS) 30. des. 2022 02:51:33

LMUTYS40117 TYS401 Tysk språk og kommunikasjon (5-10) (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Se pkt. Undervisning og læringsformer.

Undervisningsspråk: Se pkt. Organisering og læringsformer

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studentar som vel tysk som

- masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsretta pedagogikk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

7. semester (haust)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avanserte kunnskaper om og forståing for dei tradisjonane, rammane og vilkåra som har påverka språkets didaktikk/metodikk
- har god kunnskap om dei sentrale omgrepa innanfor (psykologisk) teoridanning når det gjeld metaspråkleg kunnskap og praktisk språkferdighet
- har kunnskap om sentrale teoriar som skildrar og forklarar elevspråk
- har god kunnskap om språklæringsstrategiar og metakognisjon i eit fleispråklegheitsperspektiv
- har solid kunnskap om bruk av IKT som didaktisk verktøy i arbeidet med språkundervisning på mellom- og ungdomstrinnet

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan gjere greie for, reflektere over og kritisk granske hovudtrendar innanfor framandspråksdidaktikken og spesielt om grepet kommunikativ kompetanse og det kommunikative språksynet.
- kan kritisk analysere læremiddel og undervisningsmateriale
- kan skildre og analysere elevspråk og utføre feilanalysar
- er i stand til å gjeelevane konstruktive framovermeldingar som ein integrert del i språklæringsprosessen
- er i stand til å modellere læringsstrategiar for å fremje metakognitiv medvit hos elevane
- kan integrere digitale verktøy og metodar i undervisninga på en høveleg måte for å tilpasse opplæringa i faget på mellom- og ungdomstrinnet
- kan vurdere relevant forskning og sjølv bidra med forskningsbasert kunnskap i arbeidet med å vidareutvikle tysk faget i skulen

Generell kompetanse

Kandidaten

- har evne til å presentere og diskutere lingvistiske aspekt om kring språk og korleis språk kan skildrast og forståast i ein innlærings situasjon
- har inngåande kunnskap om språklæringsprosessar og om korleis elevane kan utvikle metakognitiv medvit i eit livslangt språklæringsperspektiv

Innhold

Emnet *Språk og kommunikasjon i tysk undervisninga* presenterer ulike teoriar og oppfatningar innanfor framandspråksdidaktikken og problematiserer om grepet kommunikativ kompetanse

Opplæring i dei kommunikative ferdigheitene står sentralt, og dette vil bli behandla både teoretisk, forskningsbasert og profesjonsretta.

Emnet tar opp sentrale teoriar om elevspråk og språkinnlæring. Analyse av autentiske elevtekstar, analoge og digitale, utgjer derfor ein viktig del.

Vidare blir det fokus på kva for rolle metakognisjon spelar i språklæringa, og studentane skal øve på modellering av læringsstrategiar.

Det vil vere ei forskingsbasert tilnærming til emnet, og det vil vere drøftingar av korleis ny kunnskap innan språklæring kan brukast i praksis.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er tysk og norsk. Emnet er hovudsakelig nettbasert.

I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dagar på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer, både i form av samlingar og nettbasert synkron undervisning:

- forelesingar
- gruppearbeid
- seminar med munnlege presentasjonar og tilbakemelding frå lærar og medstudentar
- sjølvstudium og arbeid i kollokviegrupper med synkron og asynkron rettleiing.

Studenten må i tillegg delta på annan obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er ikkje rettleidd praksis i 7. semester. Sjå nærmarinformasjon i programplan for Grunnskolelærarutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltaking i 80 % av undervisninga
2. Ei individuell skriftleg fagtekst etter vanlege normer for fagtekster til fastsett tid. Omfang 8-10 sider
3. Ein munnleg presentasjon
4. Vereopponent på presentasjonen til ein medstudent

Studenten vil få rettleiing og tilbakemelding frå faglærar og/eller medstudentar i arbeidet med den obligatoriske fagteksten.

Arbeidskrava må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell munnleg eksamen. Varighet ca. 40 minutt.

Eksamen er todelt: Kandidaten skal presentere eit fagleg relevant tema etter eige val. Presentasjonen skal vare i 5-10 minutt. Deretter vil det vere ein samtale om faglege spørsmål mellom kandidaten og sensorane. Både fagkunnskapar og evne til formidling og munnleg kommunikasjon vil bli vurdert.

Hjelpemiddel: Kandidaten kan bruke egne notat/PowerPoint/handout e.l. under presentasjonen.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentane midtvegs/undervegs og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 19. august 2016.

Bøker Ballweg, S., Drumm, S., Hufeisen, B., Klippel, J., & ? Lina Pilypaityt. (2013). *Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch?*. Klett-Langenscheidt.

Bjørke, C., Dypedahl, M. & Myklevold, G.-A. (Red.) (2014). *Fremmedspråksdidaktikk*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (utvalde kapitler)

Brinitzer, M., Hantschel, H. J., Kroemer, S., Möller-Frorath, M., & Ros, L. (2014). *DaF unterrichten: Basiswissen Didaktik Deutsch als Fremd- und Zweitsprache*. E. Neustadt (Red.). Klett Verlag.

Roche, J. (2013). *Fremdsprachenerwerb, Fremdsprachendidaktik* (3. Aufl.). Narr Francke Attempto Verlag. (kap. 3, 4, 6) (160 sider)

Tornberg, U. (2009). *Språkdidaktik*. Gleerups. (s. 9-96) (87 sider)

VanPatten, B. & Benati A. G. (2015). *Key terms in second language acquisition*. London: Bloomsbury. (219 sider)

Artikler Bahns, J. (2001). Hörverstehen' - hält die Praxis, was die Theorie verspricht? I U. Jung. (Red.), *Praktische Handreichungen für Fremdsprachenlehrer* (s. 125-131). Wien: Peter Lang Verlag. (7 sider)

Barbier, M. (2012). Att läsa på nybörjarnivå med referensramens textbegrepp. *Communicare 1 (Fremmedspråksenteret)*, 52-57. (5 sider) Henta frå: <http://fremmedspraksenteret.no/neted/modules/archive/front/file.php?data=1e09f8232b3615e2fa3da4be44fe83bca>

Bimmel, P. (1990). Wegweiser im Dschungel der Texte. Lesestrategien und Textkonnectoren. *Fremdsprache Deutsch 2*, 10-15. (6 sider)

Bimmel, P. (1993). Lernstrategien im Deutschunterricht. *Fremdsprache Deutsch 8*, (1), 4-11. (7 sider)

Ellis, R. (2002). Methodological Options in Grammar Teaching Materials. I E. Hinkel & S. Fotos (Red.), *New Perspectives on Grammar Teaching in Second Language Classrooms* (s. 155-179). Lawrence Erlbaum Associates.

Gjørven, R. & Johansen, S. (2009). Fremmedspråk - til glede og nytte for alle elever. I R. Mikkelsen & H. Fladmoe (Red.), *Lektor - adjunkt - lærer. Artikler for studiet i praktisk-pedagogisk utdanning* (2. utg.) (s. 327-347) Oslo: Universitetsforlaget. (21 sider).

- Gjørven, R. & Trebbi, T. (2008). Fremmedspråkfaget - et fag på nye veier. I P. Arneberg & L. G. Briseid (Red.), *Fag og danning - mellom individ og fellesskap* (s. 111-124). Bergen: Fagbokforlaget. (12 sider)
- Gjørven, R. & Johansen, S. (2006). Elevautonomi og språklæringsstrategier. I E. Elstad & A. Turmo. *Læringsstrategier*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 209-226) (18 sider)
- Götze, L. (1993). **Lebendiges Grammatiklernen**. *Fremdsprache Deutsch* 9, (s4-9) (6 sider)
- Grüters, R. & Langseth, I. (2009). Å være digital i fremmedspråk. I H. Otnes (Red.), *Å være digital i alle fag* (s. 105-125). Oslo: Universitetsforlaget. (20 sider)
- Glaboniat, M. & Müller, M. (2006). Note 'Sehr gut!' - Aber in Bezug worauf? *Fremdsprache Deutsch* 34, 14-21. (8 sider)
- Gulbrandsen, K. (2009). Det europeiske rammeverket og læreplanen for fremmedspråk. *Språk og språkundervisning* 4 (Landslaget modernespråk), 26-28. (3 sider)
- Haukås, Å. (2012). Lærehaldninger til språklæringsstrategier. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift* 2, 115-129. (15 sider)
- Haukås, Å. (2012). **Gewusst wie! - Die zentrale Rolle der Bewusstmachung**. *Fremdsprache Deutsch* 46, 23-26. (4 sider)
- Haukås, Å. & Vold, E. T. (2012). **Internasjonale trender innen fremmedspråksdidaktisk forskning**. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 5, 386-401. (16 sider)
- Haukås, Å. (2011). **Læringsstrategier i språkundervisninga**. *Bedre skole* 2 (Utdanningsforbundet), 38-42. (4 sider)
- Heimark, G. E. (2007). Hvordan forstå 'praktisk tilnærming' i 2. fremmedspråk? Noen betraktninger fra fagdidaktikk- og praksisfeltet. *Språk og språkundervisning* 2 (Landslaget modernespråk), 8-16. (8 sider)
- Hirschfeld, U. (1992). Wer nicht hören will. Phonetik und verstehendes Hören. *Fremdsprache Deutsch* 7, 7-20. (5 sider)
- Johansen, S. (2012). Språklæring - hva, hvorfor og hvordan? **Communicare 1** (Fremmedspråksenteret), 12-16. (4 sider) Kara, H. (2010). **Bewertung von mündlichen Schülerleistungen**. *Fremdsprache Deutsch* 43, 32-36. (5 sider)
- Keller, S. L. (1997). **Klassenunterricht adieu?** *Fremdsprache Deutsch* 16, 26-31. (5 sider)
- Keller, S. L. (1994). Kreatives Schreiben im Deutschunterricht. *Studien zur Did. DAF 1* (Universitetet i Trondheim), 1-20. (20 sider)
- Kress, K. (2011). **Instrumente zur Binnendifferenzierung**. I K. Kress, C. Rattay & J. Schneider (Red.), *Individuell fördern - das Praxisbuch* (s. 70-77). Donauwörth: Auer Verlag. (7 sider)
- Kley, K. (2011). Dynamic Assessment. Zusammenführung von Unterricht und Leistungsmessung. *Deutsch als Fremdsprache* 2, 67-74. (8 sider)
- Krekeler, C. (2011). Sprachtests, Feedback und Lernen. *Deutsch als Fremdsprache* 2, 74-83. (10 sider)
- Krumm, H.-J. (1990). Vom Lesen fremder Texte. Textarbeit zwischen Lesen und Schreiben. *Fremdsprache Deutsch* 2, 20-24. (4 sider)
- Langseth, I. (2009). Elewurdering i fremmedspråk. I S. Dobson, A. B. Eggen & K. Smith (Red.), *Vurdering, prinsipper og praksis - Nye perspektiver på elev- og læringsvurdering* (s. 256-279). Gyldendal Akademisk. (24 sider)

- Langseth, I. (2007). Muntlig språklæring. Å lære å snakke et fremmedspråk er å kle seg naken I H. Hestnes (Red.), *Språkfag 1. Idéhefter for lærere*. (s. 35-42). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (7 sider)
- Littlewood, W. (2004). The task-based approach - some questions and suggestions. *ELT journal* 58/4, 319-326. (8 sider)
- Lund, K. (1999). Er kommunikativ undervisning kommunikativ? *Sprogforum* 14, 26-33. (7 sider)
- Meijer, D. & van Kleunen, E. (2006). Wie kann ich wissen, was ich kann? Selbsteinschätzung mit dem elektronischen Sprachenportfolio. *Fremdsprache Deutsch* 34, 22-25. (4 sider)
- Mikalsen, M. L. (2012). Språklæring og Den europeiske språkpermen. Communicare 1 (Fremmedspråksenteret), 20-23. (3 sider)
- Neidlinger, D. & Pasewalck, S. (2011). Literatur im Netz. Didaktisierungsbeispiele für den Deutschunterricht. *Fremdsprache Deutsch* 44, 47-52. (6 sider)
- Neuner-Anfinsen, S. (2012). Lernstrategien Schritt für Schritt aufbauen. *Fremdsprache Deutsch* 46, 11-17. (7 sider)
- Neuner-Anfinsen, S. (2005). *Fremdsprachenlernen und Lernerautonomie*. Schneider Verlag Hohengehren. (s. 14-43) (30 sider)
- Neuner, G. (1990). Mit dem Wortschatz arbeiten. *Fremdsprache Deutsch* 3. (s. 4-11) (8 sider)
- Nyberg, A. (2012). Rollekort - enkelt SPINT-verktøy i fremmedspråk. Communicare 2 (s. 14-18) (4 sider)
- Perlmann-Balme, M. (2006). Das alles kann ich schon - Kompetenzen testen, prüfen, zertifizieren. *Fremdsprache Deutsch* 34, 5-13. (9 sider)
- Prokop, M. (1993). Lernen lernen - aber ja! Aber wie? i *Fremdsprache Deutsch* 8, 12-17. (6 sider)
- Rattay, C. & Schneider, J. (2010). Erwartungshorizonte sinnvoll gestalten und verwenden - die fünf Gestaltungsprinzipien. I C. Rattay, J. Schneider & M. Fröhlich (Red.), *Effizienter korrigieren - das Praxisbuch* (s. 23-27). Donauwörth: Auer Verlag. (4 sider)
- Sandvik, L. V. (2007). Å rette med rødpenne - hva er alternativet? I H. Hestnes (Red.), *Språkfag 3. Idéhefter for lærere* (s. 15-25). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (11 sider)
- Sarter, H. (2006). *Einführung in die Fremdsprachendidaktik*. Wissenschaftliche Buchgesellschaft. (s. 57-62, s. 63-72, s. 75-88) (30 sider)
- Sass, A. (2007). Communicare 2 (Fremmedspråksenteret), 39-43. (4 sider)
- Solmecke, G. (1992). Ohne Hören kein Sprechen. *Fremdsprache Deutsch*. (8 sider)
- Tomaszewski, A. (2006). Grammatiktests? - Ja, aber auf das WIE kommt es an! *Fremdsprache Deutsch* 34, 51-55. (5 sider)
- Tomé, S. (2008). Der Gangsterboss - er hat Nerven wie Drahtseile. *Fremdsprache Deutsch* 39, 40-44. (5 sider)
- Trebbi, T. (1996). Hvordan kan elever ta ansvar for egen læring? *Norsk pedagogisk tidsskrift* 5, 289-298. (10 sider)
- Van Eunen, K. (2006). «Eine Pizza und eine Cola, bittel». *Fremdsprache Deutsch* 34, 46-50. (5 sider)

Vold, E. T. (2013). Meningsfull form - grammatikken i fremmedspråkene. *Bedre skole 1* (Utdanningsforbundet), 54-57. (4 sider)

Wunsch, C. (2009). Binnendifferenzierung. I U. O. H. Jung (Red.), *Praktische Handreichungen für Fremdsprachenlerner* (s. 41-47). Frankfurt A.M: Peter Lang. (7 sider)

Grunnlagsdokument:

Utdanningsdirektoratet. (2011). *Det felles europeiske rammeverket for språk. Læring, undervisning, vurdering*. Henta frå:
http://www.udir.no/Upload/Verktoy/5/UDIR_Rammeverk_sept_2011_web.pdf?epslanguage=no

Utdanningsdirektoratet (2006). *Læreplan i fremmedspråk*. Henta frå:

<http://www.udir.no/kl06/FSP1-01/Hele/Formaal/>

Utdanningsdirektoratet (2014). [Europeisk språkperm 13-18](#). Graz: Council of Europe.

Sist hentet fra Felles Studentssystem (FS) 30. des. 2022 02:51:38

LMUVIT40420 VIT404 Vitenskapsteori og metode (5-10) (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

Praksisperioder i ett studieår må være bestått før studenten kan starte på neste studieår.

Før studenten kan gå videretil 4. studieår, må følgende være bestått i 1.-3. studieår:

- minimum 150 studiepoeng i utdanningens 1.-3. studieår, hvorav alle obligatoriske emner må være bestått, dvs. pedagogikk og elevkunnskap (30 studiepoeng) og alle emner knyttet til masterfordypningen (60 studiepoeng) i utdanningens 1.-3. studieår
- FoU-oppgaven fra 3. studieår / 5. semester

Undervisningssemester

8. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har

- kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske tradisjoner med relevans for masterfaget
- inngående kunnskap om forskningsmetoder, både kvalitative og kvantitative, og deres vitenskapelige forankring
- kunnskap om hvordan ulike kunnskapssyn påvirker forskningsprosesser
- inngående kunnskap om forskningsetiske problemstillinger og formelle forskningsetiske prosedyrer

Ferdigheter

Kandidaten kan

- formulere problemstillinger relevante for skole- og klasseromsforskning
- vurdere hvilken forskningsdesign som passer til ulike problemstillinger
- kritisk analysere og diskutere teori som kan ha relevans for skole- og klasseromsrelaterte problemstillinger
- vurdere ulike metoder for innsamling, analyse og drøfting av empiriske data
- utvikle et metodisk og teoretisk velfundert prosjektdesign

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan ta stilling til forskningsetiske problemstillinger
- kan kritisk vurdere egne og andres resonnementer ut fra vitenskapsteoretiske og metodiske perspektiver
- har god formidlingsevne skriftlig og muntlig og behersker akademisk skriving

Innhold

Dette emnet skal sette studentene i stand til å planlegge og gjennomføre et selvstendig forskningsarbeid. Målet er at studentene skal tilegne seg et vitenskapsteoretisk grunnlag for å forstå ulike forskningsdesign. Studentene skal også få trening i å vurdere relevant forskningslitteratur, ulike typer datamateriale, og teoretiske og metodologiske valg relevante for skole- og klasseromsforskning. Studentene skal også få kunnskap som gjør dem i stand til å analysere og drøfte innsamlet data. Studentene skal reflektere over etiske perspektiver knyttet til barn og ungesom informanter i et forskningsprosjekt.

I samarbeid med biblioteket vil det bli undervist i referanseteknikk og avansert litteratursøk.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet undervises med en fellesdel for alle studenter i GLU 1-7 og GLU 5-10. I tillegg kommer en fagspesifikk del.

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- Forelesinger og seminar
- Diskusjoner og presentasjoner i grupper og i plenum
- Praktisk oppgaveløsning, alene og i grupper

Ikke alle temaene i emnet kan behandles i forelesninger eller seminar. Det er studentens ansvar å tilegne seg pensum.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er fire uker praksis i 8. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Ansvar for praksiser lagt til masterfordypningsfaget (emne402).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. 80% deltakelse i undervisning
2. Muntlig presentasjon knyttet til problemstilling i responsgruppe
3. Godkjent utkast til prosjektbeskrivelse for egen masteroppgave.
4. Vitenskapsteoretisk og forskningsetisk essay på 2000 ord.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen. Varighet: 5 dager.

Oppgaverelatert til faget, f.eks. essay, tekster, dokumenter.

Karakterregel: A-F

Sensorordning

Ekstern og intern sensor.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 7. desember 2020.

Fellespensum

Thurén, Torsten (2009) Vitenskapsteori for nybegynnere. Oslo: Gyldendal norsk forlag (ikke kapittel 14 og 15) (175 sider).

Stengers Isabelle, (2018) Another Science is Possible. A Manifesto for Slow Science, Cambridge: Polity Press kap 1 og 5 (49 sider)

Brinkman S, Kvale, S. (2015) Kvale, Brinkmann, Det kvalitative forskningsintervju, Gyldendal Akademisk. (210 sider)

Postholm, M. B. & Jacobsen, D. I. (2018). Forskningsmetode for masterstudenter i lærerutdanningen. Cappelen Dam m. (300 sider)

Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) (2006). Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi (2006). (44 sider)

Kjørup, Søren (2014): Kapittel 13. Hermeneutikken i Menneskevidenskabene 2. Roskilde Universitetsforlag.

Kjørup, Søren (2014) 'Humaniora' i Menneskevidenskabene. Problemer og tradisjoner i humaniorasvitenskapsteori. Roskilde universitetsforlag (kap 1-3, 72 sider)

Creswell, J.W. & Creswell, J.D. (2018). Research Design. Qualitative, Quantitative & Mixed Methods Approaches. 5th ed. Sage Publications. Ch. 8: "Quantitative Methods" (pp. 147-177).

Pensum for norsk

Aa, Leif Inge og Randi Neteland (2020). Å studere til master i norsk – skulens største fag. I Aa, Leif Inge og Randi Neteland (der.) Master i norsk. Metodeboka 1. Oslo: Universitetsforlaget

Aa, Leif Inge (2020). Å studerespråkleg variasjon i korpus. I Neteland, Randi og Leif Inge Aa (red.) Master i norsk. Metodeboka 2. Oslo: Universitetsforlaget

Berge, Kjell Lars; Skar, Gustaf Bernhard Uno; Matre, Synnøve; Solheim, Randi; Evensen, Lars Sigfred; Otnes, Hildegunn & Thygesen, Ragnar (2019). Introducing teachers to new semiotic tools for writing instruction and writing assessment: consequences for students' writing proficiency. Assessment in education: Principles, Policy & Practice 26(1), s6–25

Claudi, Mads B. (2013). Litteraturteori. Bergen: Fagbokforlaget. (et utvalg)

Høyvoll, Åse og Marianne Røskeland (2020). Skjønnlitterær analyse som metode. I Aa, Leif Inge og Randi Neteland (der.) Master i norsk. Metodeboka 1. Oslo: Universitetsforlaget

Hårstad, Stian, Terje Lohndal og Brit Mæhlum (2017). Innganger til språkvitenskap. Oslo: Cappelen Akademisk.

Neteland, Randi og Leif Inge Aa (2020). Å designe og gjennomføre eit forskingsprosjekt. I Neteland, Randi og Leif Inge Aa (red.) Master i norsk. Metodeboka 2. Oslo: Universitetsforlaget

Nygård, Mari (2020). Grammatiske studier av elevers skriftspråkskompetense. I Neteland, Randi og Leif Inge Aa (red.) Master i norsk. Metodeboka 2. Oslo: Universitetsforlaget

Sandøy, Helge (2013). Perspektiv på norsk talemålsforskning siste 100 år. I Talemålsforskning i Norden dei siste 100 år. Lennart Elm evik & Ernst Håkon Jahr (red). Uppsala: Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur, s. 79–108.

Tonne, Ingebjørg og Kirsten Palm (2015). Andrespråksdidaktisk forskning – en oversikt over hva, hvordan og hvorfor i andrespråk i grunnskolen i 30 år. NOA – Norsk som andrespråk, s. 40–76.

Winther Jørgensen og Louise Phillips (1999) 'Det diskursanalytiske felt' kap. 1 i Diskursanalyse som teori og metode. Roskilde Universitetsforlag. (25 sider)

Et utvalg kortere skjønnlitterære tekster

Valgfritt pensum

Velg to artikler fra to forskjellige av disse tidsskriftene:

Norsk Lingvistisk Tidsskrift

Maal og Minne

Edda

Norsklæreren

Pensum for engelsk

Et utvalg av kapitler fra følgende bøker (ca. 400 sider):

Culler, J. (2011). Literary theory: a very short introduction. Oxford, Oxford University Press. Total number of pages 184.

Hasselgren, A., Drew, I. & Sørheim, B. (Red.). (2012). The Young Language Learner: Research-based insights into Teaching and Learning. Bergen: Fagbokforlaget. 45 pages, Chs. 3, 6, 14, 15. Total number of Pages 45.

Mackey, A. and S. M. Gass (2012). Research methods in second language acquisition: a practical guide. Chichester, Wiley-Blackwell.

McDonough, J. and S. H. McDonough (2014). Research methods for English language teachers. Abingdon, Oxon, New York, New York, Routledge. Chs. 3, 4, 5. Total number of Pages 43.

Pensum for matematikk didaktikk

Research methods/design

- Bryman (2016). Part One: The research process. 120 sider
- Postholm, M.B., & Jacobsen; D. I. (2017). Læreren med førsteblikk: Innføring i vitenskapelig metode for lærerstudenter. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 160 sider

Ethics

- Tangen, R. (2014). Balancing Ethics and Quality in Educational Research—the Ethical Matrix Method. Scandinavian Journal of Educational Research, 58(6), 678-694. 16 sider

Philosophy and ethics of math

- Ernest, P. (2018). The philosophy of mathematics education. In: Ernest, P. (2018). The philosophy of math education today. Springer 2018, pp. 13-38. 25 sider
- Ernest, P. (2018). The ethics of mathematics: Is mathematics harmful? In: Ernest, P. (2018). The philosophy of math education today. Springer 2018, pp. 187-218. 31 sider

Research in mathematics education

- Niss, M. (1999). Aspects of the nature and state of research in mathematics education. *Educational Studies in Mathematics* 40(1), 1-24. (24 sider)
- Niss, M. (2001). Mål for matematik undervisningen. In B. Grevholm *Matematikdidaktik-ett Nordisk Perspektiv*, pp. 21-44. 23 sider

Theory

- Niss, M. (2006). The concept and role of theory in mathematics education. *Norma* 05
- Säljö, R. (2001). *Læring i praksis*. Cappelen Damm. Kapittel: 2, 3, 4 og 5. Ca 100 sider

Tilleggs litteratur (supplement, men ikke obligatorisk)

- Christoffersen, L., & Johansen, A. (2012). *Forskningsmetode for lærerutdanningen*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Yin, R.K. (2009). *Case study research: design and methods* (4th ed. Utg. Bd. Vol. 5). Thousand Oaks, California: Sage (Finnes på nettet)
- Bell, J. & Waters, S. (2014). *Doing Your Research Project: A Guide For First-Time Researchers*. 2014. Open University Press. 6th edition.
- Bråten, I. (Red.) (1996). *Vygotsky i pedagogikken*. Oslo: Cappelen akademisk forlag
- Woolfolk, A. (2004). *Pedagogisk psykologi*. Tapir akademisk forlag.
- Phillips, D.C. & Soltis, J.F. (2007). *Læring: Teorier og prinsipper for læring*. Portalserien. Kapittel 3,5,6 of 7. Ca. 70 sider

Pensum for pedagogikk

Check, J. & Schutt, R. K. (2012). *Research Methods in Education*. London: Sage. (kap. 2, 7, 9) (s. 21-44, 145-158, 187-212) (64 sider)

Fejes, Andreas, (2019) *Handbok i kvalitativ analys*, Stockholm: Liber. (283 sider)

Frostling-Henningsson, M (2017) *Kvalitative metoder – introspektion, poesi, netografi, collagfeoch skuggning*, Lund: Studentlitteratur. (192 sider)

Winther Jørgensen og Louise Phillips (1999) 'Det diskursanalytiske felt' kap. 1 i *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde Univeristetsforlag. (25 sider)

Fauskanger, J., & Mosvold, R. (2014). *Innholdsanalysens muligheter i utdanningsforskning*. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 98(02), 127-139. (12 sider)

Mausethagen, S. & Mølsted, C. E. (2014). *Licence to teach? Læreplananalyse og profesjonsutvikling*, i E. Eldstad & K. Helstad (2014) (red.). *Profesjonsutvikling i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget, 152-167. (15 sider)

Tangen, R. (2013). *Balancing ethic and quality in educational research - the ethical matrix method*. *Scandinavian Journal of Education* (58)6, 678-694. (17 sider)

LMUNOR40217 NOR402 Fleirspråklegheit (5-10) (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studentar som vel norsk som

- masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsretta pedagogikk som masterfordjuping i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperiodar i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng frå 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng frå masterfordjupningsfaget
- Bestått FoU-oppgåva i 3. studieår

Undervisningssemester

8. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om fleispråklegheit på individnivå, og kunnskap om fleispråklegheit på samfunnsnivå
- har avansert kunnskap om korleis barn og unge utviklar eit andrespråk
- har kunnskap om kva det vil seie å undervise klassar med fleispråklege elevar, og korleis ein kan nytte fleispråklegheita som ein ressurs
- har kunnskap om språktypologi og relevante grammatiske språktrekk
- har kunnskap om arvespråk og minoritetsspråk generelt, og spesielt om samisk i Noreg

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan plassere norsk språktypologisk og analysere det kontrastivt til andrespråk
- kan tilpasse undervisning i lesing og skriving til elevar som har norsk som andrespråk
- kan kartlegge og analysere språkutviklinga til elevar med norsk som andrespråk
- kan bruke teoretisk innsikt til å reflektere over undervisningspraksis i klasserom prega av språkleg og kulturelt mangfald

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan delta i relevante faglege og didaktiske diskursar med fagleg tyngd, og kan kommunisere om faglege spørsmål knytt til fleispråklegheit
- har kompetansen til å fungere som ressursperson når det gjeld andrespråksundervisning og tilrettelegging for minoritetsspråklege elevar i skolen

Innhold

Dette emnet skal gi avansert kunnskap om fleispråklegheit og andrespråkstematikkk. Vi skal drøfte kva det vil seie å vere fleispråkleg og å vekse opp med eitt eller fleire førstespråk. Kunnskap om korleis barn og unge utviklar andrespråket sitt vil bli spesielt vektlagt.

Det blir også lagt opp til studium av språktypologi, for betre å kunne analysere variasjonar i språkinnlæring.

Emnet skal gi innsikt i fleispråklegheit som ressurs og utfordring, og korleis ein i klasserommet betre kan legge til rette for undervisningsformer som reflekterer eit språkleg og kulturelt mangfald.

Emnet bygger vidare på NOR401 Lesing, skriving og munnlegheit, og vidare utviklar desse emna med tanke på fleispråklegheit.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- Forelesingar og seminar
- Diskusjon i grupper og i plenum
- Sjølvstudium og kollokviegrupper

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna: Testing av nettressursar i norsk som andrespråk (f.eks. NOW, L1-L2map og videoleksjonar i norsk uttale utarbeidd ved [NTNU](#)), vidareopplæring i bruk av skrivehjelp på nett (t.d. språkrådet.no), vidareopplæring i bruk av talespråkskorpustil analysar av språkleg variasjon.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er fire veker praksis i 8. semester inkludert éi veke i vidaregåandeskole der temaret er overgangen ungdomsskole-vidaregåandeskole. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis(5-10).

NOR402 har ansvar for praksisperioden.

Det er knytt arbeidskrav til praksisperioden; sjå pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Vurdering av elevtekst skriven av elev med norsk som andrespråk. Målform: nynorsk
2. Individuelt abstract til eksamensforedraget, sjå Vurdering. Målform: bokmål.
3. Deltaking på profesjonsdagar
4. Praksisrapport der studenten reflekterer over utvikling frå 1.-4. studieår sett i relasjon til læringsutbytte og anna innhald i Plan for praksis(5-10). (jf. Plan for praksis)
5. Praksis må vere bestått (jf. Plan for praksis)

Temaa og opplegg for arbeidskrav nr. 1 og 2 blir bestemt i samråd med læraren.

Studenten vil få rettleiing og tilbakemelding frå faglærer og/eller medstudentar på innlevert abstract.

Arbeidskrava må vere godkjend før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell munnleg eksamen

Eksamen har form av konferanseforedrag på ca. 25 minutt. Foredraget skal ta utgangspunkt i eit sjølvvalt tema innanfor dei faglege rammene for emnet. Både fagleg innhald og framføring blir vurdert. Konferanseforedraget er opent for medstudentar og andre tilhøyrarar, for eksempel lærarar frå praksisfeltet.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Ved ikkje greidd eksamen kan kandidaten gjennomføre ny eksamen etter same tema ein gong. Ved ønske om forbetring av karakter må kandidaten velje eit nytt tema i samråd med faglærar.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding frå studentane midtvegs/undervegs og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 14.01.2021.

Bøker

Eriksen, Thomas Hylland (2008). Globalisering. Åtte nøkkelbegreper. Oslo: Universitetsforlaget. (188 sider)

Krulatz, A., A. Dahl & M.E. Flognfeldt (2018). Enacting Multilingualism. Cappelen Damm. Del 1 Kap. 1-9, 11 og 19 (127 sider)

Næss, Åshild (2019). Global grammatikk. Språktypologi for språklærere. Oslo: Gyldendal akademisk. (274 sider)

Artiklar og enkeltkapittel

Abrahamsson, N. (2009). Modersmålets inflytande: dess manifestationer, begränsningar och orsaker. I N. Abrahamsson Andraspråksinläring (s. 235-253). Lund: Studentlitteratur. (18 sider)

Arntzen, R., Karlsen, J. (2019). Språkressurser, språkvalg og språkskifte: En studie av tospråklige barn frå fem- til tolvårsalder. NOA norsk som andrespråk (1), 32–60. (28 sider)

Arntzen, R., Kvifte, Bjørn, Hjelde, Arnstein (2017). Andrespråkelevers møte med obligatoriske leseprøver frå småskole- til mellomtrinn. NOA. Norsk som andrespråk (1), p. 33-62. (29 sider)

Barac, R. & Bialystok, E. (2011). Cognitive development of bilingual children. Language Teaching, 44(1), 36-54. (18 sider)

Brøseth, Heidi, Kristin Melum Eide & Tor Åfarli (2019). Språket som system. Norsk språkstruktur. Bergen: Fagbokforlaget, kap. 1, 10–12. (104 sider)

Cummins, J. (2008). BICS and CALP: Empirical and theoretical status of the distinction. Encyclopedia of language and education (s. 487-499): Springer. (12 sider)

Emilsen, Linda Evenstad & Åshild Søfteland. (2018). Andrespråksanalyser av barns spontantale. NOA Norsk som andrespråk 1-2, 128-157. (29 sider).

Emilsen, Linda E. & Søfteland, Åshild. 2020. L2 acquisition in a rich dialectal environment: Some methodological considerations when SLA meets dialectology. In Amanda Edmonds, Pascale Leclercq & Aarnes Gudmestad (eds.), Interpreting language-learning data, 9–38. Berlin: Language Science Press. (29 sider)

Fondevik, B. (2015). Kartlegging og vurdering av skriveferdigheter på ungdomssteget. I A. Golden & E. Selj (red.) Skrivning på norsk som andrespråk. Cappelen Damm Akademisk (s. 35-52)

García, O. & Wei, L. (med Dewilde, J.). (2019). Transspråking - Språk, flerspråklighet og opplæring (I.S. Holmes, overs.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kapittel 1 og 2. (38 sider)

Helander, NilsØ. (2009). Samisk språk og samiskespråkforhold – med særlig vekt på nordsamisk. I Bull, Tove & Anna-Riitta Lindgren (red.). Demangespråk i Norge. Flerspråklighet på norsk. Oslo: Novus. (s. 125-140) (16 sider)

Hjelde, Arnstein (2012). «Folkan mine, dæm bæresnakka norsk.» Norsk i Wisconsin frå 1940-talet og fram til i dag. Norsk lingvistisk tidsskrift 30/2. (s. 183-203) (21 sider)

Håkansson m.fl. (2003). Measuring language development in bilingual children: Swedish-Arabic children with and without language impairment. Linguistics 41-2. (s. 255-288) (34 sider)

Kjelaas, I. & Ommeren, R.V. (2019). Legitimering av flerspråklighet. En kritisk diskursanalyse av fire læreplaner i språk. NOA - Norsk som andrespråk, 35(1), 5-31. (26 sider)

Lane, Pia (2010) "We did what we thought was best for our children": a nexus analysis of languageshift in a Kven community. International Journal of the Sociology (15 sider)

Olsen, Torjer A., Hilde Sollid og Åse Mette Johansen (2017). Kunnskap om samiske forhold som integrert del av lærerutdanningene. Acta Didactica Norge (11), 2, Art. 5. (15 sider).

Sollid, H. (2019, 19. juni). Språklig mangfold som språkpolitikk i klasserommet. Målbryting, ss. 1-21. doi:<http://dx.doi.org/https://doi.org/10.7557/17.4807> (20 sider)

Anbefalt litteratur:

Dewilde, Joke (2016). «En bred tilnærming til skriving får fram kreative og kritiske skrivere». Utdanningsnytt. Kan hentes på: <https://www.utdanningsnytt.no/debatt/2016/august/flerspraklig-skriving-i-skolen/> (Ca. 9 sider)

Bathia, TK, Ritchie, WTC (2013). The handbook of bilingualism and multilingualism. Blackwell publishing

Golden, A & Selj, E (2015). Skriving på Norsk som andrespråk. Cappelen.

Gujord, A.K., Randen, G.T. (red.) (2018). Norsk som andrespråk – perspektiver på læring og utvikling. Cappelen.

Kulbrandstad, LA, Steien, GB (2020). Språkreiser. Festskrift til Anne Golden. Novusforlag.

LMUMAT40217 MAT402 Ulike perspektiver på tallbegrepet og algebra (5-10) (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

På grunn av Covid-19 kan det skje endringer i emnebeskrivelser ved HiØ våren 2021. Eventuelle endringer i arbeidskrav og eksamensform blir publisert fortløpende i Studentweb. Øvrige endringer knyttet til undervisning vil formidles via andre offisielle kanaler.

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

8. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om den historiske utviklingen av ulike aspekter knyttet til tallbegrepet
- har inngående kunnskap om elevers forståelse for de fire regneartene, brøk, desimaltall og prosent
- har inngående kunnskap om prealgebra og elevers forståelse av algebra
- har kunnskap om matematiske begreper og algoritmer i ulike kulturer
- har inngående kunnskap om ulike grunnleggende tema innen tallteori som er relevante for arbeid i skolen
- har inngående kunnskap om betydningen av semiotiske representasjoner for begrepslæring i matematikk

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gjøre greie for betydning av tallbegreps historiske utvikling og dets grunnlag for matematikkundervisning i skolen
- kan bruke forskningsbasert kunnskap innen tallteori og algebra til å planlegge og vurdere undervisning og bruke dette til å analysere episoder fra praksis
- kan kritisk anvende forskningsbasert kunnskap om tallbegrep og algebra til utforsking av nye problemområder

Generell kompetanse Kandidaten

- har kunnskap om matematikk som et fag i utvikling

kan anvende avansert faglig kunnskap til å styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver

Innhold

Desentrale tema i emnet er tallbegrepet og algebra og ulike perspektiver på disse som er relevante for undervisning i grunnskolen. I emnet vil den historiske utviklingen av tallbegrepet tas opp, spesielt utvikling av ulike tallmengder og regning med de fire regneartene. Elevenes begrepsutvikling er et annet sentralt tema i dette emnet. Rollen av ulike semiotiske representasjoner vil bli drøftet i den sammenheng. I emnet vil en også se på ulike perspektiver på elevers læring av algebra, hvordan arbeidet meningsfullt med algebra og hvordan dette kan hjelpe eleven til å utvikle en god forståelse for dette temaet. Det er også fokus på å møte flerspråklige elever i matematikkundervisningen, og spesielt vil ulike kulturers algoritmer drøftes i den sammenheng.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesinger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærere og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er fire uker praksis i 8. semester hvorav én uke er lagt til videregående skole med tema overgang ungdomsskole-videregående skole. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

MAT402 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Individuell fagtekst (3000-4000 ord) innenfor tallbegrepet eller algebra basert på en undersøkelse i praksis. 100 sider valgfritt pensum knyttes opp mot denne oppgaven.
2. Presentasjon av fagteksten for lærere på praksisskolen
3. Deltakelse på profesjonsdager
4. Praksisrapport der studenten reflekterer over utvikling fra 1.-4. studieår sett i relasjon til læringsutbytter og øvrig innhold i Plan for praksis (jf. Plan for praksis)
5. Praksismå være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Varighet: fem virkedager.

Omfang: 3000 ord +/- 10 %.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis/underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 09.08.2016.

Bishop, A. (1988). Mathematics Education in Its Cultural Context. Educational Studies in Mathematics 19(2) (Mathematics Education and Culture), 179-191.

Blanton, M. (2008). Algebra and the elementary classroom: Transforming thinking, transforming practice. Portsmouth: NH: Heinemann.

Burton, D. M. (2007). The history of mathematics: an introduction. Boston: McGraw-Hill. (kap 1. 'Early number systems and symbols')

Carraher, D. W. & A. Schliemann (2016). Powerful ideas in elementary school mathematics. I L. D. English & D. Kirshner (Red.), Handbook of International Research in Mathematics Education (3. utg.) (s. 662-686). Taylor and Francis, New York.

Carraher, D. W. & A. Schliemann (2007). Early Algebra. I F. K. J. Lester (Red.), Second Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning. Charlotte, NC: Information Age Publishing.

Ernest, P. (1998). The culture of the mathematics classroom and the relations between personal and public knowledge: An epistemological perspective. I F. Seeger, J. Voigt, & U. Waschescio (Red.), The culture of the mathematics classroom (s. 245-268). Cambridge, Storbritannia: Cambridge University Press.

Fosnot, C. & Dolk, M. (2001). Young Mathematicians at Work: Constructing Multiplication and Division. Heinemann.

Kieran, C. (2007). Learning and teaching algebra at the middle school through college levels. I F. K. J. Lester (Red.), Second Handbook of Research on Mathematics Teaching and Learning (s. 707-762). Charlotte, NC: Information Age.

Löwing, M. & Kilborn, W. (2013). Kulturmøter i matematikkundervisningen. Matematikk på 41 ulike språk. Cappelen Damm.

Mason, J. (2011). Å lære algebraisk tenkning. Caspar. Bergen.

Rowland, T. (2005). Between the lines: The language of Mathematics. I J. Anghileri (Red.), **Childrens Mathematical Thinking in the Primary Years: Perspectives on Childrens Learning** (s. 54-73). London, Storbritannia: Continuum.

Sfard, A. (1991). **On the dual nature of mathematical conceptions: Reflections on processes and objects as different sides of the same coin**, Educational Studies in Mathematics, 22(1), 1-36.

Sutherland, R., Rojano, T., Bell, A., Lins, R. (2000). Perspectives on school algebra. Kluwer academic publishers.

Valgfritt pensum:

Inntil 100 sider emner relevant forskningslitteratur. Det valgfrie pensum et skal godkjennes av faglærer og knyttes opp mot oppgaven i praksis.

LMUENG40217 ENG402 Interkulturell læring (5-10) (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Emneansvarlig: Viktoria Börjesson Behre

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

På grunn av Covid-19 kan det skje endringer i emnebeskrivelser ved HiØ våren 2021. Eventuelle endringer i arbeidskrav og eksamensform blir publisert fortløpende i Studentweb. Øvrige endringer knyttet til undervisning vil formidles via andre offisielle kanaler.

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som

- masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10
- undervisningsfag (90 studiepoeng) i kombinasjon med Profesjonsrettet pedagogikk som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

8. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avanserte kunnskaper om desentrale begrepene i fagfeltet interkulturell kommunikasjon
- har god kunnskap om nyere tilnærminger innenfor forskningsfeltet kultur og identitet
- har innsikt i aktuelle problemstillinger knyttet til det kulturelle mangfoldet i dagens samfunn generelt og i engelsk-klasserommet spesielt

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere situasjoner ut fra et interkulturelt perspektiv
- kan vurdere ulike metoder for å fremme interkulturell læring i klasserommet
- kan reflektere over etiske problemstillinger knyttet til egne og andres verdssystemer
- kan bruke teoretisk innsikt til å planlegge, prøve ut og evaluere interkulturelle undervisningsopplegg tilpasset målgruppen, med fokus på språklig og kulturelt mangfold

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over egen identitet i relasjon til andre og flytte perspektiv
- er bevisst betydning av perspektiv mangfold i læringsprosesser i skolen
- kan identifisere, analysere og kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og utdanningspolitiske problemstillinger med relevans for globalt medborgerskap og demokratisk dannelse

Innhold

Emnet Interkulturell læring tar utgangspunkt i fagfeltet interkulturell kommunikasjon og dets sentrale konsepter så som kultur, identitet, verdier, stereotyper, og rasisme som er nødvendig for drøftingen av interkulturell læring i undervisningssammenheng. Det skal først sees på interkulturell kompetanse fra et teoretisk perspektiv slik som det blir diskutert i læreplaner, politiske dokumenter og i aktuell forskningslitteratur. Deretter følger det praktiske perspektivet som også vil være forskningsbasert. Det skal tas opp metoder for å fremme interkulturell læring i klasserommet ved, for eksempel, bruk av film, litteratur eller andre typer tekster. Studentene velger selv et antall tekster for utarbeidelse av en større oppgave med en didaktisk vinkling.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesninger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og diskusjoner

Læringsplattform og andre digitale verktøy er en integrert del av emnet.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er fire uker praksis i 8. semester, hvorav én uke er lagt til videregående skole med tema overgang ungdomsskole-videregående skole. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

ENG402 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. En skriftlig analyse av et interkulturelt møte i case-form. Analysen danner grunnlag for diskusjon med medstudenter.
2. En skriftlig oppgave (individuelt eller i par) om interkulturell kompetanse
3. Samle materiell til utarbeidelse av et mindre undervisningsopplegg for mellom- eller ungdomstrinnet som legges i en fellesmappe på læringsplattform.
4. Deltakelse på profesjonsdager.
5. Praksisrapport der studenten reflekterer over utvikling fra 1.-4. studieår sett i relasjon til læringsutbyttet og øvrig innhold i Plan for praksis (5-10), (jf. Plan for praksis).
6. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis).

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg for eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen

Eksamen er todelt: Kandidaten presenterer et undervisningsopplegg for å fremme interkulturell læring i klasserommet på mellom- eller ungdomstrinnet, basert på faglitteratur (ca. 10 minutter). Deretter vil det være en samtale om tankene og teoriene bak opplegget hvor fagkunnskaper vil trekkes inn (ca. 20 minutter).

Hjelpemidler: Kandidaten kan bruke egne notater/PowerPoint/handout eller lignende under presentasjonen.

Karakterregel: A-F

Intern og ekstern.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis/underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 1. desember 2020.

Byram, M. (1997) *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Clevedon: Multilingual Matters.

Dypedahl, M. & Lund, R. E. (eds) (2020) *Teaching and learning English interculturally*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Samovar, L. A., Porter, R. E., McDaniel, E. R., & Roy, C. S. (2017) *Communication between Cultures* (9th ed.) Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.

Selection of chapters and articles

Björk, E. L. & Eschenbach, J. (2014) "Reel Life: Film as a tool for intercultural dialogue in the classroom and beyond." *Journal of Intercultural Communication*, 36. Retrievable from:

<http://immi.se/intercultural/nr36/lambertsson.html>

Bland, J. (ed.) (2015) *Teaching English to Young Learners: Critical Issues in Language Teaching with 3-12 Year Olds*. London: Bloomsbury. Chs 9, 10, 11, 12.

Byrman, M. (2010) "Linguistic and cultural education for Bildung and citizenships." *The modern language journal*, 94(2), 317-373.

Claire, H. & Holden, C. (eds). (2007) *The Challenge of Teaching Controversial Issues*. Stoke on Trent: Trentham Books. (Selected chapters)

Dervin, F. (2016) *Interculturality in Education: A Theoretical and Methodological Toolbox*. London: Palgrave Macmillan. (Selected chapters)

Fenner, A-B. (2003) "Intercultural dialogue – or the lack of it: some aspects of Norwegian students' attitudes towards British culture." In A. M. Simensen (ed.) *Teaching and Learning a Foreign or Second Language: Studies and Applications* (pp.36-53). Oslo: Unipub.

Hall, E. T. (1997) "Context and Meaning." In L. A. Samovar & R. E. Porter (eds) *Intercultural Communication: A Reader*. (9th ed.). Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.

Hall, E. T. (1991) "Monochronic and Polychronic Time." In L. A. Samovar & R. E. Porter (eds) *Intercultural Communication: A Reader* (13th ed.). Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.

- Hoff, H. E. (2013) "'Self' and 'Others' in a meaningful interaction: using fiction to develop intercultural competence in the English classroom." Tidsskriftet FoU i praksis, 7(2), 27-50.
- Hoff, H. E. (2019) "Intercultural competence." In A.-B. Fenner & A. Skulstad (eds) Teaching English in the 21st century. Ch 3.
- Hofstede, G., Hofstede, G. J. & Minkov, M. (2010). Cultures and Organizations: Software of the Mind. New York: McGraw-Hill. (Selected chapters)
- Houghton, S. A., Y. Furumura, M. Lebedko & S. Li (eds) (2013) Critical Cultural Awareness: Managing Stereotypes through Intercultural (Language) Education. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing. (Selected chapters)
- Kramsch, C. (1998) "The Privilege of the Intercultural Speaker." In M. Byram & M. Fleming (eds) Language Learning in Intercultural Perspective: Approaches through Drama and Ethnography (pp. 16-31). Cambridge: Cambridge UP.
- Kramsch, C. (2006) "Culture in Language Teaching." In H. L. Andersen, K. Lund & K. Risager (eds), Culture in Language Learning (pp. 11-26). Aarhus: Aarhus University Press.
- Lund, R. (2008) "Intercultural Competence - An Aim for the Teaching of English in Norway?" Acta Didactica, 2(1).
<https://www.journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1025>
- Risager, K. (1998). "Language Teaching and the Process of European Integration." In M. Byram & M. Fleming (eds) Language Learning in Intercultural Perspective: Approaches Through Drama and Ethnography (s. 242-254). Cambridge: Cambridge University Press.
- Risager, K. (2000) "The Teacher's Intercultural Competence." Sprogforum, 18(6), 14-20.
<http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/Espr18/risager.html>
- Risager, K. (2007). Language and Culture Pedagogy: From a National to a Transnational Paradigm. In M. Byram & A. Phipps (Red.). Languages for Intercultural Communication and Education. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.
- Shuter, R. (2001) "Ethics, Culture, and Communication: An Intercultural Perspective." In L. A. Samovar & R. E. Porter (eds) Intercultural Communication: A Reader (9th ed.) (p. 443-454). Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.
- Vold, E. T. (2014) "Instrumentelt turistspråk eller interkulturell dannelse? Om fremmedspråkfagets formål i dag og frem mot 2030." Acta Didactica Norge 8(2).
- Wagner, W., Holtz, P. & Kashima, Y. (2009) "Construction and Deconstruction of Essence in Representing Social Groups: Identity Projects, Stereotyping, and Racism." Journal for the Theory of Social Behaviour 39(3), 363-383. Retrieval from
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1468-5914.2009.00408.x>

LMUTYS40217 TYS402 Interkulturell læring (5-10) (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

På grunn av Covid-19 kan det skje endringer i emnebeskrivelser ved HiØ våren 2021. Eventuelle endringer i arbeidskrav og eksamensform blir publisert fortløpende i Studentweb. Øvrige endringer knyttet til undervisning vil formidles via andre offisielle kanaler.

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger tysk som masterforydning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 3. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterforypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har gode kunnskaper om de sentrale konseptene i fagfeltet interkulturell kommunikasjon
- har kjennskap til nyere tilnærminger innenfor forskningslitteraturen om kultur og identitet
- har innsikt i aktuelle problemstillinger og utfordringer knyttet til det kulturelle mangfoldet i dagens samfunn generelt og i klasserommet spesielt

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere situasjoner ut fra et interkulturelt perspektiv
- kan vurdere ulike metoder for å fremme interkulturell kompetanse i klasserommet
- kan fundere over etiske problemstillinger knyttet til egne og andres verdisystemer

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over egen identitet i relasjon til andre og flytte perspektiv
- er bevisst betydning av perspektiv mangfold i læringsprosesser i skolen
- kan identifisere, analysere og kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og utdanningspolitiske problemstillinger med relevans for globalt medborgerskap og demokratisk dannelse

Innhold

Emnet Interkulturell læring tar utgangspunkt i fagfeltet interkulturell kommunikasjon og de sentrale konseptene så som kultur, identitet, verdier, stereotyper og rasisme som er nødvendige for drøftingen av interkulturell kompetanse i undervisningssammenheng. Det skal først sees på interkulturell kompetanse fra et teoretisk perspektiv slik som det blir diskutert i læreplaner, politiske dokumenter og i aktuell forskningslitteratur. Deretter følger det praktiske perspektivet som også vil være forskningsbasert. Det skal tas opp metoder for å fremme interkulturell kompetanse i klasserommet ved for eksempel bruk av film, litteratur eller andre typer tekster, analoge, digitale og multimodale. Studentene velger selv et antall tekster for utarbeidelse av et didaktisk opplegg.

Det interkulturelle perspektivet går gjennom all undervisning i dagens flerkulturelle skole.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer, både i form av samlinger og nettbasert synkron undervisning:

- forelesninger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og diskusjoner

Undervisningsveiledning foregår synkront og asynkront.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er fire uker praksis i 8. semester hvorav én uke er lagt til videregående skole med tema overgang ungdomsskole-videregående skole. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

TYS402 har hovedansvar for praksisperioden.

Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. En skriftlig analyse av et interkulturelt møte i case-form. Analysen danner grunnlag for diskusjon med medstudenter
2. En skriftlig oppgave (individuell eller i par) om interkulturell kompetanse
3. Samle m ultimodalt materiell til utarbeidelse av et mindre undervisningsopplegg for elever på 5.-10. trinn
4. Deltakelse på profesjonsdager
5. Praksisrapport der studenten reflekterer over utvikling fra 1.-4. studieår sett i relasjon til læringsutbyttet og øvrig innhold i Plan for praksis (5-10). (jf. Plan for praksis)
6. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen

Muntlig individuell eksamen der kandidaten presenterer et multimodalt undervisningsopplegg for å fremme interkulturell kompetanse i klasserommet med påfølgende diskusjon (ca. 30 minutter til sammen).

Eksaminasjonen er todelt: Kandidaten skal presentere et undervisningsopplegg basert på faglitteraturen (ca. 10 minutter). Deretter vil det være en samtale om tankene og teoriene bak opplegget hvor fagkunnskaper vil trekkes inn (ca. 20 minutter).

Karakterregel: A-F

Som hovedregel gjennomføres muntlig eksamen på nettet via læringsplattform. Det er også mulig å avlegge eksamen på campus.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis/underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 19. august 2016.

Barrett, M., Byram, M., Lázár, I., Mompoin-Gaillard, P. & Philippou, S. (2014). Developing Intercultural Competence through Education. Strasbourg: Council of Europe. <http://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/Source/Documentation/Pestalozzi3.pdf>

Björk, E. L. & Eschenbach, J. (2014). Reel Life: Film as a tool for intercultural dialogue in the classroom and beyond. Journal of Intercultural Communication (36). <http://immi.se/intercultural/nr36/lambertsson.html>

Björk, E. L., Eschenbach, J., & Svenhard, B.W. (2014). Film som verktøy i språkundervisningen. I C. Bjørke, M. Dypedahl & G.-A. Myklevold (Red.), Fremmedspråksdidaktikk (s. 195-210). Oslo: Cappelen Damm.

Bolten, J. (2014). Interkulturelle Kompetenz. Erfurt: Landeszentrale für politische Bildung.

Broszinsky-Schwabe, E. (2011). Interkulturelle Kommunikation. Missverständnisse - Verständigung. Wiesbaden: VS Verlag.

Byram, M. (2009). Evaluation and/or Assessment of Intercultural Competence. I A. Hu, & M. Byram (Red.), Interkulturelle Kompetenz und fremdsprachliches Lernen - Modelle, Empirie, Evaluation / Intercultural competence and foreign language learning - Models, empiricism, assessment (s. 215-234). Tübingen: Gunter Narr.

Byram, M., Gribkova, B., & Starkey, H. (2002). Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers. Strasbourg: Council of Europe. Hentet fra: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Guide_dimintercult_EN.pdf.

Claire, H. & Holden, C. (Red.). (2007). The Challenge of Teaching Controversial Issues. Stoke on Trent: Trentham Books.

Dypedahl, M. (2007). Interkulturell kompetanse og kravet til språklæreren. Fokus på språk 2. http://www.fremmedspraksenteret.no/neted/upload/attachment/site/group55/Fokus_online_2_2007.pdf

- Dypedahl, M., & Eschenbach, J.. (2011). Interkulturell læring og fremmedspråks-undervisning. I T. S. Drønen, K. Fretheim & M. Skortnes (Red.), Forståelsens gyldne øyeblikk. Festskrift til Øyvind Dahl (s. 209-221). Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Europarat. (2001). Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. <http://www.goethe.de/referenzrahmen> (Auszug aus den Kapiteln 2 (2.1; 2.1.1), 5 (5.1; 5.2), 6 (6.4.6.1 - 6.4.6.5) und 8 (8.1).)
- Grau, M. & Würffel, N.. (2003). Übungen zur interkulturellen Kommunikation. I K.-R. Bausch, H. Christ & H.-J. Krumm (Red.), Handbuch Fremdsprachenunterricht (4. vollst. neu bearbeitete Auflage) (s. 312-314). Tübingen: Francke.
- Hall, E. T. & Hall, M. R. (1984). Verborgene Signale. Studien zur internationalen Kommunikation. Hamburg: Gruner & Jahr/Stern (29-41, 45-48: Zeit, Kontext, Raum).
- Hofstede, G. & Hofstede, G. J. (2009). Lokales Denken, globales Handeln. Interkulturelle Zusammenarbeit und globales Management. München: DTV (kap. 1, 2, 3, 4, 5)
- Hölscher, P., Roche, J. & Simic, M. (2009). Szenariendidaktik als Lernraum für interkulturelle Kompetenzen im erst-, zweit- und fremdsprachigen Unterricht. Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht 14(2), 43-54. Hentet fra: <http://zifspz.tu-darmstadt.de/jg-14-2/beitrag/HoelscherRocheSimic3.htm>
- Hu, A. (2008). Interkulturelle Kompetenz. Ansätze zur Dimensionierung und Evaluation einer Schlüsselkompetenz fremdsprachlichen Lernens. I V. Frederking (Red.), Schwer messbare Kompetenzen. Herausforderungen für die empirische Fachdidaktik (s. 11-35). Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren.
- Knapp-Potthoff, A. (1997). Interkulturelle Kommunikationsfähigkeit als Lernziel. I A. Knapp-Potthoff & M. Liedke (Red.), Aspekte interkultureller Kommunikationsfähigkeit (s. 181-205). München: Iudicium.
- Kramsch, C. (1998). The privilege of the intercultural speaker. In M. Byram & M. Fleming (Red.). Language Learning in Intercultural Perspective. Approaches through drama and ethnography (s. 16-31). Cambridge: Cambridge University Press.
- Löschmann, M. (2001). Wastun gegen Stereotype? In G. Wazel (Red.). Interkulturelle Kommunikation in Wirtschaft und Fremdsprachenunterricht (s. 147-201). Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Lüsebrink, H.-J. (2003). Kultur- und Landeswissenschaften. I K.-R. Bausch, H. Christ & H.-J. Krumm (Red.), Handbuch Fremdsprachenunterricht (s. 60-65). Tübingen: Francke.
- Rieger, M. (2008). Die Deutschen sind so kalt! - Nähe und Distanz in interkulturellen Begegnungen. In U. A. Kaunzner (Red.), Der Fall der Kulturmauer. Wie kann Sprachunterricht interkulturell sein? (s. 83-98). Münster: Waxmann.
- Risager, K. (1998). Language teaching and the process of European integration. I M. Byram & M. Fleming (Red.), Language Learning in Intercultural Perspective. Approaches through drama and ethnography. (s. 242-254). Cambridge: Cambridge University Press.
- Samovar, L. A., Porter, R. E. & McDaniel, E. R. (2010). Communication between cultures. Boston: Wadsworth. (kap. 2 s. 48-78, kap. 3 s. 97-102, kap. 4 s. 179-182, kap. 11 s. 404-406)
- Skiba, D. (2007). Das Kind im Bade. Komplementäre Kulturbegriffe im Fach Deutsch als Fremdsprache. I R. Eßer & H.-J. Krumm (Red.), Bausteine für Babylon: Sprache, Kultur und Unterricht Festschrift zum 60. Geburtstag von Hans Barkowski (s. 91-102). München: Iudicium.

Straub, J., Nothnagel, S. & Weidemann, A. (2010). Interkulturelle Kompetenz lehren: Begriffliche und theoretische Voraussetzungen. I A. Weidemann, J. Straub, & S. Nothnagel (Red.), Wie lehrt man interkulturelle Kompetenz? Theorien, Methoden und Praxis in der Hochschulausbildung. Ein Handbuch (s. 15-27). Bielefeld: Transcript.

Trompenaars, Fons. (1993). Handbuch Globales Managen. Wie man kulturelle Unterschiede im Geschäftsleben versteht. Düsseldorf: Econ. (utvalgte deler)

Utdanningsdirektoratet. (2006). Læreplan i fremmedspråk. <http://www.udir.no/kl06/FSP1-01/>

Utdanningsdirektoratet. (2006). Læreplan i fremmedspråk - program fag i studiespesialiserende utdanningsprogram. <http://www.udir.no/kl06/PSP1-01/>

Witte, A. (2009). Reflexionen zu einer (inter)kulturellen Progression bei der Entwicklung interkultureller Kompetenz im Fremdsprachenlernprozess. I A. Hu, & M. Byram (Red.), Interkulturelle Kompetenz und fremdsprachliches Lernen. Modelle, Empirie, Evaluation / Intercultural competence and foreign language learning. Models, empiricism, assessment (s. 49-66). Tübingen: Gunter Narr.

LMUPED40217 PED402 Skolen i et pluralistisk samfunn (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 4. studieår.
- Bestått minimum 180 studiepoeng fra 1.-3. studieår.
- Bestått obligatoriske emner: PED101 (5-10) og PED102 (5-10).

Undervisningssemester

9. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap om demokratisk medborgerskap og danning i et pluralistisk samfunn, med vekt på sammenhengen mellom danning, kunnskap og læring
- har avansert kunnskap om pedagogisk teori, med vekt på ulike måter å forstå eleven, det profesjonelle læringsfellesskapet i skolen, skolen som organisasjon, skolekultur og skoleledelse
- har avansert kunnskap om barn og ungesom hele mennesker, med vekt på kreativitet, estetikk, frihet og kunnskap som basis for endring
- har avansert kunnskap om skolens og pedagogikkens historie, og ulike teoretiske perspektiver på skolens rolle i et samfunn preget av kulturelt og religiøst mangfold
- har kunnskap om kulturers-, religioners- og livssynsrolle i en og et samfunnskole preget av mangfold

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bidra til å fremme demokratiske holdninger og verdier
- kan kritisk vurdere og anvende pedagogisk teori i praksis
- kan gjøre rede for ulike teoretiske perspektiver på toleranse, autonomi og anerkjennelse og anvendelig teori som grunnlag for organiseringen av opplæringen og i møte med enkeltelev og skolefelleskapet
- har avanserte digitale ferdigheter for å veilede barn og unge i deres digitale hverdag
- kan samarbeide om å skape endring og utvikling av skolens virksomhet, herunder vurdere og gi tilbakemelding til andre i skolefelleskapet
- kan utarbeide og gjennomføre undervisningsopplegg med vekt på kreativitet i teknologirike omgivelser

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling og styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, herunder kulturers-, religioners- og livssynsrolle i skolen
- kan samarbeide aktivt som del av skolens profesjonsfelleskap og legge til rette for et trygt faglig og psykososialt skolemiljø
- kan bidra aktivt til innovasjonsprosesser og ta ansvar for samarbeid om didaktisk og pedagogisk nytenking i skolen og involvere lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv i opplæringen
- vise overblikk over skolens historie og skolens plass i dagens samfunn i møtet med fremtidens skole

Innhold

Emnet har tre overlappende hovedtemaer.

Det første temaet er demokrati og danning som tar seg filosofiske og historiske perspektiver som setter skolen inn i en større sammenheng og drøfter sammenhengen mellom danning, kunnskap, læring og endring.

Det andre temaet er skolen som innovativ og lærende virksomhet. Her vil det bli lagt vekt på kunnskap om samarbeid. Temaet vil berøre kollegasamarbeid, ulike fellesskap i skolen, overganger, skolekultur og entreprenørskap.

Det tredje temaet er norsk skole- og utdanningshistorie. Temaet vil ta opp ulike skolepolitiske ideologier.

Andre viktige temaer er enhetsskolen, pedagogiske grunn tanker og samisk skolehistorie. Dette temaet vil stå i sammenheng med danning og demokrati.

Undervisnings- og læringsformer

Det legges vekt på aktiviteter som krever ferdigheter i å formidle, kommunisere, samarbeide, lede, samt veilede og vurdere. Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer som forelesninger, artikkelseminarer, gruppearbeid, ulike tekstproduksjoner og selvstudium. Arbeidsmåtene skal fremme evnen til analyse, drøfting, samarbeid og refleksjon. Studentene medvirker i planlegging og utarbeiding av evalueringskriterier knyttet til arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timet planlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Iht. rammeplanen skal kristendom, religion, livssyn og etikk (RLE) med et omfang tilsvarende 15 studiepoeng være integrert i faget pedagogikk og elevkunnskap. I dette emnet utgjør RLE-komponenten tilsvarende 5 studiepoeng. Læringsutbyttebeskrivelser knyttet til RLE-komponenten i emnet er kursivert.

Praksis

Det er to uker praksis i 9. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Ansvar for praksiser lagt til masterforypningsfaget (emne403).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Minimum 80% deltakelse på undervisning.
2. Skrive en artikkel relatert til ett av de tre hovedtemaene.

Arbeidskravene skal leveres til fastsatte frister og må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig eksamen i gruppe.

Studentene skal i grupper på 3-4 personer gjennomføre en presentasjon på ca. 20 minutter på eksamenskonferanse. Presentasjonen tar utgangspunkt i en selvvalgt problemstilling relatert til emnets innhold.

Det gis én karakter for medlemmene i gruppen etter karakterregel Bestått/Ikke bestått.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Eventuell ny/utsatt eksamen gjennomføres ved neste ordinære eksamen (eksamenskonferanse) eller i en studentgruppesomemneansvarlige bestemmer. Dersom denne eksamenen gjennomføres sammen med eksamensgruppe som ordinær eksamen kan studentene ta utgangspunkt i tidligere presentasjon og forbedre denne, eller de kan lage en ny presentasjon. Dersom gruppedeltaker deltar i ny eksamensgruppe utarbeides det en ny presentasjon.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturen er gjort tilgjengelig 2. juni 2021.

Austring, D. B. & Sørensen, M. (2019). Æstetiske læreprosesser i skolen. In K.H. Karlsen & G.B. Bjørnstad (Eds.) Skaper glede, engasjement og utforskertrang. Nye perspektiver på estetiske- & tverrfaglige undervisningsmetoder i pedagogisk virksomhet (259-279). Oslo: Universitetsforlaget. (20 sider)

Bangstad, S. (2012). En norsk sekularisme. I S. Bangstad, O. Leirvik & I. Plesner (Red.), Sekularisme - med norske briller (s. 47-66). Fagbokforlaget: Bergen. (20 sider)

Bang, H. (2020) Organisasjonskultur. Universitetsforlaget. s.48-81, s. 82-99 (50 s.)

Biesta, G. J. J. (2009). Good education in an age of measurement: On the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability* 21(1), 33-46. (11 sider)

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11092-008-9064-9>

Breilid N. & L. M. Lassen (2012). Elevsamtalen: demokratisk dialog i praksis? I K. L. Berge & J. H. Stray (Red.), Demokratisk medborgerskap i skolen. Bergen: Fagbokforlaget. (21 sider)

Gil, A. J., Carrillo, F. J., & Fonseca-Pedrero, E. (2019). Assessing a learning organization model: A teacher's perspective. *Management in Education*, 33(1), 21-31. (10 s.)

Gran (2019) Digital Bildung from a teachers perspective. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20020317.2019.1615368>

(15 sider)

Gran (2019) Digital dannelse: En overordnet interkulturell kompetanse. En systematisk litteraturgjennomgang av dannelse i kunnskapssammenheng

https://www.researchgate.net/publication/328679195_Digital_dannelse_en_overordnet_interkulturell_kompetanse_En_systematisk_litteraturgjennomgang_av_dannelse_i_kunnskapssammenheng

(15 sider)

Gotvassli, K.A.A. (2020). Kunnskap, kunnskapsutvikling og kunnskapsledelse i organisasjoner (2. utg.). Fagbokforlaget. s. 103-113, s. 133-156 (32 s.)

Hansen, O. H. B. (2013). Promoting classical tolerance in public education: what should we do with the objection condition? *Ethics and Education* 8(1), 65-76. (12 sider)

Hargreaves, A. & Fullan, M. (2014). Arbeidskultur for bedrelæring i alle skoler. (1. utg.). Kommuneforlaget. s. 99-121, s. 123-159 (58 s.)

Hellesnes, J. (1997). Ein utdana mann og eit dana menneske. Framlegg til eit utvida daningsomgrep. I E. L. Dale (Red.), *Pedagogisk filosofi* (s. 79-103). Oslo: AdNotam Gyldendal. (25 sider)

Helskog, G. (2012). Danning i retning av menneskelig modenhet og visdom gjennom filosofisk dialog? *Norsk filosofisk tidsskrift* 01, 46-58. (13 sider)

Howeid, M. H. (2010). Filosofiske perspektiver på læreres læring og profesjonsutvikling. Et arbeid med læreres narrative identitet. I T. Løkengaard Hoel, G. Engvik & B. Hansen (Red.), *Nysom lærer - sjansespill og samspill* (s. 173-192). Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (19 sider)

Hovdelien, O. (2012). En sekularistisk skole i et multikulturelt samfunn. I S. Bangstad, O. Leirvik & I. Plesner (Red.), *Sekularisme - med norske briller*. Fagbokforlaget: Bergen. (12 sider)

Jarving, Harald (2007). Dewey Square: lærerarbeid, didaktikk og improvisasjon. I K. Steinsholt & H. Sommerro (Red.), *Improvisasjon - kunsten å sette seg selv på spill* (s. 215-238). Oslo: Damm. (23 sider)

Jordet, Arne Nikolaysen (2020) Anerkjennelse i skolen. En forutsetning for læring. Oslo: Cappelen Damm (350 sider)

Karlsen, Geir (2007). Stilt ovenfor det som ennå ikkeer. I: Steinholt og Sommerro (red) (2007) Improvisasjon - kunsten å sette seg selv på spill Oslo: Dam m s. 239-259 (20 sider)

Kvam, V. (2016) Jakten på den godeskole. Universitetsforlaget. (146 s.)

Liljestrand, J. (2012). Citizenship education in discussions concerning political issues. Utbildning & Demokrati 21(1), 77-95. (18 sider)

Løvlie, L. (2013). «Dewey: Danning til demokrati» I. Straume (Red.), Danningens filosofihistorie (s. 252-263). Oslo: Gyldendal. (12 sider)

Løvlie, L. (2000). Mot et utvidet danningbegrep. I H. W. Andersen, S. Lie & M. Melhus (Red.), KULT - i kulturforskningen stegn. En antologi (s. 211-228). Oslo: Pax. (18 sider)

Nohre-Walldén, G. Den ekskluderende fellesskolen. Samtiden, 127(03), 40-47. (7 s)

Plesner, I. T. (2012). En menneskerettslig basert sekularisme. I S. Bangstad, O. Leirvik & I. Plesner (Red.), Sekularisme - med norske briller. Fagbokforlaget: Bergen. (13 sider)

Ramberg, L. & Fjeld, H. (2021) Ledernetverk som arena for læring og støtte. Nordisk tidsskrift for utdanning og praksis.

Solhaug (red) (2021) Skolen i demokratiet. Demokratiet i skolen. Universitetsforlaget. Kap 1, 2, 3, 8, 9, 11 og 13. (140 sider)

Solheim, K., Roland, P., & Ertesvåg, S. K. (2018). Teachers' perceptions of their collective and individual learning regarding classroom interaction. Educational Research, 60(4), 459-477. (18 s.)

Thuen, H. (2010). Skolen – et liberalistisk prosjekt? 1860–2010. Norsk pedagogisk tidsskrift, 94(04), 273-287. (15 s)

Wiestad, E. (2006). Kroppens pedagogikk. I I. Bostad & T. Pettersen (Red.), Dialog og danning: det filosofiske grunnlaget for læring (s. 119-142). Oslo: Spartacus Forlag. (24 sider)

Willbergh, I. (2019). «Som om» opplevelse – viktig for demokratiet. I K.H. Karlsen & G.B. Bjørnstad (Eds.) Skaper glede, engasjement og utforskertrang. Nye perspektiver på estetiske- & tverrfaglige undervisningsmetoder i pedagogisk virksomhet (225-239). Oslo: Universitetsforlaget. (13 sider)

Aasen, P. (2007). Equity in Educational Policy: A Norwegian Perspective. International Studies in Educational Inequality, Theory and Policy 2, 127-142. (15 sider)

(Totalt ca. 1100 sider)

Offentlige dokumenter og rapporter som studenten skal kjennetil og kunne bruke:

LK20 <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>

Melding til stortinget 6 (2019–2020). Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20192020/id2677025/>

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 30. des. 2022 23:19:17

LMUPED40317 PED403 Læring, vurdering og tilpasset opplæring (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk (150 studiepoeng) som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 30 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap om elevers ulike forutsetninger og tilrettelegging for læring
- har inngående kunnskap om ulike former for vurdering, kriterier og standarder for vurdering samt tilbakemeldinger med læringsfremmende formål
- har avansert kunnskap om differensiering av undervisning og tilpasset opplæring
- har inngående kunnskap om gjeldene lov- og planverk knyttet til vurdering og tilpasset opplæring
- har tilegnet seg avansert kunnskap om forskningsfeltet relatert til temaet for egen masteroppgave

Ferdigheter

Kandidaten

- kan skape inkluderende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan kritisk vurdere og bruke ulike undervisningsmetoder, læremidler og digitale verktøy som ressurser i opplæringen
- kan iverksette tilpasset opplæring og sikre progresjon i arbeidet med elevers grunnleggende ferdigheter og fag

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan på et avansert nivå analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger knyttet til læring, vurdering og tilpasset opplæring
- kan på en selvstendig måte planlegge, lede og evaluere vurderingsarbeid slik at det blir tatt hensyn til retten om tilpasset opplæring

Innhold

Emnet belyser prinsippet om tilpasset opplæring (TPO) i spenningsfeltet mellom lærerens arbeid, elevenes læringsarbeid og forskningsbasert kunnskap om læring og vurdering. Med utgangspunkt i ulike perspektiver drøftes muligheter og utfordringer knyttet til hvordan alle elever skal få læringsmuligheter i den samme skolen. Studenten skal også gjennom emnet fordype seg i forskning knyttet til egen masteroppgave.

Emnet er inndelt i tre hovedtemaer: vurdering, TPO og fordypningseminene knyttet til eget masterarbeid. Vurdering og TPO har fokuset på hvordan inkluderende læringsmiljøer bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser for den enkelte elevs forutsetninger og behov.

Temaaet vurdering tar utgangspunkt i elevers forskjellige forutsetninger for læring som bakgrunn for vurderingsarbeidet. Emnet tar for seg bredden i vurderingsfeltet med særlig fokus på tre vurderingspraksiser: vurdering for læring, vurdering av læring og evaluering, som omhandler vurdering av elevers læring på systemnivå. Temaet gir inngående kunnskap om dilemmaer knyttet til praksis for tilbakemelding, vurderingskriterier og standarder.

Det andre temaet, TPO, behandler differensiering og inkludering, med fokus på individet og fellesskapet, samt TPO som både prosess og resultat for læring og vurdering. Innenfor dette temaet blir også tilpasset opplæring for elever med enkeltvedtak (spesialundervisning) tematisert.

I studentens eget fordypningsemne skal studenten foreta en litteraturgjennomgang for å tilegne seg oppdatert kunnskap om det forskningsfeltet som tematiseres i masteroppgaven.

Undervisnings- og læringsformer

For at studentene skal få trening i arbeidsmåter de vil trenge i profesjonstøvelsen, blir det lagt vekt på aktiviteter som krever ferdigheter i å formidle, kommunisere og samarbeide. Emnet er lagt opp med varierte arbeidsformer som forelesninger, artikkelseminarer, gruppearbeid, ulike tekstproduksjoner, og selvstudium. Arbeidsmåtene skal fremme evnen til analyse, drøfting og refleksjon. Utdanningen skal bevisstgjøre studentene på digitale mediers muligheter og begrensninger. Ikke alle temaer innen emnet kan behandles i forelesninger eller seminar. Det er studentens ansvar å tilegne seg pensum.

Bruk av ulike digitale verktøy, seminarer, samtaler og veiledning er gjennomgående arbeidsformer. Utdanningen skal bevisstgjøre studentene på digitale mediers muligheter og begrensninger.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 9. semester, inkludert skoleovertakelse. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Ansvar for praksisperioden ligger til PED403. Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. 80% deltagelse på undervisning (jf. semesterplanen)
2. Deltakelse på profesjonsdager (jf. semesterplanen)
3. Foreta en litteraturgjennomgang knyttet til temaet for masteroppgaven. Litteraturgjennomgangen leveres skriftlig i Canvas. Litteraturgjennomgangen presenteres muntlig for medstudenter
4. Prosjektbeskrivelse til masteroppgaven
5. Refleksjonsnotat fra skoleovertakelse (jf. Plan for praksis)
6. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg for eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen
Hjemmeeksamen over 5 dager. Omfang 3500 ord (+/- 10 %).

Alle hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F

Sensorordning

To internesensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 30. november 2020

Black, P. (2015). Formative assessment-an optimistic but incomplete vision. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 22(1), 161-177

Brandmo, C., Panadero, E. & T. N. Hopfenbeck (2020) Bridging classroom assessment and self-regulated learning, *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 27:4, 319-331, DOI: 10.1080/0969594X.2020.1803589.

Bråthen, I. & Thurmann-Moe, A. C. (1998). Den nærmaste utviklingssonesom utgangspunkt for pedagogisk praksis. I I. Bråthen (red.). *Vygotski i pedagogikken*. Oslo: Cappelen Akademiske forlag.

Bunting, M. (2014). *Tilpasset opplæring - i forskning og praksis*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske.

Carless, D., & Boud, D. (2018). The development of student feedback literacy: enabling uptake of feedback. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 43(8), 1315-1325.

Dann, R. (2014). Assessment as learning: Blurring the boundaries of assessment and learning for theory, policy and practice. *Assessment in education: principles, policy & practice*, 21(2), 149-166.

Fjørtoft, H. (2020). Multimodal digital classroom assessments. *Computers & Education*, doi: <http://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.103892>.

Florian, L. (2019). On the necessary co-existence of special and inclusive education. *International Journal of Inclusive Education*, 23(7-8), 691-704.

Fjørtoft, H., & Sandvik, L. V. (2016). *Vurderingskompetanse i skolen: praksis, læring og utvikling*. Oslo: Universitetsforlaget. (minuskap. 6)

Haug, P. (2017). Understanding inclusive education: ideals and reality. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 19(3), 206-217.

Kongsgården, P., & Krumsvik, R. J. (2013). Bruk av digitale verktøy i elevers læringsarbeid - med fokus på sammenhengen mellom læring og vurdering for læring. *Acta Didactica Norge*, 7(1), 1-19.

Saloviita, T. (2020). Attitudes of teachers towards inclusive education in Finland. *Scandinavian journal of educational research*, 64(2), 270-282.

Ca. 400 sider selvalgt pensum knyttet til litteraturgjennomgang i eget masterprosjekt

LMUNOR40317 NOR403 Tekst og tekstkulturar (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Barbro Bredesen Opset

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valbart emne for studentar som vel norsk som masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperiodar i 4. studieår.
- Bestått minimum 150 studiepoeng frå 1.-3. studieår.
- Bestått 60 studiepoeng frå masterfordjupingsfaget i 1.-3. studieår
- Bestått FoU-oppgåva i 3. studieår.

Undervisningssemester

9. semester (haust)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om korleis identitet, kulturmøte, barndom og oppvekst blir tematisert i skjønnlitteratur
- har inngående kunnskap om barn og unges deltaking i ulike tekstkulturar, både i og utanfor skolen
- har innsikt i korleis arbeid med tekster i ulike medium og sjangrar kan støtte opp under elevane sitt identitetsarbeid og vere kjelder til barn og unges lærings- og danningssprossar
- har inngående kunnskap om tekstteori generelt, og multimodal analyse spesielt
- har avansert kunnskap om litteraturteori og litteraturredaktikk og om praktiske og estetiske arbeidsmåtar i litteraturundervisninga på mellom- og ungdomstrinnet
- har inngående kunnskap om kva som kjenneteiknar ungdomslitteratur samanlikna med litteratur for vaksne

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan vurdere og bruke litteraturteori og litterær metode i studium av skjønnlitteratur
- kan reflektere teoretisk og didaktisk over bruk av litteratur i klasserommet
- kan analysere og vurdere ulike typar multimodale tekster, og kan arbeide med denne typen tekster i skolen
- kan nytte utforskande og kreative arbeidsmåtar i litteraturundervisninga

Generell kompetanse

Kandidaten

- har ei kritisk tilnærming til tekst- og mediekulturar som barn og unge deltar i
- kan bidra i faglege diskusjonar som angår barn og unge i spørsmål om literacy, litteratur, læring og multimodalitet.
- kan drøfte korleis skjønnlitteratur kan gi perspektiv på identitetsarbeid i eit samfunn i endring

Innhold

I dette emnet står analyse av tekst i ulike sjangrar, medium og tekstkulturar sentralt. Her blir både skjønnlitterære tekster og barn og unges kvardagstekster behandla teoretisk, tolka og drøfta.

Emnet vidarefører literacy-perspektivet i *NOR401 Lesing, skrivning og munnlegheit* ved at studentane skal analysere og kritisk vurdere ulike tekster som barn produserer og møter i heim og skole. Slike tekster kan til dømes vere bloggar, nettsider, multimodale elevtekster, dataspel, film, digitale læringsressursar og læreverk. Dette skal også sette studentane i stand til å forstå korleis ulike multimodale tekster kan vere kjelder til barnsdanning, læring og identitetsbygging.

Det skjønnlitterære tekstutvalet representerer ulike sjangrar og er valt både frå nordisk og internasjonal litteratur, hovudsakleg frå samtidslitteraturen. Teoripensum et skal bidra til å sette litteraturen inn i teoretiske og didaktiske samanhengar. Studentane skal gjere eit utval av skjønnlitteratur, og i samband med dette velje eit teoripensum som kan kastelys over denne litteraturen (sjå litteraturlista).

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- Forelesingar og seminar
- Diskusjonar i grupper og i plenum
- Tekstanalysar i grupper og aleine
- Sjølvstudium og kollokviégrupper

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna: Pensum og arbeidskrav om barn og unges bruk av digitale medium, analysar av multimodale tekster, studentsamarbeid om utvikling av enkle digitale læringsressursar for elevar i skolen.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to veker praksis i 9. sem ester, inkludert skoleovertaking. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

NOR403 har ansvar for praksisperioden. Det er knytt arbeidskrav til praksisperioden; sjå pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Individuell fagartikkel på 5-7 sider der ein vurderer ei skjønnlitterær bok ut frå relevante omgrep, t.d. oppbrot, kulturmøte, identitet, danning. Målform: bokmål.
2. Individuell munnleg framføring på 15 minutt der ein analyserer og drøftar kritisk ei sjølvvald multimodal tekst ut frå sentrale fagomgrep, t.d. literacy, kultur- og situasjonskontekst, diskurs, metafunksjon, spesialisert språk.
3. Prosjektbeskriving til masteroppgåva
4. Deltaking på profesjonsdagar
5. Refleksjonsnotat frå skoleovertaking (jf. Plan for praksis)
6. Praksismå vere bestått (jf. Plan for praksis)

Studenten vil få tilbakemelding frå faglærar og/eller medstudentar på arbeidskrava.

Arbeidskrava må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, skriftleg heimeeksamen, 5 dagar

Studentane får utdelt eksamensoppgåve fem dagar før innleveringsfristen. Eksamenssvaret skal vere på ca. 3000 ord. Litteraturliste og innhaldsliste kjem i tillegg. Målform: Nynorsk eller bokmål etter eige val.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding frå studentane midtvegs-/undervegs- og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 4. juni 2021.

Artiklar og enkeltkapittel

Andersen Per Thomas (2006). «Innledning» i Identitetens geografi. Steder i litteraturen fra Hamsun til Naipaul. Oslo: Universitetsforlaget (16 sider)

Andersen, Per Thomas, Gitte Mose og Thorstein Norheim (2012). Litteratur og litteraturvitenskap. I Litterær analyse. En innføring. Oslo: Pax forlag (17 sider) (i kompendium)

Bakhtin, Mikhail (1991). Epos og roman. Om romanstudiets metodologi. I Kittang, Atle m.fl. (red.). Modern litteraturteori. En antologi. Oslo: Universitetsforlaget. (22 sider) (i kompendium)

Bakken, Jonas, Gitte Mose og Elisabeth Oxfeldt (2012). Sammensatte tekster. I Andersen, Per Thomas, Gitte Mose og Thorstein Norheim Litterær analyse. En innføring. Oslo: Pax forlag (31 sider) (i kompendium)

Birkeland, Tone (2017). Med vidåpen dør til forståelse av den flerkulturelle barne- og ungdomslitteraturen. Barnelitterært forskningstidsskrift, vol. 8 (1), s. 29-33.

Bjørkøy, Aasta Marie Bjorvand (2017). Når samer møter andre nordmenn. Laila Stiens novelle "Reisen mot øya". I: Jonas Bakken & Elisabeth Oxfeldt (red.) Åpne dører mot verden. Norske ungdommers møte med fortellinger om skyld og privilegier. Universitetsforlaget. (16 sider) (Digitalt tilgjengelig).

Bottenvann, Reidun (2016). Kulturmøter i tekster og flerkulturell dannelse. NOA 1-2, s. 76-100 (Digitalt tilgjengelig).

Burn, Andrew (2009). "Potter literacy. From Book to Game and Back Again - Literature, Film, Game and Cross Media Literacy" og "Machinima, Second Life and the Pedagogy of Animation" i Making new media. Creative production and digital literacies. New York: Peter Lang. (33 sider) (i kompendium)

Jewitt, Carey (2006). Multimodal learning. I Technology, literacy and learning. A multimodal approach. London: Routledge (29 sider) (i kompendium)

Kiil, Hanne og Tønnessen, Elise Seip (2013) Dagens Rødhette i en flerkulturell kontekst – mulighet for en ny identitet? I Barnboken – tidsskrift for barnlitteraturforskning, 36, (18 sider) (digitalt tilgjengelig)

Kress, Gunther & Theo van Leeuwen (2015). "Designing social action" og "Designing models of reality". I Reading images. The grammar of visual design. London: Routledge (55 sider) (i kompendium)

Leeuwen, Theo van (1999). Speech, Music, Sound. London: MacMillian Press LTD (10 sider) (i kompendium)

Livingstone, Sonia M. (2009). Changing childhood, changing media. I Children and the Internet. Great expectations, challenging realities. Cambridge: Polity. (32 sider) (i kompendium)

Maagerø, Eva & Elise S. Tønnessen (2014). Kapittel 1. I Multimodal tekstkompetanse. Kristiansand: Portal Akademisk. (i kompendium)

McCloud, S. (1993). Hva er tegneserier. Oversatt av Alexander Leborg Oslo: Minuskel (Kap. 1, 2, 3, 4 og 5) (ca. 130 sider) Digitalt tilgjengelig, bokhylla.no: <https://www.nb.no/items/5e563653690bfc95820a4c33d214af7b;page=0;searchText=scott%20mccloud>.

Michelsen, Maja (2016). Teksthendelser i barnshverdag. En tekstetnografisk og sosialsemiotisk studie av åtte barns literacy og deres meningsskaping på Internett (Ph.d.-avhandling). Universitetet i Oslo. (Kap. 2 og 6) (80 sider) Tilgjengelig på nett, duo.uio.no: https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/51750/Teksthendelser_MajaMichelsen_avhandling.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Nussbaum, Martha. (2016). Risikable følelser. I Litteraturenetikk. Oslo: Pax.* (32 sider)

Samoilow, Tatjana Kielland og Per Esben Myhren-Svelstad (2020). Litteratur og kultur. I Kritisk teori i litteraturundervisningen. Bergen: Fagbokforlaget. Landslaget for norskundervisning (34 sider)

Skaret, Anne (2011). «Bildebokanalyse: Albert Åberg og soldatpappaen» og «Resepsjonsanalyse: Albert Åberg og soldatpappaen». I Litterære kulturmøter (Ph.d.-avhandling). Universitetet i Oslo. (62 sider)

Tonne, Ingebjørg & Inger Vederhus (2011). Gjenklang - utforskning av poetiske identitetstekster og lingvistisk kapital i det fleirkulturelle klasserommet. I Smidt, Jon, Elise S. Tønnessen & Bente Aamotsbakken (red.). Tekst og tegn. Lesing, skriving og multimedialitet i skole og samfunn. Trondheim: Tapir. (18 sider) (i kompendium)

Vold, Tonje (2019). Den postnasjonale litteraturen. I Å lese verden. Fra imperieblikk og postkolonialisme til verdenslitteratur og økokritikk. Oslo: Universitetsforlaget (61 sider) (i kompendium)

Wicklund, Beret (2018) Samisk litteratur i norskfaget. I Larsen, Ann Sylvi, Beret Wicklund og Ivar Sørensen (red.) Norsk 5-10. Litteraturboka. Oslo: Universitetsforlaget

Skjønnlitteratur

Romaner:

Hamsun, Knut (1917) Markens grøde (Digitalt tilgjengelig på bokhylla.no)

Khemiri, Jonas Hassen (2003). Ett öga rött. Stockholm: Norstedts förlag

Nedrejord, Kathrine (2020). Lappjævel. Aschehoug

Salinas, Veronica (2016). Og. Cappelen Damm

Shakar, Zeshan (2017). TanteUlrikkesvei. Oslo: Gyldendal

Skaranger, Maria Navarro (2014). Alle utlendinger har lukka gardiner. Oslo: Oktober

Stranger, Simon (2015). Desom ikke finnes. Oslo: Cappelen Damm AS

Vitanza, Demian (2017). Dettelivet eller det neste. Oslo: Aschehoug

Noveller:

Blixen, Karen (1950). «Babettes gæstebud» (i kompendium)

Stien, Laila (1979). «Reisen mot øya» i Nyveien. Oslo: Nordnorsk Forfatterlag, Tiden Norsk Forlag (i kompendium)

Dikt:

Hassan, Yahya (2013). Yahya Hassan. København: Gyldendal. (Et utvalg dikt)

Grafisk og illustrert litteratur

Bergström, Gunilla (2006). Alfons och soldatpappaen. Stockholm: Rabén & Sjögren

Haq, Iram Skylappjenta (2009). Cappelen Damm

Ibsen, Henrik, David Zane Mairowitz og Geir Moen (2017) Peer Gynt. Tegneserieroman. Minuskel forlag

Sewali, Amina (2020). Hør'a dagbok! Aschehoug

Valkeapää, Nils Aslak (1990) «Hva skal jeg si til bror». Oversatt av Laila Stien i Vindensveier. Kautokeino: Guovdageaidnu (Digitalt tilgjengelig på bokhylla.no)

Film, musikk og diktopplesing

Axel, Gabriel (manus og regi) (1987) Babettes gæstebud. Filmatisering av Karens Blixens novelle Babettes gæstebud (1950)

Hassan, Yahya (2013) «BARNDOM» performancevideo av Gyldendal forlag

[https://www.bing.com/videos/search?](https://www.bing.com/videos/search?q=barndom+yahya+hassan&&view=detail&mid=D01550E8BE72521D88BBD01550E8BE72521D88BB&&FORM=VRD GAR)

[q=barndom+yahya+hassan&&view=detail&mid=D01550E8BE72521D88BBD01550E8BE72521D88BB&&FORM=VRD GAR](https://www.bing.com/videos/search?q=barndom+yahya+hassan&&view=detail&mid=D01550E8BE72521D88BBD01550E8BE72521D88BB&&FORM=VRD GAR)

To eksempler på scenemusikk til Henrik Ibsens Peer Gynt: av Edvard Grieg og av Harald Sæverud

LMUNOR41320 NOR413 Språk og samfunn (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Karine Stjernholm

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valbart emne for studenter som vel norsk som masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperiodar i 4. studieår.
- Bestått minimum 150 studiepoeng frå 1.-3. studieår.
- Bestått 60 studiepoeng frå masterfordjupingsfaget i 1.-3. studieår
- Bestått FoU-oppgåva i 3. studieår.

Undervisningssemester

9. semester (haust)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap om talespråkleg variasjon
- har inngåande kunnskap om sosiolingvistisk teori og kan sjå regional språkvariasjon i lys av denne kunnskapen
- har god kunnskap om tilnærming til dialekt og talemålsvariasjon i undervisningssammenheng i norsk skole
- har avansert kunnskap om nordiske språkforhold, spesielt om ungdomsspråk i Norden

Ferdigheter

Kandidaten

- kan samle inn språkleg materiale og gjere grundige analysar av dette materialet
- kan analysere regionale og nordiske språklege data og vurdere resultat i lys av spørsmål om identitet og stad
- kan analysere sosiolingvistisk materiale av ulike slag og drøfte dette teoretisk og i eit undervisningsperspektiv

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over korleis språkstudium kan nyttast didaktisk for å utvikle metaspråkleg medvit
- kan formidle kunnskap om talespråkleg variasjon og har kompetansen til å rettleie i allmenne og faglege spørsmål om dette
- er bevisst på korleis ein kan bruke språkvariasjon som ein ressurs i klasserommet for å styrke elevanesin språklege tryggleik og identitet

Innhold

I dette emnet vil språk og språkleg variasjon bli sett i eit regionalt, nasjonalt og nordisk perspektiv. Studentane vil få ein solid teoretisk basiskunnskap som vil gjere dei i stand til å forstå lokal språkleg variasjon i lys av globale utviklingstrekk.

Gjennom sjølvstudium av regional variasjon, og gjennom innsikt i samanhengen mellom stad, språk og identitetsbygging gjennom heile livsløpet, skal dei kunne sette den lokale dialektsituasjonen i samanheng med situasjonen elles i landet - og i Norden.

Eit sentralt mål i emnet vil vere å bevisstgjere studentane om at lærarrolla er viktig for å utnytte ressursane i elevanes språklege variasjon som eit gode i skolen.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er norsk, svensk og dansk.

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- Forelesingar
- Organisert gruppearbeid, skriftleg og munnleg

- Sjølvstudium og kollokviégrupper
- Studentpresentasjonar
- Datainnsamling/feltarbeid
- Arbeid med semesteroppgåve/rettleiing

Studentar som vel oppgåver der dei kan komme i kontakt med særleg sårbare grupper (barn/unge), må levere politiattest før dei går i gang med oppgåva. Sjå generell del av studieplanen.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. tim eplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to veker praksis i 9. semester, inkludert skoleovertaking. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

NOR403/NOR413 har ansvar for praksisperioden. Det er knytt arbeidskrav til praksisperioden; sjå pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Individuell fagleg presentasjon for studentar eller kollegaer/feltarbeidsskolar, med refleksjonsnotat. Målform: bokmål eller nynorsk.
2. Prosjektbeskriving som gjer greie for korleis språkdata til semesteroppgåva (eksamensarbeidet) skal samlast inn og som formulerer problemstilling(ar) knytt til materialet. Språkdata kan samlast inn enten som feltarbeid i skolen, eller på annan måte. Datainnsamling kan skje i grupper, og skal skje i samråd med faglærer.
3. Prosjektbeskriving til masteroppgåve
4. Deltaking på profesjonsdagar
5. Refleksjonsnotat frå skoleovertaking (jf. Plan for praksis)
6. Praksis må vere bestått (jf. Plan for praksis)

Studenten vil få tilbakemelding frå faglærer og/eller medstudentar på arbeidskrava.

Arbeidskrava må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell semesteroppgåve

Semesteroppgåve er basert på data samla inn i arbeidskrav 2. Omfang: 10-15 sider. Målform: nynorsk.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ny eller utsatt eksamen kan kandidaten bruke datamaterialet (arbeidskrav 2) om igjen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentane midtvegs-/undervegs- og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29. juni 2021.

Bøker

Hårstad, Stian, Terje Lohndal og Brit Mæhlum (2017). Innganger til språkvitenskap. Teori, metode og faghistorie. Oslo: Cappelen Damm. (187 sider)

Hårstad, Stian, Brit Mæhlum og Rikke van Ommeren (2021). Blikk for språk. Sosiokulturelle perspektiver på norsk språkvirkelighet. Cappelen Damm. (210 sider)

Sandøy, Helge (1996). Talemål. Oslo: Novus. Kap. 1, 5 og 6 (50 sider)

Artiklar og enkeltkapittel

Auer, Peter (2005). Europe's sociolinguistic unity, or: A typology of European dialect/standard constellations. I Perspectives on variation: Sociolinguistic, historical, comparative. Berlin/New York: de Gruyter. (7-42) (36 sider)

Blommaert, Jan (2010). Sociolinguistics of globalization. Cambridge University Press. (kap. 1) (1-28) (27 sider)

Bourdieu, Pierre (1977). The economics of linguistic exchanges. Social Science Information 16/6. (645-668) (23 sider)

Bull, T. (1996). Fast skriftnormal eller normal med valgfrie former? I: Tinnereim, H.S. (red.). Nynorsk skriftkultur - aktuelle forskingsfelt. Volda: Høgskulen i Volda. (s. 63-70) (7 sider)

Eckert, Penny (2012). Threewaves of variation study. The emergence of meaning in the study of variation. (32 sider)

<http://web.stanford.edu/~eckert/PDF/ThreeWavesofVariation.pdf>

Faarlund, J.T. (1996). Nynorsk og bokmål - tilhøvet mellom det almene og det spesielle. I: Tinnereim, H.S. (red.). Nynorsk skriftkultur - aktuelle forskingsfelt. Volda: Høgskulen i Volda. (s. 37-44) (7 sider)

Freywald, U., Cornips, L., Ganuza, N., Nistov, I. & Opsahl, T. (2015). Beyond verb second - a matter of novel informational-structural effects? Evidence from Norwegian, Swedish, German and Dutch. I: Jacomine & Svendsen (red.). Language, Youth and Identity in the 21st Century. Linguistic Practices across Urban Spaces. Cambridge University Press. (s. 73-92) (19 sider)

Gregersen, Frans & Tore Kristiansen (2015). Indledning. Sprogforandring i virkelig tid. I: F. Gregersen & T. Kristiansen (red.), Hvad ved vi nu - om danske talesprog?, 9-49. København: KU, Sprogforandringscentret. (40 sider)

- Ims, Ingunn Indrebø (2013). Språklig registerdanning og verdtilskrivning: Betegnelser på nye måter å snakke norsk på i Oslo. NOA norsk som andrespråk 29 (2). 37-71. (34 sider)
- Jahr, Ernst H. (1992). Innhogg i nyare norsk språkhistorie. ("Bruk av dialektene i grunnskolen frå 1878 til i dag") (28-37) (10 sider)
- Johannessen, Janne Bondi (2003). Innsamling av språklige data: Informanter, introspeksjon og korpus. I Johannessen m.fl. (red): På språkjakt – problemer og utfordringer i språkvitenskapelig datainnsamling. Oslo: Unipub. 133–171. (38 sider)
- Jørgensen, J.N. (2011). Normer om sprogvalg i superdiversiteten. Dansk talesprog, 11, 165-185. (20 sider)
- Melby, Guri (2008). Språk og symbolsk makt i Team Antonsen. Målbryting 9. (35-69) (32 sider)
- Mæhlum, Brit (2009). Standardtalemål? Naturligvis! En argumentasjon for eksistensen av et norsk standardtalemål. I Norsk lingvistisk tidsskrift 1. (7-26) (19 sider)
- Mæhlum, Brit og Unn Røynealand (2011). "'Lasternes Hule' eller 'Civilisationens Arnested'? Byensposisjon i norsk talemålsforskning". I: Nordisk faget - tradisjon og fornying. Oslo: Novus. (69-96) (28 sider)
- Nilson, Jenny (2009). Dialect change? Nordic Journal of Linguistics 32(02) (207-220) (14 sider)
- Røststad, R. (2002). Å undersøke oppfatningar om endring og variasjon i eigen dialekt. Målbryting 6, (191-200). DOI: <https://doi.org/10.7557/17.4759> (19 sider)
- Røynealand, U. (2018). Sosial og geografisk variasjon, utjamning og ny variasjon frå ca. 1945 til i dag. I Mæhlum, B. (red.), Norsk språkhistorie. NSH-II Praktis. Oslo: Novus (240-257). (17 sider)
- Sandøy, Helge (2009). Standardtalemål? Ja, men ...! Norsk lingvistisk tidsskrift 1. (27-47) (30 sider)
- Sollid, Hilde (2014). Hierarchical dialect encounters in Norway. Acta Borealia 31(2). (s. 111-130) (20 sider)
- Stjernholm, Karine & Leonie Cornips (2020). Dialect speaking working-class women in the media. Oslo Studies in Language (OSLa) <https://journals.uio.no/index.php/osla> 11(2). 429-447. (18 sider)
- Stjernholm, Karine & Ingunn I. Ims (u.u.) Språkending i Vika. En komparativ analyse av diakrone og synkrone korpusdata. (ca. 20 sider)
- Stjernholm, Karine & Åshild Sjøfteland (2019). Talemål i Sør-Østfold. Ideologi, struktur og praksis. Målbryting 10. 101-131. (30 sider)
- Sunde, A. M. (2016). 'Inspect kniven i inventoryen min'. Språklig praksis i et nytt domene. Norsk lingvistisk tidsskrift 34(2), 133-160. (27 sider)
- Svendsen, Bente A. (2012). Et språklig bakholdsangrep? Østfold I-ens innvalg i Oslo. I Enger, Hans Olav & Unn Røynealand (red.). Fra holtjær til holting. Språkhistoriske og språksosiologiske artikler til Arne Torp på 70-årsdagen. (17 sider)
- Sjøfteland, Å. (2018). Nordisk dialektkorpus - introduction aux recherches sur les parlers dans le Norden. Nordiques 35, 95–115. («Nordisk dialektkorpus - ei innføring» – norskspråkleg versjon blir utdelt)
- Vikør, Lars (2001). The Nordic Languages. Their Status and Interrelations. Oslo: Novus. Chap. II The Languages (s. 27-77) (50 sider)

Vikør, L.S. (1996). Nynorsk skriftkultur sett i nordisk lys. I: Tvinnereim, H.S. (red.). Nynorsk skriftkultur - aktuelle forskingsfelt. Volda: Høgskulen i Volda. (s. 45-52) (7 sider)

Walton, S. (2015). Kva er nynorsken? I: Eiksund, H. & Fretland, J.O. (red.). Nyerøyster i nynorskforinga. (s. 16-33) (17 sider)

(122 sider)

Støttelitteratur:

Grov, Astrid Marie (2020). Dei som har nynorsk i halsen. Norsk Tidend 5, 4-7.

<https://www.nm.no/app/uploads/2020/12/NT05-20-1.pdf>

NESH: Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi:

https://www.etikkom.no/globalassets/documents/publikasjoner-som-pdf/60125_fek_retningslinjer_nesh_digital.pdf

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 23:19:16

LMUMAT40317 MAT403 Utforskende arbeidsmåter i matematikk, problemløsning og modellering (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Toril Eskeland Rangnes

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget

- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

9. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har inngående kunnskap om hvordan opplæringen kan tilpasses alle elevers forutsetninger og behov, spesielt med bruk av ulike arbeidsmåter og oppgaver
- har inngående kunnskap om problemløsning, modellering og utforsking og kan relatere denne kunnskapen til arbeid i skolen
- har kunnskap om og et reflektert blikk på ulike nasjonale og internasjonale tester og hvordan disse kan brukes til å øke elevers læringsutbytte

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke og vurdere ulike arbeidsmåter i lys av gjeldende læreplan
- kan anvende kunnskap om problemløsning, utforsking og modellering med vekt på prosess så vel som sluttprodukt
- kan planlegge og gjennomføre undervisning i matematikk som fremmer elevenes vitenskapelige tenkemåter
- kan vurdere digitale ressurser kritisk og bruke dem i opplæringen slik at de styrker og utvikler masterfagets didaktikk

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan bidra til innovasjonsprosesser og ta ansvar for samarbeid og utviklingsarbeid som fremmer faglig og pedagogisk nytenking i skolen
- kan identifisere, analysere og kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og utdanningspolitiske problemstillinger av spesiell interesse og relevans for matematikk

Innhold

I dette emnet får studenten en dypere innføring i ulike arbeidsmåter i matematikk relatert til gjeldende læreplan med fokus på tilpassing til lavt- og høytpresterende elever. Det inngår egenrefleksjon og diskusjon av litteratur i utforsking, problemløsning og matematisk modellering, samt eksempler på bruk av matematiske modeller i andre fag, eksempelvis naturfag.

Studentene arbeider i løpet av emnet med en mappe der prosessbeskrivelse, egne tenkemåter, løsningsbeskrivelser og refleksjon over eget arbeid i matematisk problemløsning og modellering presenteres. Mappa inneholder fire oppgaver.

Studentene skal i emnet undersøke lærebøkers og nettressursers/IKT-basert læremateriells anvendelse av utforsking, problemløsning og modellering.

I emnet skal studentene tilegne seg kunnskap om nasjonale og internasjonale tester i matematikk og regning.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesinger
- gruppearbeid
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemelding fra lærere og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 9. semester, inkludert skoleovertakelse. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

MAT403 har hovedansvar for praksisperioden. Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Refleksjonstekst skrevet i gruppe etter å ha analysert læreverket og IKT-ressurser praksisklassen har brukt opp mot tema utforskning, problemløsning og modellering. Omfang: 1500-2000 ord.
2. Studenten presenterer en av problemløsningsoppgavene fra appa for en gruppe medstudenter og gir selv tilbakemelding på de andrestudentenes oppgave.
3. Prosjektbeskrivelse for masteroppgaven
4. Deltakelse på profesjonsdager.
5. Refleksjonstekst fra skoleovertakelse. Omfang angis ved semesterstart. (jf. Plan for praksis)
6. Praksismå være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Mappe og muntlig eksamen

Deleksamen 1 Studenten velger ut to av oppgavene i m appa. Disse leveres skriftlig og teller 50 % av karakteren.

Karakterregel: A-F.

Deleksamen 2

Muntlig, individuell eksamen varer i 30 minutter og teller 50 %. Studenten har valgt et tema fra pensum der forskningslitteratur og praksiserfaringer diskuteres. For øvrig eksamineres det i andre deler av forventet læringsutbytte. Eksamenstiden disponeres omtrent likt mellom de to delene.

Både fagkunnskaper og evnetilformidling og muntlig kommunikasjon vil bli vurdert.

Tillatt hjelpemiddel: Notatarkan tas med til selvalgt pensum.

Karakterregel: A-F.

Begge deksamener må være bestått for å få karakter i emnet (A-F).

Sensorordning

Deksamener 1: intern og ekstern sensor.

Deksamener 2: Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis/underveis og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 2. juni 2021.

Alrø, H., Blomhøj, M. Bødtkjer, H., Skovsmose, O., & Skånstrøm, M. (2003). Farlige små tal – matematikundervisning i risikosamfundet. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), Kan det virkelig passe? (39–49). L&RUddannelse.

Barbosa, J. C. (2006). Mathematical modelling in classroom: A socio-critical and discursive perspective. ZDM, 38(3), 293- 301.

Blomhøj, M. (2006). Mod en didaktisk teori for matematisk modellering. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), Kunne det tænkes? Om matematiklæring. (s. 80–109). Malling Beck.

Bjuland, R. (2004). Student teachers reflections on their learning process through collaborative problem solving in geometry. Educational studies in mathematics 55, 199-255.

Brehmer, D. et al (2015). Problem solving in Swedish mathematics textbooks for uppersecondary school. Scandinavian Journal of Educational Research, 577-593. <https://doi.org/10.1080/00313831.2015.1066427>

Burton, L. (1999). The practices of mathematicians: What do they tell us about coming to know mathematics? Educational Studies in Mathematics 37, 121-143.

English, L. D. (2006). Mathematical modeling in the primary school: Children's construction of a consumer guide. Educational Studies in Mathematics 63, 303-323.

Goos, M., Galbraith, P. & Renshaw, P. (2002). Socially mediated condition. Creating collaborative zones of proximal development in small group problem solving. Educational studies of mathematics 49, 193-223.

Johnsen-Høines, M. & Rangnes, T. E. (2012). Å endre matematikkundervisningen - et risikoforetak. I M. Johnsen-Høines & H. Alrø (Red.), Læringssamtalen i matematikkfagets praksis - Bok I. Caspar, s. 93-106.

Kertil, M. & Gurel, C. (2016). Mathematical modeling: A bridge to STEM education. International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology, 4(1), 44-55. [DOI:10.18404/ijemst.95761](https://doi.org/10.18404/ijemst.95761)

Lawson & Marion (2008). An Introduction to Mathematical Modelling. [DOI:10.5860/choice.32-5134](https://doi.org/10.5860/choice.32-5134)
https://people.maths.bris.ac.uk/~madjl/course_text.pdf

Lester, F. K. & Lambdin, D. V. (2004) Teaching mathematics through problem solving. I B. Clarke et al. (Red.), International perspectives on learning and teaching mathematics (s. 189-203). Göteborg: NCM.

Niss, M., Blum, W., & Galbraith, P. (2007). Introduction. I W. Blum, P. Galbraith, H.-W. Henn, & M. Niss (Red.), Modelling and applications in mathematics (s. 3-16). New York: Springer.

Saljö, R., Riesbeck, E., & Wyndham n, J. (2009). Learning to model: Coordinating natural language and mathematical operations when solving word problems. I L. Verschaffel, B. Greer, W. Van Dooren, & S. Mukhopadhyay (Red.), Words and worlds: Modelling verbal descriptions of situations (s. 177-193). Rotterdam: Sense Publishers.

Schoenfeld, A. H. (1992). Learning to think mathematically: Problem solving, metacognition, and sense-making in mathematics. I D. Grouws (Red.), Handbook for Research on Mathematics Teaching and Learning (s. 334-370). New York: MacMillan.

Sjøberg, S. (2014). PISA-syndromet. Hvordan norsk skolepolitikk blir styrt av OECE. Nytt Norsk Tidsskrift 31(1), 30-43.

Skovsmose, O. (2006). Kritisk forskning – pædagogisk udforskning. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), Kunnet det tænkes? Om matematiklæring. (s. 255-269). Malling Beck.

Skovsmose, O. (2003). Undersøkelandskaber. I O. Skovsmose & M. Blomhøj (Red.), Kan det virkelig passe? (s. 143-157). L&R Uddannelse.

Den nyeste PISArapporten som er tilgjengelig når studentene starter på em net.

https://www.uv.uio.no/ils/forskning/prosjekter/pisa/publikasjoner/publikasjoner/pisa2018_kortrapport.pdf

Den nyeste TIMSSrapporten som er tilgjengelig når studentene starter på em net.

<https://www.uv.uio.no/ils/forskning/prosjekter/timss/2019/timss-2019-kortrapport.pdf>

Valgfri tilleggslitteratur knyttet til ideer for mappe og undervisning (blir supplert):

Rossing, N. K. & Øren, F. (2009): Matematisk modellering - Ett idehefte. Trondheim: Skolelaboratoriet.

Anbefalt tilleggslitteratur (valgfritt, og vil bli supplert):

Mason, J., & Davis, J. (1991). Fostering and sustaining mathematical thinking through problem solving. Deakan University. (Utdrag vil bli gjort tilgjengelig).

Torkildsen, H., & Gjovik, Ø. (2021). Modellering som kjerneelement. Tangenten 32(1), 35-41.

Julie, C. (2004). Mathematical artifact production: Broadening the view of 'doing mathematics'. I H. Fujita, Y. Hashimoto, B. R. Hodgson, P. Y. Lee, S. Lerman, & T. Sawada (Red.), Proceedings of the Ninth International Congress on Mathematics Education (s. 139-158). Norwell: Kluwer.

Giordano, F. R., & Weir, M. D. (1984). A first course in mathematical modeling. Monterey: Brooks/Cole. (s. 32-41)

Blomhøj, M., & Jensen, T. H. (2003). Developing mathematical competence: conceptual clarification and educational planning. *Teaching Mathematics and its Applications* 22, 123-139.

Blum, W. (2011). Can modelling be taught and learnt? Some answers from empirical research. In G. Kaiser, W. Blum, F. Borromeo Ferri, & G. Stillman (Red.), *Trends in teaching and learning mathematical modelling* (s. 15-30) New York, NY: Springer

<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/veileder--tilrettelegging-for-barn-og-elever-med-stort-laringspotensial/>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/elever-med-stort-laringspotensial/>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 23:19:15

LMUENG40317 ENG403 Narrative tekster i engelskundervisningen (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Melanie Duckworth

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

9. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert innsikt i det litteraturredaktiske kunnskapsfeltet både når det gjelder tekstutvalg, arbeidsmetoder og kommunikasjonspotensialet i ulike typer narrative tekster
- har inngående kunnskap om engelskspråklige barne- og ungdomsnarrativer og kan definere de litterære og multimodale tekstenes didaktiske potensiale
- har kjennskap til sentrale litteraturteoretiske temaer og metoder
- kjenner til et bredt utvalg barne- og ungdomslitteratur
- har inngående kunnskaper om bruk av film og andre typer multimodale tekster i språkopplæringen
- har avansert kunnskap om narrative teksters mediespesifikke fortellerteknikker, sjangertypiske trekk og om sammenhenger mellom teksttyper og lesearter på mellom- og ungdomstrinnet
- har inngående kunnskap om bruk av IKT som didaktisk verktøy i arbeidet med narrative tekster og multimodalitet i undervisningen på mellom- og ungdomstrinnet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan omsette de litterære tekstenes didaktiske potensiale i konkrete undervisningsopplegg
- kan integrere digitale verktøy og metoder i undervisningen på en hensiktsmessig måte for å tilpasse opplæringen i faget på mellom- og ungdomstrinnet
- kan finne frem til relevante medie- og IKT-ressurser som kan brukes i undervisningen

Generell kompetanse

Kandidaten

- har blitt seg bevisst sammenhenger mellom narrativ og didaktisk teori og praktisk klasseromsundervisning
- kan vurdere pedagogisk bruk av digitale verktøy i undervisningen
- har utviklet metodisk kompetanse gjennom å reflektere over anvendelsen av egne faglige kunnskaper og ferdigheter i arbeidskrav og praksis

Innhold

Emnet tar utgangspunkt i et utvidet tekstbegrep, og studentene vil derfor arbeide med mange ulike typer narrative tekster. Sentrale problemstillinger innenfor feltet resepsjonsetikk, kjønnsproblematikk, flerkulturalitet, og post- eller moderne barne- og ungdomslitteratur blir behandlet. Studentene vil også få en enkel innføring i film språk og ulike aspekter ved opplevelse, bruk og forståelse av fiksjonsfilmer og andre narrative multimodale tekster i undervisningen.

Studentene skal skape en egen digital fortelling og utforske ulike sjangre og medier med tanke på praktisk arbeid med tekster i undervisningen. I tillegg skal de selv vurdere og velge ut aktuelle primærtekster (bøker, filmer, nettsider, elektroniske ressurser) for å kunne utvikle konkrete undervisningsprosjekter. Ved å arbeide i responsgrupper får studentene kjennskap til et bredt utvalg av barne- og ungdomsnarrativer i tillegg til primærtekstene de selv velger.

Undervisnings- og læringsformer

Det vil bli lagt opp til varierte undervisningsformer:

- forelesninger
- gruppearbeid med prosess-skriving og responsgrupper
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemeldinger fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviégrupper
- selvstendig arbeid med digitale verktøy

Læringsplattform og andre digitale verktøy er en integrert del av emnet. Emnet krever at studentene bruker biblioteket aktivt og setter seg inn i nødvendige bibliotek-, media- og IKT-ressurser.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 9. semester, inkludert skoleovertakelse. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Hovedansvar for praksisperioden ligger til ENG403. Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. En digital fortelling med utgangspunkt i temaenesomtas opp i emnet, som skal presenteres for medstudenter eller annet publikum.
2. Studentene skriver 3 tekster om selvalgte engelske tekster for barn og ungdom som tilknyttestre av defem temaområdene som tas opp i litteraturen (Leserresepsjon, multikulturelle tekster, postmoderne- og senmoderne tekster, kjønns spørsmål /likestilling, og multimediale tekster). Tekstene skal ha et omfang på ca. 500 ord, +/- 10%. Minst én av tekstene skal presenteres i responsgrupper.
3. Studentene gir skriftlig og/eller muntlig respons på minst én av tekstene som presenteres i responsgrupper (se pkt. 2). Den muntlige responsen gis i klasserommet eller digitalt, mens den skriftlige responsen lastes opp på læringsplattform.
4. Prosjektbeskrivelse til masteroppgaven
5. Deltakelse på profesjonsdager.
6. Refleksjonsnotat fra skoleovertakelse (jf. Plan for praksis)
7. Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell semesteroppgave

Sem esteroppgaven er en skriftlig presentasjon av et didaktisk opplegg for bruk av barne- og ungdomslitteratur eller andre typer narrativer (f.eks. film, multimodale tekster) i engelsk-klasserommet. Undervisningsopplegget skal ha en teoretisk forankring. I tillegg skal det relateres til læreplanen for engelsk. Arbeidet skrives på engelsk, og skal ha et omfang på ca. 10-12 sider. Det forutsettes at sem esteroppgaven inneholder en litteraturliste, innholdsfortegnelse og et adekvat noteapparat.

Ved vurdering legges det vekt både på refleksjonsnivå, kunnskapsnivå og språklige ferdigheter. Tema for oppgaven godkjennes av faglærer. Det gis underveisveiledning.

Karakterregel: A-F

Sensorordning

To interne sensorer eller én intern og én ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ikke bestått karakter på sem esteroppgaven kan denne bearbeides én gang.

Ved forbedring av karakter på sem esteroppgaven, må det leveres ny sem esteroppgave med ny problemstilling.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis-/underveis- og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 4. juni 2021.

Primærtekster:

Studentene velger 10 litteraturtekster, 2 filmer og 2 digitale ressurser (f.eks. dataspill, websider og andre multimodale narrative tekster på engelsk). Utvalget skal gjenspeile mangfoldet i narrativer for barn og ungdommer og inkludere bøker/filmer/billedbøker/grafisk fortellinger fra forskjellige historiske epoker, og for ulike alders- og målgrupper, men hovedvekten legges på narrativer som passer i undervisningen på trinn 5-10. Utvalget skal godkjennes av faglærer.

I tillegg vil vi diskutere:

Novels

The Interrogation of Ashala Wolf, by Ambelin Kwaymullina

The Giver (original version), by Lois Lowry

Verse Novels

Sister Heart, by Sally Morgan

Brown Girl Dreaming, by Jacqueline Woodson

Graphic Novels

The 39 Storey Treehouse, by Andy Griffiths and Terry Denton

Guts, by Raina Telgemeier

The Giver, Graphic Novel version, by Lois Lowry

Stardust, by Neil Gaiman, illustrated by Charles Vess

Picturebooks

The Snail and the Whale, by Julia Donaldson, illustrated by Axel Sheffler

The Secret of Black Rock, by Joe Todd-Stanton

The Dragon Machine, by Helen Ward and Wayne Anderson

Black and White, by David MacCaulay

The Incredible Freedom Machines, by Kirli Saunders, illustrated by Matt Ottley

The lost thing, by Shaun Tan

Teoretisk pensum (ca. 1200 sider)

Utvalgte kapitler fra følgende bøker.

Grenby, M. O. Children's Literature. (2010). Edinburgh Critical Guides. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Møller, H. H., Poulsen, H. & Steffensen, B. (2010). Litteraturundervisning. Mellem analyse og oplevelse. Fredriksberg: Samfundslitteratur. (kap. 1-2, s. 9-57)

Nodelman, P. & Reimer, M. (2003). The Pleasures of Children's Literature. (3rd ed.). New York & London: Allyn and Bacon. (kap. 3, 4, 8, 10)

Ohler, J. B. (2013). Digital Storytelling in the Classroom: New Media Pathways to Literacy, Learning, and Creativity. (2nd ed.). Thousand Oaks CA and London, etc.: Corwin.

Stafford, T. (2011). Teaching Visual Literacy in the Primary Classroom: Comic books, film, television and picture narratives. London and New York: Routledge.

Wolf, S. A. (2004). Interpreting Literature with Children. Mahwah, NJ & London: Lawrence Erlbaum Assoc.

Yenawine, P. (2014). Visual Thinking Strategies: Using Art to Deepen Learning Across School Disciplines. Cambridge, MA: Harvard Education Press.

Artikler / kapitler etter tema

Resepsjonsetikk og leserorientert forskning

Amer, A. A. (2003). Teaching EFL/ESL Literature. The Reading Matrix 3(2), 63-73. Hentet fra: <http://readingmatrix.com/articles/amer/article.pdf>
06.05.2010.

Bennet, A. & Royle, N. (2009). Readers and Reading. I An Introduction to Literature, Criticism and Theory. (4. utg.). London, etc.: Pearson/Longman. (s. 9-18)

Probst, R. E. (1994). Reader-Response Theory and the English Curriculum. The English Journal, 83(3) (March), 37-44.

Pugh, S. L. Teaching Children to Appreciate Literature. Eric Digest, 1. Hentet fra: http://www.ed.gov/databases/ERIC_Digests/ed292108.htm **01.11.2001.**

Reid, S. & Stringer, S. (1997). Ethical Dilemmas in Teaching Problem Novels: The Psychological Impact of Troubling YA Literature on Adolescent Readers in the Classroom.

The Alan Review, 24(2) (Winter).

Kjønnsspørsmål

Bennet, A. & Royle, N. (2009). Sexual difference. I An Introduction to Literature, Criticism and Theory. (4. utg.). London, etc.: Pearson/Longman. (s. 179-187)

Bonnycastle, S. (1998). Feminist Literary Criticism. I In Search of Authority: An Introductory Guide to Literary Theory. (2. utg.). Peterborough, Ontario: Broadview Press. (s. 187-196)

Clark, R., Kulkin, H. & Clancy, L. (1999). The Liberal Bias in Feminist Social Science Research on Children's Books. I B. L. Clark & M. Higonnet (Red.), Girls Boys Books Toys: Gender in Children's Literature and Culture (s. 71-82). Baltimore: Johns Hopkins UP.

Goodchild, L. (2010). Deconstructing Gender Stereotyping through Literature in L2. Unpublished paper from the University of East Anglia, U.K.

Flerkulturalitet

BBCNEWS. (2008). So what exactly is multiculturalism? Hentet fra: http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/3600791.stm

Bista, K. (2012). Multicultural Literature for Children and Young Adults. The Educational Forum, 77, 317-325.

Curwood, J. S. (2013). Redefining Normal: A Critical Analysis of (Dis)ability in Young Adult Literature. Children's Literature in Education, 44, 15-28.

Koss, M. & Teale, W. H. (2009). What's Happening in YA Literature? Trends in Books for Adolescents. Journal of Adolescent & Adult Literacy, 52(7), 563-572.

Lu, M.-Y. (1998). Multicultural Children's Literature in the Elementary Classroom. I Eric Digest. Hentet fra: <http://www.ericdigests.org/1992-2literature.htm>.

McGillis, R. (2006). Extract from the Introduction to Voices of the Other: Children's Literature and the Postcolonial Context. (Hentet fra: Hunt, P. (Red.) Children's Literature: Critical Concepts in Literary and Cultural Studies (s. 161-170). New York: Routledge.)

Mitchell, D. (2003). Multicultural and International Literature. I Children's Literature: an Invitation to the World. Boston: Pearson Education. (s. 168-183)

Stones, R. (Red.). (1999). A Multicultural Guide to Children's Books 0-16. Reading, England: The Reading and Language Centre. (s. 4-11, 14-15, 42-63)

Post- og senmoderne barne- og ungdomslitteratur

Aiken, A. G. (u.å.). Postmodernism and Children's Literature. A Journal of the International Christian Community for Teacher Education 2(2) (uten årstall). Hentet fra: <http://icctejournal.org/issues/v2i2/v2i2-aiken/>

Beck, C. (1993). Postmodernism, Pedagogy, and Philosophy of Education. Philosophy of Education Society. Hentet fra: http://www.uiuc.edu/eps/PES-Yearbook/93_docs/BECK.HTM 23.06.2010.

Bennett, A. & Royle, N. (2009). The postmodern. I An Introduction to Literature, Criticism and Theory. (4th ed.). London, etc.: Pearson/Longman. (s. 279-288)

Dias, S. (2010). Playing with the Postmodern: Picture Books for Multiliteracies. 17th International Conference on Learning, Hong Kong, June 6-9.

http://www.youtube.com/watch?v=tv0_fyFbwkg.

McNulty, M. H. (1994). Postmodernism in Children's Books. In Children's Literature Association Quarterly, 19, 33-36.

Nel, P. (2010). Metafiction for Children: A User's Guide. <https://www.youtube.com/watch?v=OcNHL16jSi8>.

Persohn, L. (2014). Five Characteristics of Postmodern Picture books. <https://www.youtube.com/watch?v=pYALGvifV-o>

Yearwood, S. (2002). Popular Postmodernism for Young Adult Readers: Walk Two Moons, Holes and Monster. The Alan Review 29(3). Hentet fra:

<http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/ALAN/v29n3/yearwood.html>

Film theory, multimodal texts and digital resources:

Dons, C. F. (2008). 'It is a major challenge to guide pupils in a field they believe they master.' Student teachers on dealing with pupils' digital everyday.

Seminar.net-International journal of media, technology and lifelong learning, 4(2).

Lundahl, B. (2009). Bilder och Film. I Engelsk Språkdidaktikk: Texter, Kommunikation, språkutveckling. Lund, Sverige: Studentlitteratur. (s. 369-385)

Mitchell, D. (2003). The Words and the Story. I Children's Literature: an Invitation to the World. Boston: Pearson Education. (s. 30-57)

Nikolajeva, M. & Scott, C. (2001). How Picturebooks Work. New York & London: Garland. (s. 1-28)

Ohler, J. B. (2013). Digital Storytelling in the Classroom: New Media Pathways to Literacy, Learning, and Creativity (2nd ed.). Thousand Oaks CA and London, etc.: Corwin.

Shatzer, J. (2008). Picture Book Power: Connecting Children's Literature and Mathematics. The Reading Teacher, 61(8), 649-653.

Wolf, S. A. (2004). Interpreting Literature through the Visual Arts. Ch. 7 in Interpreting Literature with Children. Mahwah, NJ & London: Lawrence Erlbaum. 225-254.

Yenawine, P. (2014). Visual Thinking Strategies: Using Art to Deepen Learning Across School Disciplines. Cambridge, MA: Harvard Education Press.

Til oppslag:

Birketveit, A. & Williams, G. (2013). Literature for the Language Classroom; Theory into Practice. Oslo: Fagbokforlaget.

Bø, I. & Helle, L. (2013). Pedagogisk ordbok (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Cai, M. (2002). Multicultural Literature for Children and Young Adults: Reflections on Critical Issues. Westport CT: Greenwood Press.

Carpenter, H. & Prichard, M. (1987). The Oxford Companion to Children's Literature. Oxford and New York: Oxford UP. Hentet fra:

<http://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780195146561.001.0001/acref-9780195146561>=

Collie, J. & Slater, S. (1988). Literature in the Language Classroom: A resource book of ideas and activities. Cambridge: Cambridge University Press.

Coiro, J. et al. (red.). (2009). Handbook of Research on New Literacies. New York & London: Routledge.

Modern Language Association. (2009). MLA Handbook for Writers of Research Papers. (7th ed.). New York.

Newby D. et al. (2007). European Portfolio for Student Teachers of Languages. A reflection tool for language teacher education. Graz: Council of Europe.

Lundahl, B. (2009). Engelsk språkdidaktik: Texter, kommunikation, språkutvikling. Lund, Sverige: Studentlitteratur.

Peck, J. & Coyle, M. (2002). Literary Terms and Criticism. Hampshire, New York: Palgrave Study Guides.

Steffensen, B. (2005). Når børn læser fiction: Grundlaget for den litteraturpædagogik. Copenhagen, DK: Akademisk forlag.

Utdanningsdirektoratet. Europeisk språkperm 6-12. Graz: Council of Europe.

Utdanningsdirektoratet. Europeisk språkperm 13-18. Graz: Council of Europe.

Utdanningsdirektoratet. Gjeldende læreplanverk i Kunnskapsløftet. Overordnet del og Lærplan i engelsk. Hentet fra: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>

Wiland, S. M. (2016). Reading and Teaching English Literature. Oslo: Cappelen Damm.

Zipes, J. et al. (2005). The Norton Anthology of Children's Literature: The Traditions in English. London & New York: W. W. Norton.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 23:19:13

LMUTYS40317 TYS403 Tyske litterære tekster (5-10) (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger tysk som m asterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra m asterfordypningsfaget
- Bestått FoU-oppgaven i 3. studieår

Undervisningssemester

9. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har solid innsikt i det litteraturredaktiske kunnskapsfeltet både når det gjelder tekstutvalg, arbeidsmetoder og kommunikasjonspotensialet i litterære tekster og relevant film- og multimodalt materiale
- har økt kunnskap om undervisningsrelevante litterære tekster, filmer og andre multimodale uttrykk
- kan definere det didaktiske potensialet
- har kjennskap til relevante analytiske metoder og vurderingsformer
- har solid kunnskap om bruk av IKT som didaktisk verktøy i arbeidet med litterære tekster og andre relevante kulturelle uttrykk i undervisningen på mellom- og ungdomstrinnet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan vurdere og velge relevante analytiske metoder i møte med konkrete tekster, filmer og andre multimodale uttrykk
- har øvelse i å analysere ulike typer kulturelle uttrykk
- kan omsette det didaktiske potensialet i konkrete undervisningsopplegg og varierte vurderingsformer
- kan finne frem til relevante litterære tekster samt medie- og IKT-ressurser som kan brukes i undervisningen.
- kan integrere digitale verktøy og metoder i undervisningen på en hensiktsmessig måte for å tilpasse opplæringen i faget på mellom- og ungdomstrinnet
- har styrket sin skriftlige og muntlige språkferdighet i tysk

Generell kompetanse

Kandidaten

- har blitt seg bevisst sammenhengen mellom narrativ og didaktisk teori og praktisk klasserom undervisning
- kan vurdere pedagogisk bruk av digitale verktøy i undervisningen
- har utviklet metodisk kompetanse gjennom å reflektere over anvendelsen av egne faglige kunnskaper og ferdigheter i arbeidskrav og praksis i sin yrkesutøvelse.

Innhold

Emnet er bygd opp rundt et utvalg ulike litterære tekster som egner seg for bruk i undervisningen og teoretiske og metodiske tilnærminger som skal prøves ut i praksis på primært tekstene. Dermed forbedrer studentene, gjennom praktiske øvelser, sine analytiske ferdigheter innenfor tekstanalyse samtidig som de får trening i å planlegge og tilrettelegge for bruk av litterære tekster i egen undervisning.

Studentene får en innføring i ulike teoretiske perspektiver og tekstanalytiske metoder, dette inkluderer også litteraturredaktikk med siktemål å styrke fremmedspråkundervisningen ved hjelp av litterære tekster. På bakgrunn av et teoretisk pensum skal de sette det metodiske apparatet ut i praksis og utforske analytiske tilnærminger til forskjellige typer litterære tekster, filmer og andre multimodale uttrykk. Slik øves og utvikles også kritisk tenkning og metadidaktisk innsikt om hvordan man i en undervisningskontekst kan trekke inn varierte kulturelle uttrykk for å øke elevenes språk-, lese- og transkulturelle ferdigheter.

Primærlitteraturen består av litterære tekster i de tre hovedsjangrene, prosa, dramatik og lyrikk; i tillegg leser studentene bildebøker og andre typer tekster med visuelle innslag (multimodale uttrykk). Primærlitteraturen omfatter blant annet barne- og ungdomslitteratur, enkel voksenlitteratur som for eksempel krimlitteratur, graphic novels og comics samt parodier. I tillegg til en litteraturliste som fastsettes av faglærer skal studentene velge to litterære tekster som egner seg for bruk i undervisningen. På denne måten skal studentene selv vurdere og velge ut aktuelle primærtekster for å kunne utvikle konkrete undervisningsprosjekter. Studentene skal også velge ut tre aktuelle tyskspråklige filmer.

Emnet krever at studentene bruker biblioteket aktivt og setter seg inn i nødvendige bibliotek-, media- og IKT-ressurser.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovedsakelig nettbasert. I emnet gis det også mulighet for regelmessige fysiske samlinger på én til to dager på campus i Halden og mulighet for veiledning på campus.

Det brukes varierte undervisningsformer, både i form av samlinger og nettbasert synkron undervisning:

- forelesninger
- gruppearbeid med prosess-skriving og responsgrupper
- seminar med muntlige presentasjoner og tilbakemeldinger fra lærer og medstudenter
- selvstudium og arbeid i kollokviegrupper
- selvstendig arbeid med digitale verktøy

Veiledning og respons, med faglærer og medstudenter, gis både synkront og asynkront.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

Det er to uker praksis i 9. semester, inkludert skoleovertakelse. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

TYS403 har hovedansvar for praksisperioden. Det er knyttet arbeidskrav til praksisperioden; se pkt. Arbeidskrav.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Studentene skriver to tekster der de presenterer litterære tekster og/eller film som egner seg for undervisningsformål. Tekstene/filmene skal presenteres i undervisningen, og studentene skal gi respons til hverandre.
- Prosjektbeskrivelse til masteroppgaven

- Deltakelse på profesjonsdager
- Refleksjonsnotat fra skoleovertakelse (jf. Plan for praksis)
- Praksis må være bestått (jf. Plan for praksis)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell semesteroppgave

Semesteroppgaven består i å utarbeide et didaktisk opplegg for bruk av litterære tekster eller andre kulturelle uttrykk i klasserommet. Undervisningsopplegget skal ha en teoretisk fundering. I tillegg skal den relateres til Læreplanen for tysk faget (fremmedspråk) i skolen. Arbeidet skrives på tysk, og skal ha et omfang på ca. 10-12 sider. Tema for oppgaven godkjennes av faglærer. Det gis undervisningsveiledning. Det forutsettes bibliografi og adekvat noteapparat, eventuelle illustrasjoner eller andre multimediale uttrykk kommer i tillegg. Ved vurdering legges det vekt både på refleksjonsnivå, kunnskapsnivå og språklige ferdigheter.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

To internesensorer.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ikke bestått karakter på semesteroppgaven kan denne bearbeides én gang.

Ved forbedring av karakter på semesteroppgaven, må det leveres ny semesteroppgave med ny problemstilling.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene midtveis-/underveis- og sluttevaluering.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 22. mars 2021.

Primærlitteratur: Studentene velger 10 verk fra følgende liste. Alle tre hovedsjangre (epikk, dramatik og lyrikk) skal være representert, det samme gjelder for kvinnelige og mannlige forfattere. Fra det lyriske pensum et leser man utvalgte dikt. Også andre utgaver enn de som er oppgitt i litteraturlisten kan benyttes.

Bauersima, Igor: *norway.today* (Fischer 2003) (drama)

Capus, Alex: *Eine Frage der Zeit* (Knaus 2007) (roman)

Ebbert, Birgit: *Brandbücher* (Gmeyer 2013) (kriminalroman)

Härtling, Peter: *Paul das Hauskind* (Gulliver 2013) (roman, barne- og ungdomslitteratur)

Jandl, Ernst: Utvalgte dikt (lyrikk)

Kafka, Franz, Corbeyran, Eric og Horne, Richard: *Die Verwandlung von Franz Kafka als Graphic Novel* (Knesebeck 2010) (graphic novel)

Kiwus, Karin: *Das Gesicht der Welt* (Schöffling 2014) (lyrikk)

Kordon, Klaus: *Die Lisa* (Beltz & Gelberg 2002) (bildebok, barne- og ungdomslitteratur)

Kracht, Christian: *Faserland* (Kiepenheuer & Witsch 1995) (roman)

Kreslehner, Gabi: *Charlottes Traum* (Beltz & Gelberg 2009) (barne- og ungdomslitteratur)

Kuhl, Anke: *Lehmriese lebt!* (Reprodukt 2015) (bildebok, barne- og ungdomslitteratur)

Ludwig, Volker: *Linie 1* (Grips Theater 2005) (drama, barne- og ungdomslitteratur)

Maron, Monika: *Bitterfelder Bogen* (Fischer 2009) (reportasjer)

Neuhaus, Nele: *Schneewittchen muss sterben* (List 2012) (kriminalroman)

Novak, Helga M.: *Liebesgedichte* (Schöffing 2010) (lyrikk)

Pozanski, Ursula: *Stimmen* (Rowohlt 2015) (kriminalroman)

Preussler, Otfried: *Die kleine Hexe* (Thienemann 2013) (roman, barne- og ungdomslitteratur)

Selek, Deniz: *Zimtküsse* (Fischer 2012) (roman, barne- og ungdomslitteratur)

Thiele, Jens: *Jo im roten Kleid* (Peter Hammer 2004) (bildebok, barne- og ungdomslitteratur)

Wagner, Jan: *Regentonnenvariationen* (Hanser 2014) (lyrikk)

Widmer, Urs: *Top Dogs* (Verlag der Autoren 1996) (drama)

Zaptcioglu, Dilek: *Der Mond isst die Sterne auf* (Thienemann 2001) (roman, barne- og ungdomslitteratur)

Zeh, Juli: *Jetzt bestimme ich* (Carlsen 2015) (bildebok, barne- og ungdomslitteratur)

I tillegg legger studentene opp to bøker og tre filmer etter eget valg. Disse skal godkjennes av faglærer.

Teoretisk pensum:

Utvalgte kapitler fra følgende bøker:

Burdorf, D. (1995). *Einführung in die Gedichtanalyse*. Stuttgart, Weimar: Metzler. (Sammlung Metzler. Bd. 284)

Koppensteiner, J. & Schwarz, E. (2012). *Literatur im DaF/DaZ-Unterricht. Eine Einführung in Theorie und Praxis*. Wien: Praesens.

Kümmerling-Meibauer, B. (2012). *Kinder- und Jugendliteratur. Eine Einführung*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Lahn, S. & Meister, J. C. (2008). *Einführung in die Erzähltextanalyse*. Stuttgart, Weimar: Metzler.

Paefgen, E. K. (2006). *Einführung in die Literaturdidaktik* (2. Auflage). Stuttgart, Weimar: Metzler. (Sammlung Metzler. Bd. 317)

Rajewsky, I. O. (2002). *Intermedialität*. Tübingen: Francke. (UTB für Wissenschaft. Bd. 2261)

Rösler, D. & O'Sullivan, E. (2013). *Kinder- und Jugendliteratur im Fremdsprachenunterricht*. Tübingen: Stauffenburg.

Schössler, F. (2012). *Einführung in die Dramenanalyse*. Stuttgart, Weimar: Metzler.

Tilopslag:

Anz, T. (Red.) (2007). *Handbuch Literaturwissenschaft*. 3. Bände. Stuttgart, Weimar: Metzler.

Steffensen, B. (2005). *Når børn læser fiction: Grundlaget for den ny litteraturpædagogik*. Copenhagen, DK: Akademisk forlag.

Utdanningsdirektoratet (2006 og 2020). *Læreplan i fremmedspråk*. Hentet fra:

<https://www.udir.no/kl06/fsp1-01>

<https://www.udir.no/kl20/fsp01-02>

Fremmedspråksenteret. Europeisk språkperm 6-12 og 13-18:

<https://www.hiof.no/fss/leringsressurser/den-europeiske-sprakpermen/>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 23:19:19

LMUPED40517 PED405 Masteroppgave i profesjonsrettet pedagogikk (5-10) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger profesjonsrettet pedagogikk (150 studiepoeng) som masterfordypning i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

For å starte på emnet og få tildelt veileder må studenten ha:

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget

- Bestått emnet VIT404 Vitenskapsteori og metode

Før studenten kan levere m asteroppgaven til sluttvurdering må samtlige emner og praksisperioder i studiet være bestått.

Undervisningssemester

10. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert, spesialisert kunnskap innenfor et avgrenset profesjonsrettet pedagogisk område
- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsmetodiske problemstillinger med relevans for egen m asteroppgave og for arbeidet i skolen
- har inngående kunnskap om aksepterte normer for vitenskapelig framstilling

Ferdigheter

Kandidaten

- kan gjennomføre et selvstendig vitenskapelig arbeid
- kan vurdere og anvende relevante metoder for pedagogisk forskning på en selvstendig måte
- kan sette seg inn i og vurdere relevant forskning og selv bidra med forskningsbasert kunnskap gjennom pedagogisk utviklingsarbeid i skolen

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over forskningsetiske spørsmål
- kan formidle et omfattende selvstendig forskningsarbeid innenfor fagområdet
- behersker relevant fagspråk og fagsjanger
- kan bidra til nytenkning og innovasjonsprosesser i skolen

Innhold

Emnet består av selve m asteroppgaven. Studenten skal under veiledning utforme og gjennomføre et forskningsprosjekt som blir dokumentert gjennom en skriftlig oppgave, m asteroppgaven. Studenten velger selv tema for oppgaven i samråd med veileder. Temaet må være knyttet til det faglige innholdet i studiet og rettet mot grunnskolenstrinn 5-10.

Arbeidet med m asteroppgaven skal først og fremst gi egen erfaring med vitenskapelig arbeid samt fordypning innen fagområdet profesjonsrettet pedagogikk. I tillegg skal arbeidet gi erfaring med tekstproduksjon, datainnsamling samt presentasjon av og reponering på egne og andres tekster.

Normalt vil den første delen av semesteret i dette emnet bli brukt til innsamling av data og lesing av faglitteratur, mens resten av tiden vil bli brukt til analyser og skriving av oppgaven.

Undervisnings- og læringsformer

Det er fire obligatoriske oppgaveseminarer á 5 timer underveis, med lesing av eksempeltekster, tekster fra medstudenter og drøfting av relevante problemstillinger. Samlingene vil i hovedsak foregå i første del av emnet.

Varierte arbeidsformer og tilnæringsmåter vil bli benyttet:

- litteraturstudium
- tilbakemelding på andrestudenters tekster
- gruppediskusjoner
- datainnsamling
- planlegging og gjennomføring av en større faglig framstilling
- oppgaveseminarer
- veiledning

Det blir gitt inntil 15 timer veiledning.

I samarbeid med biblioteket vil det bli undervist i avansert referanseteknikk og litteratursøk.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, skriving og levering av masteroppgave.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis i 10. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltakelse på oppgaveseminarer/skriveseminarer med obligatorisk tilbakemelding på medstudenters skriftlige arbeider. Det er lagt opp til fire seminarer á 5 timer. Studentene må være til stede på alle seminarene.
2. Veiledning er obligatorisk i arbeidet med masteroppgaven. Det skal utarbeides kontrakt om veiledning. Studenten skal møte til minimum tre veiledninger.

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig masteroppgave

Oppgaven kan skrives individuelt eller i par.

Omfang individuelle oppgaver: 60 sider +/- 10% Oppgaver som er skrevet i samarbeid: 80 sider +/- 10% (Litteraturliste og vedlegg kommer i tillegg)

Målform: Skandinaviske språk eller engelsk

Karakterregel: A-F.

Vurderingen legger vekt på selvstendighet, originalitet, teoretisk forankring, metodisk refleksjon og god skriftlig framstillingsevne i tråd med kravene til vitenskapelig arbeid.

Oppgaven skal skrives med 12 pkt. Times New Roman eller tilsvarende, linjeavstand 1 ½. Oppgaven skal leveres digitalt etter bestemte retningslinjer.

Masteroppgaven skal til elektronisk plagiatkontroll. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre skriftlige arbeider uten korrekt bruk av referanser/kilder vil bli vurdert som forsøk på fusk.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ny/utsatt eksamen i masteroppgaven er regulert i forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold. Ved ikke bestått resultat kan kandidaten levere om arbeidet oppgaven gang. Ved ønske om forbedring av karakter må kandidaten levere ny oppgave med ny problemstilling. Ved levering av ny oppgave har ikke kandidaten krav på ny veiledning.

Evaluering av emnet

Evaluering av dette emnet skjer i sammenheng med samlet evaluering av studiet i siste semester.

Litteratur

Det er ikke felles litteratur knyttet til dette emnet. Studentene velger selv relevant faglitteratur til masteroppgaven.

LMUNOR40517 NOR405 Masteroppgåve i norsk (5-10) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studentar som vel norsk som masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

For å starte på emnet og få tildelt rettleiar må studenten ha:

- Bestått praksisperiodar i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng frå 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng frå masterfordjupingsfaget (Norsk 1 og Norsk 2)

- Bestått emnet NOR401 Lesing, skrivning og munnlegheit (5-10)
- Bestått emnet VIT404 Vitenskapsteori og metode

Før studenten kan levere masteroppgåva til sluttvurdering må alle emne og praksisperiodar i studiet vere bestått.

Undervisningssemester

10. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert, spesialisert kunnskap innanfor eit avgrensa norskfagleg eller norskdidaktisk område
- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskingsmetodiske problemstillingar med relevans for eiga masteroppgåve og for arbeid med norskfaget i skolen
- har inngående kunnskap om aksepterte normer for vitenskapleg framstilling

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan gjennomføre eit sjølvstendig vitenskapleg arbeid
- kan vurdere og bruke relevante metodar for norskfagleg og norskdidaktisk forskning på ein sjølvstendig måte
- kan vurdere relevant forskning, og sjølv bidra med forskingsbasert kunnskap i arbeidet med å vidareutvikle norskfaget i skolen
- kan sette seg inn i litteratur som er relevant for å drive forskning innanfor eit avgrensa norskfagleg eller norskdidaktisk område

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere over forskningsetiske spørsmål
- kan formidle eit omfattande sjølvstendig forskingsarbeid innanfor fagområdet
- beherskar relevant fagspråk og fagsjangerar
- kan bidra til utvikling av norsk som undervisningsfag i skolen

Innhold

Dette emnet består av sjølve masteroppgåva. Studenten skal under rettleiing utforme og gjennomføre eit forskingsprosjekt som blir dokumentert gjennom ei skriftleg oppgåve, masteroppgåva. Studenten vel sjølv tema for oppgåva i samråd med rettleiar. Temaet må vere knytt til det faglege innhaldet i studiet.

Arbeidet med masteroppgåva skal først og fremst gi eiga erfaring med vitenskapleg arbeid. I tillegg skal arbeidet med oppgåva gi erfaring med språkdidaktiske, litteraturredidaktiske eller andre norskdidaktiske problemstillingar.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningsspråket er norsk, svensk eller dansk.

Det er fire obligatoriske oppgaveseminar á 5 timar undervegs, med lesing av modelltekster, tekster frå medstudentar og drøfting av relevante problemstillingar.

Det blir nytta varierte arbeidsformer og tilnæringsmåtar:

- litteraturstudium
- tilbakemelding på andrestudentar sine tekster
- gruppediskusjonar
- datainnsamling
- planlegging og gjennomføring av ei større fagleg framstilling
- oppgaveseminar
- rettleiing

Det blir gitt inntil 15 timar rettleiing.

I samarbeid med biblioteket vil det bli undervist i referanseteknikk og avansert litteratursøk.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 800 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, skriving og levering av masteroppgåve.

Praksis

Det er ikkje rettleidd praksis i 10. semester. Sjå nærmare informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltaking på oppgaveseminar/skriveseminar med obligatorisk tilbakemelding på medstudentar sine skriftlege arbeid. Det er lagt opp til fire seminar á 5 timar. Studentane må vere til stades på alle seminar.
2. Rettleiing er obligatorisk i arbeidet med masteroppgåva. Det skal utarbeidast kontrakt om rettleiing. Studenten skal møte til minimum tre rettleiingar.

Arbeidskrava må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftleg masteroppgåve

Oppgåva kan skrivast individuelt eller i par.

Omfang på individuelle oppgåver: 60 sider (+/- 10%). Oppgåver som er skrivne i samarbeid: 80 sider (+/- 10%) Litteraturliste og vedlegg kjem i tillegg.

Målform: Bokmål eller nynorsk

Karakterregel: A-F.

Vurderinga legg vekt på sjølvstende, originalitet, teoretisk forankring, metodisk refleksjon og god skriftleg framstilling i tråd med krava til vitskaplege arbeid.

Oppgåva skal skrivast med 12 pkt. TimesNew Roman eller tilsvarende, linjeavstand 1 ½. Oppgåva skal leverast digitalt etter bestemte retningslinjer.

Masteroppgåva skal til elektronisk plagiatkontroll. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andreskriftlege arbeid utan korrekt bruk av referansar/kjelder vil bli vurdert som forsøk på fusk.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ny/utsett eksamen i masteroppgåva er regulert i forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold. Ved ikkje greidd resultat kan kandidaten levere omarbeidd oppgåve éin gong. Ved ønske om forbetring av karakter må kandidaten levere ny oppgåve med ny problemstilling. Ved levering av ny oppgåve har ikkje kandidaten krav på ny rettleiing.

Evaluering av emnet

Evaluering av dette emnet skjer i samband med samla evaluering av studiet i sistesemester.

Litteratur

Det er ikkje felles litteratur knytt til dette emnet. Studentane vel sjølve relevant faglitteratur til masteroppgåva.

LMUMAT40517 MAT405 Masteroppgave i matematikk (5-10) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger matematikk som masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

For å starte på emnet og få tildelt veileder må studenten ha:

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget

- Bestått emnet VIT404 Vitenskapsteori og metode

Før studenten kan levere masteroppgaven til sluttvurdering må samtlige emner og praksisperioder i studiet være bestått.

Undervisningssemester

10. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert, spesialisert kunnskap innenfor et avgrenset matematiskdidaktisk område
- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsmetodiske problemstillinger med relevans for egen masteroppgave og for arbeid med matematikkfaget i skolen
- har inngående kunnskap om aksepterte normer for vitenskapelig framstilling

Ferdigheter Kandidaten

- kan gjennomføre et selvstendig vitenskapelig arbeid
- kan vurdere og bruke relevante metoder for matematiskdidaktisk forskning på en selvstendig måte
- kan vurdere relevant forskning, og selv bidra med forskningsbasert kunnskap i arbeidet med å videreutvikle matematikkfaget i skolen
- kan sette seg inn i litteratur som er relevant for å drive forskning innenfor et avgrenset matematiskdidaktisk område

Generell kompetanse Kandidaten

- kan reflektere over forskningsetiske spørsmål
- kan formidle et omfattende selvstendig forskningsarbeid innenfor fagområdet
- behersker relevant fagspråk
- kan bidra til utvikling av matematikk som undervisningsfag i skolen

Innhold

Dette emnet består av selve masteroppgaven. Studenten skal under veiledning utforme og gjennomføre et forskningsprosjekt som blir dokumentert gjennom en skriftlig oppgave, masteroppgaven. Studenten velger selv tema for oppgaven i samråd med veileder. Temaet skal være relevant for framtidig yrkesutøvelse som matematikklærer.

Arbeidet med masteroppgaven skal først og fremst gi egen erfaring med vitenskapelig arbeid. I tillegg skal arbeidet med oppgaven gi erfaring med matematiskdidaktiske og/eller skolefaglige problemstillinger.

Undervisnings- og læringsformer

Det er fire obligatoriske oppgaveseminar á 5 timer undervisning, med lesing av modelltekster, tekster fra medstudenter og drøfting av relevante problemstillinger.

Det blir lagt opp til varierte arbeidsformer og tilnæringsmåter:

- litteraturstudium
- tilbakemelding på andre studenters tekster
- gruppediskusjoner
- datainnsamling
- planlegging og gjennomføring av en større faglig framstilling
- oppgaveseminar
- veiledning

Det blir gitt inntil 15 timer veiledning. I samarbeid med biblioteket vil det bli undervist i referanseteknikk og avansert litteratursøk.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, skriving og levering av masteroppgave.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis i 10. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltakelse på oppgaveseminar/skriveseminar med obligatorisk tilbakemelding på medstudenters skriftlige arbeid. Det er lagt opp til fire seminar á 5 timer. Studenten må være til stede på alle seminarene.
2. Veiledning er obligatorisk i arbeidet med masteroppgaven. Det skal utarbeides kontrakt om veiledning. Studenten skal møte til minimum tre veiledninger.

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan levere oppgaven.

Eksamen

Skriftlig masteroppgave

Oppgaven kan skrives individuelt eller i par.

Omfang individuelle oppgaver: 60 sider +/- 10% Oppgaver som er skrevet i samarbeid: 80 sider +/- 10% (Litteraturliste og vedlegg kommer i tillegg)

Karakterregel: A-F.

Vurderingen legger vekt på selvstendighet, originalitet, teoretisk forankring, metodisk refleksjon og god skriftlig framstillingsevne i tråd med kravene til vitenskapelig arbeid.

Oppgaven skal skrives med 12 pkt. Times New Roman eller tilsvarende, linjeavstand 1 ½. Oppgaven skal leveres digitalt etter bestemte retningslinjer.

Masteroppgaven skal til elektronisk plagiatkontroll. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre skriftlige arbeider uten korrekt bruk av referanser/kilder vil bli vurdert som forsøk på fusk.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ny/utsatt eksamen i masteroppgaven er regulert i forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold. Ved ikke bestått resultat kan kandidaten levere om arbeidet oppgaven gang. Ved ønske om forbedring av karakter må kandidaten levere ny oppgave med ny problemstilling. Ved levering av ny oppgave har ikke kandidaten krav på ny veiledning.

Evaluering av emnet

Evaluering av dette emnet skjer i forbindelse med samla evaluering av studiet i siste semester.

Litteratur

Det er ikke felles litteratur knyttet til dette emnet. Studentene velger selv relevant faglitteratur til masteroppgaven.

LMUENG40517 ENG405 Masteroppgave i engelsk (5-10) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Viktoria Börjesson Behre

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studenter som velger engelsk som masterfordypning (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

For å starte på emnet og få tildelt veileder må studenten ha:

- Bestått praksisperioder i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng fra 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng fra masterfordypningsfaget

- Bestått emnet VIT404 Vitenskapsteori og metode

Før studenten kan levere masteroppgaven til sluttvurdering må samtlige emner og praksisperioder i studiet være bestått.

Undervisningssemester

10. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert, spesialisert kunnskap innenfor et avgrenset engelskdidaktisk område
- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskningsmetodiske problemstillinger med relevans for egen masteroppgave og for arbeidet med engelskfaget i skolen
- har inngående kunnskap om aksepterte normer for vitenskapelig framstilling

Ferdigheter Kandidaten

- kan gjennomføre et selvstendig vitenskapelig arbeid
- kan vurdere og bruke relevante metoder for engelskdidaktisk forskning på en selvstendig måte
- kan vurdere relevant forskning og selv bidra med forskningsbasert kunnskap i arbeidet med å videreutvikle engelskfaget i skolen
- kan sette seg inn i litteratur som er relevant for å drive forskning innenfor et avgrenset engelskdidaktisk område

Generell kompetanse Kandidaten

- kan reflektere over forskningsetiske spørsmål
- kan formidle et omfattende selvstendig forskningsarbeid innenfor fagområdet
- behersker relevant fagspråk og fagsjangre
- kan bidra til utvikling av engelsk som undervisningsfag i skolen

Innhold

Dette emnet består av selve masteroppgaven. Studenten skal under veiledning utforme og gjennomføre et forskningsprosjekt som blir dokumentert gjennom en skriftlig oppgave, masteroppgaven. Studenten velger selv tema for oppgaven i samråd med veileder. Temaet må være knyttet til det faglige innholdet i studiet.

Arbeidet med masteroppgaven skal først og fremst gi egen erfaring med vitenskapelig arbeid. I tillegg skal arbeidet med oppgaven gi erfaring med språklige, litterære eller skolefaglige problemstillinger.

Undervisnings- og læringsformer

Det er fire obligatoriske oppgaveseminarer á 5 timer underveis, med lesing av modelltekster, tekster fra medstudenter og drøfting av relevante problemstillinger.

Varierte arbeidsformer og tilnæringsmåter vil bli benyttet:

- litteraturstudium
- tilbakemelding på andrestudenters tekster
- gruppediskusjoner
- datainnsamling
- planlegging og gjennomføring av en større faglig framstilling
- oppgaveseminarer
- veiledning

Det blir gitt inntil 15 timer veiledning. I samarbeid med biblioteket vil det bli undervist i referanseteknikk og avansert litteratursøk.

Studenter som velger oppgaver der de kan komme i kontakt med særlig sårbare grupper (barn/unge), må levere politiattest før de går i gang med oppgaven. Se generell del av studieplanen.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, skriving og levering av masteroppgaven.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis i 10. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltakelse på oppgaveseminarer/skriveseminarer med obligatorisk tilbakemelding på medstudenters skriftlige arbeider. Det er lagt opp til fire seminarer á 5 timer. Studentene må være til stede på alle seminarene.
2. Veiledning er obligatorisk i arbeidet med masteroppgaven. Det skal utarbeides kontrakt om veiledning. Studenten skal møte til minimum tre veiledninger.

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig masteroppgave

Oppgaven kan skrives individuelt eller i par.

Omfang individuelle oppgaver: 60 sider +/- 10% Oppgaver som er skrevet i samarbeid: 80 sider +/- 10% (Litteraturliste og vedlegg kommer i tillegg)

Målform: Engelsk

Karakterregel: A-F.

Vurderingen legger vekt på selvstendighet, originalitet, teoretisk forankring, metodisk refleksjon og god skriftlig framstillingsevne i tråd med kraven til vitenskapelig arbeid.

Oppgaven skal skrives med 12 pkt. Times New Roman eller tilsvarende, linjeavstand 1 ½. Oppgaven skal leveres digitalt etter bestemte retningslinjer.

Masteroppgaven skal til elektronisk plagiatkontroll. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre skriftlige arbeider uten korrekt bruk av referanser/kilder vil bli vurdert som forsøk på fusk.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ny/utsatt eksamen i masteroppgaven er regulert i forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold. Ved ikke bestått resultat kan kandidaten levere om arbeidet oppgaven gang. Ved ønske om forbedring av karakter må kandidaten levere ny oppgave med ny problemstilling. Ved levering av ny oppgave har ikke kandidaten krav på ny veiledning.

Evaluering av emnet

Evaluering av dette emnet skjer i sammenheng med samlet evaluering av studiet i siste semester.

Litteratur

Det er ikke felles litteratur knyttet til dette emnet. Studenten velger selv relevant faglitteratur til masteroppgaven.

LMUTYS40517 TYS405 Masteroppgave i tysk (5-10) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Emnet er hovedsakelig nettbasert. Sepkt. Undervisnings- og læringsformer.

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk for studentar som vel tysk som masterfordjuping (150 studiepoeng) i Grunnskolelærerutdanning 5-10.

Absolutte forkunnskaper

For å starte på emnet og få tildelt rettleiar må studenten ha:

- Bestått praksisperiodar i 4. studieår
- Bestått minimum 150 studiepoeng frå 1.-3. studieår
- Bestått 60 studiepoeng frå masterfordjupingsfaget

- Bestått emnet VIT404 Vitenskapsteori og metode

Før studenten kan levere masteroppgåva til sluttvurdering må alle emnene og praksisperiodar i studiet vere bestått.

Undervisningssemester

10. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert, spesialisert kunnskap innanfor eit avgrensa tysk fagleg eller tyskdidaktisk område
- har inngående kunnskap om vitenskapsteoretiske og forskingsmetodiske problemstillingar med relevans for eiga masteroppgåve og for arbeid med tysk faget i skolen
- har inngående kunnskap om aksepterte normer for vitenskapleg framstilling

Ferdigheiter Kandidaten

- kan gjennomføre eit sjølvstendig vitenskapleg arbeid
- kan vurdere og bruke relevante metodar for tysk fagleg og tyskdidaktisk forskning på ein sjølvstendig måte
- kan vurdere relevant forskning, og sjølv bidra med forskingsbasert kunnskap i arbeidet med å vidareutvikle tysk faget i skolen
- kan sette seg inn i litteratur som er relevant for å drive forskning innanfor eit avgrensa tysk fagleg eller tyskdidaktisk område

Generell kompetanse Kandidaten

- kan reflektere over forskingsetiske spørsmål
- kan formidle eit omfattande sjølvstendig forskingsarbeid innanfor fagområdet
- beherskar relevant fagspråk og fagsjangerar
- kan bidra til utvikling av tysk som undervisningsfag i skolen

Innhold

Dette emnet består av sjølv masteroppgåva. Studenten skal under rettleiing utforme og gjennomføre eit forskingsprosjekt som blir dokumentert gjennom ei skriftleg oppgåve, masteroppgåva. Studenten vel sjølv tema for oppgåva i samråd med rettleiar. Temaet må vere knytt til det faglege innhaldet i studiet.

Arbeidet med masteroppgåva skal først og fremst gi eiga erfaring med vitenskapleg arbeid. I tillegg skal arbeidet med oppgåva gi erfaring med språkdidaktiske, litteraturdidaktiske eller andre tyskdidaktiske problemstillingar.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er hovudsakelig nettbasert. Det er obligatoriske samlingar på campus i Halden. Veiledning blir gitt på nett og/eller på campus.

Det er fire obligatoriske oppgaveseminar á 5 timar i emnet med lesing av modeltekster, tekster frå medstudentar og drøfting av relevante problemstillingar.

Det blir nytta varierte arbeidsformer og tilnæringsmåtar:

- litteraturstudium
- tilbakemelding på andrestudentar sine tekster
- gruppediskusjonar
- datainnsamling
- planlegging og gjennomføring av ei større fagleg framstilling
- oppgaveseminar
- rettleiing

Det blir gitt inntil 15 timar rettleiing. I samarbeid med biblioteket vil det bli undervist i referanseteknikk og avansert litteratursøk.

Studenten må i tillegg delta på annen obligatorisk aktivitet i tråd med programplanen for GLU 5-10, se Programplan generell del og Plan for praksis.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 800 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, skriving og levering av masteroppgåva.

Praksis

Det er ikke veiledet praksis i 10. semester. Se nærmere informasjon i programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10 og Plan for praksis (5-10).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Deltaking på oppgaveseminar/skriveseminar med obligatorisk tilbakemelding på medstudentar sine skriftlege arbeid. Det er lagt opp til fire seminar á 5 timar. Studentane må vere til stades på alle seminarane.

1. Rettleiing er obligatorisk i arbeidet med masteroppgåva. Det skal utarbeidast kontrakt om rettleiing. Studenten skal møte til minimum tre rettleingar.

Arbeidskrava må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig masteroppgåve

Oppgaven kan skrives individuelt eller i par.

Omfang individuelle oppgåver: 80 sider +/- 10% Oppgåver som er skrivne i samarbeid: 100 sider +/- 10% (Litteraturliste og vedlegg kjem i tillegg)

Språk: Tysk

Karakterregel: A-F.

Vurderinga legg vekt på sjølvstende, originalitet, teoretisk forankring, metodisk refleksjon og god skriftleg framstilling i tråd med krava til vitenskaplege arbeid.

Oppgåva skal skrivast med 12 pkt. Times New Roman eller tilsvarende, linjeavstand 1 ½. Oppgåva skal leverast digitalt etter bestemte retningslinjer.

Masteroppgåva skal til elektronisk plagiatkontroll. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andreskriftlege arbeid utan korrekt bruk av referansar/kjelder vil bli vurdert som forsøk på fusk.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ny/utsett eksamen i masteroppgåva er regulert i forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold. Ved ikkje greidd resultat kan kandidaten levere om arbeidd oppgåve éin gong. Ved ønske om forbetring av karakter må kandidaten levere ny oppgåve med ny problemstilling. Ved levering av ny oppgåve har ikkje kandidaten krav på ny rettleiing.

Evaluering av emnet

Evaluering av dette emnet skjer i samband med samla evaluering av studiet i sistesemester.

Litteratur

Det er ikkje felles litteratur knytt til dette emnet. Studentane vel sjølve relevant faglitteratur til masteroppgåva.